A

DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

TANJORE MAHĀRĀJA SERFOJI'S
SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY
TANJORE

BY

P. P. S. SASTRI, B. A. (OXON), M. A. (MADRAS), M. R. A. S.
ADDITIONAL PROFESSOR OF SANSKRIT
PRESIDENCY COLLEGE, MADRAS

Published by the Administrative Committee with Grant-in-aid sanctioned by the Government of Madras

VOL. VII. KĀVYAS

—— SRIRANGAM ——

SRI VANI VILAS PRESS

Price 2 Rupees only.] 1930 [Foreign: Four Shillings only

CONTENTS.

LIST OF IMPORTANT ABBREVIATIONS.

1. J. L. Collection=Jambunātha Bhaṭṭa Lāṇḍagai Collection.
2. S. K. Collection=Seturāma Rao Kagalkar Collection.
3. P. A. Collection=Pataṅga Avadhūta Collection.
4. T. S. Collection=Tyāgarāja Svāmi Collection.
5. S. S. Collection=Subrahmaṇya Śāstri Collection.
6. N. S. Collection=Nīlakaṇṭha Śāstri Collection.
7. D. S. T. Collection=Deva Śaṅkara Tawker Collection.
8. G. K. D. Collection=Gopāla Kṛṣṇa Devalekar Collection.
9. P. S. S. Collection=Peshwa S. Subrahmaṇya Rau Collection.
10. K. M. Collection=Kṛṣṇāji Mehta Collection.

[ ]=The Right-angular brackets indicate the suggestion of the removal of the letters therein.

( )=The Circular brackets indicate sometimes the suggestion of correct reading and sometimes the supply of omitted portions at the beginning and end of incomplete Mss.

*=Stars indicate the continuity of the text in the manuscript.

...=Mere dots indicate the omission of the text in question.

THE SCHEME OF TRANSLITERATION.

The System of Transliteration adopted in this Descriptive Catalogue is as follows:—

अ – a	ग – ga	न – na
आ – ā	घ – gha	प – pa
इ – i	ङ – ṅa	फ – pha
ई – ī	च – ca	ब – ba
उ – u	छ – cha	भ – bha
ऊ – ū	ज – ja	म – ma
ऋ – ṛ	झ – jha	य – ya
ॠ – ṝ	ञ – ña	र – ra
ऌ – ḷ	ट – ṭa	ल – la
ए – e	ठ – ṭha	व – va
ऐ – ai	ड – ḍa	श – śa
ओ – o	ढ – ḍha	ष – ṣa
औ – au	ण – ṇa	स – sa
Anusvāra – ṃ	त – ta	ह – ha
Visarga – ḥ	थ – tha	ळ – ḷa
क – ka	द – da	ழ – ḻa
ख – kha	ध – dha	

II

GENERAL INTRODUCTION TO THE LIBRARY.

THE Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library, which is described by Dr. Burnell "to be perhaps the largest and most important in the world" and which Dr. Bühler says "contains a great many useful and a number of very rare or nearly unique books many of which are quite unknown or procurable only with great trouble and expense" was till recently the private property of the Rājas of Tanjore.

The earliest beginnings of the Library must have been about the end of the 16th century when Tanjore was under the rule of Telugu Nāyakas who collected Sanskrit Manuscripts written in Telugu character. In the 17th century the Mahrāṭhas conquered the country and since that date the Library has been increasing. By far the greater portion of the collection was made by Serfoji during a visit to Benares during 1820—1830. Śivāji his successor added a few. There has practically been no addition of any value till very recent times. A good number of Sanskrit Manuscripts including rare and valuable manuscripts representing the collection of generations of a family of scholars, known as the "Jambunātha Bhaṭ Lāṇḍagai Collection" was added to the Library in 1921.

Regarding the origin and importance of this collection, Dr. Hultzsch has the following interesting information in "No. III. Reports on Sanskrit Manuscripts in Southern India", edited by him in 1905 at Madras :—

" The manuscripts described in this Report belong to Jambunātha bhaṭṭa, a Mahrāṭha Brāhmaṇa at Tanjore, who is the eldest son of a certain Mannambhaṭṭa. He is a no mean Sanskrit Scholar and knows the whole Ṛgveda by heart. As he is continually teaching the text of this sacred book to students, even his blind daughter has learnt to recite portions of it. The existence of this Library was brought to my notice by Mr. T. S. Kuppuswāmi Śāstrī, of the Educational Department, who is favourably known to Sanskritists by his paper on Rāmabhadra Dīkṣita. During my absence on furlough in Europe, my First Assistant, Mr. V. Veṅkayya, M.A., was deputed to Tanjore in order to catalogue Jambunātha's collection. He spent three months at this work, in which he received the valuable aid of Mr. Kuppuswāmi Śāstrī. Both the list and the extracts testify to the throughness and care with which he has accomplished his task. From his *Annual Report* on Epigraphy for 1898—99 I quote the following details about Jambunātha's collection:—

" He is the eldest of the three brothers and is descended from a family whose influence is reported to have been very great when the Mahrāṭha Kingdom of Tanjore was in existence. When manuscripts were obtained for the Palace Library from Benares and other places in Northern India, the ancestors of Jambunātha bhaṭṭa appear to have systematically used their influence to make their collection of Sanskrit works. This accounts for the existence in this collection of a large number of ancient manuscripts evidently copied in Northern India. The texts were transcribed by the members of the family, who appear to have been learned men. This according to the present owner of this Library, was how this collection came into existence. The manuscripts are all written in Nāgarī characters and on loose sheets of

paper. Having been frequently handled by ignorant and careless men the manuscripts became mixed up, and the owner, who despaired of restoring order among them, made them into bundles and tied them with cloth. About two years ago, Mr. Kuppuswāmi Śāstrī, to whom examination of Sanskrit manuscripts is a labour of love, prepared a tentative list of the contents of these bundles. When I went to Tanjore on the 2nd January, Jambunāthabhaṭṭa showed me about one hundred of these bundles. A cursory inspection of them satisfied me that the Library was an important one and it should be carefully examined. This meant that not only should these works which were still complete be registered in my list but that an attempt should also be made to put together pieces which, through careless handling, had got out of their places".

In 1922, the Library received other valuable collections of rare interest, known as the "Kāgalkar" and the "Pataṅga Avadhūta" collections. The former is about 159 and the latter, about 100 years old. The collection made by the Kāgalkar Family of learned Sanskrit Scholars of Tanjore especially versed in Sanskrit Grammar (व्याकरणम्) contains the autograph copies made by some of them of the works composed by themselves and others. Its prominent feature is the collection of works on Sanskrit Grammar. The collection made by Pataṅgāvadhūta whose descendants settled at Tiruvaḍamarudūr in Tanjore District contains a large number of works on Vedānta (वेदान्तः) and Bhakti (भक्तिः). Both these collections comprise several Manuscripts which do not already exist in this Library.

The attention of the Government of India and through it of the Government of Madras was directed in 1868 to the importance of the examination, purchase or transcription of Sanskrit Manus-

cripts in Indian Libraries and the framing of printed lists or catalogues of the same. (Proceedings of the Government of India in the Home Department (Public), No. 4338-48, dated Simla, 3rd November 1868).

In respect of magnitude as well as the range of subjects dealt with, not to speak of the diversity of languages employed, the Tanjore Library is probably second to none among Oriental Libraries in India.

In December of the same year, the Government of Madras asked Mr. Pickford, Professor of Sanskrit, to carry out the instructions of the Government of India. He commenced to catalogue the manuscripts at Tanjore ; but he fell seriously ill and had to return to Europe in March 1870 and never came back to India. It is not known how much he had done as his unfinished catalogues could not be found. (Letter from the Professor of Sanskrit, Presidency College, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras, 22nd May 1876, and Letter No. 1560, dated Madras, 7th June 1876, from the Director of Public Instruction, Madras, to the Chief Secretary to the Government of Madras).

Thereupon Dr. Burnell, District and Sessions Judge, was appointed in G. O. No. 71, dated 16th March 1871, to catalogue the Sanskrit Manuscripts in the Library at Tanjore. That learned Scholar devoted a great deal of research and labour to the task and his catalogue which he styled " A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," was published in three parts between 1878 and 1880 in London. This is now the chief key to the huge Sanskrit collection in this Library, But unfortunately a great many manuscripts, above 4,000, seem to have been omitted and his catalogue cannot be said to be complete.

During the course of his preparation of the catalogue Dr. Burnell wrote to the Chief Secretary to the Government of Madras from Bangalore on 6th August 1873 as follows :—

"It may perhaps be asked if the Library is worth the labour spent on it. I can answer unhesitatingly that it is. It is now a recognised fact that nearly all Sanskrit Works of importance exist in different recensions. The Tanjore Library is unrivalled in this respect : it contains several good manuscripts of all the most important ones known as yet, including a few that are new......... The Tanjore Library, however, contains additional manuscripts of most of the works which I had discovered elsewhere, and this is a matter of great importance.

I believe that this Library must sooner or later, escheat to the Government. The preparation of this catalogue will therefore protect property of enormous value. Sanskrit Manuscripts have long been very dear and the cost of making proper transcripts is now very heavy. As far as I can judge, it would not be possible to form a Collection like that at Tanjore at a less cost than £50,000 but many manuscripts are unquestionably unique."

The Tanjore Mahārāja Serfoji's Sarasvatī Mahāl Library is now a public library in the full sense of that term, the Government of Madras through the Treasurer of Charitable Endowments being responsible for its administration. The collection belonged to the reigning princes of Tanjore—the Mahrāṭha Mahārājas. When the last of them died leaving no direct male heir and after the death of the last surviving Rāṇi this collection together with the other properties formed the subject of litigation in civil courts. There was a rumour a few years ago that the collection had attracted the attention of some wealthy patrons of learning from

Overseas. And it would appear that arrangements were very nearly ready to sell the whole collection outright at an assessed value, when public attention was focussed on certain remarks of Dr. Burnell to the effect that "it would not be possible to form a collection like that at Tanjore at a less cost than £ 50,000". The parties concerned had perforce to wake up and the deal was not immediately concluded. The public of Tanjore also began to interest themselves in the affair adequately. It was rightly considered as a question of National pride. The parties in O. S. No. 26 of 1912 on the file of the Subordinate Judge of Tanjore agreed that it was eminently fit that the Library should be preserved and maintained as a Public Library in trust for the public and removed the Library and one lakh of rupees to provide for its up-keep, from the subject-matter of the suit. The Government of Madras in G. O. No. 1306 Home (Education), dated 5th October 1918, accordingly took possession of the same under the Charitable Endowments Act and have framed a scheme for the management of the same.

Since the Library became a Public Trust there has been a marked improvement in the reception accorded to it by the public. Various liberal and generous-minded benefactors have come forward with magnanimous offers. The Library has been enriched with several very fine collections of manuscripts, every one of them rare, valuable and very interesting. The Kāgalkar collection, Jambunātha Bhaṭ Lāṇḍagai collection and the Pataṅga Avadhūta collection—all these three alone number 2181 manuscripts. Besides these, the Tyāgarāja Svāmi collection which alone contains more than 1000 manuscripts; then the minor collections—the Subrahmaṇya Śāstri collection, Subrahmaṇya Rao collection, Rāmacandra Gaṇapat collection, Nīlakaṇṭha Śāstri collection, Devaśaṅkara Tawker collection, Gopālakṛṣṇa Devaleker collection, and Kṛṣṇāji

Mehta collection—all are of great and paramount importance.

The manuscripts are either on palm leaf or on paper. They are of very different value and come from very different sources. A large collection of these are recent Nāgarī copies of manuscripts in South Indian characters and are at least a century old.

These manuscripts are in more than eleven distinct alphabets being from all parts of India. On the whole, one may easily say that the total number of manuscripts now in this Library is likely to exceed 30,000.

A large number of original records belonging to the last reigning house of Tanjore which will be of very great importance for reconstructing the political and social history of the Mahrāṭha rule in Southern India has recently been transferred to the care of this Library from the Civil Court by order of the Judge.

Besides these manuscripts there are also a number of books and Manuscripts in almost all the Indian and European languages and on almost all branches of human knowledge. Special mention may here be made of the books and manuscripts in Telugu, Tamil, Mahrāṭhi and English on account of their number and importance.

Dr. Burnell issued what he modestly styled "A Classified Index to the Sanskrit Manuscripts in the Palace at Tanjore," between 1878 and 1880. Between 1880 and 1918 for very nearly forty years, the Library has been the victim of many an outrage. Those who were in possession gave out on loan very many manuscripts which were never returned. And many more somehow or other, found themselves into Libraries other than at Tanjore. Dr. Burnell's Catalogue is very usful to us to trace out lost manuscripts which are never likely to come back to us. Our losses are

probably far more: for even Dr. Burnell's admirable catalogue was by no means a complete catalogue of all that existed. For, where he mentions a single work in a bundle, we are able today to trace two or more works in the same bundle.

The Committee appointed by the Government of Madras took charge early in 1919. Since then, they have been busily pushing forward the work of revising and preparing a fresh catalogue of all the works now in the Library according to the latest scientific methods. Each work is described in detail in a card-index-form which contains all the necessary particulars.

In 1920 a Catalogue of printed books in French, Latin, Italian and Greek was published. In 1926 three volumes of a Catalogue of Tamil Manuscripts in the Library were published. From the year 1924 a Catalogue of Mahrāṭhi Mss. and books of this Library is being prepared; the first Volume was published in 1928. These are now on sale and can be had from the Secretary of the Library.

The Administrative Committee of the Library approached the Government of Madras, year after year with the request for special grant to enable them to prepare and publish a descriptive catalogue of the Sanskrit Manuscripts in this Library. In their G. O. No. Mis. 563 Dated 9th April 1927, the Government of Madras were pleased to allot the necessary funds for a three-year programme for carrying out the long delayed desire of the Committee. The work of cataloguing and printing has since been pushed forward with great rapidity.

MADRAS
20—1—30

P. P. S. Sastri,
Editor.

III

GENERAL SCHEME
OF THE
DESCRIPTIVE CATALOGUE.

Dr. Burnell issued "A Classified Index of the Sanskrit Mss. in the Palace at Tanjore" in three parts between 1878-1880 and noticed briefly 12,376 Mss. At present the Library possesses more than 25,000 Sanskrit Mss. The present Descriptive Catalogue is expected to furnish detailed notices regarding all the Sanskrit Mss. When the scheme of a descriptive catalogue of the Sanskrit Mss. in the Tanjore Palace Library, Tanjore, was first discussed, I expected that the whole catalogue may not exceed 5000 pages of printed matter. But the experience of the last two years shows that the Descriptive Catalogue would easily exceed 10,000 pages. As the Government Grant sanctioned in G. O. No. Mis. 563 dated 9th April 1927 contemplates only a three-year programme ending with 31st March 1930 for catalogue estimated to extend over approximately 5,000 pages, I have to set forth in detail the scheme which is proposed to serve as a guide for the Sanskrit Mss contained in this Library.

The 25,600 Sanskrit Mss. of this Library may be roughly classified under the following heads :—

PART I—VEDIC LITERATURE.

I. Vedas: Saṃhitās and Saṃhitābhāṣyas.
,, Brāhmaṇas and Brāhmaṇabhāṣyas.
,, Āraṇyakas and Āraṇyakabhāṣyas.
,, Upaniṣads and Upaniṣadbhāṣyas.

Nos. 1677.

II. Vedāṅgas: Śikṣā.
,, Chandas.
,, Nirukta.
,, Jyautiṣa (Vedāṅga only).
,, Vyākaraṇa.
(Prātiśākhyas and Vedalakṣaṇas only).
,, Kalpa—Śrauta—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.
,, ,, Gṛhya—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.
,, ,, Dharma—Sūtras, Bhāṣyas and Prayogas.
Nos. 2916.

III. Dharmaśāstra :— Smṛtis, Vyākhyās and Nibandhanagarnthas.
Nīti—Rājadharma.
Nos. 2221.

IV. Itihāsa: Rāmāyaṇa, Mahābhārata and Śivarahasya,
Nos. 985.

V. Purāṇas: Mahāpurāṇas, Upapurāṇas, Upākhyānas and Māhātmyas etc.
Nos. 1540.

PART II—POST-VEDIC LITERATURE.

VI.	Kāvya.	Nos.	2060.
VII.	Nāṭaka.	,,	443.
VIII.	Alaṇkāra.	,,	179.
IX.	Chandas.	,,	60.
X.	Kośa.	,,	404.
XI.	Vyākaraṇa.	,,	640.
XII.	Nāṭyaśāstra.	,,	50.

XIII.	Saṅgīta.	Nos.	375.
XIV.	Vaidya.	,,	784.
XV.	Kāmaśāstra.	,,	40.
XVI.	Jayutiṣa.	,,	547
XVII.	Darśanas.	,,	3559.

(a) Nyāya.

(b) Viśeṣika.

(c) Sāṅkhya.

(d) Yoga.

(e) Pūrvamīmāṃsā.

(f) Uttaramīmāṃsā (Vedānta).

(1) Advaita.

(2) Dvaita.

(3) Viśiṣṭādvaita.

(4) Śaiva.

(g) Śāktadarśana.

(h) Gāṇeśadarśana.

XVIII.	Jaina Works.	Nos.	5.
XIX.	Āgama or Tantra.	,,	494.

(a) Śaiva.

(b) Śākta.

(c) Gāṇeśa.

(d) Vaiṣṇava etc.

XX.	Śilpa.	Nos.	48.
XXI.	Mantraśāstra.	,,	2,100.

(a) Śaiva.

(b) Śākta.

(c) Gāṇeśa.

(d) Saura.

(e) Vaiṣṇava.

(f) Prakīrṇaka (Miscellaneous).

XXII.	Stotras. (Sahasranāmas etc.)	Nos.	2580.
XXIII.	Vrata: Vrataprayoga / Vratakathā	„	1994.
		Total	25,601

VOLUME I.

Volume I describes in detail the Saṃhitās of the four Vedas and the bhāṣyas thereon. There are 596 Mss. dealing with the Saṃhitās of the four Vedas. Along with the Ṛg-Vedasaṃhitā the Ṛg-Vedic Miscellaneous Sūktas, the Ṛg-Vedasaṃhitānukramaṇikās and Ṛg-Vedapadapāṭhas are also noticed. Similarly, along with the Sāmavedasaṃhitā, the Sāmavedapadapāṭhas, the Sāmavedagānas and their Anukramaṇikās are described. After the Saṃhitās of the four Vedas the Saṃhitābhāṣyas (Nos. 597-697) are noticed. This completes Volume I.

VOLUME II.

The Second Volume begins with the Brāhmaṇas belonging to the various Vedas. Nos. 698-828 describe the Brāhmaṇas. The Brāhmaṇabhāṣyas are then noticed (Nos. 829-859). After the various Brāhmaṇabhāṣyas, the Āraṇyakas are described (Nos. 860-898). The Upaniṣads are then dealt with (Nos. 899—1420). They are classified according to the Veda to which they are attached, as is described in detail in the Muktikopaniṣad. Those that are not mentioned in the Muktikopaniṣad are grouped under the general heading 'Miscellaneous Upaniṣads.' Nos. 1421-1426 deal with a few Miscellaneous items belonging to the Brāhmaṇas and Upaniṣads. Here ends the Second Volume.

VOLUME III.

The Third Volume begins with the Bhāṣyas on the Upaniṣads (Nos. 1427-1677). To make the Bhāṣyas more intelligible from the

point of view of a student of Philosophy, these have been classified according to the schools of Philosophy to which the commentators belonged. Nos. 1427-1569 describe the Upaniṣadbhāṣyas belonging to the Advaita school, Nos. 1570-1673 to the Dvaita school and Nos. 1674-1677 to the Viśiṣṭādvaita school.

The Vedāṅgas are next taken up. The Mss. on Śikṣā, Chandas Nirukta and Jyautiṣa (Nos. 1678-1723) are described. These are followed by the Mss. on Vedalakṣaṇa more particularly comprised by Vedic grammar, including Prātiśākhya and other subsidiary texts (Nos. 1724-1816). Nos. 1817-1942 contain notices of Mss. belonging to the subject-matter described in Volumes I-III, in the form of a Supplement, as these were detected too late for incorporation earlier. Here ends the Third Volume.

At the end of the Third Volume several Indices are added. For such indices, Volumes I—III are treated as a whole. The indices deal alphabetically with '*Names of Authors, Owners of Mss., Scribes of Mss. and Names of Works.*

VOLUME IV.

Volume IV describes in detail Śrauta-Sūtras, Bhāṣyas thereon and a portion of Śrauta Prayogas. Nos. 1943-2028 describe the various Śrautasūtras belonging to the first three Vedas. The Śrautasūtrabhāṣyas are then noticed in detail (Nos. 2029-2072). These are followed by Mss. on Śrautaprayoga (Nos. 2078-2356) chiefly dealing with the seven Haviryajñasaṃsthās and their accessories. These are the Ādhāna, Agnihotra, the Anvārambhaṇīya, the Darśapūrṇamāsa, the Āgrayaṇa, the Piṇḍapitṛyajña, the Cāturmāsya, the Nirūḍhapaśubandha and the Sautrāmaṇī sacrifices. Under each of these, the Mss. belonging to the Ṛg-

Veda are first noticed; then come those belonging to Sāmaveda and Yajur-Veda, respectively.

VOLUME V.

Volume V describes in detail the manuscripts on Śrauta prayoga, numbering 420 (Nos. 2357—2776). The Volume begins with the description of the seven *Soma Saṃsthas* (i.e.,) Agniṣṭoma, Atyagniṣṭoma, Ukthya, Atirātra, Ṣoḍaśi, Aptoryāma and Vājapeya. The manuscripts dealing with each of these saṃsthās completely are first described in detail. At the end of each complete saṃsthā, the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks are described.

The manuscripts described belong to the three schools of Āśvalāyana, Āpastamba and Bodhāyana.

Independent works on Śrauta, dealing with the various schools find a place next to the manuscripts dealing with the prayoga relating to individual Ṛtviks. These are followed by the description of certain metrical works, technically called Śrauta Kārikās. They summarise the procedure to be adopted in the performance of the various sacrifices.

Manuscripts dealing with the expiatory ceremonies (Prāyaścittas) are dealt with next. Most of these expiatory ceremonies are, it may be observed, in the form of iṣṭis. Other miscellaneous iṣṭi-prayogas are described in detail after the prāyaścittas. The volume concludes with the description of the manuscripts dealing with the various Śastras.

VOLUME VI.

Volume VI describes the Kāvya Mss. in the Library. This Library is particularly rich in Kāvya manuscripts. These are

dealt with in two volumes (i.e.) Volumes VI and VII. The sixth volume deals with the Pañcamahākāvyas, other Mahākāvyas and Khaṇḍakāvyas. The Pañcamhākāvyas are the Raghuvaṃśa, the Kumārasambhava, the Kirātārjunīya, the Śiśupālavadha and the Naiṣadha. Each of these works is represented by a large number of manuscripts and consequently a slight change has been adopted in cataloguing these works. One manuscript is described in detail and the rest have been given in a tabular form, which is self-explanatory. Thus No. 2777 describes in detail a copy of the Raghuvaṃśa and the tabular statement begins with No. 2778 and continues up to No. 2989. Of Mallinātha's commentary on the Raghuvaṃśa there are a number of copies and as before, one of them (No. 2990) is described in detail and the rest are described in tabular form (Nos. 2991-3044). Each Mahākāvya and its commetary are being dealt with in this way—Kumārasambhava (Nos. 3045-3080); its Vyākhyā (Mallinatha's) (Nos. 3081-89): Kirātārjunīya (Nos. 3095-3164); its vyākhyā (Nos. 3165-86): Śiśupālavadha (Nos. 3188-3372); its vyākhyā (Nos. 3373-3435); Naiṣadha (Nos. 3441-3605); its Vyākhyā (Nos. 3607-3678) Nārayaṇa's vyākhyā (3679-3689). Apart from Mallinātha's commentary there are certain other commentaries and they have been described in full. For manuscripts noted in the tabular statement, certain special remarks have been, wherever necessary, given and they follow each Mahākāvya in order.

Nos. 3694-3739 describe the other Mahākāvyas. Nos. 3740-3861 describe in detail the Khaṇḍakāvyas.

VOLUME VII.

The seventh volume deals with the rest of the Kāvya manuscripts which have been classified thus:—Sandeśakāvyas, Śatakas, Gadyakāvyas, Campukāvyas, Kathā and Carita.

Nos.	3862-3887	respresent the	Sandeśakāvyas.
,,	3888-3967	,,	Śatakas.
,,	3968-4027	,,	Gadyas.
,,	4028-4161	,,	Campūs.
,,	4162-4206	,,	Kathās
and ,,	4207-4246	,,	Carita.

A word of explanation has to be said in connection with this classification. The works included under the heading śataka do not always contain a centum of verses. In many cases they exceed 100 and in a few they are below that number; and in spite of this apparent inconsistency, the authors of the respective works have named the works as śatakas and they have been given under this heading in our classification.

In classifying the manuscripts under the heading Campūkāvyas, certain works, though they are in the campū style of composition, have been taken from that place and removed to the heading 'carita' since their chief aim is in portraying the history of the times and the individuals about whom they are written. Thus Colacampūḥ (No. 4213), Varadāmbikāpariṇayacampūḥ (No. 4220), Dharmavijayacampūḥ (No. 4231), Bhosalavaṃśāvalīcampūḥ (No. 4240) and Śarabharājavilāsaḥ (No. 4241) have been taken over to the section 'Carita'.

Popular stories like the Hitopadeśa and other works have been included under the section Kathā.

The Carita includes works which ordinarily will form part of other subdivisions of the Kāvyas, but they have been given a separate heading since their main purpose is to depict historical facts. The Harṣacarita of Bāṇabhaṭṭa and the Vīranārāyaṇacarita

of Vāmana Bhaṭṭa Bāṇa should therefore find a place here, but since the fame of these works rests on their merits as Gadyakāvyas, they have been included in the Gadya section. The Raghunāthābhyudaya (No. 3722) of Rāmabhadrāmba dealing with the life of Raghunātha Nāyaka, has been, by an oversight, included under the heading " Itara Mahākāvyas" and it should have been included under the heading 'carita'.

Volume VIII will deal with the manuscripts on Nāṭakas in all their varieties. Volume IX will deal with the works on Alaṃkāra, Chandas and Kośa.

IV

DETAILED CONTENTS

OF

Mss. NOTICED IN Vol. VII.

PREFACE TO THE CONTENTS OF VOLS. VI & VII.

The Manuscripts on Kāvyas are described in Volumes VI and VII. The following classification has been adopted while dealing with the subject-matter of the various works concerned. It is widely known that the Raghuvaṃśa, Kumāraśambhava, Kirātārjunīya, Śiśupālavadha and the Naiṣadha are known collectively as the Pañcamahākāvyas. These have been given the first place.

KĀLIDĀSA.

Raghuvaṃśa with its commentaries is described in Nos. 2777-3044. Kumārasambhava, with its commentaries, is described in Nos. 3045-3094. It is to be noted that no Ms. of the Kumārasambhava in this library extends beyond the 8th canto.

Among the 2 commentaries on the Kumārasambhava described here, special mention may be made of the commentary by Narahari. Beyond the fact that Narahari is the son of Bhāskara we do not know anything else about the author.

Regarding the date of Kālidāsa, much has been already said by scholars, both Indian as well as European. Some place him as early as the first century B. C. while many others take him as far down as 5th century A. D.

BHĀRAVI.

The Kirātārjunīya of Bhāravi is noticed in Nos. 3095-3164. A fine edition of this Kāvya has been published by the Nirṇayasagara Press, Bombay.

After the publication of the Avantisundarīkathāsāra in the name of Daṇḍin, the relation between Daṇḍin and Bhāravi is made clear. Bhāravi was Daṇḍin's grandfather and even in the days of Bhāravi they had come down from the north to Kāñcīpuram and lived under the patronage of the Pallava Kings Mahendravarman and Narasimhavarman. The dates of Mahendravarman and Narasihmavarman fall in the beginning of the 7th century of the Christian Era. This date well nigh agrees with the other facts known to us. Prabhākara quotes from the Kirātārjunīya and we know that Prabhākara lived in the middle of the 7th century. The Aihole inscription of Pulakeśin dated 634 A. D. refers to Bhāravi as a great poet. These facts lend much support to the view that Bhāravi should have flourished in the end of the 6th century and probably also in the opening decade of the 7th century.

There are two commentaries on the Kirātārjunīya preserved in this library. The one is the famous commentary of Mallinātha. The other (No. 3187) is anonymous and refers to previous commentaries upon it. Unfortunately this commentary is preserved in an incomplete form.

MĀGHA.

Māgha's Śiśupālavadha is next described in Nos. 3188-3372. The date of Māgha is still a problem. Dr. Keith places him after 700 A. D. He argues that Māgha knew the Kāśikāvṛtti and the Nyāsa of Jinendrabuddhi thereon. He further says that Māgha knew the Vāsavdattā of Subandhu. But on the other hand, it has been shown in a recent note in the Journal of Oriental Research Vol. IV that Māgha should be considered to be earlier than Bhartṛhari, the author of the Bhāgavṛtti. We know that Bhartṛhari died in 650 A. D. The date of Māgha remains therefore unsettled problem.

Māgha was probably a Vaiśya as the appellation Vaṇik usually applied to him indicates. His father was Dattakasarvācārya and his grandfather, Suprabhadeva.

Three different commentaries on the Śiśupālavadha are preserved in this library. One is that of Mallinātha, (Nos. 3373-3435). The other is that of Cāritravardhanācārya, (Nos. 3436 & 3437).

ŚRĪ HARṢA.

Śrī Harṣa's Naiṣadha is described in Nos. 3441-3605. The date of Śrī Harṣa is now taken to be fairly settled. He is regarded to have flourished at the end of the 12th century, A. D. on the strength of his supposed contemporaniety with Jayacandra from a reference in Merutunga's Prabandhacintāmaṇi. A careful consideration of the whole question is likely to reveal the fact that the date assumed as settled may have to be revised in the light of further evidences. A peristent tradition says that Udayana defeated the father of Śrī Harṣa in a debate and that the father extracted a promise from the son on his deathbed that he will relieve his lost prestige. Śrī Harṣa has made Udayana the special target of his attack in his Khaṇḍanakhaṇḍakhādya. We know that by the end of the 10th century (984 A. D.) Udayana became famous. The present date therefore of Śrī Harṣa needs revision.

Four different commentaries on the Naiṣadha are preserved in this library. Mallinātha's commentary (Nos. 3606-3678) and Nārāyaṇa's commentary (Nos. 3679-89) have been already published. The commentary of Śeṣarāmacandra (Nos. 3690-91) has not been published so far. Śeṣarāmacandra is very probably the son of Śeṣanārāyaṇa who is extolled by Śeṣarāmacandra as having made his pupils Kumārilas, Akṣapādas, Kaṇādas etc.

thereby meaning that he taught the Mīmāmsā, Nyāya and Vaiśeṣika to his pupils and that they attained high proficiency in all.

Viśveśvara bhaṭṭa whose commentary is described in Nos 3692 & 93 is a comparatively unknown author and the commentary too is preserved only in a fragmentary condition.

This closes the section on the Pañcamahākāvyas.

ĪŚVARA SUMATI.

Pārvatīpariṇaya of Īśvarasumati is preserved in this library only in an incomplete form (No. 3694). As far as it is available, we are able to see that the author imitates Kālidāsa successfully. Definite information regading the author is not available. If a conjecture could be made from the name, we may hazard the opinion that he might have had some connection with the family of Samarapuṅgava Dīkṣita. Many persons of that family had the appellation Sumati.

MṚTYUÑJAYA.

Mṛtyuñjaya, the author of the Pradyumnottaracarita (No. 3695) was a scion of the family of the famous Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita. The author was a pupil of Rājacūḍāmaṇi also. His father was known as Ghatikāśatam Ayyā Dīkṣita. The date of the author can be determined with a fair degree of accuracy. Rājacūḍāmaṇi wrote in 1636 his Tantraśikhāmaṇi and Mṛtyuñjaya as his pupil should belong to the middle of the 17th century, A. D.

VEṄKAṬANĀTHA.

Prahalādavijaya of Veṅkaṭanātha is noticed in No. 3696. Several Veṅkaṭanāthas are known to us and it is not known with whom the compiler of the Prahlādavijaya is identical. The com-

pilation itself brings together the verses found in the Bhārata, Bhāgavata, Viṣṇu, Dharmottara, Matsya, Narasihma, Nārada, Kūrma and other Purāṇas.

SURYANĀRĀYAṆAKAVI.

Sūryanārāyaṇa Kavi is the author of the Prāsabhārata which is described under No. 3697 and 3698. The author tells us that he belonged to the Kāśyapagotra and that he is the son of one Viśvanātha Sumati. The work deals with the story of the Mahābhārata, though no other particulars regarding the author are available, the author, it may be conjectured, belonged to the 17th century.

AGASTYAPAṆḌITA.

In an article in the Journal of the Mythic Society Vol. X there appeared an article wherein it was surmised, on the basis of a verse in the Pratāparudrīya that Vidyanātha may be identical with Agastya Paṇḍita of Bālabhārata fame and that the term Vidyānātha is only a title, not a name. Assuming the suggestion to be correct, we may date Agastya in the 14th century. His native place will then be Warangal and his patron, Pratāparudra.

The following works of Agastya are preserved in this library:-

i. Pratāparudrīya

ii. Bālabhāratam

iii. Kṛṣṇacaritam—a prose work

Of these the first will be described in a later Volume. Bālabhārata is noticed under Nos. 3699-3705. The Kṛṣṇacarita is represented by two copies, numbered 3991 & 92. He is said to have written more than 60 works but most of them are now lost to us.

The Bālabhārata has been commented upon by Saluva Timmaya Daṇḍādhinātha (No. 3706.) who belonged to the court of Kṛṣṇa Deva Rāya, Emperor of Vijayanagar, in the beginning of the 16th century. Consequently the date of the author of this commentary should be the 16th century.

BHAṬṬI.

The Bhaṭṭikāvya (Nos. 3797-13) is a Mahākāvya by one Bhaṭṭi. A good deal of speculation is being made regarding the identity of this Bhaṭṭi. Bhaṭṭi seems to be the prākṛt rendering of the Sanskrit word Bhartā or Bhartṛ and if so, who this Bhartā or Bhartṛ is, is a matter of doubt. At the end of the commentary, Jayamaṅgalā we find a reference to Śrīdharasena and from epigraphical records we know that Śrīdharasena was ruling in the beginning of the 7th century A. D. The commentator makes him out as identical with Bhartṛhari, the famous grammarian who died in 651 A. D. How far this identification is sustainable is matter for further research.

The Bhaṭṭikāvya consists of four main chapters called Kāṇḍas They are 1 Prakīrṇa, 2 Prasanna, 3 Adhikāra and 4 Tiṅanta. The whole work consists of 22 sargas. The story contained is that of the Rāmāyaṇa. This Kāvya is otherwise known as Setubandha also. The commentary that is preserved in this library on the Bhaṭṭikāvya is the Jayamaṅgalā (Nos. 3714-16.)

MALAYA.

Mīnākṣīpariṇaya (Nos. 3717-18) is the work of Malayakavi. He is the son of Rāmanātha of Bhāradvājagotra. The name as well as the subject indicate the intimate relation which the author

should have had with Madura. The work shows traces of the influence of Śrī Nīlakaṇṭha Dīkṣita of Śivalīlārṇava fame. The author of this Kāvya therefore might have flourished in the 17th or even the 18th century.

BHAGAVANTA.

Bhagavanta is the third son of Gaṅgādharādhvarin, the minister to the Maharaṭha Kings of Tanjore Gaṅgādhara had 3 sons, Narasiṁha, Tryambaka and Bhagavanta. The date of Bhagavanta falls therefore in the end of the 17th century and the beginning of the 18th century.

The two works of Bhagavanta that are noticed here are:—

1. Mukundavilāsakāvya (No. 3719)
2. Uttra Campūḥ (Nos. 4028-29)

From the way in which Tryambakarāya refers to himself and his family in the Dharmākūta, we are led to infer that Bhagavanta was not born or that he was too young to be counted when the Dharmākūta was composed. Tryambaka refers to his elder brother and himself as the two sons of their parents.

VEṄKAṬEŚA.

This Venkaṭeśa is the author of the Kāvya, Yamakārṇava and its Vyākhyā—described under No. 3720. This Kāvya was composed in Śaka 1578, corresponding to A. D. 1656. He tells us that he composed the Kāvyas

(1) Rāmacandrodaya
(2) Yamakārṇava
(3) Sudhīvilāsa.
and (4) Sudhīvilāsanandana in the order in which

they are noted above. His genealogy is given on page 2634.

The Rāmacandrodayakāvya is noticed under Nos. 3781-82. The Rāmacandrodaya was composed, according to the verse,

काव्यमङ्गगुणशैलयुगाब्दे वेङ्कटोऽकृत कलौ कविवर्यः

in Kali 4736, corresponding to A. D. 1635. Twenty one years later the Yamakārṇava was composed as noted above.

The author himself has commented upon the Rāmācandrodaya. The commentary is noticed under Nos. 3783-35.

VĀMANABHAṬṬABĀṆA.

Two works of Vāmana Bhaṭṭa Bāṇa are noticed in these two Volumes. They are

1. The Raghunāthacarita (No. 3721)

and 2. The Vīranārāyaṇacarita (No. 4025)

The former, which has not been printed by any body so far summarises the story of the Rāmāyaṇa in 30 cantos.

The other is a biography of his patron, Vīranārāyaṇa, otherwise known as Vemabhūpāla. This latter work has been published in the Śrī Vāṇi Vilas Press.

There was a time when he was mistakenly identified with the old Bāṇa Bhaṭṭa even by well informed scholars. In the introduction to the Sri Vāṇi Vilas Edition of the Pārvatīpariṇayanāṭaka of Vāmana Bhaṭṭa Bāṇa Pandit R. V. Krishnamachariar has definitely shown that the author of these works is different from his famous namesake and that he was a native of the Āndhra Districts in the 14th century.

RĀMABHADRĀMBĀ.

Rāmabhadrāmbā was one of the enlightened ladies of the

Nāyak Court of Tanjore. She was the wife of the famous Raghunātha Nāyak who ruled early in the 17th century. Her composition, Raghunāthābhyudaya described under No. 8722 is a biography of her enlightened husband. The work is a fine specimen of Sanskrit composition and will bear ample testimony to what Indian ladies could do in the literary field even during compartively modern times.

SERFOJEE.

Rāghavacarita—a composition dealing with the story of the Rāmāyaṇa—has come down to us in the name of Serfojee. This Serfojee is known to have ascended the throne in 1711 A. D. after his brother Sāhajee.

There appears to be some sort of doubt regarding the authorship of the work in question. In one place we find the colophon,

इति पञ्चरत्नकविकृतौ राघवचरिते द्वितीयः सर्गः

and this makes us think that one Pañcaratnakavi should have been responsible for the work. The colophon at the end definitely attributes the work to the Royal author. The truth therefore seems to lie in the fact that the work was actually composed by the court poet of Serfojee, Pañcaratnakavi by name and attributed to his master probably as a sign of respect and regard for the master. From other evidences we know that there was one Pañcaratnakavi in the court of Serfojee.

KAVIRĀJAPANDITA.

Kavirāja's Rāghavapāṇḍavīya is noticed in Nos. 8724-29. He was patronised by the Kadamba King Vīrakāmadeva of whom he was probably a court poet. There are sufficient reasons to believe

that Kavirāja is older than Rājaśekhara and consequently he should have belonged to a period anterior to the 10th century A.D.

The Rāghavapāṇḍavīya is a Kāvya wherein every stanza is capable of a double interpretation, one applicable to Rāma and the other applicable to Kṛṣṇa.

A commentary on this by one Lakṣmaṇa is noticed under No. 3781.

MAHĀRUDRASIMHA.

The Vijñānataraṅgiṇī described under No. 3736 is the only work of Mahārudrasimha that has come down to us. Beyond this we do not know much of the author.

VĪRARĀGHAVA.

There are many Vīrarāghavas known to us. Many are noted in our catalogue. The present writer is the son of Vīṇa Venkaṭapati, who is himself the son of one Nellūri Raṅgamantrin. The name suggests that he might have been an Āndhra, settled in the Tamil Districts in the 17th century.

NĪLAKANTHA DĪKṢITA.

Śrī Nīlakaṇṭha Dīkṣita is the illustrious grandson of the brother of the famous Appayya Dīkṣita. It is said that when Appayya Dīkṣita died Nīlakaṇṭha was a boy of 12. As a result of the blessings of the Dīkṣita, young Nīlakaṇṭha soon rose to eminence and became the minister of the Nāyaks of Madura. After retiring from service, he settled in the village of Pālāmaḍai in the Tinnevelly District, where his descendents are still seen, (the editor of this catalogue being himself eighth in descent from Śrī Nīlakaṇṭha himself).

Among the works of Nīlakaṇṭha Dīkṣita that have come down to us, the following are preserved in this library.

1. Śivalīlārṇava (Nos. 3738 39.)
2. Kaliviḍambana (Nos. 3924-28.)
3. Anyāpadeśaśataka (No. 3888.)
4. Sabhārañjana (No. 3967)
5. Śāntivilāsa (Nos. 3852-54)
6. Nīlakaṇṭhavijayacampūḥ (Nos 4052-58)
7. Gaṅgāvataraṇam (No. 3757)

Of these, the last work was composed in A. D. 1638. We know from other sources that he was the pupil of Venkaṭeśvara Dīkṣita, son of Govinda Dīkṣita of Tanjore.

SAṄKARṢAṆA.

Saṅkarṣaṇa is the author of the Satyanāthābhyudaya, described under No. 3740. Particulars regarding the date and nativity of the author are lacking.

In No. 3741 a commentary on the Satyanāthābhyudaya is described. The commentator is Subrahmaṇyācārya.

APPAYYA DĪKṢITA.

It is generally believed that Appayya flourished between 1554 and 1626 A. D. The two articles in the Journal of Oriental Research (Vols. II & III) show that the date of this great scholar should be shifted back by about 30 years at least. His Harivaṃśasāracaritavyākhyā is preserved in this library. The original Text is not available at present.

TRIVIKRAMAPAṆḌITA.

Trivikramapaṇḍita who was, according to tradition an *advaitin*

originally and a convert to *dvaitism* later on is the author of the Uṣāharaṇakāvya. The author belongs to about the 15th century A.D.

The Uṣāharaṇa of this author is noticed under Nos. 8743-44. The Kāvya has been commented upon by Sumatīndra (Nos. 8745-46) who was a contemporary of the Nāyak Kings of Tanjore in the early 17th century, A. D.

SŪRYANĀRĀYAṆAYAJVAN.

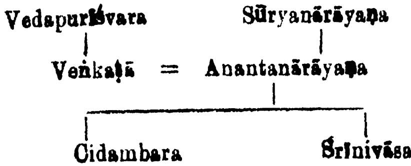
This Sūryanārāyaṇa is different from the author of the Prāsabhāratam. referred to already. The surname Āküri of this author indicates that he was an Āndhra. His father was Yajñeśvara Yajvan and his mother Jñānāmbā. He was living in the Court of one Liṅgayyasūri and once while in Court took the vow that he would compose a work in the course of a single day. The present composition is the result of the vow and hence the name Ekadinaprabandha. The work itself deals with the story of the Mahābhārata.

CIDAMBARAKAVI.

Cidambarakavi is the author of the following works, preserved in this library.

1. Kathātrayī
2. Cidambaravilāsakāvya
3. Cidambaravilāsakāvyavyākhyā
4. Śleṣacintāmaṇiḥ
5. Śabdārthacintāmaṇiḥ

Of the genealogy of Cidambarakavi we gather the following particulars :—

Whether the ancestor of Cidambara (i.e.) Sūryanārāyaṇa was identical with any of the two Suryanārāyaṇas referred to above is not clear.

VENKAṬEŚA.

This is another Venkaṭaśa known to us. He is the author of the Citrabandharāmāyaṇa (Nos. 3772—73) wherein the story of the Rāmāyaṇa is composed in verses of various bandhas. The father of Venkaṭeśa (i. e.) Yajñanārayaṇa, son of Koṇḍubhaṭṭopādhyāya has commented upon his son's composition (Nos. 3774—75.) The one thing that we know of this author is that he is an Āndhra, his surname *Carakuri* suggests it.

BILHAṆA

Bilhaṇa is familiar to us as the protegé of Vikramāṅkedeva, the Cālukya king who reigned between 1076-1112 A.D. at Kalyāṇa. His Corapancāśikā is preserved in this library (Nos. 3781—91).

JAGANNĀTHA.

Several Jagannāthas are known to Sanskrit literary history. One is the author of the Rasagaṅgādhara and other works. Another was a protegé of the Tanjore Maharaṭha Court. The present writer seems to be different from either. The fact that the Ms. of Jagannātha's works. Jñānavilāsakāvya (No. 3732) was sent from Benares, having been purchased in Benares for the

Tanjore library by Dhuṇḍhirāja the commentator on the Mudrārākṣasa is enough to tell us that the author should have been a native of Northern India. The date of the author too should be taken to be earlier than 1635 A. D. for that was the date of Dhuṇḍhirāja.

RAVIDEVA.

The authorship of the Nalodaya has been called into question by various writers. The majority of the Mss. of the Nalodaya attribute the work to Kālidāsa but the work, both in point of view of style and merit, scarcely seems to be from the pen of that prince of Sanskrit poets. Obviously an inferior hand should have been at work on the composition. One Manuscript in this library, No. 3811 attributes the authorship to one Ravideva. Evidently the name Ravideva should be that of the unknown author of the Nalodaya.

Different commentaries are noticed on the Nalodaya in this catalogue. They are:—

1. By Kṛṣṇa
2. By Ādityasūri.
3. By Nṛsihmāśrama
4. Anonymous
5. Do.

RĀMABHADRADĪKṢITA

For Detailed Remarks on Rāmabhadra Dīkṣita. the reader's attention is invited to the excellent article in the I A Vol. XXXIII.

VĀSUDEVA.

There were several Vāsudevas in Malabar and many of them wrote Kāvyas to illustrate the Dhātupāṭha of Pāṇini. The work under Notice No. 3832 is one such.

One Dharmarājadīkṣita commented upon it. This Dharmarāja, it is surmised might have belonged to the class of temple priests technically called Gurukkals.

RĀMACANDRA.

Rāmacandra, the author of the Rādhāvinodakāvya and its commentary (Nos. 3838—41) was the son of one Janārdana, who was himself the son of one Puruṣottama. It is likely that the author belonged to the Ganjam District.

The forerunner of the Saṃdeśakāvyas is that prince of Sanskrit poets, Kālidāsa, the author of the Meghasandeśa. Several imitations of that famous work have come down to us and are preserved in this library.

1. KOKILASANDEŚA by Venkaṭācārya, son of Tātācārya and Mauktikāmbikā.

2. CAKORASANDEŚA by Perusūri, probably the father of Jagannātha Paṇḍita of Rasagaṅgādhara fame.

3. HAMSASANDEŚA by Vedānta Deśika, and another

4. HAMSASANDEŚA by an anonymous writer but different from the previous one.

Among the commentaries on the Meghasandeśa preserved here, special mention may be made of Sthiradeva's commentary, described under No 3885. The copy in this library is dated 1600 A. D. and therefore it is certain that the author is older but by how many years, we cannot say yet. The author was evidently a Jain.

AMARUŚATAKA.

There is generally a unanimity in the colophons of the

copies of the Amaruśataka in this library. Almost all of them attribute the authorship of the Kāvya to Śrī Śaṅkarācārya. It is the commentary of Vemabhūpāla alone which says that the author is Amaruka.

VĀÑCHEŚVARA

The author of the Mahiṣaśataka is known by the name of Vāñcheśvara and he belonged to the family of the famous Govindadīkṣita. He was a contemporary of Pratāpasihma Mahārāja king of Tanjore (A. D. 1741—64). His grandson, another Vāñcheśvara, and identical with the commentator on the Hiraṇyakeśi Śrauta Sūtras has commented upon the Mahiṣaśataka and it is noticed in Nos. 3947—49.

NĪLAKAṆṬHAKAVI.

Nīlakaṇṭhakavi is the author of the Śṛṅgāraśatakam, described under No. 3966. The work was composed in 1765 A. D. and the author says that he is the grandson of Vāñcheśvara through the daughter. It is very likely that the Vāñcheśvara referred to is the same as the author of the Mahiṣaśataka.

BĀṆA.

Among the Gadyakāvyas, the Kādambarī of Bāṇabhaṭṭa is represented by a fairly large number of manuscripts (Nos. 3968—3990). The Gadyacintāmaṇi of Vādībhasihma is represented by Nos. 3993 and 94.

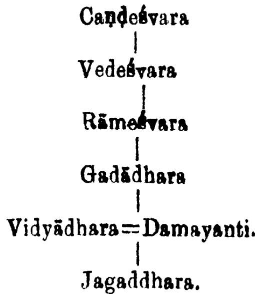
DAṆḌIN.

Among the copies of the Daśakumāracarita preserved in this library there are 2 recensions, one a bigger one, corresponding to the Nirnayasāgara edition of the Daśakumāracarita and

the other a smaller one. Nos. 3995—3999 represent the recension of the printed text and Nos. 4000—4002 represent the smaller recension.

JAGADDHARA.

The Commentator on the Mālatīmādhava etc., Jagaddhara has commented upon the Vāsavadattā of Subandhu and it is represented by Nos. 4017—19. About Jagaddhara, the following particulars could be gathered. Jagaddhara was a Mahāmahopādhyāya and a Dharmādhikāri. His genealogy is—

In this library there are some other commentaries on the Vāsavadattā, like those of Trivikramabhaṭṭa and certain anonymous ones.

ŚARABHAJIRĀJA.

Serfojee II who reigned between 1800 and 1832 A. D. is responsible for a Campukāvya by name Kumārasambhava campūḥ (No. 4030). The king seems to have found time, in the midst of his official duties to compose this campu.

RĀMACANDRADĪKṢITA.

Keraḷābharaṇa, a campukavya dealing with the relative merits of the various places in India, is by a descendent of the illustrious Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita. Not far removed from Rāja-

cūḍāmaṇi, he should have lived in the middle of the 17th century A. D. The Keralābharaṇa is represented by Nos. 4031—34.

APPĀDĪKṢITA

Appādhvarin, a contemporary of Tryambakarāya and protegé of Śāhaji (1684—1710) is one of the famous names in the literary history of South India. His Ācāranavanīta is a marvel of Smṛti scholarship. The present work Gaurīmāvūramāhātmya campūḥ. (No. 4035) deals with the greatness of the tituler deities of Māyavaram, the town near which he was living His native place was Kilayūr in the Tanjore District An informing article on Appādhvarin, has appeared in the Journal of Oriental Research Vol. III.

NṚSIHMĀMĀTYA.

Nṛsihma, brother of Tryambakarāyamakhin is the author of the Tripuravijayacampūḥ described under No. 4036.

ATIRĀTRAYĀJIN.

Atirātrayājin is the younger brother of Śri Nīlakaṇṭha Dīkṣita. He is the author of the Tripuravijayacampūḥ described under No. 4037, and the Kuśakumadvatīya, described under Nos. 4346 and 4347. His literary activities fall in the middle of the 17th century A. D.

VEṆKAṬEŚVARA

A Veṅkaṭeśvara, son of Muttāmbā has commented upon the Nīlakaṇṭhavijayacampu. Who this Veṅkaṭeśvara is, is not clear at present.

Among the Nṛsihmacampūs preserved in this library there are three different works. They are:—

1. By Daivajñasūrya paṇḍita (Nos. 4063—64).
2. By Saṅkarṣaṇa (No. 4065).
3. By Keśavabhatta (No. 4066).

With the first of these writers we are familiar as the author of the Rāmakṛṣṇavilomakāvya (No. 3843)

We do not know whether the Saṅkarṣaṇa already referred to as the author of the Satyanāthābhyudaya, described under No. 3740 is identical with this Saṅkarṣaṇa the author of the Nṛsiṁha-campūḥ.

The identity of Keśavabhaṭṭa too is doubtful, for there have been many Keśavas.

RAGHUNĀTHA.

The Raghunātha, whose work, Mārutivijayacampūḥ is described under No. 4106 was the pupil of one Raghunandana and seems to have been a native of Northern India.

Bhoja's Rāmāyaṇacampūḥ was composed, it is said, during the course of a single night. Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita gives the information. And during the night he probably found time to write out the portion to the end of the Sundarakāṇḍa alone. Since then several writers have composed the further portions. Among them, one Lakṣmaṇa seems to have been the oldest. Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita took upon himself the task of finishing it and wrote out the Yuddhakāṇḍa portion (No. 4139). Ghanaśyāma wrote another (No. 3143) Except Lakṣmaṇa's the rest have not yet been published. An anonymous writer has composed the Uttarakāṇḍa portion (No. 4140).

KĀLAHASTI.

The work called Vasucaritracampu described under Nos.

4146 and 4147, by Kālahasti represents a Sanskrit rendering of the Vasucarita, a famous Telugu work by Śrīnātha, one of the greatest of Telugu poets in the 16th century. This Kālahasti, probably a native of Kālahasti and later a domicile in Kāñcīpuram, was one of the pupils of Śrī Appayya Dīkṣita and consequently he belongs to the middle of the 16th century.

DHARMARĀJA.

The Veṅkaṭeśacampu, described under No. 4158 is the work of this author. He tells us here that he is the son of one Raghunātha. Perhaps this is the same Dharmarāja referred to as the author of the Sabhāpativilāsa Nāṭaka. The author belongs to the Tanjore District and lived in the 17th and 18th centuries.

VIRŪPĀKṢA.

Virūpākṣa is the author of two works, Colacampu and Śivavilāsacampu. The former is described under No. 4213 and it deals with the life of Kulottuṅga Cola. The second is described under No. 4160 and deals with the greatness of Śiva. The author is the son of Śivaguru and Gotami. We know of a Virūpākṣa in the 18th century and it is not known whether they are identical with each other.

VIṢṆUŚARMAN.

Among the Mss. on Kathā is to be noted that in this library are preserved both the Northern and the Southern recensions of the Pañcatantra.

Among the Bhojaprabandhas preserved in this library, two different texts are to be seen, one completely at variance with the other. The most common text is represented by Nos. 4181—86. No. 4187 represents the new text, evidently by a Jain writer.

PURURĀJAVAMŚAKRAMA.

In this anonymous work, (No. 4207) we find a list of the Purāṇic kings, beginning from Puru. The list fairly corresponds to the one found in the Mahābhārata, but in details of names a divergence is noticeable. The date of the compilation is not known.

GOVINDANĀTHA.

Among the Śaṅkaravijayas preserved in this library, special mention may be made of the work of Govindanātha (No. 4208) which deals with the life of Śrī Śaṅkara in 9 chapters. It is likely that this Govindanātha is later than Vyāsācalayati who too composed a Śaṅkaravijaya. (Nos. 4209-10).

PADMAGUPTA.

Parimalakālidāsa, alias Padmagupta is the author of the Navasāhasāṅkacarita (No. 4214) a historical romance, published in the Bombay Sanskrit Series. It may be noted that the manuscript of this library was mainly utilized in publishing the text in that Series. Padmagupta was a contemporary of Muñja—alias Vākpati and the Cālukya King Tailapa II. So he belongs to the end of the 10th century A. D. and probably also to the beginning of the 11th century A. D.

RĀJANĀTHA.

Rājanātha's Acyutarāyābhyudaya Nos. (4216-19) is a historical Kāvya, dealing with the life of Acyutarāya, Emperor Vijayanagar in particular and the whole kingdom with its dependencies in general. It gives us a good idea of the conditions of South India in the 16th century. The author was a contemporary of Appayya Dīkṣita.

TIRUMALĀMBĀ.

Tirumalāmbā is one of the poetesses of South India. Like Gaṅgādevī and others, she has firmly established the fact that Hindu ladies are not so illiterate as they are made out to be by the outside world. The Varadāmbikāpariṇaya (No. 4220) of this lady is a historical Kāvya dealing with the life of Acyutadevarāya, the successor of Kṛṣṇadevarāya.

YAJÑANĀRĀYAṆA DĪKṢITA.

The Sāhityaratnākara (Nos. 4221-22) and the Raghunāthābhyudayanāṭaka (No. 4487) of this author, the son of the famous Govinda Dīkṣita perpetuate the memory of the great Raghunātha Nāyaka, the most liberal patron of Sanskrit and Telugu learning, in Tanjore in the 17th century. For a summary of the contents of this work, please refer to the "Sources of Vijayanagar History" Pages 269-74.

PARAMĀNANDAKAVĪNDRA.

The Śivabhārata, a work dealing with the life of the greatest of Maharaṭha rulers of South India, Śivāji, is by one of his contemporaries and is therefore an authentic source of information regarding that person and the troubulous times in which he was living. Recently the book was published in Poona and their only source was the manuscripts deposited in this library (Nos. 4223-26.)

JAYARĀMA.

Jayarāma's Parṇālaparvatagrahaṇa (Nos. 4227-28) deals with one of the military exploits of Śivāji. Parnālaparvata was one of the hill fortresses which he captured. Jayarāma too seems to have been a contemporary of his.

KEŚAVAPAṆḌITA.

Śivāji's son was one Rājārām and his military exploits have been made the subject of the work, Rājārāmacarita by his contemporary, Keśavapaṇḍita. The work is described under No. 4229.

ŚRĪDHARAVEṄKAṬEŚA.

Śrīdhara Veṅkaṭeśa, otherwise known as Ayyāvāḷ was one of the donees of the village of Śāhajirājapuram, now known as Tiruviśanallūr. He was a contemporary of Śāhaji who reigned in Tanjore between 1684-1710 A. D. The Śāhendravilāsakāvya of this author (No. 4230) deals with the life of his patron Śāhaji.

NALLĀ DĪKṢITA.

Nallā Dīkṣita's Dharmavijayacampū (No. 4231) deals with the same topic as the last. He was otherwise known as Bhūmināthakavi and he was a near kinsman of Rāmabhadra Dīkṣita.

GAṄGĀDHARA.

The Bhosalvaṃśāvali (No. 4232) is by Gaṅgādhara and deals with the same topic as the last. This forms the opening portion of the author's Rasikarañjani, a commentary on the Kuvalayānanda. He too was a contemporary of Śāhaji (1684-1710 A. D).

ŚEṢĀCALAPATI.

A work similar to the last is by Śeṣācalapati and it is noticed under No. 4233.

Beside these there are some minor historical works dealing with some aspect or other of the Mahārāṣṭha Court of Tanjore and the Mahārāṭha Kings of Tanjore. They are all described under Nos. 4234-4242.

॥ संदेशकाव्यानि ॥

SAMDEŚAKĀVYAS.

A

DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE

TANJORE MAHĀRĀJA SERFOJI'S

SARASVATĪ MAHĀL LIBRARY.

॥ कोकिलसन्देशः ॥

3862. KOKILASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10166. Page 157. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1½ inches. Leaves—20. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—300. Author—Veṅkaṭācārya. Complete.

Beginning:

पितरं तातयाचार्यं मातरं मौक्तिकाम्बिकाम् ।
त्रयीचूडागुरुमुखानपि वन्देय देशिकान् ॥ १ ॥

भव्यसन्दर्भसम्भाव्यं काव्यं सन्देशसंज्ञकम् ।
करोति वेङ्कटाचार्यश्चरितं कमलापतेः ॥ २ ॥

मगधेष्वतवीयासौ कौतुकीकमलेक्षणः ।
वियोगाभिनयानन्दी सन्दिदेश वनप्रियम् ॥ ३ ॥

कुर्वन्नविनयं शौरिः कोपयन् कुम्भसम्भवम् ।
वधूविरहवानासीन्मर्त्यवन्मदनातुरः ॥ ४ ॥

षोडशस्त्रीसहस्राणि भुक्त्वा नर्मभिरुज्वलैः ।
मर्त्येष्ववततारासौ विप्रलम्भरसेच्छया ॥ ५ ॥

स महेन्द्रे वसन् कृष्णो मगधेश्वरताङ्कृतः ।
प्राणत्राणाय कान्तायाः प्राहिणोत्स्वां पुरीं पिकम् ॥ ६ ॥

तातार्यस्य क्रतुशतसमुज्जृम्भितानन्दकीर्ते-
विद्याराशेर्विनयजलधेर्वीतगर्वस्तनूजः ।
सन्देशाख्यं कलयति कृतिं सादरं वेङ्कटार्यः
तत्पादाब्जप्रणमनफलं प्राप्य वाणीविलासम् ॥ १ ॥

वेलातीतस्मरणमहिमा वेदचूडावतंसो
वेधः सूनुप्रभृतिसततस्तूयमानापदानः ।
निर्मग्नानां भवजलनिधौ नित्यमस्मादृशाना-
मस्तु श्रीमानखिलदुरितोच्छित्तते(ये) श्रीनिवासः ॥ २ ॥

वीरः सम्राडसमविशिखस्पर्धिलावण्यभूमा
सीमा कापि प्रचुरवयसामाकरः सज्जनानाम् ।
बाहा तेजः प्रशमितरिपुर्मार्गधीनां प्रजानां
मूर्तः पुण्योदय इव जयत्युत्तमश्लोक एकः ॥ २ ॥

स क्षोणीशः सरसमनसा सारसाक्ष्या वियोगं
सम्मोहाय प्रतिविहितया माययेव स्मरेण ।
कोपारोपादवि(षय)भवादात्तभूयस्तरावेः
काले शापादभजत मुनेर्दक्षिणाशालयस्य ॥ १ ॥

End:

एकी भूतावपि शिथिलिताश्लेषबन्धौ नियत्या
मोहापन्नौ मुहुरपिरुतैराह्वयन्तौ रथाङ्गौ ।
पश्यान्योन्यप्रणयतटिनी वीचितुङ्गैरपाङ्गैः
पश्यन्तावप्यहरुपरतौ सङ्गमं नोप यातः ॥ ५७ ॥

हित्वादित्येधनपति दिशं दक्षिणस्यामुदीते
शापस्यान्तं मुनिरचकथत्कुम्भयोनिः प्रसीदन् ।
तेन स्तोका तरुणि भविता विप्रयोगव्यथेयं
मा सन्ताप्सीर्नियतिरियती भाविनी तादृशी च ॥ ५८ ॥

आमीलन्ती कथमपि दृशा माधवं यापयेथाः
पश्चादावां बहुगुणमितं प्रार्थितं निर्विशावः ।
सम्भोगादप्यधिकमुभयोरेधयन्प्रेम यूनोः
प्रीतिग्रन्थि द्रढयति सकृत्सम्भवन् विप्रलम्भः ॥ ५९ ॥

इत्यालापैः प्रणयपिशुनैः प्रेयसीं प्रीणयन्मे
भैमीं दिव्यः सितगरुदिव प्रेषितो नैषधेन ।
तत्रारामे सफलतरुभिः संवृते सञ्चरिष्णुः
कान्तायुक्तः परभृत परं प्राप्नुया मङ्गलानि ॥ ६० ॥

इत्थं शौरिः स्वयमभिनयन्नध्वनीनापदानं(स्वभावं)
शापस्यान्ते दिवमिव हरिः प्राप्य तां राजधानीम् ।
अन्यानर्हैरनुपमरसैर्दिव्यभोगैर्विजह्रे
कालं दीर्घं सरसिजदृशा सङ्गतः सत्य(ये)एव ॥ ६१ ॥

Colophon:

इति श्रीशैलपूर्णकुलतिलकशतक्रतुतातयाचार्यसूनुना

श्रीवेङ्कटाचार्येण कृते रामायणकथासारसोद्ये
कोकिलसन्देशे द्वितीयाश्वासः ॥

हरिः ओम् ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

श्रीवीरराघवाय नमः ॥

ஸ்ரீ ஸ்ரீ நாராயணனெழுத்து.

Subject: Kokilasandeśa 1-2 Āśvāsas.

Introductory verses		7.
I.	Āśvāsa	60.
II.	,,	61.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. A transcribed copy of the Ms. in paper is also available in the Library. See transcript Volume No 50.

The author of the work is one Venkaṭācārya, son of Tātācārya and Mauktikāmbikā The date of the work is not known. Probably it belongs to the 17th century.

This poem deals with the separation of Rāma from Sīta and the consequent message of love which Rāma sends to her through a Kokila or Cuckoo.

॥ चकोरसन्देशः ॥

3863. CAKORASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10168. Page 158. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—10. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—200. Author—Perusūriḥ (1st part only). Incomplete.

Beginning:

कर्तुं सेवामुपगतवता सुन्दरेशोपकण्ठं
प्रत्युत्थानप्रणतिविधुरो व्याघ्रपादेन शप्तः ।
कामी कश्चित्पशुपतिपदाम्भोजविन्यासधन्ये
कैलासाद्रौ स्थितिमतनुत प्रेयसीविप्रयुक्तः ॥ १ ॥

तेनात्यर्थं स्मरशरपराभूयमानेन भूय-
श्चिन्तातन्तुग्रथितमनसा जातु जातादरेण ।
अच्छोदाख्ये सरसि ददृशे कान्तयान्वीयमान-
श्चञ्चच्चञ्चूशकलितशरत्कौमुदीकश्चकोरः ॥ २ ॥

आलोक्यैनं स्मृतनिजवधूदृग्विलासस्तदानी-
मश्रूण्यक्ष्णोर्दधदतितरामाललम्बे सदैन्यम् ।
नालङ्कं वा व्यथयितुमतिक्लिश्यमानान् वियोगाद-
त्युद्रिक्ते मदनहतके मन्यमाने प्रतीपम् ॥ ३ ॥

शापस्यान्तं शमधनगिरामासमाप्तावशेषा-
श्चिश्चिन्वानः कथमपि निरुद्धोरुधारालबाष्पः ।
आनर्चैनं मधुरवचनैः सन्दिदिक्षुः प्रियायै
हस्ते भूर्जत्वचमुपनयन् धातुलेखोपपन्नाम् ॥ ४ ॥

भद्रं भ्रातर्भवतु भवतस्त्वं हि तार्क्ष्यस्यबन्धु-
र्विख्यातस्त्वं त्रिजगतिगतिर्मादृशामार्तिभाजाम् ।
(गच्छामि त्वां) शरणमधुना तेन दीनोऽहमेवं
नैव व्यर्थी भवति हि कृताभ्यर्थना सज्जनेषु ॥ ५ ॥

End:

निम्ना नाभिस्तदुपरिगता रोमराजिर्मनोज्ञा
वीचीभङ्गी त्रिवलिरचनामन्तरन्तर्वहन्ति ।
वक्षोजाभ्यामनघतर...त्कूलङ्कषाभ्या-
माश्लिष्टाग्रा मदमधुकरश्रेणिकान्तिश्च तस्याः ॥ ३९ ॥

सा चन्द्रास्या चपलनयना कम्बुकण्ठी सुकेशी
मुग्धालापा मधुरहसिता मन्दयाना न ....ः ।
बिम्बोष्ठीति व्यवहृतगुणास्तत्र सर्वेऽपि शब्दाः
साजात्येन त्वितरवनितास्त्वेकशस्तत्प्रयोगः ॥ ४० ॥

सैषा साध्वी मम विरहतः साम्प्रतं खिद्यमाना
सन्देशोक्त्या प्र......जीवनीया यदास्ते ।
याया स्तस्मदुचितसमये माकृथास्त्वं विलम्बं
कालक्षेपं न खलु सहते चित्तजन्मा कठोरः ॥ ४१ ॥

तत्र स्थाने न तव पतगाधीश सा .....

Colophon: (Leaf No. 6)

इति श्रीश्रीधरवंशशिखावतंसवैदुष्यसिंहासनाधीश्वरपदवाक्यप्रमाण कूलङ्कषमाहित्यमर्यादाधुरन्धरनवीनपतञ्जलिमहाबिरुदसम्पादित पेद्दसूरिविरचिते चकोरसन्देशे महाकाव्ये पूर्वसन्देशः समाप्तः ॥

Subject: Cakorasandeśa.

Pūrvasandeśa. 68 ślokas.

Uttarasandeśa. 42. ,,

Remarks:—The Ms is in a decaying condition. The Ms. abruptly ends with the beginning of the 42nd śloka of the Uttarasandeśa. A transcribed copy of the Ms. in paper is also available in the Library. See Transcript Volume No. 359.

We know of a Peru bhaṭṭa, who was the father of Jagannātha Paṇḍita. The name of the author given in this Ms. is Perusūri. It is not known whether this Perusūri was the same as the father of Jagannātha Paṇḍita. The colophon very strongly induces one to suggest the identity. This Perusūri had the title Abhinavapatañjali, which in other words means that he was a great Vaiyākaraṇa.

The poem deals with the love message sent to his beloved by a person who was cursed by Vyāghrapāda while the former came to Kailāsa to pay his respects to God Sundareśa. The messenger is a cakora bird.

॥ मेघसन्देशः ॥

3864. MEGHASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4785. Page 160. Right column. Substance—Paper. Size—7¾ × 4½ inches. Sheets—14. Lines—9 to a Page.. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—270. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning:

कश्चित्कान्ता विरहगुरुणा स्वाधिकारात्प्रमत्तः
शापेनास्तङ्गमितमहिमा वर्षभोग्येन भर्तुः ।
यक्षश्चक्रे जनकतनयास्नानपुण्योदकेषु
स्निग्धच्छायातरुषु वसतिं रामगिर्याश्रमेषु ॥ १ ॥

End:

एतत्कृत्वा प्रियमनुचितप्रार्थनादात्मनो मे
सौहार्दाद्वा विधुर इति वा मय्यनुक्रोशबुद्धया ।
इष्टान् देशान् विचर जलद प्रावृषा सम्भृतश्री·
र्माभूदेवं क्षणमपि च ते विद्युता विप्रयोगः ॥ ५४ ॥

Colophon:

इति श्रीकालिदासकृतौ मेघसन्देशे उत्तरसन्देशः ॥

Subject: Meghasandeśa.

Pūrvasandeśa	67	ślokas
Uttarasandeśa	54	,,

Remarks:—The Ms. is in good condition.

There are several editions of this work.

॥ मेघसन्देशः ॥

3865. MEGHASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4786. Page 161. Left column. Substance—Paper. Size—$14\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—8. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—157. Author—Kālidāsa. Incomplete. Wants end.

Beginning—Same as No. 3864.

End:

यत्रोन्मत्तभ्रमरमुखराः पादपा नित्यपुष्पा
हंसश्रेणीरचितरशना नित्यपद्मा नलिन्यः ।
केकोत्कण्ठा भवनशिखिनो नित्यभास्वत्कलापा
नित्यज्योत्स्ना प्रतिहततमोवृत्तिरम्याः प्रदोषाः ॥ ७ ॥

नेवानीवाः सः..................

Colophon : (Sheet No. 7)

कालिदासकृतौ मेघसन्देशे पूर्वमेघः समाप्तः ।

Subject : Meghasandeśa.

Pūrvamegha 67 ślokas.

Uttaramegha 7 ,,

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends with the beginning of the 8th stanza of the Uttaramegha.

॥ मेघसन्देशः ॥

3866. MEGHASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4787. Page 161. Left column. **Substance**—Paper. **Size**—10×4⅝ inches. Sheets—8. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—136. Author—Kālidāsa. Pūrvamegha only.

Beginning—Same as No. 3865.

End:

तस्योत्सङ्गे प्रणयिन इव स्रस्तगङ्गादुकूलां

स त्वं दृष्ट्वा न पुनरलकां ज्ञास्यसे कामचारिन् ।

या वः काले वहति सलिलोद्गारमुच्चैर्विमाना

मुक्ताजालग्रथितमलकं कामिनीवाभ्रवृन्दम् ॥ ६८ ॥

Colophon—Same as No. 3865.

Subject : Meghasandeśa.

Pūrvamegha. 64 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मेघसन्देशः ॥

3867. MEGHASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4788. Page 161. Left column. Substance—Paper. Size—9¾×4 inches. Sheets—15. Lines—6 to 8 to Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—136. Author—Kālidāsa. Pūrvamegha only.

Beginning, end and colophon—Same as No. 3866.

Subject: Meghasandeśa.

Pūrvamegha 67 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मेघसन्देशः ॥

3868. MEGHASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10160. Page 161. Left column. Substance—Palm leaf. Size—15¾×1¼ inches. Leaves—22. Lines—3 or 4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—178. Author—Kālidāsa. Incomplete. Wants end.

Beginning—Same as No. 3864.

End:

मन्दाकिन्याः पयसि शिशिरैः सेव्यमाना मरुद्भि-
र्मन्दाराणामनुतटरुहां छायया वारितोष्णाः ।
अन्वेष्टव्यैः कनकसिकतामुष्टिनिक्षेपगूढैः
सङ्क्रीडन्ते मणिभिरमरप्रार्थिता यत्र कन्याः ॥ ६ ॥

Colophon—Same as No. 3865.

Subject: Meghasandeśa.

Pūrvamegha. 67 Ślokas

Uttaramegha. 6 „

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends with the 6th śloka of the Uttaramegha.

॥ मेघसन्देशः ॥

3869. MEGHASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10161. Page 161. Left column. Substance—Palm Leaf. Size—16 × 1¼ inches. Leaves—21 (12th missing). Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—250. Author—Kālidāsa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3873.

Remarks:—

After the colophon we find:

प्रमाथिवत्सरे भाद्रशुक्ले पक्षे गणेशितुः ।

साम्बेन लिखितो मेघसन्देशोऽयं भृगो दिने ॥

The work was copied by Sāmba on Friday, bright fortnight, Bhādrapada month, and Pramāthi year.

॥ मेघसन्देशः ॥

3870. MEGHASANDEŚAḤ.

J. L. Collection No. 551. Substance—Paper. Size—9 × 4 inches. Sheets—12. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—136. Author—Kālidāsa.

Pūrvamegha only.

Beginning, end and subject—Same as No. 3866.

Colophon:

इति श्रीकालिदासकृतौ पूर्वमेघः समाप्तः ॥

शक १७५५ नन्दनसंवत्सरवैशाखशुद्धदशमी सौम्यवासरे समाप्तः ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. was copied in the śaka year 1755 Cyclic year, Nandana, Vaiśākha month Daśamī, and Monday. It corresponds to A. D. 1833.

॥ मेघसन्देशः ॥

3871. MEGHASANDEŚAḤ.

J. L. Collection No. 552. Substance- Paper. Size—6½×4 inches. Sheets—23 (2-24). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—260. Author—Kālidāsa. Incomplete. Wants beginning.

Beginning:

............जने किंपुनर्दूरसंस्थे ॥ ३ ॥

प्रत्यासन्ने नभसि दयिता जीवितालम्बनार्थी
जीमूतेन स्वकुशलमयीं हारयिष्यन्प्रवृत्तिम् ।
सप्रत्यग्रैः कुटजकुसुमैः कल्पितार्घाय तस्मै
प्रीतः प्रीतिप्रमुखवचनं स्वागतं व्याजहार ॥ ४ ॥

End—Same as No. 3864.

Colophon:

इति श्रीकालिदासस्य कृतौ मेघसन्देशः समाप्तः ॥

Subject: Meghasandeśa. 122 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following ślokas.

यः पूतनामारणलब्धवर्णः काकोदरो येन विनीतदर्पः ।
यशोदयालङ्कृतमूर्तिरव्यान्नाथो यदूनामथवा रघूणाम् ॥

॥ मेघसन्देशः ॥

3872. MEGHASANDEŚAḤ.

J. L. Collection No. 553. Substance—Paper. Size—10½ × 4 inches. Sheets—15. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—136. Author—Kālidāsa. Pūrvamègha only.

Beginning, end and subject—Same as No. 3866.

Colophon:

इति श्रीकालिदासस्य कृतौ मेघसन्देशे पूर्वमेघः समाप्तः ॥
इदं पुस्तकं श्रीनिवासचक्रपाणिलिखितं भवेत् ॥
श्रीरामप्रसन्न । श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
रामो विराजते रामो भूमण्डलमपालयत् ।
रामेणोपार्जिताकीर्ती रामचन्द्रेण भूयते ।
रामचन्द्रो दशग्रीवं परलोकमनीनयत् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मेघसन्देशः ॥

3873. MEGHASANDEŚAḤ.

J.L. Collection No. 554. Substance—Paper. Size—9½ × 4

inches. Sheets—8. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—113. Author—Kālidāsa. Uttaramegha only.

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः ॥

विद्युत्वन्तं ललितवनिताः सेन्द्रचापं सचित्राः
संगीताय प्रहतमुरजाः स्निग्धगंभीरघोषम् ।
अन्तस्तोयं मणिमयभुवस्तुङ्गमभ्रंलिहाग्राः
प्रासादास्त्वां तुलयितुमलं यत्र तैस्तैर्विशेषैः ॥ १ ॥

End:

श्रुत्वा वार्तां जलदकथितां तां धनेशोपि सद्यः
शापस्यान्ते सदयहृदयस्संविधायास्तकोपः ।
संयोज्यैतौ विगलितशुचौ दम्पती हृष्टचित्तौ
भोगानिष्टान् विरहगुणितान्प्रापयामास शश्वत् ॥ ५३ ॥

Colophon:

इति श्रीकालिदासस्य कृतौ महाकाव्ये मेघसन्देशे उत्तरमेघः समाप्तः ॥

श्रीरस्तु ॥

भग्नपृष्ठ + प्रतिपालयेत् ॥

श्रीलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

तुङ्गारोपनाम्ना वासुदेवभट्टेन लिखितम् ॥

श्रीरस्तु ॥ शुभमस्तु ॥

Subject: Meghasandeśa Uttaramegha only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3874. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection. No. 555. Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—61. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1750. Author—Mallinātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3875.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3875. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 1784. Page 160. Right column. Substance—Paper. Size—14 × 6 inches Sheets—84. Lines—6 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1750. Author—Mallinātha. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

मातापितृभ्यां जगतो नमो वामार्धजानये ।
सद्यो दक्षिणदक्पातसङ्कुचद्वामदृष्टये ॥
अन्तरायतिमिरोपशान्तये
. शान्तपावनमचिन्त्यवैभवम् ।
तन्नरं वपुषि कुञ्जरं मुखे
मन्महे किमपि तुन्दिलं महः ॥

शरणं करवाणि शर्मदं ते
चरणं वाणि चराचरोपजीव्यम् ।
करुणामसृणैः कटाक्षपातैः
कुरु मामम्ब कृतार्थसार्थवाहम् ॥

भारतीं कालिदासस्य दुर्व्याख्याविषमूर्छिताम् ।
एषा सञ्जीवनी पीता सद्य उज्जीवयिष्यति ॥

इहान्वयमुखेनैव सर्वं व्याख्यास्यते मया ।
नामूलं लिख्यते किञ्चिन्नानपेक्षितमुच्यते ॥

अथ तत्रभवान् कालिदासो मेघसन्देशाख्यं काव्यं चिकीर्षुः " आशीर्नमस्क्रिया वस्तुर्देशो वापि तन्मुखम् " इति शास्त्रात् काव्यारम्भे वस्तुनिर्देशकथनं प्रस्तौति ॥ कश्चिदिति ॥

End:

सम्प्रति स्वापराधसमाधानपूर्वकं स्वकार्यस्यावश्यकरणं प्रार्थयमानो मेघं विसृजति । हे जलद * *

काव्यान्ते नायकेच्छानुरूपोऽयमाशीर्वादः प्रयुक्त इत्यनुसन्धेयम् ॥

Colophon:

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारीणमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां मेघसन्देशव्याख्यायां सञ्जीवन्यामुत्तरमेघः समाप्तः ॥

Subject: Sañjivanī a commentary on Meghasandeśa by Mallinātha

Pūrvamegha 66 ślokas.
Uttaramegha. 54 „

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Alternate sheets are sulpherated. In this Ms. the text also is given.

Several editions of the Meghasandeśa with Mallinātha's vyākhyā have been published up till now, the most important of them being the Nirṇayasāgar edition.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3876. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4789. **Page** 161. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—36. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—875. Author—Mallinātha. Pūrvamegha only.

Beginning—Same as No. 3875.

End:

तस्येति ॥ हे मेघ । तस्य कैलासस्य प्रणयिनः प्रियतमस्येव उत्सङ्गे । * * *

अत्र कैलासस्य अनुकूलनायकत्वं अलकायाश्च स्वाधीनपतिकाख्यनायिकात्वं व्यज्यते । "एकायत्तोऽनुकूलः स्यात्" इति । "प्रियोपलालिता नित्यं स्वाधीनपतिकामता" इत्युदाहरन्ति ।

'लालयन्नलकप्रान्तां रचयन्पत्रमञ्जलिः (रीः) ।
एनां विनोदयन्कान्तां छायावदनुवर्तते ॥' इति ॥ ६७ ॥

Colophon:

इति श्रीमहोपाध्यायकोलाचलमल्लिनाथसूरिविरचितायां सञ्जीवनीसमाख्यायां मेघसन्देशव्याख्यायां पूर्वमेघः समाप्तः ॥

श्रीरामार्पणमस्तु ॥

Subject: Sañjivanī a commentary on the Meghasandeśa by Mallinātha Pūrvamegha 67 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3877. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4790. Page 161. Left column.

Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—35. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Mallinātha. Incomplete. (wants beginning).

Beginning:

रत्नेति ॥ रत्नच्छायानां पद्मरागमणिकान्तीनाम् ।
"छाया सूर्यप्रिया कान्तिः" इत्यमरः ॥

End and colophon—same as No. 3876

Subject: Sañjīvanī a commentary on Meghasandeśa by Mallinātha Pūrvamegha verses 15 to 67.

Remarks:—The Ms. is in good condition, This Ms. abruptly begins with the 15th śloka of the Pūrvamegha.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3878. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4791. Page 161. Left column.

Substance—Paper. Size—9¼×4 inches. Sheets—30. Lines—8 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—680. Author—Mallinātha. Complete. Uttaramegha only.

Beginning:

॥ विद्युत्वन्तमिति ॥ यत्रालकायां ललिता रम्या वनिता स्त्रियो येषु ते सहचित्रेण वर्तन्त इति सचित्राः सालेख्याः ॥ "आश्चर्यालेख्ययोश्चित्रम्" इत्यमरः ॥

End and colophon—Same as No. 3875.

Subject: Sañjīvanī. A commentary on Meghasandeśa by Mallinātha. Uttaramegha 54 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3879. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10159. Page 161. Left column. Substance—Palm leaf Size—7¼ × 1¼ inches. Leaves—11. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—150. Author—Mallinātha. Incomplete. Pūrvamegha only.

Beginning—Same as No. 3875.

End:

॥ नीचैरिति ॥ हे मेघ तत्र विदिशासमीपे विश्रामो विश्रमः खेदापनय इत्यर्थः ॥ * *

पण्याः क्रेयाः स्त्रियः वेश्या इत्यर्थः । "वारस्त्री गणिका वेश्या पण्यस्त्री रूपजीविनी" इति शब्दार्णवे । तासां रतिषु क्रीडासु यः परिमलो गन्धविशेषः । विमर्दोत्थे परिम...

Colophon: Nil.

Subject: Sañjīvanī. A commentary on Meghasandeśa by Mallinātha. Pūrvamegha only. 25 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. On the title page is given:—

एक्कोजिहवल्दारिगुजकूबालकवितम्मुडु नरसय तेंचिन्ति पुस्तकम् ।

This Ms. belonged to Narasaya brother of Gujakbalakavi and Hauldar to King Ekkoji.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3880. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10162. Page 161. Left column. Substance— Palm leaf. Size—$16\frac{1}{8} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—24. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—800. Author—Mallinātha. Incomplete.

Beginning—Same as No. 3875.

End:

सम्प्रति सर्वदा सम्पत्तिमाह । हस्त इति । यत्रालकायां वधूनां स्त्रीणां हस्ते लीलार्थं कमललीला कमलं स्मरतिक्रमेतत् * * *

पाण्डुतां नीता श्रीः शोभा चूडापाशे केशपाशे नवकुरवकम्

.... ॥

Colophon—Same as No. 3875.

Subject: Sañjīvanī. A commentary on Kālidāsa's, Meghasandeśa by Mallinātha.

Pūrvamegha. 67 ślokas.

Uttaramegha. 2 ,,

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3881. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10163. Page 161. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{4}\times1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—24. (38-64). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—560. Author—Mallinātha. Incomplete Uttaramegha only.

Beginning:

...(तुला)श्चब्दात्तत्करो(तो)तिण्यन्तात्तुमुन्प्रत्ययः ।
अलं पर्याप्ताः । "अलं भूषणपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकम्"
इत्यमरः। अत्रोपमानोपमेयभूतमेघप्रासादधर्माणां विद्युद्वनि-
तादीनां यथासङ्ख्यमन्योऽन्यसादृश्यान्मेघप्रासादसादृश्य-
सिद्धिरिति बिम्बप्रतिबिम्बभावेनेयमुपमा पूर्णोपमा ॥ १ ॥

End and colophon—Same as No. 3875.

Subject: Sañjīvanī. A commentary on Meghasandeśa by Mallinātha

Uttaramegha. 54 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. In the last page is given a few lines of Telugu subhāṣita verses.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3882. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10164. Page 161. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—61. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1750. Author—Mallinātha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3875.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:

"रामेण लिखितम्"

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3883. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10165. Page 161. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—43. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—675. Author—Mallinātha. Incomplete. Uttaramegha only.

Beginning—Same as No. 3878.

End—Same as No. 3875. But the last few lines are missing.

Subject: Sañjīvanī. A commentary on Meghasandeśa by Mallinātha with the text.
Uttaramegha. 53 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Only the last śloka is wanting herein.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3884. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 556. Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—58. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—875. Author—Mallinātha. Pūrvamegha only.

Beginning, end and subject—Same as No. 3876.

Colophon:

इति श्रीमहोपाध्याय+पूर्वमेघः समाप्तः ।

विजयसंवत्सरविक्रमाद्रपदवद्याष्टमीस्थिरवारे पूर्वमेघसन्देशव्याख्यानं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. was copied in the cyclic year Vijaya, Bhādrapada month, aṣṭamī and Saturday.

॥ मेघसन्देशव्याख्या ॥

3885. MEGHASANDEŚAVYĀKHYĀ.

S. S. Collection No. 77. Substance—Paper. Size—9¼×3¾ inches. Sheets—54 (2-55). Lines—10 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1500. Author—Sthiradeva. Complete.

Beginning:

श्रीगणपतये नमः ॥

शृङ्गारिणः ॥ ततः कश्चिद्यक्षं यथानामत्वेनोपात्तवान् । कालिदासश्च स्वयं शृङ्गारी । तदसौ शृङ्गाररसप्रधानं

मेघदूताभिधानं क्रीडाकाव्यमेतदुपनिबद्धवान् । ननु गिरि-नगरादिव्यतिरेकेण कथमस्य महाकाव्यत्वम् । तत्रो-च्यते । विदिशा विशालालका स्वःसिन्धुः निर्विन्ध्याशि-प्राप्रभृतिसमुद्रगामिनदीनिगदनेनौपचारात्तस्य प्रतिपाद-नम् । गिरिशशैलादिशैलश्लाघा "हस्ते लीलाकमलम्" इत्यनेन घनसमयपुरःसराणां षड्तूनां निरूपणम् । "यत्र स्त्रीणाम्" इति चन्द्रोदयसमर्थनम् "अप्यन्यस्मिन् जलधरः" इति, तथा "तां कस्यांश्चिद्भवनवलभौ" इति आभ्यां भानूदयनिवेदनम् । "विश्रान्तः सन्" "तत्रागारम्" इत्याभ्यामुद्यानस्तुतिनिगदनम् । "भर्तुः केशच्छविः" इति अमुना जलकेलिकथनम् । "यस्याः पक्षाः" इति मधुपानाभिधानम् । "सम्भोगान्ते" तथा "(नीता)रात्रिः" इति सुरतव्यापारवर्णनम् । "जालोद्गीर्णैः" तथा "दिङ्नागानाम्" इत्याभ्यां हिताहितप्राप्तिपरिहा-रापदेशिमन्त्रचिन्ता । दूतो मेघ एव । "मार्गन्तावत्" इति-प्रयाणनिरूपणम् । "ये त्वाम्" इत्यनेन युद्धबोधनम् । "शा-पान्तः" इति नायकाभ्युदय...विप्रलम्भकथयैव समर्पितः । "ताश्चावश्यम्" इत्यत्र पत्नीपदेन "पत्युर्नो यज्ञसंयोगे" इति विवाहसूचनम् । "तत्र स्कन्दम्" इति कुमारवचन-मेवमेतैर्नयनादिनगरसागरर्तुचन्द्रोदयार्कोदयोद्यानजलक्री-डामधुपानसुरतमन्त्रदूतप्रणयोक्तिनायकाभ्युदयाविवाहवि-प्रलम्भकुमारवर्णनैः स्पष्टैरष्टादशभिर्महाकाव्यलक्षणैरुपेत-त्वादस्य महाकाव्यत्वम् । तथेदमाद्यवृत्तम् ॥

कश्चिदिति ॥ कश्चिदाश्चर्यकारि महनीय(?)स यद-
स्तङ्गमितमहिमेति वचनादनिश्चितनामा । यतः प्रकृतेऽनु-
पयोगि....त्यद्येवास्मिकेळित्रावये पुराणकथनानुवादसन्दे-
हमावहतीति कविर्याह.........मनभिधाय सामान्येन नि-
र्देशः । यः कोपि रक्षः पुण्यजनः वसतिश्चक्रे स्थितिश्च-
कार । रामगिरिः दण्डक इति प्रसिद्धः । तस्याश्रमेषु मुनि-
वासोचितस्थानेषु रागवलितान्तःकरणस्य एकप्रस्थानस-
म्भवादाश्रमेष्विति बहुवचनम् । किम्भूतेषु जनकतनयास्न-
ानपुण्योदकेषु विदेहदुहित्राप्लवनपावनपानीयेषु । अत्रालघु-
राघवसन्निधानेऽपि सीतायाः श्लाघा महासतीत्वप्रति-
पादनार्थं तत्स्पृष्टानां देशानां तीर्थप्रततनार्थम् । तथा च
"यदध्यासितमर्हद्भिस्तद्धि तीर्थं प्रचक्षते" इति । अथ
वा लिङ्गान्तरसम्भवेऽपि शृङ्गाराङ्गत्वात् स्त्रिया निर्देशः ।
पुनः कीदृशेषु स्निग्धच्छायातरुषु स्निग्धा आरक्तातिलक्ष-
णया सान्द्रेत्यर्थः । छाया आतपप्रत्यनीकावपो लाश्रितास्तर-
वः पादपा येषु ते नद्यः । यद्वा स्निग्धसरसपल्लवोष्णा(?)तत्वे
नारूक्षाः छायातरवो निश्चलछायाः पादपाः विशेषणद्वयम-
पि सुखस्थितिकथनार्थम् । केन कारणेन पुनः असौ यक्षः
स्वां पुरीं परिहृत्य तत्र निवासमकार्षीत् ? । शापेन कोप-
वचसा । कस्य ? भर्तुः स्वामिनः । किम्भूतेन? वर्षभोग्येन
वर्षेण भुज्यते वर्षभोग्यः संवत्सरपरिसमाप्यः । यद्वा वर्ष

भोग्यः "कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे" इति द्वितीयासमासः। वर्षं स कर्तुः(?) समुदायरूपमुद्दीपनविभावनभूयस्त्वेन वियोगहृदयदुःखोत्पादनसमर्थनमिति तत्पदापादनम् । पुनः किम्भूतेन ? कान्ताविरहगुरुणा वल्लभाविप्रलम्भाद्गुरुणा । कुतः ? स प्रभुणा शप्तः अतः स्वाधिकारप्रमत्तः निजनियोगाप्रयत्नपरः तस्यालकाधिपविधीयमानेश्वरसपर्योपकरणनवनलिनानयनमधिकारः । तत्र कदाचिदसौ प्रेयसी प्रेमवशः प्रत्युषसि गन्तुमनीशो निशायामेव कमलमुकुलान्यानिनाय । तैश्च धनाधिनाथोऽथ पार्वतीपतिं अपूजयत् अन्यतमकमलकलिकामध्यबद्धमधुकरेण दष्टः तेनायं शशाप । यस्त्वं मुहूर्तमपि निजजायाया विरहमसहमानोऽपराधवानसीत्यतः तवानयैव वर्षं वियोगोऽस्त्विति तेनास्तङ्गतमहिमा प्रतिहतमाहात्म्यः तस्य दिव्यानुभावसन्दर्शिनी दूरदर्शनश्रवणादिशक्तिः प्रतिहता । तत एवामुना जीमूतो दूत्ये प्रवर्तितः । स्थानान्तरेषु सुलभेष्वपि अत्र किल मैथिलीपतिरुषित्वा दैवाद्वियुक्तोऽपि पुनः सीतया सह सङ्गममगमत् । स्वयमपि प्रियासंयोगकामुकं कमनीयलक्षणधरममुमेव भूधरमध्युवास । विप्रलम्भः शृङ्गारः । मन्दाक्रान्तावृत्तम् । "मन्दाक्रान्ताम्भनततमागः समुद्रर्तुलोकैः ।" अत्र स्वभावोक्तिरलङ्कृतिः। तथा च तल्लक्षणम् ।

"नानावस्थपदार्थानां रूपंसाक्षाद्विवृण्वती ।

स्वभावोक्तिश्च जातिश्चेत्याद्या साऽलङ्कृतिर्मता ॥"

प्रियासन्देशप्रापकाधिगमार्थमाह ॥

End:

कृतोपकारं वारिदमाशिषाभिनन्दयन्नाह । एतादि-त्यादि ॥ एतत्सन्देशप्रयाणलक्षणं प्रियमिष्टं कृत्वा वि-धाय मे मम कीदृशस्यानुचितप्रार्थनावर्त्मना दिव्यानुभावा-त्तमसमस्तवाञ्छितवस्तुत्वात् अनुरूपायाश्च ...जलदपक्षो-दसाहाय्यान्मित्रभावाद्वा विधुरो दुःखितोऽहमिति धिया मम विषयेऽनुक्रोशबुध्या कृपया धिया वा त्वया महदुपकृ-तम् । अतस्त्वमिष्टान् देशान् विषयान् विचर विहर । कीदृशः सन् ? सम्भृतश्रीः उपचितलक्ष्मीकः । प्रावृषा वर्षासमये माभूत् मास्म भवान् क्षणमपि मुहूर्तमपि ते तव विद्युता तडिता प्रियया विप्रयोगोऽयं त्वा(?)ममेति दृष्टान्तस्याशिषो वा विषयो भवतीति । अत्रोर्जस्वि समुच्चयाशीर्दृष्टान्तानां सङ्करस्तथा च ।

यत्रैकानेक....वस्त्वपरस्यामुखावहाद्येव ।
ज्ञेयः समुच्चयोऽसौ त्रेधान्यः सदसतोर्योगः ॥
आशीर्नामाभिलषितवस्तुन्याशंसनम् ॥ १०६ ॥

उद्भाषिताखिलपदामिह मेघदूते
काव्यप्रबन्धरसबन्धुरभावभाजि ।
मञ्जीभवद्गुणकथं स्थिरदेवनामा
टीकामिमामकृत कीर्तिमिव प्रसन्नाम् ॥ १ ॥

आरोहन्ति पतत्रिणोऽपि न कटप्रस्थे तटोत्तुङ्गतां
जानीते पुनरस्य मन्दरगिरेर्मूर्ध्ना धुनानो रविः ।
भूयांसो रचयन्ति वाचमुदितव्युत्पत्तिसारं गिरां
बध्नाति स्थिरदेव एव हि कविः वागर्थविज्ञो गुरुः ॥ २ ॥

शृङ्गारे स्थिरदेव एव हि कविः प्राकालिदासोऽथवा
यद्वाचाममृतप्रसादसुहृदामास्वाद्य सद्यो रसम् ।
कर्णोद्भिन्नकपोलपालिपुलकाकीर्तिश्चलत्कुण्डलं
मूर्धानं विधुनोति निश्चितमिदं देवी सरस्वत्यपि ॥ ३ ॥

Colophon:

इति श्रीसरस्वतीशृङ्गाराहारापरनाम्नो महाकविश्रीस्थिरदेवकृतिर्महा-
कविकालिदासकृतस्य महाकाव्यमेघदूतस्य टीका समाप्ता ॥

संवत १६५६ कार्तिकशुद्धत्रयोदशी वाराणस्यां शुकोपनाम्ना गोवि-
न्देनेदं पुस्तकं लिखितम् ।

श्रीरस्तु ॥ विश्वेश्वराय नमः शुभमस्तु ॥

भग्नपृष्ठ + प्रतिपालयेत ॥

शुभं भवतु ॥

मेघदूतकाव्यटीका पुस्तकं वासुदेवस्य बालंभट्टस्येदम् । गोविन्दभट्ट ॥

Subject: Meghadūtaṭīkā. A commentary on Meghadūta by Sthiradeva. Pūrvamegha and Uttaramegha. 106 ślokas.

Remarks:—The Ms. is fairly old and worn out. It is full of scriptorial blunders. There is also a paper transcript of this Ms. in this Library. See T. V. No. 479

Sthiradeva, the author of this commentary, evidently a Jaina

as the name suggests, has the confidence to assert that he perhaps is the only poet who can handle the sentiment Śṛṅgāra succesfully. With reluctance he accepts that Kālidāsa preceded him in that art and was equally clever at it.

The Ms. is dated saṃvat 1656 or 1600 A. D. The owner of the Ms. was Bālambhaṭṭa.

॥ हंससन्देशः ॥

3886. HAṂSASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10167. Page 163. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—18. Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Śrī Vedāntadeśika. Incomplete. (Wants end)

Beginning:

श्रीरामाय नमः ॥

वंशे जातः सवितुरनघे मानयन् मानुषत्वं
देवः श्रीमान् जनकतनयान्वेषणे जागरूकः ।
प्रत्यायाते पवनतनये निश्चितार्थः स कामी
कल्पाकारां कथमपि निशामाविभातं विषेहे ॥ १ ॥

काल्ये सेनां कपिकुलपतेस्तूर्णमुद्योजयिष्यन्
दूरीभावाज्जनकदुहितुर्दूयमानान्तरात्मा ।
क्रीडाखेलं कमपि सरसि क्वापि कालोपयातं
राकाचन्द्रद्युतिसहचरं राजहंसं ददर्श ॥ १ ॥

तस्मिन् सीतागतिमनुगते तद्दुकूलाङ्कमूर्तौ
तन्मञ्जीरप्रतिमनिनदे न्यस्तनिष्पन्ददृष्टिः ।
वीरश्चेतो विलयमगमत्तन्मयात्मा मुहूर्तं
ग्रह्केतीव्रं भवति समये शासनं मीनकेतोः ॥ ३ ॥

End:

मत्प्रस्तावप्रणत्नमधि सा मैथिली मानये त्वां
म्लानं शोकाद्वदनकमलं मन्दमुन्नम्य भीरु ।
अन्तस्तोषादमृतलहरीलब्धसब्रह्मचर्यै-
रम्भोजाक्षामुषसि मुषिता मन्दरागैः कटाक्षैः ॥ २९ ॥

विश्वस्ता सा रघुकुलवधूस्त्वामशेषावदातं
प्रत्याश्वासादधिगतरुचिप्रक्तनीवेन्दुलेखा ।
मत्सन्देशे तदनु सुमुखी सावधाना भवित्री
किं न स्त्रीणां जनयति मुदं कान्तवार्तागमोऽपि ॥ ३० ॥

Colophon :

इति श्रीवेदान्ताचार्यविरचिते हंससन्देशे पूर्वार्धं समाप्तम् ॥

Subject: Hamsasandesa.

Purvārdha. 60 ślokas.

Uttarārdha. 30 ,,

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends with the 30th śloka of the Uttarārdha.

The author of this work is the same as the famous Viśiṣṭād. vaita philosopher who lived between 1200 and 1300. A. D. His other works on kāvya are the Pādukāsahasra, Yādavā-

bhyudaya etc. The life and times of Vedānta Deśika have been well set forth in the Introduction to the Yādavābhyudaya, published in the Śrī Vāṇī Vilās Press, Srirangam. The present work is available in print, having been published in Grantha characters from Kumbhakonam.

The Haṃsadūta is a poem embodying the love message sent by Rāma to his lost Sītā, through a Haṃsa or the celestial swan.

॥ हंससन्देशः ॥

3887. HAṂSASANDEŚAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4862. Page 163. Left column.

Substance—Paper. Size—9¼ × 3¾ inches. Sheets—23. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—?. Complete.

Beginning:

दुकूलं बिभ्राणो दलितहरितालद्युतिहरं
जपापुष्पश्रेणीरुचिरुचिरपादाम्बुजतलः ।
तमालश्यामाङ्गो दरहसितलीलाञ्चितमुखः
परानन्दाभोगः स्फुरतु हृदि मे कोऽपि पुरुषः ॥ १ ॥

यदा यातो गोपीहृदयमदनो नन्दसदना-
न्मुकुन्दो गान्दिन्यास्तनयमनुरुन्धन्मधुपुरीम् ।
तदा माङ्क्षीच्चिन्तासरिति घनघूर्णापरिचयै-
रगाधायां बाधामयपयसि राधाविरहिणी ॥ २ ॥

कदाचित्खेदाग्निं विघटयतुमन्तर्गतमसौ
सहालीभिर्लेभे तरलितमना यां वनतटीम् ।

चिरादस्याश्चित्तं परिचितकुटीरावकलना-
 दवस्थान्तास्तरस्फुटमियमसुप्तेः प्रियसखी ॥ ३ ॥

तदा निस्पन्दाक्षी कलितनलिनीपल्लवकुलैः
 परीणाहात्प्रेम्णामकुशलशताशङ्कि हृदयै: ।
दृगम्भोगम्भीरीकृतमिहिरपुत्रीलहरिभि-
 र्विलीना धूलीनामुपरिपरिवव्रे परिजनैः ॥ ४ ॥

ततस्तां न्यस्ताङ्गीमुरसि ललितायाः कमलिनी-
 पलाशैः कालिन्दीसलिलशिशिरैर्वीजिततनुम् ।
परावृत्तश्वासाङ्कुरलालितकण्ठी कलयतां
 सखीसन्दोहानां प्रमदभरशाली ध्वनिरभूत् ॥ ५ ॥

विधायाङ्कं पङ्करुहदलविटङ्कस्य ललिता
 ततो राधां नीराहरणसरणौ न्यस्तचरणाम् ।
मिलन्तं कालिन्दीपुलिनभुवि लीलाञ्चितगति-
 र्ददर्शाग्रे कश्चिन्मधुरविरुतं श्वेतगरुतम् ॥ ६ ॥

तदालोकात्स्तोकोल्लसितहृदया सादरमसौ
 प्रणामं शंसन्ती लघु लघु समासाद्य सविधम् ।
धृतोत्कण्ठा सद्यो हरिसदसि सन्देशहरणे
 वरं दूतं मेने तमतिर्लालितं हन्त ललिता ॥ ७ ॥

अमर्षात्प्रेमेर्ष्यां सपदि दधती कंसमथने
 प्रवृत्ता हंसाय स्वमभिलषितं शंसितुमसौ ।
न तस्या दोषोऽयं यदिह विहगं प्रार्थितवती
 न कस्मिन् विश्वासं दिशति हरिभक्तिप्रणयिता ॥ ८ ॥

पवित्रेषु प्रायो विरचयसि तोयेषु वसतिं
प्रमोदं नालीके वहसि विशदात्मा स्वयमसि ।
अतोऽहं दुःखार्ता शरणमबला त्वां गतवती
न याच्ञा सत्पक्षे व्रजति हि कदाचिद्विफलताम् ॥ ९ ॥

चिरं विस्मृत्यास्मान्विरहदहनज्वालविकला-
कलावान्सानन्दं वसति मधुरायां मधुरिपुः ।
तदेवं सन्देशं स्वमनसि समारोप्य निखिलं
भवान्क्षिप्रं तस्य श्रवणपदवीं सङ्गमयतु ॥ १० ॥

End:

अपूर्वा यस्यान्तर्विलसति सदा सारसरुचि-
र्विभक्तुं शक्येते सपदि मिलिते येन पयसी ।
कथङ्कारं युक्तो भवतु कृतिनस्तस्य भवतो
विलम्बः कादम्बीरमण मधुरासङ्गमविधौ ॥ ३८ ॥

प्रपन्नः प्रेमाणं भगवति सदा भागवतभा-
कपराचीनो जन्मावधि भवरसाद्भक्तिमधुरः ।
चिरञ्जीवोऽपि श्रीमान् जगति विदितः शङ्करतया
धुरीणो धीराणामधिधरणि वैयासकिरिव ॥ ३९ ॥

रसानामाधारैरपरिचितदोषः सहृदयैः
मुरारातिक्रीडानिबिडघटनारूपसहितः ।
प्रबन्धोऽयं बन्धोरखिलजगतां तस्य सहसा
प्रभोरन्तःसान्द्रां प्रमदलहरीं पल्लवयतु ॥ ४० ॥

Colophon:

इति श्रीहंसदूताख्यं काव्यं समाप्तम् ॥

Subject:— Hamsasandeśa 140 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. After the colophon is given the following:—

'यमाधारं सर्वागमनमणिगणानां सुकृतिनो
विदुर्गोपालाख्यं सकलविबुधालङ्कृतिवरम् ।
तदश्वेत्थश्रीमानवनिसुरविख्यातमहिमा
महाचार्यैः कृष्णोत्तरगपदराजाभिध इदम् ॥

खबाणाक्षोणीगणितशरदिश्यामदलगा
मघोः षष्ठीवारो हिमकरसुतस्यापि शुभदः ।
मतःकालो यत्र प्रगुणहृदयानन्दजननं
व्यलेखीत्सत्काव्यं परमरमणीयं परमुदा ॥ युग्मम् ॥'

and on the title page is given:

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्य सरस्वतीनां हंसदूताख्यं काव्यम् ॥

The author of the work is unknown. The information given on the title page leads us to believe that this Ms. should have formed part of the collection of the famous Kavindrācārya who was living in Benares in the 17th century.

The Ms. is dated 1650-but whether it is Śaka or Saṃvat, we cannot say. Probably it was saṃvat. The scribe was one Rāmakṛṣṇa.

This Haṃsasandeśa, otherwise known as Haṃsadūta embodies the love message sent by Śrī Kṛṣṇa to his beloved Rādhā.

॥ शतकानि ॥

ŚATAKAS.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3888. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 5010 c.

Substance—Paper. Size—10½ × 4½ inches. Sheets—10 (10-20). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning:

छायावृक्षमुपाश्रयन्ति पथिषु श्रान्ता हि पान्थाः समं
तेष्वेकोऽस्य शुभं शुभेन मनसा हृष्यन्ननुध्यायति ।
अन्यो भङ्कुमवेक्षतेऽस्यविटपानाधारयष्टेः कृते
कश्चिच्चिच्छिनुते कवाटफलकं कर्तुं तमेव क्षणात् ॥ १ ॥

End:

भूतानां प्रभवस्थितिप्रविलयास्त्वय्येव विश्वम्भरे
त्वद्गर्भे ननु ते रसातलजुषो दैत्याः फणीन्द्राश्च ये ।
त्वं सर्वैरुपजीव्यसे दिविचरैस्त्वत्तोऽपि किञ्चित्परं
न स्यात्स्यादपि वा निरस्तविभवं ब्रह्मत्वमेवासि नः ॥ १०१ ॥

Colophon:

अन्यापदेशः समाप्तः ॥

Subject: Anyāpadeśaśataka.

1-101 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other works contained herein are:—

1. Śāntivilāsa (51 ślokas).
2. Sabhārañjanaśatakam (105 ślokas)
3. Kaliviḍambanam (102 ślokas.)

The Anyāpadeśaśataka of Nīlakaṇṭhadīkṣita has been published many times over. The Nirnayasagara and the Śrī Vāṇi Vilās Press editions are worthy of note. This work does not seem to have been noticed separately by Dr. Burnell.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3889. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

J. L. Collection No. 557. Substance—Paper. Size—7 × 4¾ inches. Sheet—1 (5th sheet only). Lines—17 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—20. Author—Ghanaśyāma. Incomplete. (Wants beginning.)

Beginning:

....जनमयि शैविलिति त्वदीयवृद्धिं धिक् ॥ १० ॥

पुरा मौलौ वसामीति दर्पोऽभूत्तव कैतक ।
मृषावादि सदेतर्हि स्थाने भ्रष्टपशीश्वरात् ॥ ११ ॥

उत्तंसीकरणधिया कैतकनिकटं न यावदायातोऽहम् ।
शिव शिव तावत्कठिनैः कण्टकपटलैरतीव भिन्नोऽस्मि ॥ १२ ॥

धुत्तूरयज्वपतिबिम्बविडम्बकत्वं
पुष्पं प्रदर्शयसि हन्त यतस्ततस्त्वाम् ।
उन्मत्त एष कितवोऽयमितीव सर्वे
लोका वदन्ति न भजन्ति फलं त्वदीयम् ॥ १३ ॥

End:

नक्षत्राधिपतिं निलिम्पतटिनीं धुत्तूरपुष्पं पशुं
व्यालव्यूहमहार्यराजतनयां हालाहलं कर्परम् ।

भूतान् भस्मभृगं मदोक्षमजिनं साधारणत्वेन यः
श्रीमान्विश्वमिदं बिभर्ति सततं वन्द्यः स एको विभुः ॥१००॥

यस्येशोग्रभवः पिता किल महादेवः सकाशीप्रसूः
साधुः श्रेयसि सुन्दरीप्रियतमा शाकम्भरी च स्वसा ।
तस्याशोः सुकवेः कृता भुवि शतश्लोकी चिरं वर्धता-
माख्यातप्रतिवस्तुपद्ययुगला सेयं चतुर्ग्रन्थवत् ॥

Colophon:

संपूर्णोऽसावन्यापदेशशतश्लोकीप्रबन्धः ॥

Subject: Anyapadeśaśataka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This is one of the many unpublished works of this author, who adorned the Tanjore Court in the 18th century. For detailed information regarding the author, please refer to the article on Ghanaśyāma in the Journal of Oriental Research, Madras Vol. III Part iii.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3890. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4989. Page 163. Right column. Substance—Paper. Size—10 × 3¾ inches. Sheets—12. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—238. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशो विजयते । श्रीवेङ्कटेश ॥

सौरभ्यस्य पराश्रयं सुमनसां मूर्ध्नि स्फुरद्भूषणं
स्वर्णं वर्णगुणेन चम्पकमहो भृङ्गा न चेदाययुः ।

लोके प्राप्ततमस्य तस्य गुणिनः का हानिरेतावता
वैधेयाः मधुपास्त एव विधिना सर्वात्मना वञ्चिताः ॥

सौरभ्यशालिनि मनोहरवर्णभाजि
मूर्ध्निस्थिते सुमनसामपि कैतकेऽस्मिन् ।
सर्वज्ञ तन्मूढ भवाननपेक्षमाणः
सम्मन्य(?)से कथमसत्तरमर्कपुष्पम् ॥ २ ॥

बन्धुत्वेन दिने दिने दिनमणिः कान्ति विकासं तथा
सौरभ्यं दिशतीति चम्पकसखेर्गर्वस्तवायं वृथा ।
स्थानान्मत्तमतङ्गजेन रभसादुन्मूलितं त्वं निजैः
पादैर्न ग्लपयेत चेदनुपमो बन्धुस्तवायं तदा ॥ ३ ॥

End:

सम्भवः श्रुतिगतस्तव यस्मा-
त्त्वं कथं जल विलुम्पसि वह्निम् ।
आश्रयाशजनितस्य तदेत-
द्युक्तमेव किमिवात्र विचित्रम् ॥ ९९ ॥

शङ्के वाजिवरामरद्रुमगजश्रेष्ठैः समुच्छ्राययन्
लक्ष्मीकौस्तुभयोः प्रधानविधिना नारायणं प्रीणयन् ।
पीयूषेण सुरान् जगन्ति विधुना नित्यं समाश्वासयन्
जीयादत्र भवानसीमगरिमा दुग्धाम्बुराशे चिरम् ॥ १०० ॥

Colophon: Nil.

Subject: Anyāpadeśaśataka. 1-100 ślokas.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this work is unknown.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3891. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4990. Page 168. Right column.
Substance—Paper. Size—8⅓ × 4 inches. Sheets—24.
Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—200. Author—? Complete. Wants end.

Beginning—Same as No. 3890.

End:

धावं धावमतिश्रमाकुलातनुः कान्तारभागेषु यः
त्वां दैवादवलोक्यनिर्वृतिकृते पान्थः समाशिश्रिये ।
ग्राहैर्ग्राहयता तमद्य भवता हा हन्त पद्माकरः
श्रेयो यच्छरणागता वनकृतां सम्यक् तदासादितम् ॥ ९५ ॥

अनपायमपास्य पुष्पवृक्षं
करिणं नाश्रयश्भृङ्गदानलोभात् ।
अयि मूढ स एष कर्णतालै-
रभिहन्याद्यदि जीवितं कुतस्ते ॥ ९६ ॥

हैमस्तम्भ इवावभाति परितो विश्वत्रयं व्याप्य यः
कल्पद्रूनपि यो बिभर्ति............... ।

Subject: Anyāpadeśaśataka. 1-96 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3892. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15788.
Substance—Paper. Size—10¼ × 4¼ inches. Sheets—10.

Lines—28 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—280. Author—?. Complete.

Beginning:

अन्यापदेशसङ्ग्रहो लिख्यते ॥

ध्वनिम(र)तिमधुरश्चुचित्व(?)मुच्चैर्जनिरपि शङ्खनदीपतेस्तवाभूत् ।
अवगतमखिलं बहिस्तवैतत्कुटिलतरं पुनरन्तरं न विद्मः ॥ १ ॥

याचकान्योक्तयः—

देहीति वक्तुकामस्य यद्दुःखमुपजायते ।
दाता चेत्तद्विजानीयाद्द्यात्स्वपिशितान्यपि ॥ २ ॥

विद्यावतां दातरि दीनता चेत्किं भारतीविभ्रमकैतवेन ।
दैन्यं यदि प्रेयसि सुन्दरीणां धिग्जीवितं तत्कुसुमायुधस्य ॥ ३ ॥

बालकः स्त्रीजनो राजा जामातार्थी च पञ्चमः ।
वित्ताविचं न जानन्ति निसर्गादेव भूपतिः ॥ ४ ॥

किं नो परेण बहुना परिजल्पितेन
संसर्ग एष महतां महते फलाय ।
अम्भोनिधेस्तटरुहास्तरवोऽपि येन
वेलातलोच्चलितरत्नकृतालवालाः ॥ ५ ॥

रे रे रसालफलसारवचो विधेहि
वासन्तिकीं स्वफलपल्लवपुष्पलक्ष्मीम् ।
तावद्विकस्वरपिकद्विजसात्कुरु द्राक्
न व्यग्रितोऽसि चपलैः प्लवगैश्च यावत् ॥ ६ ॥

ग्रासाद्गलितसिक्थस्य करिणः किं गतं भवेत् ।
पिपीलिकस्तु तेनैव सकुटुम्बो हि जीवति ॥ ७ ॥

किन्तेनानुपयुक्तेन पूर्णेन लवणाम्बिना ।
जानुमात्रावरा वापी यत्र तृष्णा निवार्यते ॥ ८ ॥

End:

कोऽहं कौ देशकालौ समविषमगुणाः के द्विषः के सहायाः
का शक्तिः कोऽभ्युपायः फलमपि च कियत्कीदृशी दैवसम्पत् ।
सम्पत्तौ कोऽतिबन्धुः प्रतिहतवचनस्योत्तरं वा कियत्स्या-
दित्येवङ्कर्मसिद्धावहितमनसः सम्पदो हस्तसंस्थाः ॥ ८४ ॥

उत्खातान्प्रतिरोपयन्कुसुमिताश्चिन्वन् लघून् वर्धयन्
प्रोत्तुङ्गान्नमयन् न तान्समुदयन्प्रग्लानमुत्सेकयन् ।
अन्तः कण्टकिनो बहिर्निरसयन्विश्लेषयन्संहतान्
मालाकार इव प्रपञ्चचतुरो राजा चिरं नन्दति ॥ ८५ ॥

त्वं पद्मेऽधिकभागधेयविभवायं नेत्रयोरञ्चले
नित्यं तिष्ठसि रामभद्रनृपतेः सेवेऽहमन्ते दिशाम् ।
कीर्तेऽलं हसितेन दूरगतयाप्याकृष्टचित्तस्त्वया
मामप्यङ्कगतां... तृणलघुप्रायामयं मन्यते ॥ ८६ ॥

नौश्च दुर्जनजिह्वा च प्रतिकूलं विसर्पिणी ।
परप्रतारणायैव निर्मिता केन दारुणा ॥ ८७ ॥

Subject: Anyāpadeśaśataka. 1-87 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this composition is unknown.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3893. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4987. Page 163. Right column.

Substance—Paper. Size—9¾ × 4⅛ inches. Sheets—10. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—192. Author—?. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

लक्ष्मीं तनोतु महतीं जगतां त्रयाणां
कात्यायनीरमणमौलिशशाङ्करेखा ।
मन्दाकिनीसलिलशीकरिणी विधत्ते
या सा विभिन्नवमौक्तिकशुक्तिशङ्काम् ॥ १ ॥

अर्थो न केवलमिह प्रकृतोपयोगी
दृश्येत वश्यवचसां हि गिरा कवीनाम् ।
अर्थान्तराणि च यथा निधयोऽतिगुप्ताः
सिद्धाञ्जनेन बहवः प्रकटीभवन्ति ॥ २ ॥

आनन्दमुद्वहचकोरसुधारसार्द्रै-
रक्षीणकैरवसुगन्धिभिरिन्दुपादैः ।
नाङ्गीकरोति यदि तानिह चक्रवाकः
का ते व्यथा रटतु निःसह एव कामम् ॥ ३ ॥

दूरे गिरां हि महिमा पथि दुर्जनाना-
मेते यतो भगवतापि पुरा निहन्त्रा ।
कण्ठादधो गमयितुं यदशक्यमासी-
त्प्रायस्तदेव गरळं हृदये वहन्ति ॥ ४ ॥

End:

श्रेयांसि सन्तु भूयांसि यावत्कल्पं पयोमुचाम् ।
विश्वेषामुपभोगाय जीवनं यैरुपार्जितम् ॥ ९२ ॥

सभङ्गः सञ्चारः सततमखिलं जीवनमिदं
दुरापं वाराशेरपि च सहवासो विषधरैः ।
अथाप्येतद्भाग्यं ननु भवति वाचामविषयं
यदस्मादप्यासन्नं मृतशशिसन्तानतरवः ॥ ९३ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Anyāpadeśaśataka. 1-93 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this work is unknown.

॥ अन्यापदेशशतकम् ॥

3894. ANYĀPADEŚAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4919. Page 163. Right column.
Substance—Paper. **Size**—10×4 inches. Sheets—9. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—191. Author—?. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3893.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3895. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4975. Page 163. Right column.
Substance—Paper. Size—10$\frac{3}{4}$×4$\frac{3}{8}$ inches. Sheets—21.

Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

चिन्ताश्रिताकुलस्वान्तसन्तापततिशान्तये ।
हन्तारमन्तरायाणां दन्तावलमहं भजे ॥ १ ॥

ज्याकृष्टिबद्धकटकामुखपाणिपृष्ठ-
प्रेङ्खन्नखांशुचयसंवलितो मृडान्याः ।
त्वाम्पातु मञ्जरितपल्लवकर्णपूर-
लोभभ्रमद्भ्रमरविभ्रमभृत्कटाक्षः ॥ २ ॥

End:

॥ कवेर्वाक्यम् ॥

प्रियकृतपटस्तेयक्रीडाविडम्बनविह्वलां
किमपि करुणालापां तन्वीमुदीक्ष्य ससम्भ्रमम् ।
अपि विगलितैः स्कन्धावारे गते सुरताहवे
त्रिभुवनमहाधन्वी स्थाने व्यवर्तत मन्मथः ॥ १०० ॥

॥ कवेर्वाक्यम् ॥

सालक्तकेन नवपल्लवकोमलेन
पादेन नूपुरवता मदलालसेन ।
यस्ताड्यते दयितया प्रणयापराधे
सोऽङ्गीकृतो भगवता मकरध्वजेन ॥ १०१ ॥

Colophon:

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितममरुकशतकं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Āmarukaśataka. 101 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The work is ascribed to a Śaṅkara and there is a tradition that seeks to identify this Śaṅkara with the famous author of the Bhāṣya on the Brahma sūtras.

The Śataka itself is very old,—older than Ānandavardhana, the author of the Dhvanyāloka. Some other copies give the name of the author as Amarukakavi. Amaruka was a King, according to tradition. The śataka deals with the sentiment of Śṛṅgāra. In No. 3905 the commentator Vemabhūpāla cites the author as Amaruka.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3896. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4976. Page 103. Right column. Substance—Paper. Size—9¼ × 5⅓ inches. Sheets —8. Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning:

ज्याकृष्टिबद्ध॰ Same as No. 3895.

End:

कान्ते तल्पमुपागते विगलिता नीवी स्वयं बन्धनात्
वासो विश्लथमेखलागुणधृतं किञ्चिन्नितम्बे स्थितम् ।
एतावत्सखि वेद्मि साम्प्रतमहं तस्याङ्गसंयोगतः
कोऽयं कास्मि कथन्नु वासहमिति स्वल्पापि मे न स्मृतिः ॥

प्रासादे सा दिशि दिशि च सा पृष्ठतः सा पुरः सा
पर्यङ्के सा पथि पथि च सा तद्वियोगातुरस्य ।

हंहो चेतः प्रकृतिरपरा नास्ति मे कापि सा सा
सा सा सा सा जयति सकले कोऽप्यमद्वैतवादः ॥ १०२ ॥

Colophon and subject—Same as No. 3895.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3897. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4977. Page 163. Right column. Substance—Paper. Size—9 × 4⅓ inches. Sheets—13. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Śaṅkarācārya Complete

Beginning—Same as No. 3896.

End and subject—Same as No 3895.

Colophon:

इति श्रीरनारायणसकलविद्याविशारदवेमभूपालविरचिता शृङ्गारदीपिका समाप्ता ।

इदं पुस्तकं परमचतुरश्रीमन्माणक्योजियांण्डतात्मजदेवाजिपण्डितानामेव ॥

Remarks:—The colophon is misleading. The copy is not that of the commentary but only of the text. The pratīkas from the Śṛṅgāradīpikā are given here and hence the colophon.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3898. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4978. Page 163. Right column. Substance—Paper. Size—8 × 4¼ inches. Sheets—17.

Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—280. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning, colophon and subject—Same as No. 3895.

End:

कान्ते तल्पमुपागेत * * न स्मृतिः ॥ १०० ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3899. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4979. Page 163. Right column. Substance—Paper. Size—10¾ × 4¾ inches. Sheets—17. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—260. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning—Same as No. 3895.

End, colophon and subject—Same as No. 3895.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3900. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4981. Page 163. Right column. Substance—Paper. Size—9¾ × 4 inches. Sheets—14. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3897.

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3901. AMARUKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4982. Page 168. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—16. Lines—9 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—280. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3897.

Colophon:

इति अमरुककविविरचितं शृङ्गारशतकं सम्पूर्णम् ॥

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3902. AMARUKAŚATAKAM.

J. L. Collection No. 558. Substance—Paper. Size—$7 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—2. Lines—21 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—95. Author—Śaṅkarācārya ?. Incomplete.

Beginning—Same as No. 3895.

End:

दीर्घा वन्दनमालिका विरचिता दृष्ट्यैव नेन्दीवरैः
पुष्पाणां प्रकरः स्मितेन रचितो नो कुन्दजात्यादिभिः ।
दत्तः स्वेदमुचा पयोधरभरेणार्घ्यो न कुम्भाम्भसा
स्वैरेवावयवैः प्रियस्य विशतस्तन्व्या कृतं मङ्गलम् ॥ ४५ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Amaruśataka. 1-45 ślokas only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3903. AMARUKAŚATAKAM.

T. S. Collection No. 717. Substance—Paper. Size—10 × 3⅝ inches. Sheets—17. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3895.

Colophon:

इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं अमरुकशतकं सम्पूर्णम् ॥ शक १७०९ प्लवंगसंवत्सर अधिकश्रावणशुद्धपौर्णिमा भानुवासरे दिवा तुर्ये यामे देवनायकपुरपुलियंगुडिग्रामे राक्षसभुवनकरकमलाकरभट्टसूनुना लिखितमिदं सम्पूर्णम् ॥

The date of this Ms. is 1787 A. D. The Ms. was copied at Puḷiyaṅguḍi by Kamalākarabhaṭṭasūnu.

॥ अमरुकशतकम् ॥

3904. AMARUKAŚATAKAM.

S. K. Collection No. 181. Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—10. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Śaṅkarācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3895.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3905. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10223. Page 163. Right column. Substance—Palm Leaf. Size—$13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—259. Lines—3 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1200. Author—Vemabhūpāla. Complete.

Beginning:

आसीच्चतुर्थान्वयचक्रवर्ती
वेमक्षितीशो जगदेकपालः ।
एकादशेति प्रतिभाति शङ्का
येनावतारः प्रथमस्य पुंसः ॥

अमरुककविना रचितां शृङ्गाररसात्मिकां शतश्लोकीम् ।
श्रुत्वा विकसितचेतास्तदभिप्रायं प्रकाशते नेतुम् ॥

मूलश्लोकान् समाहृत्य प्रक्षिप्तान्परिहृत्य च ।
विधत्ते विदुषामिष्टां टीकां शृङ्गारदीपिकाम् ॥

अवतारोऽथ सम्बन्धबन्धोभिप्रायलक्षणम् ।
नायिकामदवस्था च नायकश्च ततो रसः ॥

अङ्गानि कैशिके(?)वृत्तेरलङ्कारस्ततः क्रमात् ।
इत्येतानि प्रवक्ष्यन्ते यथासम्भवमञ्जसा ॥

अत्र कविस्तावदविघ्नेन ग्रन्थपरिसमाप्त्यर्थमिष्टदेवतास्मरणद्वारेणाशिषं प्रयुङ्क्ते ॥ हरिः ओम् ॥

ज्याकृष्टबद्धकटकामुखपाणिपृष्ठ-
प्रेङ्खन्नखांशुचयसंवलिता मृडान्याः ।

त्वां पातु मञ्जरितपल्लवकर्णपूर-
·लोलभ्रमद्भ्रमरविभ्रमभृत्कटाक्षः ॥ १ ॥

ज्याकृष्टेति । मृडान्याः दुर्गायाः कटाक्षः अपाङ्ग-दर्शनं त्वां पात्विवति सम्बन्धः । स कीदृशः । ज्याकृष्ट-बद्धकटकामुखपाणिपृष्ठप्रेङ्खन्नखांशुचयसंवलितः ज्याकृष्टः ज्याबद्धः कटकामुखपाणिः कटकामुखो नाम धनुराकर्षण-हस्तविशेषः

"तर्जनीमध्यमामध्यपुङ्खोऽङ्गुष्ठेन पीड्यते ।

यस्मिन्ननामिकायोगात्स हस्तः कटकामुखः" ॥ इति

तस्य पृष्ठे पश्चाद्भागे प्रेङ्खन्तश्चलन्तो नखानामंशवो नखांशवः तेषां चयः समूहः तेन संवलितः मिश्रितः । पुनः कीदृशः ? मञ्जरितपल्लवकर्णपूरलोभभ्रमद्भ्रमरविभ्रम-भृत्, मञ्जरितः सञ्जातमञ्जरीकः "तदस्य सञ्जातं तारका-दिभ्य इतच्" इतीतच् प्रत्ययः । मञ्जरितश्चासौ पल्लवश्च स एव कर्णपूरः तत्र लोभेन स्पृहया भ्रमत् भ्रमरस्तस्य विभ्रमं विलासं बिभर्तीति विभ्रमभृत् । अत्रोपमालङ्कारः । नखांशुचयमञ्जर्योः पाणिपल्लवयोः कटाक्षभ्रमरयोश्च सादृश्यप्रतीतेर्विद्यमानत्वात् यथाकथञ्चित्सादृश्यम् । 'यत्रोद्भूतं प्रतीयत उपमा सा' इत्युक्तत्वात् । अत्र कविः शृङ्गाररसात्मकं काव्यं प्रारभमाण आदौ वीररसाभिव्यञ्जकां धनुराकर्षण-

क्रियां किमर्थमुक्तवानिति नाशङ्कनीयम् । यतः । शृङ्गाररसात्मिकाया एव अवश्यमुखीसंज्ञया देव्या ध्यानं विरचितवान् । उक्तञ्च त्रिपुरसारसिन्धौ—

" सन्धाय सुमनोबाणं कर्षन्तीमैक्षवं धनुः ।
जगज्जेत्राजपारक्तां देवीं वश्यमुखीं भज " इति ॥

End:

कवेर्वाक्यम्—

सालक्तकेन * * मकरध्वजेन ॥ स्पष्टोऽर्थः । अत्र दयितया पादेन ताडितोऽपि भगवता मकरध्वजेनाङ्गीकृत इत्यनेन नानाविधैरुपलालितां किमुतेत्ययमर्थः सूचितः । एतावता कामपुरुषार्थस्योपादेयत्वमुक्तं भवति । ॐ ॥

Colophon:

इति वीरनारायण सकलविद्याविशारदपद्कोमटि वेमभूपाल विरचिता शृङ्गारदीपिका समाप्ता ॥

बिन्दुदुर्लिपि+सज्जनः ॥

Subject: Amarukaśatakavyākhyā otherwise known as Śṛṅgāradīpikā, a commentary on Amarukaśataka with the text.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The author of the commentary is Vemabhūpāla, the patron of the famous Vāmanabhaṭṭabāṇa. He was living in the middle of the 15th century. This work has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3906. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10230. Page 163. Right column.
Substance—Palm leaf. Size—16 × 1⅛ inches. Leaves—65. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1300. Author—Vemabhūpāla. Complete.

Beginning:

वागर्थाविव सम्पृक्तौ + परमेश्वरौ ॥

सरस्वत्यै नमः ।

अन्योन्यमेलनवशात्प्रथमं प्रवृद्धं
पञ्चात्मना व्यवहितश्च कुतोऽपि हेतोः ।
पायं दृशां मदमनोरथलाभयोग्यं
पायाच्चिरं रतिमनोभवयोः सुखं वः ॥

ज्याकृष्टिबद्ध॰ Same as No. 3904

End:

मानं कुरुष्व तत्र गुणोऽस्तीति सख्या बोधिता नायिका
ताम्प्रत्याह—

॥ मू ॥ चरणपतनं + करोम्यहम् ॥

चरणपतनं प्रणामः सास्त्रालापाः सबाष्पभाषितानि
दीनवचनानीत्यर्थः । मनोहरचाटवः प्रियोक्तयः कृशतरत-
नोः क्षीणगात्रस्य प्रियस्य.... ।

Colophon: Nil.

Subject: Amarukaśatakavyākhyā—otherwise known as Śṛṅgāradīpikā a commentary on Amarukaśataka 1—96 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the commentary on the 96th śloka. The text also is given in this Ms. The index of ślokas is given in the 1st leaf in this Ms.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3907. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 559. Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—53. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1190. Author—Vemabhūpāla. Complete.

Beginning:

ज्याकृष्टि Same as No. 3904.

End:

कवेर्वाक्यम् ॥

प्रियकृतपट + मन्मथः ॥

Colophon: Nil.

Subject—Same as No. 3905.

Remarks:—The Ms. is well preserved.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3908. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10224. Page 163 Right column. Substance—Palm leaf. Size—13¾ × 1¼ inches. Leaves—79. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—1140. Author—Vemabhūpāla Incomplete. Wants end.

Beginning—Same as No. 3905.

End:

सखीप्रेरणया गृहीतमानानुनयं तं प्रियं निरस्य पश्चा-
त्तापं गतवती नायिका तामुपालभते —

॥ मू ॥ निश्वासा वदनं + मानं वयं कारितः ॥९८॥

Colophon: Nil.

Subject: Amarukaśatakavyākhyā. Otherwise known as Śṛṅgāradīpikā a commentary on Amarukaśataka 1—98 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:

ரகுபதி அய்யங்கார் அமருகம் எடுத்தவர் கொடுக்கவேணும். அமருகம் மண்ணாய்யங்கார் கையி எழுத்து. இந்த எழுத்து கோபாலன் எழுதினேன். மாசிமீ 2 அதி ரகுபதி அய்யங்கார வாக்கு கொடுத்தது. திருவாமி வீரராகவய்யங்காருக்கு.........

There are some fragmentary leaves containing the following ślokas:—

सोपानपङ्क्तौ खचितं मणीनां यस्य प्रभाचक्रमुदं तनोति ।
तत्तीर्थमालोक्य सदा पमोदः गोपालबालः कुशलं तनोतु ॥

श्रीवासभूतोपमनेत्रयुग्मः श्रीवासभूतोरुविशालवक्षाः ।
श्रीवासवक्षस्थलशोभिकौस्तुभः श्रीवासयोगः पद्मावदातु ॥

गोपीजनायौवनभाग्यचोरं गोपीजनानन्दकरं सुचन्द्रम् ।
गोपीजनानां हृदयं हरन् सः गोपीजने लोलकरः पुनातु ॥

वञ्चितयोषितमन्मथरूपं आश्रितपण्डितवन्दितपादम् ।
मारुतकम्पितनीरदरूपं रक्षि....मद्य भजामि ॥

कुण्डलमण्डितकर्णं पण्डितमण्डलवान्दितपादम् ।
खण्डितपाण्डवशत्रुं मण्डलमण्डनमद्य भजामि ॥

सकृदपि सरसि श्रीरङ्गराजस्य मज्जन्
सकलनदनदीनां स्नानपुण्यं प्रयायात् ।
इति किल निवसन्तस्ते नगर्यां महान्तः
प्रतिदिनमवगाहन्ते तदीये तटाके ॥

स्नानं सरस्यनुदिनं सकलञ्च कर्म
श्रीरङ्गराजविदुषो दिशि विश्रुतस्य ।
वासस्तदीयनगरे महितानुभावैः
श्रीवैष्णवैः सह ततो मम जन्मधाम ॥

श्रीरङ्गराजसरसि प्रतिवासरं यः
स्नानं करोति पुरुषः स तु मुक्त एव ।
यश्चैकवारमपि मज्जति तस्य पुण्यं
सङ्ख्यातुमब्जभवनोऽपि न शक्तिमीयात् ॥
(अब्जासनोऽपि कथितुं क्षमते न सर्वम् ॥)

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3909. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10225. Page 168 Right column.
Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

45. Lines—7 to a Page. Script—Nandināgarī. No. of Granthas—1050. Author—Vemabhūpāla. Incomplete. Wants end.

Beginning—Same as No. 3905.

End:

नायको नायिकां सान्त्वयन्नाह ॥

॥ मू ॥ कठिनहृदये मुञ्च भ्रान्ति + सुखमास्यताम् ॥

Subject: Amarukaśatakavyākhyā, otherwise known as Śṛṅgāradīpikā a commentary on Amarukaśataka. 1-93 ślokas.

Remarks:— The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the commentary on the 93rd śloka. On the title page is given

'चिन्तामणिकृष्णाचार्यास्वरपुस्तकं अमरुक'

There is one more fragmentary leaf containing the following śloka.

क्षोणीधरतनये तव वेणीरुचिचौर्यसंशयाद्भूर्ही ।

अत्याहिताद्बिधत्ते सत्यापनमेव फणधरग्रहणम् ॥

छायाभिः प्रथमं ततस्तु कुसुमैः पश्चात्फलैः प्रीतये

भूयादेष तरुर्महानिति पथि श्रान्तो जनः सेवते ।

को जानाति तदीयकोटरतले प्रत्यग्रहालाहल-

ज्वालाजालजटालपाटलफणः क्रूरः फणी वर्तते ॥

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3910. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10226. Page 168. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17 × 1¼ inches. Leaves—47 (1-14 and 26-58). Lines—7 or 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Vemabhūpāla. Incomplete.

Beginning:

शुक्लाम्बरधरं + शान्तये ॥

अत्र कविस्तावदविघ्नेन परिसमाप्त्यर्थं०

Same as No. 3905.

End, colophon and subject—Same as No. 3905.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Commentary on ślokas 23-28 is missing. There are four fragmentary leaves at the end dealing with Kaliviḍambanam, Durgāstotra and some list of books.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3911. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10227. Page 163. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16½ × 1¼ inches. Leaves—61. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1400. Author—Vemabhūpāla. Complete.

Beginning:

ज्याकृष्ट + कटाक्षः

Same as No. 3905.

End, colophon and subject—Same as No. 3905.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following śloka.

अविरलकृतवर्णभ्रेषणं पुस्तकेऽस्मिन्

रचितमनवसाने लेखनीदूषणं वा ।

अनुचितमथवा यद्वक्रतावर्णराशेः

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3912. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10228. Page 163. Right column. Substance—Palm leaf. Size—13¾ × 1¼ inches. Leaves—59. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1400. Author—Vemabhūpāla. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3910.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3913. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10229. Page 163. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17 × 1½ inches. Leaves—63. Lines—6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—Vemabhūpāla. Incomplete.

Beginning—Same as No. 3910.

End:

नायको नायिकामुपालभते ॥

कपोले पत्राली + निरनुरोधेन तव यम् ॥ *

मध्या च नायकः शठः मानकृतविप्रलम्भशृङ्गारः

सोपालम्भवचनं नर्म । आक्षेपोऽलङ्कारः ॥

Subject: Amarukaśatakavyākhyā, otherwise known as Śṛṅ-

gāradīpikā. A commentary on Amarukaśataka 1-85 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the commentary on śloka. On the title page is given

'अमरुकं पंच्यामी श्लोकटीकामूल आहे'

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3914. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4483. **Page** 168. Right column. **Substance**—Paper. **Size**—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—43. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—930. Author—Vemabhūpāla. Incomplete.

Beginning:

ज्याकृष्टिबद्ध + कटाक्षः ॥

मृडान्या दुर्गायाः० Same as No. 3905.

End:

सन्त्येवात्र गृहे + दुःखानुवृत्त्या यतः ॥ ५९ ॥

अत्रास्मिन्नगरे गृहे गृहे प्रतिगृहं युवतयस्तरुण्यः सन्ति विद्यन्ते । अधुना इदानीं गत्वा ताः पृच्छ । प्रियोपचारप्रकारामिति शेषः । यताः प्रेयांसः प्रियतमाः प्रणमन्ति किं प्रेयस्या ? विशेषः । तव प्रेयान् पुनः प्रियतम.... ।

Subject: Amarukaśatakavyākhyā, otherwise known as Śrṅgāradīpikā a commentary on Amarukaśataka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. ab-

ruptly ends in the middle of the commentary of the 60th śloka. On the title page is given,

वेमभूपकृतं अमरुकटीका मूलारम्भः मणेश बाबाजी

The text also is given in this Ms.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3915. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4984. Page 168. Right column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—28.
Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—680. Author—Vemabhūpāla. Incomplete.

Beginning:

मृडान्या दुर्गायाः etc. Same as No. 3905.

End:

सखी नायकमुपालभते ॥ कामो मन्मथः विरहविषमः सन् विरहे विप्रयोगे विषमो वक्रः क्रूर इत्यर्थः ॥ * * * एवमित्येवं सति किसलयमृदुः प्रवालकोमलः प्रमदाजनः कान्ताजनः ॥

Colophon: Nil.

Subject: Amarukaśatakavyākhyā otherwise known as Śṛṅgāradīpikā a commentary on Amarukaśataka 1-54 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the commentary on 54th śloka.

॥ अमरुकशतकव्याख्या ॥

3916. AMARUKAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4980. Page 163. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—29 (7, 20 and 21 missing out of 32). Lines—12 or 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—660. Author—Vemabhūpāla. Incomplete.

Beginning:

ज्याकृष्टि etc. Same as No. 3905

End:

॥ मू ॥ श्लिष्टः कण्ठे किमिति न मया मूढया + प्रेम्णि जाते रसज्ञा ॥

तरुणी युवतिः प्रेम्णि जाते सम्भूते सति लज्जावरणं विहाय प्रकाशमाने सतीत्यर्थः । रसज्ञा रुचिज्ञा सती सम्भोगसौख्यं विशेषेण जानातीत्यर्थः । तदानीं मूढयाज्ञया मया प्राणनाथः प्राणेश्वरः किमिति कण्ठेन श्लिष्ट आलिङ्गितः । किञ्च तस्मिन्प्राणनाथे चुम्बति चुम्बनं कुर्वति सति वदननमनं किं कृता किमर्थमाचरिता किञ्च स प्राणनाथः ॥

Colophon: Nil.

Subject: Amarukaśatakavyākhyā otherwise known as Śṛṅgaradīpikā a commentary on Amarukaśataka 1-52 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the commentary of the 52nd śloka.

॥ अमरुकशतकप्राकृतटीका ॥

3917. AMARUKAŚATAKAPRĀKṚTAṬĪKĀ.

Burnell's Catalogue No. 4985. Page 163. Right column.

Substance—Paper. Size—10 × 3⅜ inches. Sheets—10. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—117. Author—? Incomplete. Wants end.

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः ।

श्रीसाम्बसदाशिवाय नमः । श्रीगुरुचरणारविन्दाभ्यां नमः ॥

चामरचञ्चुरचिकुरां चामरनिकरैः समीड्यमुखमुकुराम् ।
तामरसायितनयनां तामरुणाम्बां प्रणौमि हृच्छयनाम् ॥

गुञ्जत्षट्पदपुञ्जमञ्जुलरणन्मञ्जीररज्यत्पदा-
म्भोजक्षालितनिर्जराम्बुजमुखी नीराजमाराजिताम् ।
उद्यद्विद्युदपारवारविलसज्जाम्बूनदाभाम्बरा-
मानन्दामृतसिन्धुसान्द्रलहरीमानन्दवल्लीं भजे ॥

ज्ञानें सुखें तूं बहु सर्वदा विशी
रूपें सुराचीं मज सर्वदा विशी ।
त्वद्वीक्षणें भारति दिव्यदेवते
प्रसन्नहोती मम दिव्यदेवते ॥

आचार्योक्तकवित्वकल्पतरुच्या छायाश्रयें शोभली जेमोर्दे अरुणाकृपामृतरसें विस्तारहीं लाभली । श्रीमत्पण्डितरामचित्सुरसहृत् हृद्यालवालींभलीते आनन्दफलें भरोमुकवितावल्लीसुखोज्जृम्भली ॥ ४ ॥

ज्याजेत्या स धनुर्लतामृदुतन नाम भुवांची असे

*   *

॥ मू ॥ ज्याकृष्टबद्धखटिकामुख + भ्रमभृत्कटाक्षैः ॥

॥ व्या ॥ ज्याकर्षणीं दृढमुठीवरि खेलवितो

अम्बाकटाक्षनखरद्युतिसीं मिळतो ।

रक्षो तु ह्या श्रवणपल्लवकर्णपूरीं

जोलोभितभ्रमरविभ्रमरानुकारी ॥ १ ॥

End:

॥ मू ॥ काञ्च्या गूढतरावबद्ध + दत्तोवकाशस्तया ॥ २० ॥

कांचीशीं दृढबान्धुनी पदरहे निद्राकरी सुन्दरी

कां ऐसीह्मणुनी स्वयें सखि जनीं भर्ता विचारा करी ।

मायेनीज हि मोहितो ह्मण उनी आरोपुनी को पहा

निद्रेच्या कपाटें फिरो निद्दिधलें ठांयासितीणेपहा ॥ २ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Amaruśataka with Marāṭhi Translation.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ आर्यासप्तशती ॥

3918. ĀRYĀSAPTAŚATĪ.

Burnell's Catalogue No. 4898. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—10¾ × 4 inches. Sheets—83. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—950. Author—Govardhanācārya. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणारविन्दाभ्यां नमः ।

श्रीमुद्गलेश्वरो जयति ॥ श्रीसाम्बसदाशिवाय नमः ।

पाणिग्रहे पुलकितं वपुरैशं भूतिभूषितं जयति ।

अङ्कुरित इव मनोभूर्यस्मिन्भस्मावशेषोऽपि ॥ १ ॥

मा वमसंवृणु विषमिदमिति सातङ्कं पितामहेनोक्तः ।

प्रातर्जयति स लज्जः कज्जलमलिनाधरः शम्भुः ॥ २ ॥

जयति प्रिया पदान्ते गरलग्रैवेयकः स्मरारातिः ।

विषमविशिखे विशन्निव शरणं गलबद्धकरवालः ॥ ३ ॥

End:

एषा ध्वानिद्वितीया त्रिभुवनसारा स्फुटोक्तिचातुर्या ।

पञ्चेषु हिता सभ्या शमनं श्रवणस्य सप्तशती ॥ ५३ ॥

कविरमरसिंहनादस्वरानुवादः सुधैकसंवादः ।

विद्वद्विनोदकन्दः सन्दर्भोऽयं मया सृष्टः ॥ ५४ ॥

उदयनबलभद्राभ्यां सप्तशतीशिष्यसोदराभ्याम् ।

द्यौरिव रविचन्द्राभ्यां प्रकाशिता निर्मलीकृत्य ॥ ५५ ॥

हरिचरणवामलीलां वामन इव कविपदं लिप्सुः ।

अकृतार्यासप्तशतीमेकां गोवर्धनाचार्यः ॥ ५६ ॥

Colophon:

इति श्रीगोवर्धनाचार्यविरचितार्यासप्तशती समाप्ता ॥ श्रीः ॥

Subject: Āryāsaptaśatī 1—756 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is

given तुळजाराजस्येद पुस्तकम्

This work by Govardhanācārya has been published by the Nirnayasagara Press, Bombay. Govardhana belonged to the 12th century, A. D. Govardhana wrote and his brother Bala bhadra along with Udayana, pupil of Govardhana helped the author to give publicity to the work after duly revising the same.

॥ आर्यासप्तशती ॥

3919. ĀRYĀSAPTAŚATĪ.

Burnell's Catalogue No. 4899. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—9½ × 5½ inches. Sheets—25. Lines—15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—Govardhanācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3918.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ आर्यासप्तशती ॥

3920. ĀRYĀSAPTAŚATĪ.

Burnell's Catalogue No. 4901. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—13 × 5⅛ inches. Sheets—24. Lines—12 or 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—Govardhanācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3918.

But the stanza

हरिचरण + नाचार्यः

is found in this Ms. after the colophon.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given.

है पुस्तक श्रीमन्त राजेश्री शरभोजिमहाराजसाहेबयांच्या कारकतीन्त काशीदेशाहून खरदीकरून आणिलें असें

After the colophon we find:

संवत् १८२८ श्रीभवानीशङ्करौ जयत: ।

So the date of the Ms. is 1771 A. D.

॥ आर्यासप्तशती ॥

3921. ĀRYĀSAPTAŚATĪ.

J. L. Collection No. 560. Substance—Paper. Size—$9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Sheets—47. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—750. Author—Govardhanācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3918.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ आर्यासप्तशतीटीका ॥

3922. ĀRYĀSAPTAŚATĪṬĪKĀ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 13953.

Substance—Paper. Size—13×5 inches. Sheets—116. Lines—14 or 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4000. Author—Anantapaṇḍita. Complete.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामः शरणं मम ॥

सर्वे साधुजनाः सदायतहृदा सत्सम्प्रदायादलं
यज्ज्ञानाय कणादगौतममतान्यालोच्य तत्त्वार्थदाम् ।
वेदान्तान् परिशीलयन्ति रहसि स्वानन्दकन्दाकरं
वन्दे तं जगदीश्वरं दयितया सानन्दमालिङ्गितम् ॥ १ ॥

यत्पादाम्बुजमब्जभूःप्रभृतयो देवाः सदैवान्तरे
ध्यायान्ति ग्लपयन्ति दुःखनिवहं लीलामनुष्याकृतिम् ।
फुल्लेन्दीवरमित्रनेत्रमतसीपुष्पावभासं लसत्
श्रीरामं कलयामि चेतसि चिरं चैतन्यमात्रात्मकम् ॥ २ ॥

पञ्चाशद्वर्णभेदैरपरिमिततरैरर्थजातैश्च युक्ता
नानालङ्काररम्या गणितगुणगणा साधुवृत्तैरुपेता ।
वाक्सृष्टिर्यत्प्रसादात्प्रसरति रसनोपान्तदेशे निमेषात्
नित्यं चित्तेऽनुरक्ते वसतु मम सुखं भारती सा रसाढ्या ॥ ३ ॥

विशिष्टशिष्टकर्तव्यतापरिप्राप्तमङ्गलमनुषङ्गतो व्याख्यातृश्रोतृमङ्गलायोपनिबध्नाति ॥ पाणिग्रह इति ॥ भूतिभूषितं भस्मनालङ्कृतं भस्मनो भूषणत्वं मनोभवीयत्वेन । यत्तु भूत्या ऐश्वर्येणेति व्याख्यातं तद्देशमित्यनेन गतार्थत्वात् प्रकृतानुपयुक्तत्वाच्चोपेक्ष्यम् । पाणिग्रहे अर्थात् अत्यन्तानुरक्तकामिन्याः पुलकितं जातरोमाञ्चं सात्विकभावोदयादिति भावः ॥

End:

कदाचित्कस्मिंश्चिद्वचसि यदि वार्थे मम भवेत्
भ्रमः सोऽयं सद्भिर्न खलु गणनीयो निजहृदि ।
भ्रमाभावं यस्मिन्निखिलनिगमोऽप्याह सततं
स एवैको यस्मां जयति जगदीशो रघुपतिः ॥

Colophon:

इति श्रीमद्गोदावरीपरिसरालङ्कृतपुण्यस्तम्भस्थितिविराजमान-नीलकण्ठपण्डिततनूजबालोपण्डितात्मजतिम्माजी-पण्डिताङ्गजानन्तपण्डितविरचितं गोवर्धनसप्तशत्यव्य-ङ्ग्यार्थदीपनं समाप्तिमगमत ।

शुभमस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

संवत् १८४१ वर्षे श्रीमहामाङ्गल्यप्रदे चैत्रमासे कृष्णपक्षे तृतीया भौमवासरे ॥

Subject: Āryāsaptaśatīvyākhyā 1-753 ślokas.

Remarks—The Ms. is in good condition On the title page is given

हे पुस्तक श्रीमन्त राजेश्री शरभोजि महाराज साहेबयांश्च कारकतीन्त काशीदेशाहून खरीदीकरून आणिलें असें ॥ ग्रन्थ ४०००

The Nirṇayasāgara Edition of the Āryāsaptaśatī of Govardhana contains the commentary of Anantapaṇḍita. The date of this Ms. is 1784 A. D.

॥ आर्यासप्तशतीटीका ॥

3923. ĀRYĀSAPTAŚATĪṬĪKĀ.

Burnell's Catalogue No. 4900. Page 165 Left column.

Substance—Paper. Size—10¾ × 4 inches. Sheets—110. Lines —7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Anantapaṇḍita. Incomplete.

Beginning— Same as No. 3922.

End :

काचिज्जरठविवाहितां तदीयप्रेमराहित्यखिन्नां सखीं अन्योक्त्या वक्ति । ऊढेति ॥ हे सर्वसहे वसुमति एवं श्चैतदीयापराधसहनेन न किञ्चित्कठिनमिति व्यज्यते ॥

* * *

एवञ्चैतज्जरठपाणिग्रहणशालिन्या चाञ्चल्यशून्यया त्वया कर्कशतदङ्गेच्छामपहाय सर्वमेतदीयापराधजातमपि सोढ्वावस्थेयमिति ध्वन्यते ॥ १२ ॥

Colophon :

इति श्रीमद्गोदावरीपरिसरालङ्कृतपुण्यस्तम्भस्थितिविराजमाननीलकण्ठपण्डिततनूजबालोपाण्डितात्मजतिम्माजीपण्डिताङ्गजानन्तपण्डितकृते गोवर्धनसप्तशतीव्यङ्ग्यार्थदीपने वकारव्रज्याव्याख्या समाप्तिमगात् ॥

Subject: Āryāsaptaśatīvyākhyā otherwise known as Vyaṅgyārthadīpikā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given

नेदं स्वकटाक्षविक्षेपादिचातुर्यप्रदर्शनस्थलं अतोऽतिसरलतयैवात्रावस्थितिरुचितेति काचित्काञ्चिच्छिक्षयति ऋजुनेति ॥ ऋजुना सरलेन अर्थान्मार्गेण...... ॥

॥ कलिविडम्बनम् ॥

3924. KALIVIDAMBANAM.

Burnell's Catalogue No. 5040 d. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size—10¼ × 4¼ inches. Sheets—6 (20-25). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—102. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning:

न भेतव्यं न बोद्धव्यं न श्राव्यं वादिनो वचः ।
झटिति प्रतिवक्तव्यं सभासु विजिगीषुभिः ॥ १ ॥
असम्भ्रमोऽविलज्जत्वमवज्ञा प्रतिवादिनि ।
हासो राज्ञस्तवश्चेति पञ्चैते जयहेतवः ॥ २ ॥

End:

काममस्तु जगत्सर्वं कालस्यास्य वशंवदम् ।
कालकालं प्रपन्नानां कालः किं नः करिष्यते ॥ १०१ ॥
कविना नीलकण्ठेन कलेरेतद्विडम्बनम् ।
रचितं विदुषां प्रीत्यै राजस्थानानुमोदनम् ॥ १०२ ॥

Colophon:

इति कलिविडम्बनं समाप्तम् ॥

Subject: Kalividambana. 1-102 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The other works contained herein are

1	शान्तिविलास:	sheets	1—5
2	सभारञ्जनशतकम्	,,	5—10
3	अन्यापदेशशतकम्	,,	10—20

The Kalividambana is a short poem by Nīlakaṇṭha Dīkṣita. It has been printed both in the Nirṇayasāgara Press, Bombay and the Śrī Vāṇī Vilās Press, Srirangam. The work is a good criticism of life, as seen during the current yuga.

॥ कलिविडम्बनम् ॥

3925. KALIVIḌAMBANAM.

Burnell's Catalogue No. 5038. Page 157. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—10. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas —102 Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3924.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कलिविडम्बनम् ॥

3926. KALIVIḌAMBANAM.

Burnell's Catalogue No. 10278. Page 157. Left column. Substance—Palm leaf Size—$15\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—6 (19—24). Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—102. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3924.

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कलिविडम्बनम् ॥

3927. KALIVIDAMBANAM.

Burnell's Catalogue No. 10545 b.

Substance—Palm leaf. Size—13 × 1½ inches. Leaves —6 (72-77). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—102. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3924

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following śloka.

कमलाक्षं विभुं रामं विमलाम्बरधारिणम् ।
नलिनीशकुलोत्तंसमणिनीलमहं भजे ॥

॥ कलिविडम्बनम् ॥

3928. KALIVIDAMBANAM.

S. K. Collection No. 211. Substance—Paper. Size—9½ × 4 inches. Sheets—3. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—60. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Incomplete (Wants the middle).

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3924.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. After the colophon is given:

कागलकरशेषभट्टतनूजेन वालास्येन लिखितम् ।

॥ काकशतकम् ॥

3929. KĀKAS'ATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4974. Page 163. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—? Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

मङ्गलाय मुदा वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ ।
संसक्तौ सच्चिदानन्दौ शब्दार्थाविव नित्यशः ॥ १ ॥

पापस्यैकपुरोऽवधिः प्रतिनिधिर्दुष्कर्मणाङ्कूलकं
ब्रह्मघ्नाः सरितः सतां पुनरहो वृत्तिप्ररोहासदा ।
पैशुन्यस्य निवासभूः कलियुगस्याद्यावतारो महा-
लोभस्यापि महोदधिः द्विजखलः काकात्मजो भासते ॥ २ ॥

नान्ये सन्ति सदस्सु तेऽपि गुणिनो हंसाः शुकाः कोकिलाः
तानेतानपहाय श्राहनृपते काकात्मजं भाविश्चे(?) ।
किं वातेन तवोन्नतिः किमथवाकार्यं किमानन्दतः
कवे देव्ये(?)सुखं दुराग्रह इति ख्यातिश्च हास्यास्पदम् ॥३॥

रसालकुलमावृतं सकलमेव काकात्मजैः
कथञ्चिदपि नीयते विरसवासरः कोकिलैः ।
द्विजैरपि तथा कथं सरसमानसा कान्तिभि-
र्मरालकुलनायकैः कथय का स्थितिः कार्यता ॥ ४ ॥

End:

कथं वर्तामहे शम्भो तावकीनैर्जनैः सह ।
विधौ वक्रे महद्दुःखं मानभङ्गशुभोदिते ॥ ९३ ॥

ग्रीष्मर्तौ तपति प्रचण्डकिरणे भानौ रसद्रोहिणि
स्वारोच्छ्वासशते विमुञ्चति जने शुष्के सरिद्वारिणि ।
तृष्यत्पान्थकुलावमर्षणकृतो नित्यं गुणग्राहिणो
धन्यं जीवनमस्य मार्गसरसो धिग्वारिधीनां जनुः ॥ ९४ ॥

अत एव जगन्मान्यः कूपो भूषो न भूतले ।
प्रयच्छति गुणग्राही स्वयं पात्रानुसारतः ॥ ९५ ॥

कूजन्तु मञ्जुलममी मकरन्दभाजः
पुंस्कोकिलाः कतिपये मधुपाः पुरस्तात् ।
माकन्दमन्दपवनोऽपि दिगन्तरालं
.... ॥ ९६ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Kākaśataka. 1-96 ślokas.

Remarks :—The Ms. is in a good condition. On the title page is given:

'काकशतकम् बाबाजीनायकपुण्डे' ग्रन्थसंख्या २००

This work is by a contemporary and probably a Court poet of king Śahaji of Tanjore. This is similar to the Mahiṣaśataka of Vāñcheśvara, a copy of which is described later on. The work is not available in print. It is inferred that the poem is intended to criticise the son of one Kākāji paṇḍita. Kākāji came down to Tanjore with Ekoji, the founder of the Mahārāṣṭha rule in Tanjore.

॥ भावशतकम् ॥

3930. BHĀVAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4972. Page 164. Right column.

Substance—Paper. Size—10¼ × 4 inches Sheets—13. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—168. Author—Nāgarāja Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीशारदायै नमः ॥

शुभ्रं क्वचित्क्वचिदतीव सितेतराभं
क्वापि प्रफुल्लनवपल्लवसन्निकाशम् ।
तप्तं क्वचित्क्वचन शीतलमस्तु वस्तु
कैवल्यसंसृतिपथानुगतं मुदे वः ॥ १ ॥

नागराजशतं ग्रन्थं नागराजेन तन्वता ।
अकारि गतवक्त्रश्रीनागराजो गिराङ्कुरः ॥ २ ॥

वसन्तकाले चकिता नताङ्गी
विज्ञाय चक्रीकृतचापदण्डम् ।
मनोभवं सौरभशोभमानै-
रपूरयत्पाणितलं प्रसूनैः ॥ ३ ॥

End:

यत्तीक्ष्णा क्षयधारदुर्धरमहाकौक्षेयकाक्षेपण-
क्षुभ्यत्क्ष्मापतिवल्लभोदरदरीनिर्भिन्नगर्भायते ।
सोऽयं दुर्जयदोर्भुजङ्गजनितप्रौढप्रतापानल-
ज्वालाजालखिलीकृतारिनगरः श्रीनागराजो जयी ॥१०० ॥

Colophon:

इति श्रीनागराजविरचितं भावशतकं समाप्तम् ॥

श्रीशिवात्मजशङ्कराजीपण्डितानामिदं पुस्तकम्

Subject: Bhāvaśataka. 1-100 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. 43rd śloka is wanting in this Ms.

The work deals with the sentiment of Śṛṅgāra. The work has been printed by the Nirnayasāgara Press under the title of Śṛṅgāraśataka.

॥ भावशतकम् ॥

3931. BHĀVAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4973. Page 164 Right column. Substance—Paper. Size—8¾ × 4½ inches. Sheets—7. Lines—11 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—168. Author—Nāgarāja. Incomplete (Wants end).

Beginning—Same as No. 3930.

End:

सञ्जात्य नेत्रसलिलैस्तव विप्रयोगे
हारास्थितानि हृदये हरिणायताक्ष्याः ।
मुक्ताफलान्यपि दहन्ति(हि नी)च मार्गैः
सङ्गो जडैर्गुणिनमप्याहितीकरोति ॥ ८४ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Bhāvaśataka: 1-83 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भावशतकम् ॥

3932. BHĀVAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4969. Page 164. Left column. Substance—Paper. Size—9⅞×4¼ inches. Sheets—16. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—217. Author—Nāgarāja. Incomplete. (Wants end).

Beginning—Same as No. 3930.

End:

त्वं पार्थादधिकासि सम्प्रति धनुर्विद्यावतामग्रणीः
प्रीत्या मद्वचनं करोषि नियतं कुर्या विशेषादिदम् ।
चन्द्रेणैणकलाङ्किना मम मुखं गायन्ति दृष्यं ततो
हत्वैनं प्रिययानमस्य हरिणं प्रातः प्रयातोऽसि यत् ॥

प्रातर्विदेशं प्रयातरि प्रियतमे सूर्योदयमनाकाङ्क्षती मृगवधमादिशति तद्वधेन रात्रेस्तथैवावस्थानात् । त्वद्वियोगादियं परासुर्भवित्री ॥............

Subject: Bhāvaśataka. 1-80 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ भावशतकम् ॥

3933. BHĀVAŚATAKAM.

J. L. Collection. No. 561. Substance—Paper. Size—8×4 inches. Sheets—13. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Nāgarāja. (6—92 ślokas only) Incomplete. Wants beginning also.

Beginning:

क्वाचिद्वसन्तसमये गत्वा पुष्पोद्गमावलिम् ।
नामुञ्चाग्निजनिश्वाससवायुं वारिजलोचना ॥ ६ ॥

End:

अधरस्फुटनपरिहारः

अयि सखि तव तोषो जायते चुम्बने किं
किमु कुचपरिरम्भे किं रतौ ब्रूहि सत्यम् ।
इति निगदति नाथे दीपमालोकयन्ती
हर हर हरिणाक्षी ह्रीसमुद्रे ममज्ज ॥ ९२ ॥

Subject: Bhāvaśataka. 1-92 ślokas only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly begins with the 3rd śloka.

॥ भावशतकम् ॥

3934. BHĀVAŚATAKAM.

T. S. Collection No. 709. Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets—9. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Mallinātha ?. Complete.

Beginning:

भावशतकमारभ्यते । तत्रादौ गणेशप्रार्थना क्रियते ।
गजाननं + पङ्कजम् । तदनन्तरं सरस्वतीप्रार्थना क्रियते ।
या कुन्देन्दु + जाड्यापहा । अथ गुरुप्रार्थना । अज्ञान + गुरवे नमः । तदनन्तरं हरिप्रार्थना । नारायणाय +

नमस्ते ॥ यो विप्रलम्भ + नमामि ॥ शुभ्रं कश्चित् +
मुदेव ॥ नागराज० etc. Same as No. 3930

End:

पतिव्रताहं प्रमदासुरूढा
लोकापवादो नितरां गरीयान् ।
उल्लङ्घ्य शान्तं व्रज धूयमाना-
मायाहि पूर्वं प्रियभावि शान्तात् ॥

Colophon:

इति श्रीमल्लिनाथकवीन्द्रविरचितं भावशतकं समाप्तम् ॥

Subject—Same as No. 3930.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The colophon says that the author is Mallinātha.

॥ भावशतकम् ॥

3935. BHĀVAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4970. Page 164. Left column. Substance—Paper Size—10×4¾ inches. Sheets—8 (3-10). Lines-11 or 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—184. Author—Nāgarāja? Incomplete. (Wants beginning and end).

Beginning:

(स्मरातुराङ्गी प्रियविप्रयोगे
शीतोपचारं परिहृत्य सर्वम् ।
सुखेप्सया सर्वगतान्निषेवे)
काचित्करानेयसुधाकरस्य ॥

यस्मादृते प्राणेश्वरेण सहासङ्गतास्सन्तीति ॥ १० ॥

End—Same as No. 3934.

Subejct: Bhāvaśataka. 20- 91 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ भावशतकम् ॥

3936. BHĀVAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4971. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—9⅜ × 4 inches. Sheets—17. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—184. Author—Nāgarāja? Incomplete.

Beginning—Same as No. 3930.

End—Same as No. 3935.

Subject: Bhāvaśataka. 1-91 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मयूरशतकम् ॥

3937. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4961. Page 164. Left column. Substance—Paper. Size—9⅞ × 3⅞ inches. Sheets—16. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Mayūrakavi. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

जम्भारातीभकुम्भोद्भवमिव दधतः सान्द्रसिन्दूररेणुं
रक्ताः सिक्ता इवौघैरुदयगिरितटे धातुधाराद्रवस्य ।
आयान्त्या तुल्यकालं कमलवनरुचेवारुणा वो विभूत्यै
भूयासुर्भासयन्तो भुवनमभिनवा भानवो भानवीयाः ॥

End:

श्लोकालोकस्य भूत्यै शतमिति रचिता श्रीमयूरेण भक्त्या
युक्तश्चैतान् पठेद्यः सकृदपि पुरुषः सर्वपापैर्विमुक्तः ।
आरोग्यं सत्कवित्वं श्रियमतुलबलं कान्तिमायुः प्रकर्षं
विद्यामैश्वर्यमर्थं वरमपि लभते स्तोत्रसूर्यप्रसादात् ।

Colophon:

इति मयूरशतकं सम्पूर्णम् ॥
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥

Subject: Mayūraśataka. 1-102 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Alternate sheets are sulpherated.

Tradition holds that Mayūra was the father-in-law of Bāṇa Bhaṭṭa, the author of the Kādambarī etc. The Sūrya-śataka is addressed to God Sūrya.

The edition of this work in the Indo-Irnaian Series of the Columbia University, America, is a very good one.

॥ मयूरशतकम् ॥

3938. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4962. Page 164. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Sheets—14. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Mayūrakavi. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3937.

Remarks:—The Ms is in a good condition. Alternate sheets are sulpherated. On the title page is given:

‘ तुळजाभूपतेरिदं पुस्तकम् ’

॥ मयूरशतकम् ॥

3939. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4964. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—$11\frac{3}{4} \times 4\frac{5}{8}$ inches. Sheets—9. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Mayūrakavi. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3937.

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मयूरशतकम् ॥

3940. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10265. Page 164. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$8\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—14. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—250. Author—Mayūrakavi. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3937.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मयूरशतकम् ॥

3941. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 10266. Page 165. Left column. Substance—Palm leaf. Size—10×1 inches. Leaves—37. Lines—3 or 4 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—250. Author—Mayūrakavi. Complete.

Beginning—Same as No. 3937.

End:

चत्वारिंशत्प्रभाया स्त्रिभिरधिकमथो वाजिनां षट्कमेकं
पश्चाद्वेति द्विषट्कं पुनरपि च दश स्यन्दनस्यैकयुक्तम् ।
भूयोऽष्टौ मण्डलस्य स्तुतिरपि च रवेर्विंशतिः श्रीमयूरा-
दित्यब्जातं पठेद्यः शतकमनुदिनं सूर्यसायुज्यमेति ॥

श्लोकालोकस्य भूत्यै + सूर्यप्रसादात् ॥

ब्रह्माणं शूलपाणिं हरिममरपतिं भास्करं स्कन्दमिन्दुं
विघ्नं वह्निं धनेशं वरुणमनिलं धर्ममाल्यं फणीन्द्रम् ।
देवान्देवीसमेतान्ग्रहमुनिपितृगोपक्षिनक्षत्रयज्ञा-
स्त्रैलोक्यस्थान्समस्तान्सकलपरिवृतान्सर्वभूत्यै नमामि ॥

Colophon: Nil.

नारायणेन लिखितम् ॥

Subject: Mayūraśataka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मयूरशतकम् ॥

3942. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No 4963. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—13 Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—147 Author—Mayūrakavi. Incomplete. Wants end.

Beginning—Same as No 3937.

End:

नीत्वाश्वान्सप्तकक्ष्या इव नियमवशाद्बल्कलपप्रतोद-
स्तूर्णं ध्वान्तस्य राशाविंतरजन इवोत्सारिते दूरभाजि ।
पूर्वं पृष्ठोरथस्य क्षितिभृदधिपतिं दर्शयंस्त्रायतां व-
स्त्रैलोक्यस्थानदानोद्यतदिवसपतेः प्राक्प्रतीहारपालः ॥ ५७ ॥

वज्रीज्ञातं विकासीक्षणकमलवनं भासिनो भासि वह्ने-
स्तातं नत्वा श्वपार्श्वे नय यम महिषं राक्षसादी.... ।

Subject: Mayūrasataka. 1-58 ślokas.

Remarks: -The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मयूरशतकम् ॥

3943. MAYŪRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4965. Page 164. Right column. Substance—Paper Size—$8\frac{3}{4} \times 4$ inches. Sheets—2. Lines—11 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—31. Author—Mayūrakavi. Incomplete. Wants end.

Beginning—same as No. 3937.

End:

बिभ्राणः शक्तिमाशु प्रशमितबलवत्तारकौर्जित्यगुर्वीं
कुर्वाणो लीलयाधः शिखिनमपि लसच्चन्द्रकान्तावभासम् ।
आदध्यादन्धकारे रतिमतिशयिनी भावयन्वीक्षणानां
बालो लक्ष्मीमपारामपर इव गुहोऽहार्यतेरातपो वः ॥ २५ ॥
ज्योत्स्नाशा कृत्स्नपाण्डुद्युतितिमिरमषीशेष....

Subject: Mayūraśataka. 1-26 ślokas

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the 26th śloka.

॥ मयूरशतकव्याख्यानम् ॥

3944. MAYŪRAŚATAKAVYĀKHYĀNAM.

Burnell's Catalogue No. 4966. (Errata page XII).

Substance—Paper. Size—$11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—28. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—890. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ शुभमस्तु ॥

॥ जम्भेति ॥ जम्भो नाम कश्चिदसुरः । तस्यारातिः शत्रुः, इन्द्रः । तस्य इभः ऐरावतः, तस्य कुम्भौ तयोः उद्भव आविर्भावः यस्य सः जम्भारातीभकुम्भोद्भवम् । अनेन किमभिधीयते ? सान्निध्यात्पूर्वदिग्गिभकुम्भोद्भवमित्यभिधीयते । सिन्दूरं नाम कश्चिद्रक्तद्रव्यविशेषः ।

सिन्दूराणां रेणुः सान्द्रश्चासौ सिन्दूररेणुश्च तं सान्द्रसिन्दूर-रेणुमं । "रेणुर्द्वयोः स्त्रियां धूलिः" इत्यमरः । दधता धा-रयन्त इव रक्ताः लोहिताः । उदयत्यस्मादस्मिन् वा उद-यः । उदयश्चासौ गिरिश्च उदयगिरिः उदयपर्वतः । तस्य तय्यः(?)नम्राः । तासु धातवः गैरिकाणि तेषु धाराः तासां द्रवस्य । सिक्ता इव क्षालिता इव । अत्रापि रक्ता इव सम्प-द्यते । तुल्यः समानः कालो यस्मिन् कर्मणि तत्तुल्यकालः । आयान्त्या आविर्भवन्त्या कमलानि पद्मानि तेषां वनं तस्य रुग्दीप्तिस्तया कमलवनरुचा । अरुणास्ताम्राः भुवनं लोकं भासयन्तः । एकवचनमुपलक्षणम् । भुवनानि भा-सयन्तीत्यर्थः । अभिनवाः प्रत्यग्राः । भानोरिमे भानवीयाः सूर्यसम्बन्धिनः । भानुशब्दस्य अ…शुः भानवोऽश्मयः वः युष्माकं श्रियै भूत्यै भूयासुः ॥ १ ॥

End:

किमयं तस्मात् विश्वस्याधि देवता किम्बान्धवः स्वज-नः अथ वा प्रियसुहृत् इष्टमित्रम् । आहोस्विदिति पक्षपाता-न्तरपरिग्रहे । आचार्यः हितोपदेष्टा । रक्षणं योगक्षेमः । चक्षु-र्नु नेत्रम् । नुशब्दो वितर्के । दीपो नु उत गुरुः ज्येष्ठादिः आहोस्वित् जनकः पिता एव स्वजीवितं प्राणः उत बीजं उत्पत्तिहेतुः उत बीजः अन्तः शक्तिः एवं को वेति न निर्णीयते न निश्चीयते । सूर्यः

सर्वरूपेण वर्तेत इत्यभिप्रायः । सर्वदा निरन्तरम् । जगति सर्वाकारोपकारि सर्वाकारैर्देवादिरूपैरुपकरोतीति वा । ईदृग्विधः सर्वतः सर्वमभीष्टं ददातीति वदान्य-चूडामणिः असौ दशशताभीशुः सहस्रकिरणः वः युष्मभ्यं अभ्यर्थितं दिशतु सर्वमिष्टमर्थं ददातु ॥

प्राचीमुखैकतिलकं पूर्वाचलशेखरैकमाणिक्यम् ।
त्रिभुवनगृहैकदीपं वन्दे लोकैकलोचनं देवम् ॥

श्लोकालोकस्य भूत्यै + स्तोत्रसूर्यप्रसादात् ॥

Colophon: Nil.

Subject: Mayūraśatakavyākhyā. 1-100 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The author of this commentary is unknown and the work has not been printed so far.

॥ मयूरशतकव्याख्यानम् ॥

3945. MAYŪRAŚATAKAVYĀKHYĀNAM.

Burnell's Catalogue No. 10324. Page 164, Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—54 (15-68). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—? Incomplete. Wants end.

Beginning:

चराचरस्य जगतः प्रतिष्ठित्यन्तहेतवे ।
नमो विश्वप्रदीपाय सूर्याश्रतनुता(?)कृये ॥

मयूरकविना प्रोक्तं...त्यशतकं मया ।
व्याख्यायते नमस्तु...गुरुभ्यस्तत्प्रसादतः ॥

पूर्वमेव कृता यस्य सद्भिर्व्याख्यानपद्धतिः ।
तस्माद(?)प्यर्थमादाय व्याख्या तस्य प्रवक्ष्यते ॥

तत्र प्रथमं तावत्कविं(वि)स्त्रिचत्वारिंशद्वृत्तैः सूर्य-रश्मीनभिष्टौति । षड्भिः सप्तीन् अरुणं पुनः द्वाद-शभि स्यन्दनमेकादशभिः मण्डलामष्टाभिः सूर्याख्यां.... वतां विंशत्या। ननु च(?)सूर्यशतकमिति समाख्यानं र-श्म्यादिवर्णने सति कथमुत्पद्यते । अत्राभिधीयते राज-सेवकवदिति द्रष्टव्यम् । यथा आत्माभ्युदयकामी राजसे-वको राज...लक्षणं सिषेविष...ह्याभ्यन्तरराजपुरुषाननु-सृत्य क्रमेणाभ्यधिकं राजानमनुसरति तद्वदस्यापि भव-ति । विशिष्टक्रममाश्रित्य....ज्ञायते

स्तुतवानित्यदोषः ॥

॥ जम्भारातिभिरित्यादिना ॥ ....प्रयुज्यते देवराजरूपतया निर्देशः प्रशस्त इति । अन्यच्च । जम्भा रातिभिः कुम्भोद्भवमिव दधतः सान्द्रासिन्दूररेणुमिति ॥

End:

अमरनगरप्राग्राणः देवावासपाषाणामेरु........इति या-वत् । .. षां देवगर्भामिव गां भूमि अह्नां वासराणां अग्रे-ऽग्रे आदौ विधत्ते करोति । सुमेरुपाषाणानां स्वर्णमयत्वा-त्तत्स्पर्शेन भूमेर्गौरवं भवतीत्युत्प्रेक्षा । एवंभूतः स ग्रहग्रा-

मणीश्चन्द्रादीनां प्रधानः आदित्यः वो युष्माकं गमनं पापं श्लथयेत् (?) विनाशयेत् ॥ ९८ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Mayūraśatakavyākhyā. 1-98 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in a much decaying condition. The name of the author is unknown.

॥ महिषशतकम् ॥

3946. MAHIṢAŚATAKAM.

J. L. Collection No. 562. Substance—Paper. Size—11½×4½ inches. Sheets—12. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—240. Author—Vāñcheśvara. Complete.

Beginning:

श्रीशिवाय नमः ॥

स्वस्त्यस्तु प्रथमं समस्तजगते शस्ता गुणस्तोमतः
सन्तो ये निवसन्ति सन्तु सुखिनस्तेऽमी शिवानुग्रहात् ।
धर्मिष्ठे पथि सञ्चरन्त्ववनिपा धर्मोपदेशादृता-
स्तेषां ये भुवि मन्त्रिणस्सुमनसस्ते सन्तु दीर्घायुषः ॥ १ ॥

ये जाता विमलेऽत्र भोसलकुले सूर्येन्दुवंशोपमे
राजानश्चिरजीविनश्च सुखिनस्ते सन्तु सन्तानिनः ।
ये तद्वंशपरम्पराक्रमवशात्सभ्याः समभ्यागता-
स्ते सन्तु प्रथमानमानविभवा राज्ञां कटाक्षोर्मिभिः ॥ २ ॥

नानाजिप्रभुशाहाजीन्द्रशरभेन्द्रानन्दरायादयो
विद्वांसः प्रभवो गताः श्रितसुधीसन्दोहजीवातवः ।

विद्यायां विषबुद्धयो हि वृषलाः सभ्यास्त्विदानीन्तनाः
किङ्कुर्वेऽम्ब कुपे व्रजामि शरणं त्वामेव विश्वावनीम् ॥ ३ ॥

End:

सुग्रीवोसि महान् गजोऽसि वपुषा नीलः प्रमाथी तथा
धूम्रश्चासि महानुभावमहिष त्वं दुर्मुखः केसरी ।
इत्थं ते सततं महाकपिशताकारस्य साहाय्यतः
सीतां प्राप्य विलङ्घ्य दुःखजलधिं नन्दाभिरामः स्वयम् ॥

श्रीमद्भोसलवंशदुग्धजलधेः सम्पूर्णचन्द्रोपमो
यः शास्ति क्षितिमक्षतिक्षितिपतिर्मूर्तः प्रतापः स्वयम् ।
दीर्घायुर्जितशत्रुरात्मजयुतो धर्मी प्रजारागवा-
नुल्लाघोऽस्तु सनिस्तुलैर्निजसभास्तारैः क्रमादागतैः ॥ १०१ ॥

राजा धर्मपरः परस्परधृतस्नेहाश्च तन्मन्त्रिणो
राजन्वत्यवनीवनीपकजना जा(?)भवन्तु क्षितौ ।
पुष्टाङ्गाः पशवश्चरन्तु भजतां दुर्भिक्षवार्ता लयं
वाञ्छानाथकवेः कृतिश्च कुरुतां निर्मत्सराणां मुदम् ॥

Colophon:

इति श्रीवाञ्छेश्वरसुधीविरचितं लुलायशतकं पूर्णम् ।

श्रीशिवार्पणमस्तु ।

जयनामनि संवत्सरे मार्गशीर्षमासि असितपक्षे दशम्यां गुरुवासरे
इदं पुस्तकं वृकोपनाम्ना शिवभक्ताग्रगण्यमल्लादीक्षितपौत्रेण गङ्गा-
धरसूनुना शिवदासेन महादेवेन तञ्जपुर्यां लिखितम् ॥

Subject: Lulāyaśatakam. 1-102 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Vāñcheśvara, the author of this work flourished in the Tanjore court after Ānandarāyamakhin and others. Ghanaśyāma seems to have been the target of Vāñcheśvara. The word वृषल seems to be a hit at him. In the colophon this work is called Lulāyaśatakam, though it is familiarly known as Mahiṣaśatakam. The work is available in print in Grantha characters.

॥ माहिषशतकव्याख्या ॥

3947. MAHIṢAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4992. Page 164. Left column. Substance—Paper. Size—12¾ × 6½ inches. Sheets—53. Lines—6 to 15 to a Page, Script—Devanāgari. No. of Granthas—1250 Author—Vāñcheśvara. Complete

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

वन्दे दुण्डि महालिङ्गं विश्वेशं मणिकर्णिकाम् ।
विश्वेशश्रीनिवासार्याहोबलाख्यगुरूत्तमान् ॥ १ ॥

श्रीमत्कवेरजातीरं विद्वद्वृन्दोपशोभितम् ।
अत्युत्तमशिवक्षेत्रं विष्ण्वादिस्थानमस्ति हि ॥ २ ॥

तत्र तञ्जापुरं नाम राजस्थानमनुत्तमम् ।
राजानः प्रथितास्तत्र भोसलीयान्ववायजाः ॥ ३ ॥

तदमात्यकुलोत्पन्नः श्रीमान्वाञ्छेश्वरः सुधीः ।
शिष्टः कर्णाटजातीयो वेदवेदाङ्गपारगः ॥ ४ ॥

(शिष्टो होसनिकर्नाटजातीयः सर्वशास्त्रवित् ।)
नीतिमार्गेण राजानं तत्तत्कालेष्वचोदयत् ।
कदाचिद्बालको राजा मेलयित्वा बहून् खलान् ॥ ५ ॥

खेलन्तैः सर्वदा जग्धो न शुश्राव हितं वचः ।
तेभ्यो निवर्तयन्भूपं सन्मार्गे सम्प्रवर्तयन् ॥ ६ ॥

महिषव्याजतो राजबुद्धिञ्चक्रे सुनिर्मलाम् ।
तस्य नप्ता माधवार्यपौत्रः श्रीनरसिंहकः ॥ ७ ॥

वाञ्छेश्वरो लब्धजन्मा पितृप्रोक्तेन वर्त्मना ।
व्याख्यास्ये तं प्रणम्यैतन्माहिषं शतकं मुदा ॥ ८ ॥

* * *

अथात्रभवान् श्रीविश्वेश्वरकविः " काव्यं यशसे ऽर्थकृते व्यवहारविदे शिवेतरक्षतये । सद्यः परनिर्वृतये कान्तासम्मिततयोपदेशयुजे ॥" इत्यभियुक्तोक्तिप्रामाण्यात्काव्यस्यानेकश्रेयःसाधनतां " काव्यालापांश्च वर्जयेत् " इति निषेधस्यासत्काव्यविषयताञ्च पश्यन् स्वीयग्रन्थस्योपनिषत्प्रतिपाद्याद्वितीयात्मप्रतिपादनद्वारा निःश्रेयसोपयोगिनां तत्र तत्र प्रकटयिष्यन् माहिषप्रबन्धं महाकाव्यञ्चिकीर्षुश्चिकीर्षितान्तरायनिरन्तरोपायशान्तये चिरन्तनसमागतसम्प्रदायानुवृत्तिलक्षणफलसाधनत्वात् "आशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखम् " इत्याशीराद्यन्यतमस्य प्रबन्धमुखलक्षणत्वादाशीर्निर्देशमुखेन प्रबन्धतात्पर्यविषयी-

भूतमर्थं सङ्गृह्णाति ॥

॥ स्वस्तीति ॥ शिवस्य परमेश्वरस्यानुग्रहात्प्रसादात् समस्तं सकलञ्च तज्जगद्भुवनं तस्मै प्रथममादौ स्वस्ति कल्याणमस्तु भवतु । "नमः स्वस्ति" इत्यादिना चतुर्थी ।

* * *

एवं सर्वसाधारणं मङ्गलं कृत्वा सोपजीव्यराजपरम्पराया आशिषं प्रार्थयते ॥ १ ॥

End:

॥ श्रीमदिति ॥ एवं महिषं देवतात्मकत्वे स्तुत्वा तन्मुखेन सर्वाद्वैतं प्रबन्धपरमतात्पर्यविषयीभूतं निरूप्य स्वोपजीव्यराजवंशस्याशिषं पुनः प्रार्थयते ॥

॥ श्रीमानिति ॥ लक्ष्मीसम्पन्नः भोसलवंश एव दुग्धजलधिक्षीराब्धिः तस्य सम्पूर्णचन्द्रोपमः यः राकाचन्द्र सदृशः प्रतापः पराक्रम एव मूर्तिमान सहशरीरः सन् क्षितिं भूतिं अक्षिति निरुपद्रवं यथा तथा स्वयं शास्तीति सः प्रतापसिंहाख्यो राजा दीर्घायुश्चिरजीवी आत्मजयुतः पुत्रपौत्रादिसन्तानयुक्तः जितशत्रुरपजितारिः

* * उपक्रमप्रतिपादितमर्थमुपसंहरन् प्रबन्धावान्तरतात्पर्यविषयीभूतं राजतदमात्यादीनां धर्ममार्गप्रवर्तनरूपमर्थमुपसंहरति ॥ राजेति ॥ शेषं सुगमम् ॥

Colophon:

इति श्रीवाञ्छेश्वरसुधीविरचितमहिषशतकव्याख्यानं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Mahiṣaśatakavyākhyā, otherwise known as Śleṣārtha-candrikā. 1-102 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The text also is given in this Ms. Sheet No. 30 is duplicated.

The author of the commentary is the great-grandson of the author of the text. For further remarks about the author, see remarks under No. 2072. (Volume IV. Pages 1682-1687). This has not been printed so far.

॥ महिषशतकव्याख्या ॥

3948. MAHIṢAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10326. Page 164. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{3}\times1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—73. Lines—5 to 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1250. Author—Vāñcheśvara. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3947.

Colophon :

इति श्री वाञ्छेश्वरसुधीविरचितमहिषशतकव्याख्यानं सम्पूर्णम् ॥

तारुणनामसंवत्सरं कार्तिकबहुलतदीयभानुवासरं नाडु सम्पूर्णम् ॥

शिवकामसुन्दरीसमेतश्रीचिदम्बरेश्वरस्वामी सहायः ।

काश्यां रचिता महिषशतकव्याख्या सुधीमुदे भूयात् ।

बाणाग्न्यद्रीन्दुमिते शाककाले सुधीमुदे ।

भूयाद्वाञ्छेश्वरकृता व्याख्या श्लेषार्थचन्द्रिका ॥

वन्दे डुण्डिमहालिङ्गं विश्वेशं मणिकार्णिकाम् ।

विश्वेशश्रीनिवासार्यहालास्यगुरुनमून् ॥

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

The work was composed in Śaka 1735, coresponding to A. D. 1813.

॥ महिषशतकव्याख्या ॥

3949. MAHIṢAŚATAKAVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10327. Page 164. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1½ inches. Leaves—67. Lines—6 or 7 to Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1250. Author—Vāñcheśvara. Complete

Beginning, end and subject—Same as No. 3947.

Colophon:

इति श्रीवाञ्छेश्वरसुधीविरचितं महिषशतकव्याख्यानं सम्पूर्णम् ॥

तारुणनामकवर्षे चैत्रे मासे च तत्रयोदश्याम् ।

काश्यां रचिता माहिषशतकव्याख्या सुधीमुदे भूयात ॥

बाणाग्न्यद्रि + चन्द्रिका ॥ वन्दे + गुरूत्तमान् ॥

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ मुद्गलार्या

3950. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4881. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—6⅛ × 3⅞ inches. Sheets—21. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

त्वयि विमुखे मखमुख्ये
सखे नान्यस्य कस्य जीवामि ।
जीवामितभवदर्पित-
वसनाशनमात्रजीवनाः सर्वे ॥ १ ॥

परितः पश्यसि परितः
शृणोषि परितो जगद्विजानासि ।
मां राम किं तदन्तः
न शृणोषि न वीक्षसे न वा वेत्सि ॥ २ ॥

जानाति भूपमल्पो
नाल्पं जानाति भूप इत्येतत् ।
उचितं सकलमविज्ञे
सर्वज्ञे त्वय्यतः कथं श्लाघ्यम् ॥ ३ ॥

End:

धनुषा रिपुजयजनुषा
रुचिरतराकारनिर्जिताम्बुधरा ।
तरुणारुणनिभचरणा
काचन करुणा रुणद्धि मे हृदयम् ॥ १०७ ॥

दशशतकरवंशभवे
दशरथपृथ्वीशपूर्वपुण्यौघे ।
दशवदनान्तकरूपे
चेतस्थिरमस्तु राघवे भूपे ॥ १०८ ॥

समुद्रवसनावर्तिविद्वन्मण्डलकीर्तिता ।
आर्या विरचिता श्रीमन्महामुद्गलसूरिणा ॥ १०९ ॥

Colophon:

श्रीमन्महामुद्गलभट्टविरचिता श्रीरामचन्द्रार्या समाप्ता ॥

Subject: Mudgalāryā. 1-109 Ślokas.

Remarks:—The Ms. is in very good condition. Title sheets and the borders are decorated with floral designs.

The āryā is addressed to Rāma, the incarnation of Viṣṇu.

Mudgala Bhaṭṭa is later than Vidyāraṇya, the famous author of the Vedabhāṣyas. Prof. Max Muller refers to Mudgala in his introduction to the Ṛgveda and it is very likely that this Mudgala is the same as this author. Another Mudgala, a mīmāṃsaka is known to us as the author of a commentary on the Bhāvanāviveka of Maṇḍanamiśra.

॥ मुद्गलार्या ॥

3951. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4882. Page 664. Right column.

Substance—Paper. Size—6¾ × 3½ inches. Sheets—20. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas —140 Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3950.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ मुद्गलार्या ॥

3952. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4883. Page 164. Right column.

Substance—Paper. Size—6¼ × 4¼ inches. Sheets—16. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3950.

Colophon:

इति श्रीमन्महामुद्गलविरचिता रामार्या परिपूर्तिमगमत् ॥

श्रीरामार्पणमस्तु ॥

श्रीमत्पार्थिववर्षपुष्यधवले पक्षे दशम्यां भृगो-

र्वारे मुद्गलपण्डितेन्द्ररचितो रामस्य चार्यास्तवः ।

तेनालेखि नृसिंहयज्वतनयो श्रीनारसिंहाभिधः

श्रीमिद्धार्यतनूजराघवमुदे श्रीवल्लभप्रीतये ॥

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ मुद्गलार्या ॥

3953. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's **Catalogue** No. 4881. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—9½ × 2¾ inches. Sheets—14. Lines—5 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Bginning, end and subject—Same as No. 3950.

Colophon:

इति श्रीमुद्गलाचार्यविरचितमार्याष्टोत्तरशतकं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ मुद्गलार्या ॥

3954. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4885. Page 164. Right column.

Substance—Paper. Size—9⅞×4 inches. Sheets—8. Lines—8 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3950.

Colophon:

इति श्रीमहामुद्गलभट्टविरचिता श्रीरघुनाथार्या समाप्तिमगमत् ॥

After the Colophon we find.—

येनामोदिनि केसरस्य मुकुले पीतं मधु स्वेच्छया
नीता येन निशा शशाङ्कधवला पद्मोदरे शारदी ।
घ्रातं येन मदप्रवाहमलिनं गण्डस्थलं दन्तिनां
सोऽयं भृङ्गयुवा करीरविटपे बध्नाति मैत्रीं कुतः ॥

समुद्रवसनावर्तिविद्वन्मण्डलकीर्तिना ।
आर्या विरचिता श्रीमन्महामुद्गलसूरिणा ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given

'तुलजाराजस्येदं पुस्तकम्'

॥ मुद्गलार्या ॥

3955. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4886. Page 164. Right column.

Substance—Paper. Size—9¾ × 1½ inches. Sheets—9. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3950.

Colophon:

इति + आर्याशोत्तरशतकं समाप्तम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The penultimate verse is not found in this Ms. The last verse is given after the colophon.

॥ मुद्गलार्या ॥

3956. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No 4887. Page 164. Right column. Substance—Paper Size—7 × 4 inches. Sheets—21. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3950.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ मुद्गलार्या ॥

3957. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4888. Page 174 Right column. Substance—Paper. Size—9¼ × 4 inches. Sheets—8. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3950.

Colophon—Same as No. 3955.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

मुद्गलार्यपुस्तकं रामण्णगारिदि ॥

॥ मुद्गलार्या ॥

3958. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4889. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{8} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—7. Lines—8 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3950.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. In this Ms. a Marathi translation for each śloka is given in verse.

॥ मुद्गलार्या ॥

3959. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4890. Page 164. Right column. Substance—Paper. Size—$7 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—10. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 3950.

Colophon—Same as No. 3955.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ मुद्गलार्या ॥

3960. MUDGALĀRYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4891. Page 166. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{8} \times 3\frac{7}{8}$ inches. Sheets—15. Lines—6 or 7 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3955.

Remarks:—The Ms. is in fairly good condition.

॥ मुद्गलार्या ॥

3961. MUDGALĀRYĀ.

J. L. Collection No. 563. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{4} \times 4$ inches. Sheets—7. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—140. Author—Mudgalabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3950.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition. After the colophon is given

विरूपाक्षदीक्षितस्य सूनु(नोः) मल्लारिभट्टस्येदं पुस्तकम् ॥

॥ मृगाङ्कशतकम् ॥

3962. MṚGĀṄKAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 12356. Page—164. Right column. Substance—Paper. Size—$7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13.

Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—135. Author—Kaṅkaṇa. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

जेतुं त्रिभुवनमतनुः स्फटिकगणेशं तुषारकरबिम्बे ।
बिल्वदलैरर्चितवान् तदिह कलङ्कं विशङ्कते लोकः ॥ १ ॥

शशिनि सुधामयसिन्धौ स्त्रापिति हरिः किल कलङ्ककपटेन ।
अविदितमेव यदेतत्तनयो मदनः पुरः स्फुराति ॥ २ ॥

रजनीशरजतभाजने मरकतमृत्युञ्जयः कलङ्कमिषात् ।
मसितभवाम्भसि निहितः किमु जीवयितुं पतिं रत्याः ॥ ३ ॥

End:

तुहिनकलङ्क केशव चक्षुकनीति त्वां कलये ।
यत्पुरतः प्रतिकमलं सपदि नवोढेवलीयते लक्ष्मीः ॥ ९९ ॥

विदुदधिपं तण्डुलपिण्डं लाञ्छनबदरीदले विधिर्वहति ।
अहह विराडिह सूते कमपि कुमारं स्मरं रजनी ॥ १०० ॥

Colophon:

इति कविकङ्कणभणितं शतकं तनुतां मृगाङ्कस्य ।
विदुषां रुचिमचिरादिवककुभामुदयो मृगाङ्कस्य ॥

इति कविकङ्कणभणितं मृगाङ्कशतकं समाप्तम् ॥

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीनारायण ॥

Subject: Mṛgāṅkaśataka. 1-100 Ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The name of the work itself indicates the nature of the subject it deals with. It is a praise of Mṛgāṅka or Candra, under whose influence, the

sentiment of śṛṅgāra reaches its highest pitch. The work has not been printed so far.

॥ लक्षणशतकम् ॥

3963. LAKṢAṆAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4968. Page 164. Right column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—7. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—Norojipaṇḍita. Complete.

Beginning:

नत्वा गणेशं वाणीश्च गुरुपादसरोरुहम् ।
लक्षणानि प्रवक्ष्यामि शास्त्रोक्तानि यथामति ॥ १ ॥

पूर्वैराचरितं धर्म्यं शास्त्रोक्तं लोकसंमतम् ।
वर्णाश्रमानुसरणमेतदाचारलक्षणम् ॥ २ ॥

शमो दमः क्षमा शान्तिः स्वाध्यायो ब्रह्मचिन्तनम् ।
षट्कर्मकरणे श्रद्धा प्रोक्तं ब्राह्मणलक्षणम् ॥ ३ ॥

तेजः शौर्यं धृतिर्मानः पालनं शास्त्रजीवनम् ।
यज्ञस्वभिरुचिर्दानं प्रोक्तं क्षत्रियलक्षणम् ॥ ४ ॥

End:

सन्तोषः सर्वदा सौख्यं स्थिरश्री रोगवर्जितम् ।
धर्मे मतिः क्षमा शान्तिरेतत्सुकृतिलक्षणम् ॥ १०० ॥

आयुरारोग्यमैश्वर्यं सन्ततिः सत्समागमः ।
दाने यज्ञस्यभिरुचिरेतत्पठनतो भवेत् ॥ १०१ ॥

नोरोजिपण्डितेनेदं शतकं लक्षणान्वितम् ।
प्रोक्तमेतत्पठन्मर्त्यः प्राप्नुयादीप्सितं फलम् ॥ १०१ ॥

Colophon:

इति श्रीनोरोजिपण्डितविरचितं लक्षणशतकं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Lakṣaṇaśataka. 1-102 ślokas.

1	वर्णाश्रमाचारपद्धति	1—40	Ślokas
2	दैवपद्धतिः	41—53	"
3	राजपद्धतिः	54—70	"
4	उद्योगपद्धतिः	71—83	"
5	शरीरपद्धतिः	84—100	"

Remarks:—The Ms. is in good condition. Noroji was a Mahārātha of Tanjore. The work deals with the definitions of the Brahmin etc. their actions and so on. The work is not available in print.

॥ वैराग्यशतकम् ॥

3964. VAIRĀGYAŚATAKAM.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15534.

Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—6. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—110. Author—Nīlakaṇṭha Dīkṣita. Incomplete (wants beginning.)

Beginning:

प्रणमति परिसान्त्वयति
प्रलपति याचति परिभ्रमति ।

आविष्ट इव पिशाच्या

, पुरुषस्तृष्णावशं यातः ॥ ९९ ॥

End:

कलहः कदापि मास्त्विति

कलितशरीरैक्ययोः शिवयोः ।

अहमस्म्यहमस्मीति

प्राप्तः कलहो ममत्राणे ॥ १०० ॥

ऐश्वर्यावनभोगा

...मायापि नान्यसुरात् ।

Colophon:

इति श्रीनीलकण्ठविरचितं वैराग्यशतकं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Vairāgyaśataka.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

The work is available in print, having been published by the Śrī Vāṇī Vilas Press, Srirangam. This is also published in the Kāvyamālā series, though wrongly attributed to Appaya Dīkṣita.

॥ शृङ्गारमञ्जरी ॥

3965. ŚṚṄGĀRAMAÑJARĪ.

T. S. Collection No. 711. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Sheets—8. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—170. Author—Manoharārāya. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

मनोहररायरचिता शृङ्गारमञ्जरी लिख्यते ।

भूषणफणिपानार्थं करोति कर्णद्वयेन यः पवनम् ।
सततं तं गजवदनं भजामि भक्ताभयप्रदं वन्दे ॥

निपुणजनरञ्जनाय श्रुतशृङ्गारोपनामधायेन ।
रायमनोहरकविना कुतुकाच्छृङ्गारमञ्जरी लिखिता ॥

अहमहमिकया कवयः कवयन्तु सुखेन शब्दसामर्थ्यात् ।
तदपि मनोहरकविता बहुयुक्तियुता मनोहरा विमला ॥

End:

विरहाग्निना मनो मे भस्मीभूतं यथार्थमिति मन्ये ।
यस्मिन्निदधामि मनः स जनः स्निग्धोऽपि रूक्षतामेति ॥

मम हृदि विरहसमुद्रस्थितिष्ठुति वससि त्वमीश तत्रैव ।
मन्ये दुर्योधनतः परमभ्यस्तस्त्वया जलस्तम्भः ॥ १०१ ॥

Colophon:

इति श्रीशृङ्गारमञ्जरी मनोहररायविरचितमार्याशतकं सम्पूर्णम्
श्रीशिवार्पणमस्तु ॥

खराब्दे मार्गशीर्षे च स्थिरे षष्ठ्यां सिते दिने ।
शृङ्गारमञ्जरीयं नु लिखिता रामसूनुना ॥

परमशिवः शरणम् ॥

Subject: Śṛṅgāramañjarī otherwise known as Āryāśataka. 1-101 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

No information is available regarding the author. The work itself deals with the sentiments of Śṛṅgāra. This work in not available in print.

॥ शृङ्गारशतकम् ॥

3966. ŚṚNGĀRAŚATAKAM.

Burnell's Catalogue No. 4921. Page 164. Left column.

Substance—Paper. Size—10 × 3¾ inches. Sheets—11. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—187. Author—Nīlakaṇṭhakavi. Complete

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रसादं तं वक्त्रं वितरतु मदुक्तौ मृगदृशो
दृशोर्भङ्गिर्वक्रां गतिमधरबिम्बं मधुरताम् ।
गभीरत्वं नाभिर्निबिडतरबन्धं स्तनतटं
नितम्बः प्रौढत्वं वचनमपि च व्यङ्ग्यरचनाम् ॥ १ ॥

आननसौरभमिलदलि-
विनिवारणखिद्यमानमुग्धकरम् ।
कुशलं किमपि मदालस-
लोचनमन्तस्सदा लसतु ॥ २ ॥

End:

स्तुतिर्मदीयास्तु न नाम लोके
स्तुतिं क इच्छेद्विषमेऽत्र काले ।
एतत्तु तावद्बहु यन्मदीयं
काव्यं स्वकीयं न वदन्ति पापाः ॥ १०७ ॥

शुक्लजनार्दनपुत्रो वाञ्छाचार्यस्य दौहित्रः ।
पठितालङ्कृतिशास्त्रो भट्टश्रीमण्डनच्छात्रः ॥ १०८ ॥

हीराभिधानपातिव्रतमहसि प्राप्तनिजजन्मा ।

कविनीलकण्ठशर्मानिर्मितमेनां विनिर्ममः शैवः ॥ १०९ ॥

............................शाकात्

मुनिवसुरसचन्द्रे १६८७ संमितेऽब्दे व्यतीते ।

अपचितिविधिनैनामात्मनः काव्य०र्मि

शिवपदि शिवरात्रौ नीलकण्ठो व्यधत्त ॥ ११० ॥

Colophon:

इति नीलकण्ठकविकल्पितं शृङ्गारशतकं शिवार्पणमस्तु ॥

संवत्सप्तदशद्वात्रिंशतमेऽब्दे कार्तिककृष्णनवम्यां लिखितम् । शृङ्गारशतकम् भट्ट श्रीरामसुत सदाशिवेन सदाशिवेन । शिवार्पणमस्तु ॥

Subject: Sṛṅgāraśataka. 1-110 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author is different from the famous Nīlakaṇṭhadīkṣita the author of Śivalīlārṇava. After the colophon, the following is given:—

"पदशब्दलीनहृदयो रूपालङ्कारभावनानिपुणः ।

कविरिव वञ्चितनिद्रः तरुणि तवार्थे परं युवा... ॥ १ ॥

यातस्यास्तमनं गतं दिनमणेर्वेषेण रागान्वितां

स्वैरं शीतकरः करं कमलिनीमालिंगितुं योजयन् ।

शीतस्पर्शमवाप्य शीघ्रमनया गुप्ते मुखाम्भोरुहे

हस्तेनेव कुमुद्वतीवनितया वैलक्ष्यपाण्डुः कृतः ॥ २ ॥

पाणिस्पर्शोजिष(?) न समये तेन किं वारणीयो

वर्णोच्चारे वदनकमलालोकनं किं निवार्यम् ।

किं वा काव्यादभिमतविधेर्बोधनं शोधनीयं

कृत्येनीशः(?) समजनि निजे सर्वतोऽनीश एव ॥ ३ ॥

रखावेशोऽप्यर्युर्विलसितगुणः सभ्यनिवहो
युवा यज्वा यस्मिन्नपि च शमिता शम्बररिपुः ।
अथामेधे तस्मिन्कुतुकमिदमालोकि निखिलो
निखातोऽन्तःकुण्डं यदभजत यूपः फलपदम् ॥ ९९ ॥
रस एव स ईश्वरः श्रुताविति निर्णीतमतोभिधीयते ।
...चनं चेश्च मम श्रमः शमः" ॥ १०१ ॥

Beginning:

श्रीगणाधिपतये ।
रजोजुषे जन्मनि सत्त्व...
स्थितौ प्रजानां प्र...

...NJANAŚATAKAM.

अजाय सर्गस्थितिना... ...40, b. Page 157. Left column.

त्रयीमयाय त्रि... Size—10¼ × 4½ inches. Sheets—5

... 10 to a Page. Script—Devanāgarī.

No. of Granthas—105. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita.

Complete.

Beginning:

षड्दर्शनीपरिज्ञानमण्डितैरिव पण्डितैः
स्तम्भैश्चित्रैर्वितानैश्च सभा किमुत भासते ॥ १ ॥
सन्ति सर्वविधा मर्त्या न सन्त्येके विपश्चितः ।
असूर्येणेव लोकेन किं तेन विषयेण नः ॥ २ ॥

End:

पत्न्या माङ्गल्ययोगेन यत्पुरायुः प्रवर्धते ।
प्रकृतीनान्तु भाग्येन पार्थिवः सुखमेधते ॥ १०४ ॥
निर्मितं शतकं साग्रं नीलकण्ठेन यज्वना ।
सभारञ्जनमेतेन साधयन्तु मनीषिणः ॥ १०५ ॥

Colophon:

इति सभारञ्जनं समाप्तम् ॥

Subject: Sabhārañjanaśataka. 1-105 ślokas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. For the other works contained herein see remarks under No. 3886.

This work does not seem to have been separately noticed by Dr. Burnell. This work has be[illegible] ॥ ११० ॥

Vāṇī Vilas Press, Srirangam
Vāṇī Vilas Press, Srirangam

GADYA-KĀVYAS.

॥ कादम्बरी ॥

3968. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4722 a. Page 157. Left column.
Substance—Paper. Size—9½ × 4 inches. Sheets—234. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4500. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only.

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः । अविघ्नमस्तु ॥

रजोजुषे जन्मनि सत्त्ववृत्तये
स्थितौ प्रजानां प्रलये तमस्पृशे ।
अजाय सर्गस्थितिनाशहेतवे
त्रयीमयाय त्रिगुणात्मने नमः ॥

* * *

आसीदशेषनरपतिशिरःसमभ्यर्चितशासनः...

End:

ज्ञास्यसि मरणेन प्रीतिमित्यसम्भाव्यमेवेति ।

Colophon:

इति श्रीभट्टमहाकविकविराजश्रीबाणविरचितः कादम्बरीपूर्वभागः समाप्तः ।

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author, Bāṇa was the protege of Harṣavardhana of Kanauj. The work is available in print, having been published both by the Nirṇayasāgara Press, Bombay and in the Bombay Sanskrit Series.

॥ कादम्बरी ॥

3969. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4726. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{4}{8}\times4$ inches. Sheets—107. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Son of Bhaṭṭabāṇa. Uttarabhāga only.

Beginning:

देहद्वयार्धघटनारचितं शरीर-
मेकं ययोरनुपलक्षितसन्धिभेदम् ।
वन्दे सुदुर्घटकथापरिशेषसिद्ध्यै
सृष्टेर्गुरू गिरिसुतापरमेश्वरौ तौ ॥ १ ॥

End:

न केवलं चन्द्रमाः कादम्बर्यया सह कादम्बरी महाश्वेतया सह महाश्वेता पुण्डरीकेण सह पुण्डरीकोऽपि चन्द्रमसा सह परस्परावियोगेन सर्व एव कालं सर्वसुखान्यनुभवन्तः परां कोटिमानन्दस्याध्यगच्छन्निति ॥

Colophon:

इति सकलकविविलासभूतभट्टबाणतनयविरचितः कादम्बर्याः समाप्तोऽयमुत्तरः खण्डः ।

Subject: Kādambarī—Uttarabhāga only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The latter portion of the work was not written by the poet. Probably he did not live to finish it. His son took up the task and completed the work. This too has been published in the Bombay Sanskrit Series.

॥ कादम्बरी ॥

3970. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4723 a. Page 157. Left column. Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—218. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4500 Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3968.

Remarks :—The Ms. is in good condition. On the last page is given

'इदं कादम्बरी पुस्तकं गङ्गाधरनायकपुण्डस्य'

The introductory verses are not found in this manuscript. This Ms. belonged to Gaṅgādhara Nāyakapuṇḍe.

॥ कादम्बरी ॥

3971. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4723 b. Page 157. Left column Substance—Paper. Size—10½×4½ inches. Sheets—137. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Son of Bhaṭṭabāṇa. Uttarabhāga only.

Beginning, end and subject—Same as No 3969

Colophon:

इति श्रीबाणभट्टविरचितायां कादम्बरीकथायां तत्सूनुविरचितः शेषः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ ॐ नमो मार्तण्डाय । दक्षिणामूर्तये नमः ॥ करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥ कल्याणमस्तु ॥ शिवमस्तु ॥ ग्रन्थसंख्याङ्कया २४४८ पत्रीं श्लोक १८ पत्रे १३६ पङ्क्ती ८ अक्षरे ३८ । ३६ । ३५ ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given

' हें पुस्तक श्रीमन्तराजेश्री शरभोजिमहाराजसाहेबयांच्या कारकर्दीत काशीदेशाहून खरिदीकरून आणिल असें श्री ॥

This Ms. was brought down from Benares while Tulajā, the King of Tanjore had been there probably on pilgrimage.

॥ कादम्बरी ॥

3972. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4730 a. Page 157. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 3\frac{4}{5}$ inches. Sheets—164, (sheets 32-48, 57-99, are missing out of 224). Lines—7-9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3000. Author—Bhaṭṭa Bāṇa. Pūrvabhāga (Incomplete).

Beginning, end and subject—Same as No. 3968.

Colophon:

बाणभागः संपूर्णः ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The colophon above referred to is significant that according to the scribe, the tradition was that Bhaṭṭa Bāṇa wrote up to the end of the Pūrvabhāga only.

॥ कादम्बरी ॥

3973. KĀDAMBARI.

Burnell's Catalogue No. 4730 b. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{5} \times 3\frac{4}{8}$ inches. Sheets—123. Lines—8 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Son of Bhaṭṭabāṇa. Uttara-bhaga only.

Beginning, end and subject—Same as No. 3969.

Colophon:

इति सकलकवितासम्भूतभट्टबाणतनयविरचित:

कादम्बर्या: समाप्तोऽयमुत्तर: भाग: खण्ड: ॥

पंड्या भांण तत्सुत व्यासगागा तत्सुत व्यासजांग तत्सुत व्यास-जोणां तत्सुत व्यासथोणा तत्सुत व्यासगोविन्द राजर्षि तत्सुत भट्टश्रीकण्ठ तत्सुतभट्टजयराम तत्सुत श्रीवत्सतसुत रामेश्वरेण लि ० स्वार्थे परार्थे च । सुतानां गंगाराम तथा मदाराम तथा हृदयराम तथा विजेरामे-तेषां पठनार्थं । श्रीभुवनेश्वर्यै नम: ॥ श्रीवटुकनाथाय नम: ॥ गुरुभ्यो नम: सं १७[०]२२ वर्षे अश्वनशुदि १० समाप्तमिदम् ॥

The scribe gives his genealogy in full. The date of the copying of the Ms. was samvat 1702 or 1644 A. D.

॥ कादम्बरी ॥

3974. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4733 a. Page 157. Left column.

Substance—Paper. Size—$14\frac{1}{8} \times 6\frac{1}{8}$ inches. Sheets—188. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4500 Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3968.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets

are sulpherated ; the first and last sheets are decorated with floral designs.

॥ कादम्बरी ॥

3975. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4733 b. Page 157. Left column. Substance—Paper. Size—$14\frac{1}{10} \times 6$ inches. Sheets—93. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Bhaṭṭabāṇa. Uttarabhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3969.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition.

॥ कादम्बरी ॥

3976. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4731. Page 157. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{10} \times 4\frac{4}{8}$ inches. Sheets—21. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhaga. Incomplete.

Beginning and subject—Same as No. 3968.

End:

प्रलयकालविघटिताष्टदिग्विभागसन्धिबन्धं गगनत-
लमिव भुवि निपतितमादि.... ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition The Ms. abruptly ends with the description of Vindhyāṭavī

॥ कादम्बरी ॥

3977. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4732 Page 157. Left column.
Substance—Paper. Size—10 × 5¼ inches. Sheets—61.
Lines—14 or 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—2500. Author—Son of Bhaṭṭabāṇa. Uttara-
bhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3969.

Remarks:—The Ms is in good condition. No of Granthas given
herein is:—

ग्रन्थसङ्ख्या २१०० ग्रन्थयेकोनग्रन्थसङ्ख्या ६७०० ग्रन्थ

॥ कादम्बरी ॥

3978. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10108. Page 157. Left column.
Substance—Palm Leaf. Size— 17¼ × 1½ inches. Leaves—176
(4-179). Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of
Granthas—4200. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only
(Wants beginning and end).

Beginning:

मृगयाव्यापारेण कदाचिदाबद्धविदग्धमण्डलः काव्य-
प्रबन्धरचनेन कदाचिच्छास्त्रालोचनेन कदाचित्

End:

किञ्चित्प्रेषयामि । इतरो वानाथेव गुरुगर्हनीयतां
नीता कुमारेण चन्द्रापीडेन... ॥

॥ कादम्बरी ॥

3979. KĀDAMBARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10109. Page 157. Left column. Substance—Palm Leaf. Size- 17 × 1$\frac{2}{10}$ inches. Leaves—108 (1-108). Lines—6 to 9 to a Page. Script—Grantha. No.of Granthas—3240. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only (Wants end)

Beginning:

आसीदशेषनरपतिकुलशिरस्समभ्यार्चितशासनः etc.

End:

चन्द्रापीडोऽपि तस्मादवतार्य प्रथमविसर्जितेनैव काद-म्बरीपरिजनेन निर्वर्तितस्नानो निरूप...

Subject: Kādambarī. Pūrvabhāga only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There are four fragmentary verses containing some stotras about Śiva.

॥ कादम्बरी ॥

3980. KĀDAMBARĪ.

T. S. Collection No. 693. Substance—Paper. Size—12½ × 6 inches. Sheets—220. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4500. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only.

Beginning, end and subject—Same as No. 3968.

Colophon:

श्रीभट्टमहाकविकविराजश्रीकविबाणविरचित: कादम्बरी पूर्वभागस्स-

म्पूर्णः । शालीवाहनशके १७५७ मन्मथनामसंवत्सरे दक्षिणायने भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे नवम्यां सौम्यवासरे कादम्बरी पूर्वभाग-स्समाप्तः ॥ शंकरनानासामि ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. The copying of this Ms. was finished in the cyclic year, Manmatha, in Śaka 1757 or A. D. 1835.

॥ कादम्बरी ॥

3981. KĀDAMBARĪ.

T. S. Collection No. 694. Substance—Paper. Size—11 × 5 inches. Sheets—1:2. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Bhaṭṭabāṇatanaya. Uttarabhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3969.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कादम्बरी ॥

3982. KĀDAMBARĪ.

T. S. Collection No. 695. Substance- Paper. Size—9½ × 4¾ inches. Sheets—106 (101-207). Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Bhaṭṭabāṇa. Incomplete. (Wants beginning.)

Beginning:

...भीरं दिवापि उपजातनिशाशङ्कैः चक्रवाकमिथुनैः परिदीयमानानीलोत्पलवनगहनमस (?) स्त्रपिता...... ॥

End, colophon and subject—Same as No. 3968.

After the colophon is found

इदं पुस्तकं विरूपाक्षसूनुना महादेवेन ससहायेन स्वहस्तलिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given

इदं पुस्तकं विरूपाक्षसूनोः ॥

॥ कादम्बरी ॥

3983. KĀDAMBARĪ.

T. S. Collection No. 696. Substance- Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 4\frac{5}{8}$ inches. Sheets—112 Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—2500. Author—Bhaṭṭabāṇatanaya. Uttarabhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3969.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

कादम्बरी ॥

3984. KĀDAMBARĪ.

T. S. Collection No 697. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{4} \times 3\frac{7}{8}$ inches. Sheets—21. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Bāṇabhaṭṭa. Pūrvārdha. Incomplete

Beginning—Same as No. 3968.

End:

मध्ये च तस्यातिमहतः शबरसैन्यस्य प्रथमे वयसि वर्त-
मानं अतिकर्कशत्वाद ...... ॥

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कादम्बरा ॥

3985. KĀDAMBARĪ.

S. S. Collection No. 187. Substance—Palm leaf. Size—14 × 1¾ inches. Leaves—88. Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3300. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga only. (Incomplete.)

Beginning—Same as No. 3968.

End:

भुवनान्तराले श्वेतद्वीपनिवासमिव सोमलोकदर्शनसु-
खमिवानुभवति जने महावारणदंष्ट्रामण्डलनिभेन शशिना
श्री... ॥

Colophon: Nil.

Subject: Kādambarī. Pūrvabhāga only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the Pūrvabhāga.

॥ कादम्बरी ॥

3986. KĀDAMBARĪ.

S. K. Collection No. 177. Substance—Paper. Size—9½ × 4½

inches. Sheets—183. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—4000. Pūrvabhāga only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3970.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कादम्बरी ॥

3987. KĀDAMBARĪ.

J. L. Collection No. 564. Substance—Paper. Size—12×8½ inches. Sheets—32 (1-32). Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Bhaṭṭa-bāṇa. Incomplete.

Beginning:

आसीदशेष Same as No. 3970.

End:

सकलान्तःपुरप्रधानभूतमहिषीमिलाप्रवर्तिनाम् (?) ए-
कदा त्वेक एव तदावास· ॥

Subject: Kādambarī. Pūrvabhāga only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कादम्बरी ॥

3988. KĀDAMBARĪ.

J. L. Collection No. 565. Substance—Paper. Size—9×4½ inches. Sheets—91 (sheets 45-47, 52-57. and, 81 are missing out of 101). Lines—8 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—900. Author—Bhaṭṭabāṇa. Incomplete.

Beginning:

अधस्तान्मानुषाकारं पुरस्तात्कुञ्जराननम् ।
निरस्ताशेषदुरितं पुरस्तादस्तु वस्तु नः ॥

चतुर्मुखमुखाम्भोजवनहंसवधूर्मम ।
मानसे रमतां नित्यं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

आसीद्दशेष० Same as No 3970

End:

स्फुरितशतमन्युचापकलापकल्पःपिषितामिव जलधरम् ॥

Subject: Kādambarī. Pūrvabhāga.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ कादम्बरी ॥

3989. KĀDAMBARĪ.

J. L. Collection No. 566. Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets- 56 (Fragmentary sheets). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—925. Author—Bhaṭṭabāṇa. Incomplete.

Beginning:

विलोभनीयोऽमृतरस इव सागरस्य सकललोकनयना-
नन्दजननः चन्द्रोदय इव प्रदोषस्य बहुलरागविहारभ-
ङ्गुरः ॥

End:

दाहरूपिणा ज्वरेणाभिभूयमाना केनापि व्याधिना मङ्गल-
ाः ॥

Subject: Kādambarī—Pūrvabhāga. Fragments only.

Remarks.—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ कादम्बरी ॥

3990. KĀDAMBARĪ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15535.

Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{10} \times 4\frac{2}{5}$ inches. Sheets 88 (of which 7, 8, 31-36, 39-47, 50-62, 71, 77-83 are wanting). Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Bhaṭṭabāṇa. Pūrvabhāga. Incomplete.

Beginning—Same as No. 3970.

End:

अन्तःपुरे च बालिकाजनप्रस्तुतकञ्चुकपाञ्चालिकाक्रीडे-

नाविरतसंवाह्यमानडोलाशिरःक्वणितघण्टाझङ्कार ...

Subject: Kādambarī—Pūrvabhāga only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. ends abruptly with the topic of Candrāpīḍa's meeting his father after his educational career.

॥ कृष्णचरितम् ॥

3991. KṚṢṆACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10208 b.

Substance—Palm leaf. Size—$18 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—90 (4-93). Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of

Granthas—2200. Author—Agastya. Incomplete. (Wants beginning).

Beginning:

...ममूमस्य हेमन्तसुमनसामकाण्डसंपत्तिः प्रजानां.. श्चात्कारमुखरहरिता शरवर्षेण वलयमथनकमलाकरमाकुलीचकार। यच्च मुहुर्मुहुस्स्मरन् * * * (मा)नुषयोषिज्जनतिलकक्रियोपयुक्तशेषधातुपङ्कधारिभिर· ध्यासितद्यापि क्वचिदुपाग्रपान शङ्खचन्द्रबिम्ब (शतमिव श- ङ्खसंहतिभिरपरत्र जायमानसुगजसहस्रमिव कच्छ)वकुलैरेकत्र लक्ष्यमाणलक्ष्मीलक्षमिव जलदेवताभिरन्यत्र दृश्यमानकालकूटकोटिमिव पातालपङ्ककलुषाव(तंपङ्क्तिभिर्बहुलप्रदोषमिव निरवधितिमिरचितरुचिमाहवो)द्यतमिव प्रकटितक्ष्वेलं शिवभवनमिव बहुशैव लासितं मरुदेशमिवाच्छाविद्रुमवनं शृङ्गारिणमिवाकल्पसम्भृतो(न्मेषं) * * क्षीरोदमाकर्णयामास ॥

End:

स खलु यौवनप्ररूढगाढदर्भभरः सन्ततमन्तःपुरनारीणामरीणाञ्च बहुलताया शृङ्गारवीररससुलभानि सुखान्यनुभवितुकामः कदाचिन्मदचपलशकुनिकुलशकलितसरससहकारांकिसलासु मत्तकलकण्ठखण्डितरक्ताशोकमञ्जरीषु प्रमदवाटिकासु प्रमदा जनेन कुसुमान्यपचाययन् कदाचिदतिचटलविशिखदलितप्रशस्तताजन्य हस्तास्वभीरुभारु·

ण्डलुण्ठितसुभटापिहितखण्डासु रिपुपताकिनीषु शूरशिरश्छेदमादधानः कदाचित्काञ्चनशृङ्गप्रेरितकुङ्कुमजलधाराहतिक्वणितापाङ्गाभिरङ्गनाभिः सह समन्तादुत्तटतरङ्गपटलमपविद्धपङ्कजवनमुद्धृतवीणादण्डं विदलितकुवलयजातं विद्रुमपरालयूथमखिलमपि जलक्रीडया केलिसरः सलिलमालोडयन् कदाचिदतिकराल-शस्त्रव्रणोदीर्घरुधिरशीघ्ररुद्धदृष्टिपथैः वृष्णिकुमारसहस्रैः सार्धमुत्पथप्रधावितुरगबद्धमपातितातपत्रशतमुन्मूलितकरिविषाणपरिघं शकलितशस्त्रनिकायं प्रबलायितभूमिपालकुलमहितबलं क्रमेण विक्षोभयन्

* *

कदाचित्सव्यसाचिविरचितेषु वृकोदरारब्ध.. मुखरोदरेषु शरकूटेषु कौरवकबन्धताण्डवानि पश्यन् यथामति सुमनोगणस्तूयमान गुणराशिरभजत महान्तमानन्दम् ॥

Colophon :

इत्यगस्त्यकृतिः कृष्णचरितं समाप्तम् ॥

श्रवः शूलस्थूलं करणभणितिग्रन्थिनिपुणैः
कविंमन्यैरन्यैः किमिह बहुरोमन्थहरिणैः ।
विमर्शाद्दर्शान्तः प्रतिफलदलङ्काररचनै-
रगस्त्यः पौरस्त्या ननु सरति सूक्तैः सुमनसः ॥

अनादृत्य श्लाघ्यान्भुवि कविनिबन्धनामिरतिं
कृतो वैयासिक्यां रचयितुरगस्त्यस्य विदुषः ।
वसन्ती वाग्देवी कृतिनिरसनाम्रे वितनुते
न पर्यङ्के पङ्केरुहि महति शङ्के विहरणम् ॥

सरस्वत्यै नमः ॥ श्रीविघ्नेश्वराय नमः ॥

बिन्दुदुर्लिपिविसर्गवीथिका-
　　भ्रष्टपङ्क्तिपदभेददूषणम् ।
हस्तलाघवमबुद्धिपूर्वकं
　　क्षन्तुमर्हथ समीक्ष्य सज्जनाः ॥

Subject: Kṛṣṇacarita.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. First three leaves are completely broken and gone. The other work contained herein is नवसाहसाङ्कचरितम्

Reference has already been made to Agastya and his probable identity with Vidyānātha, the author of the Pratāparudrīya. Refer to the remarks on No.

This work deals with the life of Lord Śrī Kṛṣṇa as it is narrated in the Bhāgavata. Copies of this work are rare. The work has not been printed so far. This work is not however noticed by Dr. Burnell under this number.

॥ कृष्णचरितम् ॥

3992. KRSNACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10202. Page 163. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—1-96 (out of 147). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—2200. Author—Agastya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3991.

Remarks:—This Ms. seems to be a copy of the previous Ms. This too is in a decaying condition.

॥ गद्यचिन्तामणिः ॥

3993. GADYACINTĀMAṆIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10200. Page 157. Right column.
Substance- Palm leaf. Size—16¾ × 2 inches. Leaves—107. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3500. Author—Vādībhasimha. Complete.

Beginning:

श्रियः पतिः पुष्यतु वः समीहितं
त्रिलोकरक्षानिरतो जिनेश्वरः ।
यदीयपादाम्बुजभक्तिशीकरः
सुरासुराधीशपदाय जायते ॥

* * * *

अस्ति खलु (निखिलजलधि) परिक्षेपविलसदनेकद्वीपकपलकर्णिकारूपस्य जम्बूद्वीपस्य दक्षिणभागभाजि भारते खण्डे पुण्डरीकासनाथाः क्रीडागृहमिव लक्ष्यमाणः...

End:

अनुपममनुत्कर्षमनपकर्षमनुक्षणसुलभं सुखमनुबोभूयते ॥

Colophon:

इति श्रीवादीभसिंहविरचिते गद्यचिन्तामणौ मुक्तिश्रीलम्भो नामैकादशो लम्भः ॥ नमोऽर्हद्भ्यः नमो जिनाय ॥ नमः परमवीतरागाय ॥
देवराजमौलिमालाविलसदनेकमन्दारमालालङ्कृतविमलपदकमलाक्षस्याद्वादन्यायदायकाय जिननाथकाय श्रीमद्देवराजवल्लभाय नमः ।

श्रीमद्वादीभसिंहेन गद्यचिन्तामणिः कृतः ।
स्थेयादोडयदेवेन चिराय स्थानभूषणम् ॥

स्थेयादोडयदेवेन वादीभहरिणा कृतः ।
गद्यचिन्तामणिर्लोके चिन्तामणिरिवापरः ॥

श्रीवीतरागाय नमः ॥ श्रीमज्जीवंधराजिनाय नमः ॥

श्रीमूलसङ्घवरनन्दिगणप्रसिद्धे
देशीगणे विदितपुस्तकनाम्नि गच्छेत् ।
त्रैविद्य इत्यपरनामधरो बभूव
श्रीमाघनन्द्यखिलतत्त्वविचारदक्षः ॥

नमो नमः पद्मप्रभाय ॥ स्वस्तिश्रीद्राविडदेशमध्यस्थितकाञ्चीसीम्नि इलङ्गाडुग्रामे भूवैश्यवल्लालापरनामधेयवंशे श्रीमत्पवित्रगुणगणालङ्कृततिरुवाण्डैनामधेयस्य परःश्रावकस्य तनुजेन ब्र........स्यावता लिखितस्वकर्मजालविनाशाय पुण्यजनपाठ्यो गद्यचिन्तामणिः । वर्धते जिनशासनम्

श्रीत्यागेश्वराय नमः ॥ श्रीवेङ्कटेशाय मङ्गलम् ।

श्रीश्रीश्रीजयेत्

विद्वद्वेङ्कटनारायणशोधितमेतदम्बिकाकृपया ।
अनतिक्रम्य पुरातननिबन्धनं निजविमर्शेन ॥

Subject: Gadyacintāmaṇi 1-11 Lambakas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

The Śrī Vāṇi Vilās Edition of this work is based upon the the Manuscripts in this library. The author, Vādībhasiṁha was otherwise known as Oḍayadeva and he was a Jain. He

seems to have lived about the 11th century A. D For further particulars regarding the author, please refer to the Introduction to the Śrī Vāni Vilās Edition.

॥ गद्यचिन्तामणिः ॥

3994. GADYACINTĀMANIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10201. Page 157. Right column. Substance—Palm leaf. Size —15 × 1½ inches. Leaves—180. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3500. Author—Vadībhasimha. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3993.

Remarks :—The Ms. is in good condition This seems to be a copy of the previous number.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

3995. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5260. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—9 7/16 × 8⅞ inches. Sheets—127. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2783. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

शुभमस्तु ॥

ब्रह्माण्डच्छत्रदण्डः शतधृतिभवनाम्भोरुहो नालदण्डः

क्षोणीनौकूपदण्डः क्षरदमरसरित्पट्टिकाकेतुदण्डः ।

ज्योतिश्चक्राक्षदण्डस्त्रिभुवनविजयस्तम्भदण्डोऽङ्घ्रिदण्डः
श्रेयस्त्रैविक्रमस्ते वितरतु विबुधद्वेषिणां कालदण्डः ॥ १ ॥

अस्ति समस्तनगरीनिकषायमाणा शश्वदगण्यपण्य विस्तारितमणिगणादिवस्तु व्याख्यातरत्नाकरमाहात्म्या मगधदेशशेखरीभूता पुष्पपुरी नाम नागरी ॥

End:

न चान्यदस्ति पापिष्ठं तन्मदौर्बल्यादित्याकलय्य वि-
षिमतिष्ठत् ॥

Colophon:

इति श्रीमद्दण्डिनः कृतौ दशकुमारचरिते महाकाव्ये अष्टमो-
च्छ्वासः ॥

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥

Remarks:—This work has been published in the Nirṇayasāgara Press, Bombay. This work deals with the adventures of the ten princes (i.e.) Rājavāhana and his companions.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

3996. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5261. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—12 × 5 inches. Sheets—124. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2783. Author— Daṇḍin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3995.

After the colophon is found:—

शके १५७७ मन्मथसंवत्सरे भाद्रमासे शुक्लपक्षे श्रावणद्वादश्यां

पुण्यतिथौ तद्दिनि(ने) पुस्तकं समाप्तम् ॥

नारायणात्मजकृष्णेन लिखितम् । शुभं भवतु । श्रीरस्तु ॥

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीमहादेवार्पणमस्तु ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This manuscript was copied in the cyclic year **Manmatha,** Bhādra month, bright fortnight and **śravaṇa dvādaśī** in **śaka** 1577 corresponding to A. D. 1655 One **Kṛṣṇa,** son of **Nārāyaṇa** copied the Ms.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

3997. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5263. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{3}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—119. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2783. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning end colophon and subject—Same as No. 3995.

Remarks:—The Ms is in good condition.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

3998. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5264. Page 165. Left column. **Substance**—Paper. Size—$9\frac{4}{8} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—108. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2783. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3995.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given:

तुलजाराजस्येदं पुस्तकम्

The Ms. belonged to Tulajarāja.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

3999. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5265. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{9}{10} \times 8\frac{9}{10}$ inches. Sheets—117 Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2783. Author—Daṇḍin. **Complete.**

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 3995.

Remarks :— The Ms. is in good condition.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

4000. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5266. Page 165 Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—98. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2800. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning :

गुञ्जदिन्दीवरापाङ्गमिन्दीवरनिभं महः ।
इन्दिरानन्दसन्दोहमिन्दुशेखरमाश्रये ॥

अस्ति निखिलजलनिधिमेखलाया भुवो मगधजन-
पदशिरःपुष्पमिव पुष्पपुरं नाम नगरम् ॥

End and subject—Same as No. 3995.

Colophon:

इति दण्डिविरचिते विश्रुतचरितं नाम एकादश उछ्वासः ॥

Remarks:—The Ms. is in very good condition. The title pages are decorated with floral designery.

It is a well known fact that the authorship of Daṇḍin, at least so far as the Pūrvapīṭhikā of the Daśakumāracarita is concerned, has been questioned in various quarters. The present Ms. and the two following preserve certain readings which compel us to regard this as a different recension altogether.

The Ms. is well ornamented with excellent floral designs. The paper used has been treated to special and ingenious methods for preserving the gloss of the paper.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

4001. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5267. Page 165. Left column. Substance—Paper. Size—8⅜ × 5¼ inches. Sheets—114. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2800. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4000.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

4002. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 4268. Page 165. Left column.

Substance—Paper. Size—8¾×4 inches. Sheets—112. Lines— 10 or 12 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas– 2800. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject- Same as No. 4000.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

4003. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5262. Page 165. Left column. Substance. Paper. Size– 11¼×4⅛ inches. Sheets—84. Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas —2200. Author—Daṇḍin. Uttarapīṭhikā only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रुत्वा तु भुवनवृत्तान्तमङ्गना विस्मयविकसिताक्षी सस्मितमिदमभाषत ॥

End—Same as No. 3995.

Colophon :

इति दण्डिनः कृतौ दशकुमारचरिते विश्रुतचरितं नाम

द्वादश उच्छ्वासः ॥ (?)

शुभमस्तु ॥ उच्छ्वासः ॥ १२ ॥

Subject: Daśakumāracarita. Ucchvāsas 1-8 only.

Remarks :—The Ms. is in a good condition. It is significant that only the so-called Pūrvapīṭhikā does not find any place in this Ms.

॥ दशकुमारचरितम् ॥

4004. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10251. Page 165. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$12\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—65. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1800. Author—Daṇḍin. Incompiete. Uttarapīṭhikā only.

Beginning—Same as No 4008.

End:

तेभ्यो द्विगुणं त्रिगुणलाभं रूप्यपण्यहिरण्यप्राभृतोपकारिणम् ॥

Colophon:

इति दशकुमारचरितेऽष्टमोच्छ्वासः.... कुमारचरितं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Daśakumāracarita.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the 8th Ucchvāsa.

After the colophon is given the following :—

दशकुमारचरितम् ஏடு ௬௰௫ க்கு ஏடு ௧ க்கு வரி ௮ ஆக ஏடு ௧ க்கு ग्रन्थं ௨௰ ஆக ग्रन्थसङ्ख्ये ௲௮௱.

न मे स्याज्जन्तूनां जनिरखिलसाम्राज्यपदवी
सुगोष्ठे त्वत्पादाम्बुजयुगलभक्त्या विरहिणाम् ।
शिवे याचे बद्धाञ्जलिरपि तु कौलस्य मठके
घटत्वं मे भूयाद्विधिमकुटनीराजितपदाम् ॥

॥ दशकुमारचरितम् ॥

•4005. DAŚAKUMĀRACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10252. Page 165. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1¼ inches. Leaves—130. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1800. Author—Daṇḍin. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4004.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ दशकुमारचरितटिप्पणम् ॥

4006. DAŚAKUMĀRACARITAṬIPPAṆAM.

J. L. Collection No. 567. Substance—Paper. Size—10 × 5 inches. Sheets—15. Lines—20 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Ghanaśyāma. Complete.

Beginning:

अथो दशकुमाराख्यचरिते सुखबुद्धये ।
अनुक्रमणिकारूपा रच्यते पूर्वपीठिका ॥ १ ॥

* * * *

अथ भोजराजसभायां कालिदासभवभूतिप्रमुखवद-खिलमाननीयो बाण इव कादम्बरीसंज्ञां दशकुमारचरिता-ख्यां प्रहेलिकां रचयिष्यन् भुवि यशसे चिकीर्षितप्रस्तुत-निबन्धननान्दीपद्यत्रक्ष्यमाणदण्डपदपुनःपुनरावृत्तिमहिम्ना प्राप्तदण्डिनामधेयप्रशस्तिः कविस्तान्येव मम नामा-

नि, आवयोरन्तरं नास्ति, इत्यादिब्रह्मबीजाङ्गीकार्य-प्रमाणसिद्धहरिहराभेदबुद्धिं शिरसि माल्ययन् अविघ्न-परिपूरणाय शिष्टसम्मतं मङ्गलं चरीकर्ति ॥

॥ ब्रह्माण्डेति ॥ ब्रह्मणः परमात्मनोऽण्डं चराचरजग-दावरणशक्तिरूपः कटाहः तदेव छत्रं तस्य दण्डः आधार-यष्टिः। 'कटाहे चाण्डम्' इति पकुटः। 'कठई' इति महा-राष्ट्राः। 'चतुर्मुखः शतधृतिः' इति मकरन्दः। तस्य भवनं गृहम्। भुवनमिति च पाठः। रुह इति षष्ठी हान्त-शब्दः।

* * * *

उत्तरार्धे प्रासप्रक्रमभङ्गश्च। तथापि सायणमायणभासमल्ल-कालिदासादीनामिव कवीनाममी दोषाः साम्प्रदायिका इति रूपकादर्शकादयो लाक्षणिकाः पेठुः। "निरङ्कुशाः कवयः" इति सर्वेऽनुमोदन्ते। आक्षेपसमाधानोदाहरणा-दिविस्तरस्तावदस्मत्कृतभागवतचम्पूवेङ्कटेशचरित्र-व्याख्यानयोरनुसन्धेय इति दिक्। 'प्रहेलिका स्यात् पटुकल्पिता कथा' इति श्रीनाथोक्तेः कथां प्रस्तौति ॥

॥ अस्तीति ॥ सम्यगस्तीति ध्वनिः। "शाणस्तु निकषः" इत्यमरः ॥ "निकषस्तिलके च" इति कपिलः। शश्वत् मुहुः। खरीति पुष्पेति च ध्वनीः। कुसुमेति

शुक्रः पाठः ॥

End:

शौचं शुचित्वं । ध्वनिश्च निमित्तं व्यञ्जनमित्यमरः । तेभ्यश्चेति ध्वानेः । उत्सिक्तं गर्वितम् । अस्तिकानिति च पदविभागसम्भावितया उद्भावयन्नास्तिकानिति सन्निवसङ्कथनं कवेरचातुर्यम् । सङ्कटान् क्षुद्रशत्रून् । मित्रमित्युपाधिर्व्याजो येषां तान् । विशिष्टा अनवद्या इत्यलमतिविस्तरेण ॥

Colophon:

इति महाराजपद + दशकुमारचरितसञ्जीवनाख्यटिप्पणे द्वादश उच्छ्वासः ॥ १२ ॥ सम्पूर्णमिदं घनश्यामपण्डितीयं व्याख्यानम् ॥ श्रीसाम्बाय नमः । श्रीरस्तु ॥

Subject: Daśakumāracaritavyākhyā otherwise known as Sañjivana.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This is one of the many works of Ghanaśyāmapaṇḍita—the famous Tanjore poet.

The work is unpublished. Pandit V. A. Ramasvami Śāstri M. A. has contributed an informing article on Ghanaśyāma (see Part III, Vol. III of the Journal of Oriental Research, Madras).

॥ दशकुमारचरितटिप्पणम् ॥

4007. DAŚAKUMĀRACARITAṬIPPAṆAM.

J. L. Collection No. 568. Substance—Paper. Size—

7½ × 5 inches. Sheets—14. Lines—20 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—745. Author—Ghanaśyāma. Complete.

Beginning:

अथ भोजराजसभायां॰ Same as No. 4006.

End, colophon and subject—Same as No 4006.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4008. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 4734 Page 16 . Left column. Substance—Paper. Size—14 × 6 inches. Sheets—34. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning:

करबदरसदृशमखिलं भुवनतलं यत्प्रसादतः कवयः ।
पश्यन्ति सूक्ष्ममतयः सा जयति सरस्वती देवी ॥

अभूदभूतपूर्वः सर्वोर्वीपतिचक्रचूडामणिश्रेणिशाणकोण-कषणनिर्मलीकृतचरणनखमणिः

End:

ततः कन्दर्पकेतुः श्रुतवृत्तान्तः समागतेन मकरन्देन तया वासवदत्तया च समं स्वपुरं गत्वा तत्र सुखं निवसन् यथाहृदयाभिलषितानि सुखानि ताभ्यां सहानुभवन् बहुतरं कालं निनाय ॥

Colophon:

इति वासवदत्ता सम्पूर्णा ।

After the colophon is found.

कवीनामगलद्दर्पो नूनं वासवदत्तया ।
शक्त्येव पाण्डुपुत्राणां गतया कर्णगोचरम् ॥ १ ॥

रसप्रसरनिर्भराः कविगिरां प्रसाराः परं
मुदं विदधते हृदि प्रदिमभाजि काव्यामृतैः ।
सुधाकरकराङ्कुरव्यतिकरेण चन्द्रोपलाः
द्रवन्ति शिशिराश्चिरादपि न विन्ध्यवन्ध्योपलाः ॥

Subject: Vāsavadattā.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition.

Alternate sheets are sulpherated. This work deals with the classic story of Udayana and Vāsavadattā. The work has been printed in the Śrī Vānī Vilas Press, Srirangam. Subandhu i regarded as older than Bhaṭṭa Bāṇa—the court poet of Harṣavardhana.

॥ वासवदत्ता ॥

4009. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 4756. Page 162. Left column.

Substance—Paper. Size—9¾ × 5¼ inches. Sheets—47. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4008.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The two verses found after the colophon in No. 4008

are also found here.

॥ वासवदत्ता ॥

4010. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 10130. Page 162. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—17½ × 1½ inches. Leaves—46. Lines—3 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4008.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4011. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 10131. Page 162. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1 inches. Leaves—47. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4008.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4012. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 10132. Page 162. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—14 × 1 inches. Leaves—38. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Devanāgarī. No.

of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4008.

Colophon:

सुकविसुबन्धुविरचिता वासवदत्ताख्यायिका हृद्यगद्यमयी समाप्ता

After the colophon is given the following stanza:

लता कापि तरुः कोऽपि काश्यामाश्चर्यदम्पती ।

सा चापर्णा स च स्थाणुः ददाते चाक्षयं फलम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4013. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 18133. Page 162. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$20\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Leaves—29 (72-100). Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4008.

Colophon—Same as No. 4002.

समाप्तेयं वासवदत्ता नाटिका ॥

Subject : Vāsavadattā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4014. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 10187 a. Page 162. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—

27. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Subandhu. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4008.

Colophon:

इति सुबन्धुविरचिता वासवदत्ता समाप्ता । हरिः ॐ ॥

शुभमस्तु ॥ श्रीदत्तात्रेयस्वामिने नमः । श्रीमद्बृहाम्बिकायै नमः ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः । प्रमाथिनामसंवत्सरं कार्तिक-

माद्य पनिरण्डां तेति मुकिश्चतु । स्वहस्तलिखितम् ।

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥ गोपालाय नमः ॥

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4015. VĀSAVADATTĀ.

Burnell's Catalogue No. 4738. Page 162, Left column.

Substance—Paper. Size—15 × 6¾ inches. Sheets—23. Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—840. Author—Subandhu. Incomplete. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4008.

End:

ततः कृतस्नानादि सकलकृत्यो जलनिधिजलमवतरितु-

मारेभे शरीरस्यागाय । अथ सानुग्रहेषु ग्राहेषु निर्मत्सरेषु

मत्स्ये(षु)... ॥

Subject: Vāsavadattā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ वासवदत्ता ॥

4016. VĀSAVADATTĀ.

J. L. Collection No. 569. Substance—Paper. Size—12×4 inches. Sheets—31. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—900. Author—Subandhu. Incomplete. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4008.

End:

पुरुकुत्सः कुत्सित एवासीत् । कुवलयाश्वोऽश्वतरक-
न्यामपि जहार ॥

Subject: Vāsavadattā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वासवदत्ताटीका ॥

4017. VĀSAVADATTĀṬĪKĀ.

Burnell's Catalogue No. 4735. Page 162. Left column. Substance—Paper. Size—14×6 inches. Sheets—85. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2520. Author—Jagaddhara. Complete.

Beginning:

हरौ तात वैकुण्ठताकाम्यसिद्धौ
हरे तात कामप्रणाशास्ति बुद्धौ ।
(अतस्त्वौ विहाय त्वदीया हि....
...ते)त्र हेरम्ब नोदासितव्यम् ॥

नत्वा गुरून् गुणगुरूनवलोक्य टीका
विश्वादिकोशनिवहान सुविचार्य मत्या ।

श्रीमाञ्जगद्धर इमां वितनोति टीकां
गूढार्थबोधनिपुणां भरतादिविज्ञः ॥ २ ॥

इह खलु निष्प्रत्यूहसमीहितफलप्राप्तिमित्यर्थमर्थी कविकुलकुमुदबन्धुः सुबन्धुः वागधिदेवताकीर्तनरूपं मङ्गलमादौ निबध्नाति ।

॥ करबदरेत्यादि ॥ सा सरस्वती वागधिदेवता जयति । उत्कर्षेण वर्तते । कीदृशी देवी देवनं देवः । "दिवु क्रीडाविजिगीषाव्यवहारद्युतिस्तुतिमोदमदस्वप्नकान्तिगतिषु" । भावे घञ् । तद्योगादर्श आद्यच् । ततो गौरादि ङीष् । तेन कान्तिमतीत्यर्थः । सा का । यत्प्रसादतः यस्यानुग्रहात् । कवयः काव्यकर्तारः । अखिलं समस्तं भुवनतलं करबदरसदृशं पश्यन्ति समस्तभुवनमध्यवर्ती पदार्थजातप्रत्याकलनेन हस्तस्थितबदरीफलतुल्यं भुवनतलमवलोकयन्ति । तलशब्दोऽत्र स्वरूपवचनः । तथा चामरः । "स्वरूपाधरयोस्स्थलम्" इति । अत एव वचनरचनाचातुर्यं वागधिदेवतासकाशादर्जित इति तदीयस्तुतिरुचितैवेति भावः । कीदृशाः? सूक्ष्ममतयः कुशाग्रबुद्धयः । अत्र भगवत्या एव प्रसादो हेतुः । युक्तश्चैतत् । "कवयः किं न पश्यन्ति" इति वचनादित्येकोऽर्थः ॥

द्वितीयोऽर्थस्तु—सरस्वति समुद्रे । सा ई देवी लक्ष्मीः जयति जययुक्ता भवति ॥

तृतीयोऽर्थस्तु ॥ सा सरस्वती नदीविशेषो जयति ॥

* * *

चतुर्थोऽर्थस्तु ॥ सा सरस्वती वाणी जयति परविजयव-
ती भवत्वित्यर्थः ॥

End:

स्वपुरं कुसुमपुरं पाटलिपुत्रनगरं गतः कालं निनाय
समयं नीतवान् । यथाहृदयं मनोऽनुरूपं अभिलषितामि-
च्छा येषु तानि । अन्यथा अव्ययीभावे यथाहृदयाभिल-
षितमित्येकत्वे सति स्यादिति सर्वं निरवद्यमिति ॥

यदि भवति मदीये टिप्पणेऽत्र प्रमादः
क्वचिदपि स महिम्ना शोधनीयो महद्भिः ।
अमतिगमनकारी प्रायशो नात्र चित्रं
भवति हि गुरुहस्तालम्बतोऽपि प्रकारः ॥ १ ॥

लब्धो दुर्लभशासनं गुणगणग्रामाभिरालो(?) गुणै-
र्विद्यावंशविभूषिते अपि शुभे छत्रे उभे धारिते ।
येनायं समभूद्द्विजातितिलकश्चण्डेश्वरः पण्डितो
मीमांसैकरहस्यवश्यहृदयो दातावदाताशयः ॥ २ ॥

अस्माद्भूज्जलनिधेरिव शुद्धधेनु-
र्वेदेश्वरो विविधतन्त्ररहस्यवेत्ता ।
तस्मादजायत विशुद्धिनिधानमूर्ती-
रामेश्वरो गुरुमतैकरहस्यवश्यः ॥ ३ ॥

कैरातीशासनं येन लब्धं जगति दुर्लभम् ।
तर्कराद्धान्तशुद्धान्तःकरणोऽयं गुणाधिकः ॥ ४ ॥

अस्मादजायत गदाधरनामधेयो
धीरो गदाधर इव प्रथितः पृथिव्याम् ।
सोऽयं शुमक(?)नगरे पदमाप शिष्टान्
मीमांसको विमलकीर्तिपवित्रमूर्तिः ॥ ५ ॥

विद्याधरं वरमजीजनदेकपुत्रं
मीमांसकं गुणिहितं शुचिताधिवासम् ।
सन्तर्ककर्कशरहस्यनमस्यवश्य-
बोधं निजान्वयसरोजविकासभानुम् ॥ ६ ॥

वहनधरं वरमेष सुपुत्रं
शुद्ध......भूतविशुद्धम् ।
येन जिता गुणिनो न हि येन
सर्वगुणेन वसन्ति न भूमौ ॥ ७ ॥

र(द)मयन्त्यामयं धीरो लेभे सुतमरिन्दमम् ।
यो जगद्धरनामानमनर्घ्यगुणशालिनम् ॥ ८ ॥

विद्याकुलालङ्करणे पवित्रे
छत्रे विचित्रे अपि धारिते ते ।
नैयायिकं नाम कवीश्वरेण
टीका कृता तेन जगद्धरेण ॥ ९ ॥

येनापाठि कठोरगौतममतं वैशेषिकं खण्डनं
येनाश्रावि समस्तकाव्यनिवहस्तत्पाणिनीयं मतम् ।
छन्दोऽलङ्करणञ्च येन भरतं सत्कामशास्त्रं श्रुतं
तेनानेन जगद्धरेण कविना टीका कृतेयं मुदा ॥ १० ॥

नानाकोशवती नितान्तचतुरा रम्यार्थसार्थार्थिनी

नानालङ्कृतिसंद(सुन्दरीरस)वशा शुद्धान्वया भाविनी ।

निर्दोषा कुलजाङ्गनेव गुणिनी टीका ममेयं तत-

स्तामेना(मनु)पालयन्तु कृतिनस्तेभ्यो नमः सर्वदा ॥ ११ ॥

Colophon:

इति श्रीमहामहोपाध्याय धर्माधिकरणिकश्रीजगद्धरेण विर-

चिता तत्त्वदीपिनी वासवदत्ताटीका समाप्ता ॥

Subject: Vāsvadattāṭīkā otherwise known as Tattvadīpinī.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets are sulpherated.

The following particulars could be gathered of the author: He belonged to a family which was renowned for its scholarship. The family pedigree is given as follows. :—

Caṇḍeśvara
|
Vedeśvara
|
Rāmeśvara
|
Gadādhara
|
Vidyādhara = Damayanti
|
Jagddhara.

He had the title Mahāmahopādyāya. This commentary is not available in print.

॥ वासवदत्ताटीका ॥

4018. VĀSAVADATTĀṬĪKĀ.

Burnell's Catalogue No. 4787. Page. 162. Left column.

Substance—Paper. Size—$13\frac{3}{8} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Sheets—95. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Jagaddhara. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4017.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वासवदत्ताव्याख्या ॥

4019. VĀSAVADATTĀVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 570. Snbstance—Paper. Size—$13 \times 6\frac{1}{4}$ inches. Sheets—43. Lines—17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2700. Author—Jagaddhara. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4017.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वासवदत्ताव्याख्या ॥

4020. VĀSAVADATTĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10137 b. Page 162. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{?}{?} \times 1\frac{1}{2}$ inches, Leaves—34 (1-34). Lines—8 or 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1100. Author—Trivikrama. Complete.

Beginning:

करबदरसदृशमखिलं + सरस्वती देवी ॥

नत्वा महेश्वरं देवमवाङ्मनसगोचरम् ।

ओङ्कारवाच्यं जगतां सर्गस्थित्यन्तकारणम् ॥

इयं वासवदत्ताख्याख्यायिकाऽथाक्रिया स्फुटम् ।
त्रिविक्रमेण क्रियते मेधाविकुलजन्मना ॥

॥ करबदरेति ॥ सरस्वती वाग्देवी नदी च जयतीति वाक्यार्थः । सूक्ष्ममतयः कवयः कुशाग्रबुद्धयः विद्वांसः । पक्षे कं जलम् । "पानीयं सलिलं कम्" इति हलायुधः । विः पक्षी शकुनिः । "खगो नगौ कामपक्षी विः" इति हलायुधः । तत्र बहुवचनं कवयः जलचरपक्षिण इत्यर्थः । सूक्ष्ममतयः अल्पबुद्धयः । भुवनतलं भूप्रदेशमखिलं भुवनतलं सकलभुवनतलमित्यर्थः । पक्षे भुवनं जलं । "जीवनं भुवनं वनम्" इति हलायुधः । तस्य तलं । अखिलम् । प्रहस्तमभ्यस्तमिति यावत् । एवम्भूतं भुवनतलं । यत्प्रसादतः यस्या अनुग्रहेण । पक्षे यस्या नद्याः स्वच्छभावतः । करबदरसदृशं हस्तास्थितबदरफलतुल्यम् । पक्षे कंजलं रवोबीजम् । उदीच्यानां बवयोरभेदः । दरः ईषदित्यर्थः । जललवस्येषत्सदृशम् । पश्यन्ति जानन्ति स्वच्छतया अल्पं जानन्तीत्यर्थः ॥

End:

अस्तं नाशं अन्तो नाशो अस्तोऽस्मीति सम्बन्धः । शापितमकरोदिति । कन्दर्पकेतुरिति । समं सह स्वपुरं पाटलीपुत्रं नाम नगरं प्रविश्याभिलषितानि ताभ्यां सहानुभवन् कालं निनायेति सम्बन्धः ॥

Colophon :

इति (त्रि)विक्रमकविविरचिता वासवदत्ताव्याख्या परिसमाप्ता ॥

Subject: Vāsavadattā Vyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It is not known who this Trivikrama is The work is not available in print.

The other work contained herein is the Text of the Vāsavadattā.

॥ वासवदत्ताव्याख्या ॥

4021. VĀSAVADATTĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10134. Page 162. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—41 (39-79). Lines—6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas 1100! Author—? Complete.

Beginning:

श्री(म)त्रैपुरपादपङ्कजरजःपाण्डूकृताङ्गाकृति-

श्चक्रे गूढपदार्थमोहनभृतः प्रीत्यै सतामादरात् ।

काव्ये वासवदत्तके विवरणं सङ्क्षेपतः श्रीमतां

लोकख्यातविनोदनैकरसिकः सौहृद्यलीलाश्रयः ॥ १ ॥

पदश्लेषपदस्यार्थो भवेदत्र यथान्वितः ।

वक्ष्यतीह तथारूपं क्रियते न कचिद्भ्रयात् ॥ २ ॥

करबदरेत्यादि ॥ सरस्वती जयति । नदी चेति वाक्यार्थः । सरस्वत्यां प्रसिद्धम् । पक्षे कवयः कं जलं विः पक्षी बहुवचनं कवयः जलपक्षिणः । सूक्ष्ममतयः अल्पबुद्धयः । ते कवयः पक्षिणः । भुवनतलः भुवनं जलं तस्य तलं भुवनतलं अखिलमहस्तमभ्यस्तमिति यावत् । एवम्भूतं

भुवनतलं यत्प्रसादतः यस्याः स्वच्छप्रभावात् करबदरसदृशं कं जलं लवो बिन्दुः दरमीषत् सदृशं तुल्यं जललवस्य ईषत्सदृशं पश्यन्ती मानयन्ती स्वच्छतयाल्पजलमिव पश्यन्तीत्यर्थः। अथ वा कः आत्मा, रवः शब्दः, दरो भयं ताभ्यां सदृशं पश्यन्तीत्यर्थः। अथ वा कं जलं खः शब्दः तस्येषत् सदृशं पश्यन्तीति वा ॥

End:

रावणवधमिति रावणो राक्षसश्च तदुभयं सैन्यमेवमस्तं जगामेति सम्बन्धः। अनन्तरं यस्याश्रमं तत्तेन मुनिना प्रतिपन्नवृत्तान्तेन ज्ञातप्रवृत्तीनां त्वत्कृते त्वदर्थं पुत्रका....

....

वाञ्छितानि ताभ्यां सह वासवदत्ता कामकन्दाभ्यां सहानुभवन्ननेकं कालं निनायेति सम्बन्धः ॥

Colophon:

इति महाकविसुबन्धुविरचिता आख्यायिका परिसमाप्ता ॥

सरस्वतीदत्तवरप्रसादश्चक्रे सुबन्धुः सुजनैकबन्धुः।
प्रत्यक्षरश्लेषमयप्रपञ्चविन्यासवैदग्ध्यनिधिं प्रबन्धम् ॥
करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

Subject: Vāsavadattā Vyākhyā, otherwise known as Vivaraṇa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author of the work is unknown. The work is not available in print.

|| वासवदत्ताव्याख्या ||

4022. VĀSAVADATTĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10136. Page 162 Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—52 (45-102). Lines—6 to 8 to a Page Script—Grantha No. of Granthas—1000. Author—?. Incomplete. (Wants beginning).

Beginning:

|| छलो निग्रहप्रयोग इति || छले निग्रहः कपट-निग्रहः तत्प्रयोगः । पक्षे छलनिग्रहस्थानानि न्यायविद्यायां प्रसिद्धानि || चार्वाकोष्विति || चार्वाकाः लोकायतिकाः || कण्टकप्रयोग इति || कण्टको दुष्टः रोमोद्गमश्च ||

End:

|| रावणवधमिति || रावणो रवणसमूहः राक्षसश्च । तदुभयं सैन्यम् || एवमस्तं जगामेति ||....स्थाश्रमः । इत्यादि वृत्तान्तो वार्ता । त्वत्कृते त्वदर्थम् पुत्रिक या वै वराकी साधुः ஏழை समं सह स्वपुरं पाटलीपुरं गत्वा अभिलषितानि वाञ्छितानि ताभ्यां सहानुभवन् कालं निनायेति सम्बन्धः ||

Colophon:

इति सुबन्धुविरचिता वासवदत्ता..........व्याख्या समाप्िता ||

Subject: Vāsavadattāvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this work is not known. The work does not seem to have been published so far.

|| वासवदत्ताव्याख्या ||

4023. VĀSAVADATTĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10135. Page 162. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Leaves—47 (47-93). Lines 4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—? Incomplete (Wants beginning).

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4022.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

|| वासवदत्ताव्याख्या ||

4024. VĀSAVADATTĀVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 12363. Page 157 Left column. Substance—Paper. Size—$18\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—6. Lines—9 to 29 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100 Author—? Complete.

Beginning·

करबदरसदृशमखिलं भुवनतलं यत्प्रसादतः कवयः ।
पश्यन्ति सूक्ष्ममतयः सा जयति सरस्वती देवी ॥

(व्याख्या ॥)

करबदरेत्यादि ॥ सरस्वती जयति ॥ नदीवेति वा-
क्यार्थः । सरस्वत्यां प्रसिद्धम् ॥

End:

व्याख्यां ॥

सर्षपस्नेह इव करयुगललालितोऽपि शिरसा धृतो
ऽपि न काटवं जहाति । बालफलरस इव.... मधुरः परि-

णामविरसस्तिक्तश्च ॥

Colophon: Nil.

Subject: Vāsavadattā Vyākhyā otherwise known as Kavisindhusudhāṃśubindu.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author of the work is not known.

॥ वीरनारायणचरितम् ॥

4025. VĪRANĀRĀYAṆACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10255. Page 102. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{7}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—63 (30—92. Leaves 76 and 77 missing). Lines—9 or 10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3400. Author—Abhinava Bhaṭṭabāṇa. Complete.

Beginning:

सौभाग्यं जगतां यस्य वामे तिष्ठति सर्वदा ।
........................निःश्रेयसे मम ॥

सहृदयदृष्टिः कुरुते काव्यन्त्वपदोष.........
....शोषात् ॥

भुजगीव वमति गरलं खलमुखवल्मीकवर्तिनी जिह्वा ।
कविवर्त्म दूषयन्ति साध्या सा भवति सत्करेन्द्रेण ॥

* * *

हरेः सनकसनन्दनादिभिः प्रत्यग्रभाव्यमानमहिम्नश्छन्दःसन्दर्भकवेः सर्वभुवनसनाभिनाभेरनादिनिधन........

मधुकररवस्फीतेन सामगीतेन मुखरितशेषपर्यङ्कः परिसरस्य भगवतो गरुडध्वजस्य मन्दाकिनीप्रवाहमकरन्द..
.... ॥

End:

प्रतिदिनमलङ्कुर्वन्नानन्दस्य पराङ्कोटिमवाप्य सर्वोत्कर्षेण वर्तमानः साक्षाल्लक्ष्मीमनुचार्यमाणजयशब्दो विश्वम्भरापालमौलिमालामकरन्दसुरभितचरणारविन्दो जयति विश्वाधिकविभवो वेमभूपालः ।

Colophon:

इति गद्यकविसार्वभौमस्य वत्सकुलस्य महाकवेरभिनवभट्टबाणस्य कृतौ वीरनारायणचरिते पञ्चमोच्छ्वासः ॥

श्रीमच्छिवत्रयविनायकाय नमः ।

श्रीमच्छिवकामसुन्दरीचिदम्बरेश्वराभ्यां नमः ।

सभापतियज्वनः ग्रन्थोऽयम् ॥

After the colophon is found:

प्रतिकविभेदनाकबाणः कवितातरुगहनविहरणमयूरः ।
सहृदयलोकसुबन्धुः जयति श्रीभट्टबाणकविराजः ॥

जयति कविभट्टबाणे दधति कविमन्यभावमन्येऽपि ।
प्रद्योतयति रव...यां खद्योताख्यान(?) किं नु कीटमणेः ॥

सगुणालङ्कृतसुभगाफणितिरियं भट्टबाणभवदीया ।
अधरयति वधूनखमुखरितवीणानिनादमाधुर्यम् ॥

गाथास्ताथागताबोदयति वितथतां नाकिकाख्यात्याविद्भिः
यत्रासत्रासमाध्यं फणिभणितिजुषो वक्रतां प्रक्रियाश्च ।

..........साहित्यसीमा मयि भुवि भुवने वामने भट्टबाणे

दीव्यत्यस्मिन्कवीन्द्रे जहि जहि ततो(?) कट्टराविद्रवाश्राम ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः । अविघ्नमस्तु ॥

श्रीमन्महाकवि....

Subject: Vīranārāyaṇacarita.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This work otherwise known as Vemabhūpālacaritam is available in print in the Śrī Vāṇi Vilās Press. It is a biography of the patron of the author—Vīranārāyaṇa.

॥ हर्षचारितम् ॥

4026. HARṢACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10213. Page 163. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18×1½ inches. and 19 ×1½ inches. Leaves—78. Lines—7 to 12 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3300. Author —Bhaṭṭabāṇa. Complete.

Beginning:

चतुर्मुखमुखाम्भोजवनहंसवधूर्मम ।

मानसे रमतां दीर्घं सर्वशुक्ला सरस्वती ॥

कथमाख्यायिकाकारा न ते वन्द्याः कवीश्वराः ।

.... ॥

कवीनामगलद्दर्पो नूनं वासवदत्तया ।

End:

श्वेतभानुरुपानीयत निशया...येति ॥

Colophon:

इति हर्षचरितेऽष्टमोच्छ्वासः

Subject: Harṣacarita. 1-8 Ucchvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

This is a biography of Bāṇa's patron by Bāṇa himself. An excellent edition of this is to be found in the Bombay Sanskrit Series. Dr. Cowell has translated the work in the Prize Publication Fund Series of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland.

॥ हर्षचरितम् ॥

4027. HARṢACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10214. Page 163. Left column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1⅛ inches. Leaves—128. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—3000. Author—Bhaṭṭabāṇa. Incomplete.

Beginning:

....

प्रक्षालितसकलभूतलकलङ्का ।
मुनिभिरुपासिततीर्था
सरस्वती हरतु...... ... ॥

.... ।
(त्रैलोक्यनगरारंभमूलस्तं)भायशंभवे ॥

हरकण्ठग्रहानन्दमीलिताक्षीं नमाम्युमाम् ।
कालकूटविषस्पर्शजातमूर्च्छागमामिव ॥

End:

लुप्तावलोकनानर्कंकरान् बर्बरकेण हरिपक्षक्षयपरित्य-
क्तकार्मुककर्मा हि सकलदिगन्तरश्रूयमाण गुरुः ॥

Colophon: (Leaf No. 192)

इति श्रीहर्षचरिते राजप्रतिज्ञा नाम षष्ठ उच्छ्वासः ॥

Subject: Harṣacarita. 1-7 Ucchvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the 7th Ucchvāsa.

॥ चम्पुकाव्यानि ॥

CAMPU-KĀVYAS.

॥ उत्तरचम्पूः ॥

4028. UTTARACAMPŪH.

Burnell's Catalogue No. 4632 b. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—8½ × 4 inches. Sheets—74. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas —460. Author—Bhagavanta. Uttarakāṇḍa only. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

सम्पूज्यमानमखिलैर्मुनिभिः सदेवैः
संसेव्यमानमनुजैर्हरिराक्षसर्क्षैः ।
सीतासहायमभिषेकजलार्द्रगात्रं
पद्माभिराममनिशं प्रणमामि रामम् ॥ १ ॥

प्राप्तस्य तस्याखिलभूपवित्वं
वधे कृते नैर्ऋतपुङ्गवानाम् ।
तोषं विधातुं मुनयः समस्ता
समाययुर्दाशरथेः सकाशम् ॥ २ ॥

ततः द्वाःस्थोऽपि चतसृभ्यो दिग्भ्यः प्राप्तान् कुम्भसम्भवप्रमुखान् मुनीन् रामाय निवेदयामास । मुनिजनाभ्यागमनसञ्जातहर्षेण सादरकृतप्रणामेन रामेण कृतातिथ्याः कुशलं पृष्टाश्च ॥

राममापृच्छय कुशलं सर्वे ते मुनिपुङ्गवाः ।
प्रशशंसुर्महात्मानः प्रहृष्टा रामदर्शनात् ॥

End:

दैत्योरस्थलदारणारुणनखैर्हस्तारविन्दैः शुभै-
बिभ्राणं जलजं सुदर्शनमथो शार्ङ्गञ्च कौमोदकीम् ।
लक्ष्म्यालिङ्गितवामभागमनिशं श्रीवत्सचिह्नं सुरा
ब्रह्माद्या जयशब्दपूर्वमनमन् भद्रासनस्थं हरिम् ॥

एकोजिक्षितिपालमुख्यसचिवश्रेष्ठस्य गङ्गाधरा-
मात्यस्यात्मसमुद्भवेन भगवन्ताख्येन विख्यायते ।
प्रोक्तं रामचरित्रमार्यनरसिंहस्य प्रसादादिदं
श्रीमत्र्यम्बकवर्यवंशतिलकस्यास्तां चिरं श्रेयसे ॥

Colophon:

इत्युत्तरचम्पूःसमाप्ता ॥

Subject: Rāmāyaṇacampu, otherwise known as Uttara-campu.

Remarks—The Ms. is in good condition. A paper transcript of this manuscript is available in this Library. See T. V. No. 488.

The author of this work, Bhagavanta belonged to the Royal Court of Tanjore. He was flourishing during the early Maharaṭha days.

The work deals with the story of the Uttarakāṇḍa of the Rāmāyaṇa.

The work is not available in print,

॥ उत्तरचम्पूः ॥

4029. UTTARACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4694. Page 161. Right column.

Substance—Paper. Size—14×5¾ inches. **Sheets**—22. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—460. Author—Bhaganvatarāya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4028.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition.

॥ कुमारसम्भवचम्पूः ॥

4030. KUMĀRASAMBHAVACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4711. Page 157. Right column.

Substance—Paper. Size—14×6 inches Sheets—21. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—580. Author—Śarabhājirāja. Complete.

Beginning:

नृत्तारम्भपिनद्धपिङ्गलजटासंदंशनिष्पीडन-
स्निग्धोन्मृष्टकलङ्कचन्द्रविगलत्पीयूषधारोल्बणैः ।
चञ्चन्मस्तकनिष्पतत्सुरनदीपूरैर्जगत्पावयन्
कल्याणं विदधातु नः शुभकरः श्रीचन्द्रमौलीश्वरः ॥ १ ॥

मातर्वाग्देवि किन्ते शरभनरपते वत्सकार्यं ममास्ते
सौब्रह्मण्योद्भवार्थे रुचिरमृदुपदे चम्पुकाव्येऽभिलाषः ।
विज्ञातं हैमशैलस्फटिकमणिशिलासङ्गसम्पातजात-
स्फीताटोपाभ्रगङ्गाप्रवहणसदृशाः सन्तु ते वाग्विलासाः ॥ २ ॥

राज्ञां भोसलवंशवारिधिसुताधाम्ना यशोजन्मभू-
र्देवानाममरावतीव नगरी तञ्जापुरी विश्रुता ।
लक्ष्मीनित्यनिवासमन्दिरमहापद्माकृतिर्देवता
व्राबाधालयपूरितोत्सवसमाजोल्लासिता शोभते ॥ ३ ॥

तत्र श्रीपरमेश्वरार्चनकलाधौरन्धरीशोभितो
मालोजिक्षितिपालमौक्तिकमणेः वंशेऽभवत्पावने ।
इक्ष्वाकोरिव सन्ततौ दशरथः षड्दर्शनीसारवित्
प्रख्यातस्तुलजेन्द्रभूवलरिपुः साहित्यविद्यानिधिः ॥ ४ ॥

तत्पुत्रः शरभोजिवर्मनृपतिः साहित्यसाम्राज्यभूः
भोजो रामकथासुधामधुरितं चम्पूप्रबन्धं यथा ।
सालङ्कारचमत्क्रियारसपदं शुद्धश्च सन्दर्भतः
संग्रथ्नाति कुमारसम्भवमहाचम्पूप्रबन्धोत्तमम् ॥ ५ ॥

पद्यं हृद्यमपीह गद्यरहितं धत्ते न हृद्यास्पदं
गद्यं पद्यविवर्जितं च भजते नास्वाद्यतां मानसे ।
साहित्यं हि तयोर्द्वयोरपि सुधमाध्वीकयोर्योगवत्
सन्तोषं हृदयाम्बुजे वितनुते साहित्यविद्याविदाम् ॥ ६ ॥

अस्ति स्वस्तरुबृन्दसुन्दरतरच्छायोल्लसत्कन्धर-
क्रीडत्किन्नरमानिनीजनमनःस्वाच्छन्द्यसाक्षात्कृती ।
लोकालोककुलाचलादिकमहाशैलाग्रणीर्देवता-
रूपो नाम हिमाचलोमहिमभूभूमोत्तरस्यां दिशि ॥ ७ ॥

End:

मातर्वाणि नमस्करोमि चरणद्वन्द्वाम्बुजं तावकं
क्षन्तव्या किल बालकेन रचिता मात्रागसां सन्ततिः ।
यन्मेऽत्र स्खलितं मया यदपिवोत्सृष्टं त्वरागौरवात्
तत्सर्वं ममसाहसं भगवती क्षान्त्वा प्रसन्ना भव ॥ ८ ॥

Colophon:

इति श्रीभोसलकुलजलधिकौस्तुभचोलवसुन्धराधुरन्धरतुलजमहाराजकु-

मारशरभोजिमहाराजविरचिते कुमारसम्भवमहाचम्पूकाव्ये चतुर्थ आश्वासः ॥ शके १७३४ अङ्गिरोनामसंवत्सरमार्गशीर्षकृष्णपञ्चम्यां महाराजातिश्रेन गुण्डुनाम्ना लिखितोऽयं ग्रन्थः समाप्तः॥

Subject: Kumārasambhavacampū 1-4 Āśvāsas.

Remarks :—The Ms. is in good condition. The date of the copying of the Ms. corresponds to 11th Dec. A. D. 1812. The author of the work is the Royal poet Serfojee II (1800-1832.) The Ms. under notice might have been the original itself. The work deals with the story of the Kumārasambhava or the birth of Subrahmaṇya.

This work has not been printed so far.

॥ केरलाभरणम् ॥

4031. KERALĀBARAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 5041. Page 168. Left column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 3\frac{7}{8}$ inches. Sheets—41. Lines —8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Rāmacandradīkṣita. Complete.

Beginning:

उल्लोलमदकल्लोलहल्लोहालितगल्लया ।
लीलया मण्डितं चित्तं मम मोदकलोलया ॥

नलिनसहोदरनयनं कुलभूधर कुतुकसम्पदामयनम् ।
करुणालयमरुणाभं प्रणमामः शम्भुभाग्यपरिणामम् ॥

शृङ्गाररससर्वस्वं शृङ्गारितभुजान्तरम् ।
अनन्तशयनं तेजः चिरन्तनमुपास्महे ॥

यद्वक्त्राम्बुजरङ्गसीमनि परं षड्दर्शनीनर्तकी
नृत्तान्यातनुते दिशो धवलिता यत्कीर्तिविस्फूर्तिभिः ।
यद्दैनन्दिनहव्यदानविधिभिः जाताः सुरास्तुन्दिलाः
भूमावस्ति समस्तवादितिलकः श्रीरत्नखेटाध्वरी ॥

वाणी कौशिकमल्लिकोदरपुटी निर्यन्निर्यन्मधु-
स्रोतो वाचि सहोदरी विजयते वाग्वैखरी चातुरी ।
कण्ठे कालजटाकलापविलुठद्गङ्गातरङ्गाभटी-
स्निग्धा यस्य स तस्य केशवमखीपुत्रोऽजनिष्टाऽग्रजः ॥

विख्यातौ भ्रातरौ यस्य देहादिव विनिर्गतौ ।
अर्धनारीश्वरमखी राजचूडामणिमखी ॥

तस्यासंस्तनयाः पञ्च सञ्चारिण इवागमाः ।
तेषां मध्ये महातेजाः पतञ्जलिमखीश्वरः ॥

ततोऽजनि बुधोत्तंसः श्रीमान्केशवदीक्षितः ।
यद्यशःपूरकर्पूरसुरभि (यस्य कीर्तिसुधाधौतदिग्भित्ति-
र्लोकमण्टपः) ॥

आजानसिद्धयशसां सततं गुरूणां
पादारविन्दपरिचिन्तनवीततन्द्रः ।
श्रीरामचन्द्रमखिराडिति विश्रुतोऽहं
श्रीकेरलाभरणनिर्मितिसादरोऽस्मि ॥

नतान्मन्ये येषां कुकवनमहादावदहन-
प्रसर्पज्ज्वालाभिः प्रलयमुपयात्येव भुवनम् ।

निगुम्भो यद्वाचां स जयतु विरिञ्चाननपुटी
बटद्वाणीपाणिस्फुरितमणिवीणाध्वनिसखः ॥

मर्माणि कृन्तति शनैरपि हन्ति मेय(?)-
मन्याद्दशं मनसि वैकृतमाददाति ।
प्रायेण दुष्कविवचःश्रवणं बुधानां
प्राचीनजन्मकृतदुष्कृतदुर्विपाकः ॥

वन्ध्ये वृक्षे फलमिव मयि न्यस्य वाचं भवानी
प्रायो हृष्टा भवसि सकलज्ञानशून्येऽद्य लोके ।
प्राज्ञो भूपो न हि न हि पुनर्नैव विद्वान् गुणज्ञः
तद्वाचां मे फणितिमनघां त्वत्पदाब्जेऽर्पयामि ॥

निन्दां कन्दलयन्तु केऽपि विबुधा मात्सर्यदुष्टग्रह-
ग्रस्ता द्वित्रिपदैकबन्धनभवन्मूर्च्छाविमूढाशयाः ।
वाग्गुम्भेष्वपि मामकेषु न हि मे हानिर्मणीनां गणा
ज्योतिःपुञ्जममी किरन्ति किमु ते हीनार्घतो निन्दिताः ॥

सङ्गीतं श्रवणक्षणे सुखकरं नृत्तं तथालोकने
कामिन्या नवविभ्रमाः कुचपरीरम्भान्तसौख्यप्रदाः ।
वाचां गुम्भनसम्भ्रमस्तु सुकवेराचन्द्रतारं यशो
लोके स्थापयति प्रमार्ष्टि दुरितान्यानन्दमासिञ्चति ॥

शास्त्रेषु सत्स्वपि कलास्वपि तादृशीषु
काव्ये स्थितं मम मनः कृपयाम्बिकायाः ।
वाल्मीकितापसवरस्य पराशरस्य
भाग्यं मुनेश्च भुवनेषु कथं प्रसिद्धौ ॥

अस्मिन्नर्थेऽर्थवादो विधिरयमिति च प्रत्ययो नास्ति येषां
शब्दश्रुत्युत्पत्त्यभावादपि सकलजने तुल्यतां ये भजन्ते ।
उच्चैर्घोषेण मूढेऽप्यनुचितमतयस्तन्वते ये तु पूजां
तेषामग्रे प्रबन्धान् सरसमभिवदन् किन्नु कुर्यात्कवीन्द्रः ॥

न रसो न गुणो न चार्थपोषो
मृदुता वा न हि मामके प्रबन्धे ।
सरसीरुहनाभिकीर्तिलेशैः
सरसानां हृदये पदं दधातु ॥

कतमो देशो रम्यः कस्याचारो मनोहरो महताम् ।
इति वादिनि देवपतौ सङ्घर्षोऽभूद्वसिष्ठगाधिजयोः ॥

वसिष्ठः ॥ देव पाकशासनकोङ्कणकालिङ्गमागधकामरूप-
गूर्जरकुन्तलनेपालान्विना सर्वे देशाः समीचीनाः । समी-
चीनाचाराश्चेति ममाभिमानः ॥

End:

म ॥ केरलीय । यथोक्तमनुष्ठीयताम् । आवामपि यथा-
दिष्टं स्वामिने निवेदयावः ॥

म ॥ मिलिन्दकः सिद्धान्तः ॥ दृष्टसुखेषु देशेषु केरलाः
समीचीनाः । इतरे देशाः सत्यशीलवत्तया परिग्राह्याः ।
मतप्रस्तावे च मध्वरामानुजावग्राह्यौ ॥

विश्वामित्रमुनीन्दोः सकलतपोवारिधेर्वासिष्ठस्य ।
उभयोः कलहविरामात् कल्याणं सर्वलोकस्य ॥

Colophon:

केरलाभरणं समाप्तम् ॥

श्रीसाम्बशिवार्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीगोपालाय नमः ॥

Subject: Keralābharaṇam.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author Rāmacandra Dīkṣita was a scion of the family of the famous Ratnakheṭaśrīnivāsa Dīkṣita. He does not seem to have been far removed from Śrīnivāsa. The latter part of the 17th century should have been the active priod of his literary career.

The work is in the form of a conversation between Vasiṣṭha and Viśvāmitra regarding the holiest and best of places in India. The author, probably a domicile in the Malabar country, regards Kerala as the best part of India.

The work is not available in print.

॥ केरलाभरणम् ॥

4032. KERALĀBHARAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10656 a. Page 168. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—39 (1—39). Lines 5 to 7 to apage. Script—Grantha. No. of Granthas—800. Author—Rāmacandradīkṣita Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4031.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ केरलाभरणम् ॥

4033. KERALĀBHARAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10656 b. Page 168. Left column.

Substance— Palm leaf. Size – $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves —48 (1-48). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—800. Author—Rāmacandradīkṣita. Complete

Beginning, end and subject—Same as No. 4031.

Colophon: Nil.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ केरलाभरणम् ॥

4034. KERALĀBHARAṆAM.

Burnell's Catalogue No. 10657. Page 168. Left column. Substance—Palm leaf Size--$17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—25 (9th missing). Lines—6 to 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—800 Author—Rāmacandradīkṣita. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4031.

Colophon:

इति श्रीरामचन्द्रदीक्षितकृतं केरलाभरणं सम्पूर्णम् ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ गौरीमायूरमाहात्म्यचम्पूः ॥

4035. GAURĪMĀYŪRAMĀHĀTMYACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No 10189. Page 158. Left column. Substance— Palm leaf. Size—$15\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves —33. Lines– 6 to 8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—925. Author—Appādīkṣita. Complete.

Beginning:

हरिः ॐ ॥

आविष्करोतु भवतां शुभमद्रिजायाः
पादारविन्दमसकृत्परमेश्वरेण ।
पाणिग्रहोत्सवविधौ स्वयमप्यमर्षात्
स्वस्य ग्रहञ्झटिति यद्घटयाम्बभूव ॥ १ ॥

वेगाधूतवियत्तटीपरिलुठत्पूर्णेन्दुबिम्बस्रव-
त्पीयूषाधिकशीतलीकृतभुवः स्वर्भूमिभागान्तराः ।
पादाक्रान्तिफलत्तलातलचलच्चक्षुश्रवश्शीर्षकाः
शम्भोस्तादृगमन्दताण्डवकलाः श्रेयांसि तन्वन्तु वः ॥

यो गण्डकण्डूं व्यपनेतुकामः
कोदण्डदण्डं पुरभेदनस्य ।
आखण्डलाद्यावसथं व्यधूनोत्
वेतण्डतुण्डं तमुपाश्रयामः ॥ ३ ॥

आदित्सुं क्षीरमम्बाकुचकलशधृतं प्राप्तवानङ्कमस्याः
सानन्दं दत्तदृष्टिर्वदनसरसिजे श्मश्रुळं तत्र चार्धम् ।
पश्यन् भूयस्तनाग्रे निहितनिजमुखोन्वेषयन्नेव चान्यं
वक्षोजं विस्मिताक्षः प्रहसितवदनः पातु बालो गुहो नः ॥४॥

भोजादिभिः कृतपदं कविभिर्महद्भिः
चम्पूक्तिसौधमधिरोढुमहं यतिष्ये ।
निःशङ्कमम्बरतलं पततः पतत्रि-
राजस्य मार्गमनुसर्तुमिवाण्डजोऽन्यः ॥ ५ ॥

आस्वादिताः कविभिरर्थरसाः समस्ताः

शब्दा रसा इति च न क्षममेव मौनम् ।

पौष्पो रसो मधुकरैरखिलो गृहीतो

ऽप्यन्यैरसौ जगति नो परिगृह्यते किम् ॥ ६ ॥

अज्ञानामग्रभूमौ स्तुतिषु बहुविधा वर्णिता वाणि यत्त्वं

कष्टाशासक्तचित्तैरहरहरमरप्रौढनिन्दोक्तिपूर्वम् ।

अस्माभिस्तस्य शान्त्यै मुनिगणविहितं शक्नुवद्भिर्न कर्तुं

प्रायश्चित्तं शिवस्य प्रथमनिगरणैस्तन्यते गद्यपद्यैः ॥ ७

यत्त्वं मया खलजनस्य पुरः पुरस्ता-

दस्तातिशङ्कमयि भारति कीर्तितासि ।

प्रायः प्रदादि(?)ममुष्य तदेव चित्तं

शम्भोः कथाविषय एव निगद्यसे यत् ॥ ८ ॥

(गद्यम्)

अथ कदाचिदकामानामप्यवाप्तसमस्तकामानां स्वाधी-
नानामपि मन्त्राणां तन्त्रेणानुष्ठानं विना वैयर्थ्यमर्थतो
मन्वानानां न्यायार्जितानां धनानामपि पात्रे प्रतिपादनं
विना निष्प्रयोजनताश्च निश्चिन्वानानां * नैमिशारण्ये
महतामनेकेषामृषीणामभवत्समाजः ॥

End:

इति गदितमेतत्स्थानमाहात्म्यमिन्दोः

सकलकालितभूषातोषिताद्रीन्द्रजस्य

भगवत इह भुक्तेस्साधनश्चैवमुक्तेः
सकलभुवनरक्षादीक्षितस्यास्तु वःश्रीः ॥

इत्याकर्ण्य महेशस्य वैभवं सूतभाषितम् ।
गौरीमायूरमाहात्म्यं मुमुदे मुनिमण्डली ॥

इति विरचितमप्पादीक्षितेनेश्वरस्य
क्षितिधरपतिकन्यामान्यवामाङ्ककस्य ।
गुणगणमणिमालालङ्कृतं गद्यपद्यैः
धरत हृदि बुधेन्द्राः साधु चम्पूप्रबन्धम् ॥

सन्तश्चमत्कृतिमिमां सरसार्थपद्य-
गद्ये चमत्कृतिमुमाकामितुर्गुणाढ्याम् ।
आलोक्य मत्सरविनाकृतबुद्धियोगाः
तुष्यन्तु मत्सरसतापरितुष्टचित्ताः ॥

Colophon:

इति गौरीमायूरमाहात्म्यचम्पूकाव्ये पञ्चमस्तरङ्गः ॥

Subject: Gaurīmāyūramāhātmyacampūkāvya. 1-5 Tarangas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. A paper transcript of this Ms. is also available in this library. See T. V. No. 62.

This Kāvya deals with the mythological greatness of Māyavaram in the Tanjore Distict. The author, Appādhvarin was a native of Kiḷayūr near Māyavaram and was living at the end of 17th and beginning of the 18th centuries. There is an excellent article on Appādhvarin in the Journal of Oriental Research, Vol. III. This work is not available in print.

॥ त्रिपुरविजयचम्पूः ॥

4036. TRIPURAVIJAYACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 570. Substance—Paper. Size—10½ × 4 inches. Sheets—28. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Nṛsiṃhāmātya. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ गणपतिमाद्यं भावयन्नन्तरङ्गे
रजतगिरिसवर्णं चन्द्ररेखावतंसम् ।
सुरवरमुनिबृन्दैरर्चिताङ्घ्रिं नितान्तं
निरवधिकरुणानां नीरधिं नित्यमीडे ॥ १ ॥

शिवौ नमस्यामि शिवंकरौ सतां
शुभाय मह्यं महसां महानिधी ।
श्यामावदातौ शशिसूर्यपावक-
प्रकाशमानाब्जविकाशलोचनौ ॥ २ ॥

वाणीं नमामि कल्याणीं कीरवाणीं कलानिधिम् ।
वाणीविभूतये मह्यं वीणापुस्तकधारिणीम् ॥ ३ ॥

गुरून्नमस्यामि कृपापयोधीन्
समस्तकल्याणगुणामलाशयान् ।
महाकवीन् काव्यसमान् सुमेधसः
सदामधुस्यन्दिवचःपरम्परान् ॥ ४ ॥

श्रीमानेकोजिभूपः प्रथितगुणमणिः पुण्यकीर्तिर्वदान्यो
ब्रह्मण्यः सत्यसन्धः सुरपतिविभवः पालयन्भूमिमास्ते ।
कावेरीनीरपूरैरतिजितदुरितैः सर्वतः पाविता त्वां
देवस्थानैः पुराणैः कलिकलुषहरैर्यज्वभिर्व्याप्तसीमाम् ॥ ५ ॥

राजन्मोसलवंशसिन्धुशशिनः स्वात्यन्तवाक्चातुरी-
धारासारसुधारसैर्द्विजवरान् तुष्टान् सदा कुर्वतः ।
श्रीतञ्जापुरपालकक्षितिपतेर्दोर्दण्डभग्नद्विषः
तस्यामात्यवरो नृसिंह इति यः ख्यातो बुधैर्भूतले ॥ ६ ॥

श्रीजयन्ती प्रसूर्यस्य राजते रमणीमणिः ।
पिताप्यानन्दयज्वाभूद्ब्रह्मण्यो विद्वदग्रणीः ॥ ७ ॥

भारद्वाजकुलोत्पन्नः सोऽहं बालतया मुदा ।
यतिष्ये त्रैपुरं कर्तुं विजयं चम्पुरूपकम् ॥ ८ ॥

तदङ्गीकुरु देवेश मदीयं चापलं विभो ।
रत्नपुष्पोपहारार्चा पत्रार्चा ते समे यतः ॥ ९ ॥

श्रीमानभूद्भूधरचक्रवर्ती
कैलासनामा कमनीयमूर्तिः ।
कर्पूरकान्तिः कलधौतसूनुः
कलानिधेर्दीधितिकोशगेहः ॥ १० ॥

End:

ब्रह्मादयोऽपि ते शर्वं प्रणम्य परमेश्वरम् ।
तदाज्ञां शिरसा धृत्वा स्वं स्वं धाम प्रपेदिरे ॥ ३८ ॥

शिवावपि सुसन्तुष्टौ कुमारप्रसवे यथा ।
प्रापतुः परमां प्रीतिं तथैव जगदीश्वरौ ॥ ३९ ॥
वाक्यमुक्ताफलैरेभिरर्थसन्दर्भतन्तुना ।
ग्रथितं चम्पुरूपाख्यं हारमङ्गीकुरु प्रभो ॥ ४० ॥
श्रीमृत्युञ्जय देवेश घृणासागर शङ्कर ।
पाहि मां सततं देव भूयो भूयो नमो नमः ॥ २४१ ॥

Colophon:

इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभस्य श्रीमदेकक्ष्मापतिसिंहसाम्राज्यधुरन्धरस्य नृसिंहामात्यस्य कृतौ त्रिपुरविजयं नाम चम्पूः समाप्तिमगमत् ॥

Subject: Tripuravijayacampu

Remarks:—The Ms. is in good condition. The author Nṛsihma who was attached to the Tanjore Maharatta Court as Minister lived about the end of the 17th century. The work deals with the destruction of the three demons, who were ruling in three different cities called Tripura. It was Śiva that gave them that power and it was he, that finally destroyed them. This has not been printed.

॥ त्रिपुरविजयचम्पूः ॥

4037. TRIPURAVIJAYACAMPŪH.

Burnell's Catalogue No. 10186. Page 158. Right column. Substance - Palm Leaf. Size - 20⅝ × 1½ inches. Leaves—13 (43-55, 52nd missing). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No of Granthas—400. Author—Atirātrayājin Incomplete.

Beginning:

....(नारा)यणमेव शरणं शरणमिच्छन्तः धनमन्दिरं क्षीरसागरमुद्दिश्य प्रमुदिताः प्रतस्थिरे। प्रस्थिताश्च ते तर्कितोदग्रकल्याणोदर्ककलापा नेदीयसीमेव निजमनोरथपूर्तिमालोच्य भो भो सहस्राक्ष त्रिजगदध्यक्ष कमलाक्षपादपीठनिकटवास साम्राज्यपट्टाभिषिक्त कटाक्षयेदस्मानपि (?) सम्भावय। रे जम्भारिमुखनिलिम्पार्चित।

End:

जातस्पन्दनधूतबन्धनगलद्भोगान्तरालद्रुत-
भ्रश्यत्सिन्धुरकृत्तिमन्धकरिपुं हीन... ।
....दिग्वसनं क्षणं मृडकटीसूत्रं विचित्रं दधे
मौर्वीभावनखर्वविग्रहतया दर्वीकराधीश्वरः ॥

अथ तदनुगुणमेव
स्पष्टीभूतभुजङ्गलोकमभितो व्याकीर्णरत्नोत्करं
व्यावल्गज्जलजन्तुशान्तवडबावक्त्रानलाडम्बरम् ।
कल्लोलैः स्खलतः क्षणात्स्वयमुपर्युत्प्लुत्य दुग्धार्णवः
प्रायेणायतबुद्बुदाकृतिधरस्तूणीरभावं... ॥

ततश्च।
उत्पाद्य नाभिकमलं कमलां.... कौस्तुभं त्यक्त्वा।
मद्भक्त्योपदिश्य च कर्तव्यान्युपरिमुरेभ्यश्च ॥

Colophon: (Leaf No. 50)

इति श्रीमद्भरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीकण्ठमतनिर्वाहधुर्वहचतुरधिकशतप्रबन्धनिर्मितलंकर्मीणश्रीमदप्पयदीक्षितसोदर्यश्रीमदाच्चादीक्षित-

पौत्रस्य श्रीनारायणदीक्षितात्मजस्य श्रीमदतिरात्रयाजिनः कृतिषु त्रिपुरविजयनाम्नि चम्पूकाव्ये त्रिपुरदानवमोहनं नाम द्वितीय आश्वासः ॥

Subject: Tripuravijayacampūḥ. 1-4 Āśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The Ms. abruptly begins in the middle of the first Āśvāsa and ends in the middle of the fourth Āśvāsa.

॥ त्रिपुरदहनचम्पूव्याख्या ॥

4038. TRIPURADAHANACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10318.

Substance—Palm Leaf. Size— 12¼ × 1¼ inches. Leaves—39 (3-41). Lines—7 to 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—Nityāmṛtayatiḥ 1-3 Āśvāsas only. Incomplete

Beginning:

यमलमलं हरित्वित्यन्वयः । आकाशसदृशतनुकान्ति(?) महाभारतकर्ता वेदव्यासो नः प्रसीदत्विति वाक्यार्थः ॥

श्यामलत्वामृतकारणमघक्षालनत्वं तान्यम्बुधौ प्रसिद्धानि ॥ ५ ॥

अस्ति सः प्रसिद्धः कविलोकनतः कविजनैर्वन्दितः । कविलोकेषु प्रवण इति वा । क्षितिभृत् भूमिपतिः । यस्य क्षितिभृतः सैनिकावलोकनतः सेनानायकदर्शनात् । बहुविपदि नानाविपत्तौ सत्याम् । बहुविपद्युक्तेति क्ष्माभृद्विशेषणं वा । क्षुद्रवति क्षुद्रप्राणियुक्ते दुष्टप्राणियुक्ते । क्ष्माभृति पर्वते ।

पदानि स्थानानि पादानिति वा । दिक्षु आशासु । द्रवति धावति चतुर्दशपदानि । अरियस्य सैनिकविलोकनतः बहुविपदि क्षुद्रवति क्ष्माभृति पदानि कुर्वन् दिक्षु द्रवति । कविलोकनतः स क्षितिभृदस्तीत्यन्वयः । आदिकुलकम् ॥ ६ ॥

End:

॥ बबन्धुरिति ॥ बबन्धुः स्थिरीकृतवन्तः अवधारणे बन्धुरे भद्रे स्ववर्त्मनि धर्ममार्गे । पिनाकिना हरेण । अपिशब्दः समुच्चये । नाकिनां देवानाम् । अमोदि मोदितं मोदकारिणा स...एकादशपदानि जनाः बन्धुरे स्ववर्त्मन्येव स्थितिं बबन्धुः । नाकिनां प्रमोदकारिणा पिनाकिनाप्यामोदीति द्विभङ्गोऽन्वयः ॥ ६१ ॥

Colophon:

त्रैपुरदहन...व्याख्या रचिता नित्यामृतेन सघातिना ।
नाम्ना स्पष्टार्थेयं तृतीयमाश्वासमासवधान्तम् ।
श्रीत्रिपुरदहन...समाप्तमिदं त्रिपुरदहनव्याख्यानम् ॥

(Leaf No. 18.)

त्रैपुरदहनव्याख्या विहिता नित्यामृतेन सघातिना ।
असाक्षीदाश्वासं प्रथमं नाम्नार्थदीपिनी तावत ॥

Subject: Tripuradahanavyākhyā. 1-4 Āśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly begins in the middle of the first Āśvāsa. The commentary is otherwise called Arthadīpinī. This work is not available in print. This work has not been separately noticed by Dr. Burnell.

॥ त्रिपुरदहनचम्पूव्याख्या ॥

4039. TRIPURADAHANACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 10187. Page 158. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15×1 inches. Leaves—5 to 13. Lines—6 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—125. Author—Nityāmṛtayatiḥ ?. Fragment only.

Beginning:

पवमानस्वरूपेण त्रियुक्तः येन ॥ ३ ॥

स्फुरतु । सरस्तु । अत्यन्तस्वच्छाव्यं(?) सरस्वती ।

अन्त्यं । उत्तुङ्गतमाहात्म्य... ।

End:

त्यक्तसुहृत् । स्थविरः । अजः कृतः स्नुषाभिर्निरूढ-

हृत्स्थ इति विरोधः । उज्झितवान् । आशु । ....रुदन्तम् ।

शुचं अश्नुवानां श्वश्रूम् ॥ ४५ ॥ युगम् । अवजानानां अन्यो-

न्यमयत्नं कुर्वाणं......निजनानदम्(?) स्वभावसिद्ध....॥

Colophon: (Leaf 10)

इति त्रिपुरदहनव्याख्याने प्रथम आश्वासः

Subject: Tripuradahanacampūvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This is only a fragment.

॥ नलचम्पूः ॥

4040. NALACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4714. Page 158. Left column.

Substance—Paper. **Size**—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—107. Lines—9-11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Trivikramabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीमुद्गलाय नमः ॥

जयति गिरिसुतायाः कामसन्तापवाहि-
न्युरसि रसनिषेकश्चान्दनश्चन्द्रमौलिः(लेः) ।
तदनु च विजयन्ते कीर्तिभाजां कवीना-
मसकृदमृतबिन्दुस्यन्दिनो वाग्विलासाः ॥ १ ॥

जयति मधुसहायः सर्वसंसारवल्ली-
जननजरठकन्दः कोऽपि कन्दर्पदेवः ।
तदनु पुनरपाङ्गोत्सङ्गसञ्चारितानां
जयति तरुणयोषिल्लोचनानां विलासः ॥ २ ॥

अगाधान्तःपरिस्पन्दं विबुधानन्दमन्दिरम् ।
वन्दे रसान्तरप्रौढं स्रोतःसारस्वतं महत् ॥

प्रसन्नाः कान्तिहारिण्यो नानाश्लेषविचक्षणाः ।
भवन्ति कस्यचित्पुण्यैर्मुखे वाचो गृहे स्त्रियः ॥

End:

इति विविधवितर्कावेशविध्वस्तनिद्रः
सजलजडिममीलत्पक्ष्मचक्षुर्दधानः ।
हरचरणसरोजद्वन्द्वमादाय चित्ते
नृपतिरभयसङ्गी स त्रियामामनैषीत् ॥ ४९ ॥

Colophon:

इति श्रीत्रिविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीचम्पूकथायां हर-
चरणसरोजाङ्कायां सप्तमोच्छ्वासः ॥

Subject: Nalacampū. 1-7 Ucchvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

One of the oldest of the Campu Kāvyas is the Nalacampu of Trivikramabaṭṭa, belonging to the 10th century A.D. The work itself deals with the story of Nala and Damayantī. The work has been printed in the Nirṇayasāgar Press.

॥ नलचम्पूः ॥

4041. NALACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4715. Page 159. Left column.
Substance—Paper. Size—9⅝ × 4¼ inches. Sheets—108. Lines—9 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400 Author—Trivikramabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4040.

Colophon in sheet No. 15 reads thus:—

इति श्रीसमविषमकवेः त्रिविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीचम्पूकथायां
हरचरणसरोजाङ्कः प्रथमः ॥

(Sheet 108.)

शके १५५८ नलसंवत्सरे उत्तरायणे हेमन्ततौ माघमासे कृष्णपक्षे
दशम्यां गुरुवासरे अनूराधानक्षत्रे तद्दिने समाप्तम् ॥

श्रीरस्तु ॥ इदं पुस्तकं पुण्यस्तम्भस्थित अनन्तभिक्कृतनूजस्य रामाजि-
वैद्यस्य पुस्तकम् ॥

श्रीरस्तु लेखकपाठकयोः ॥ यादृशं + न विद्यते ॥

Remarks: -The Ms. is in a fairly good condition.

This Ms. is dated 1636 A. D.

॥ नलचम्पूः ॥

4042. NALACAMPŪH.

Burnell's Catalogue No 4724. Page 159. Left column. Substance—Paper. Size—6¾ × 4⅛ inches. Sheets—162. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Trivikrmabhaṭṭa Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4040. But at the beginning the following verse is seen in addition:—

या दुग्धापि न दुग्धैव कविदोग्धृभिरन्वहम् ।
हृदि नःसन्निधत्तां सा सूक्तिधेनुः सरस्वती ॥

Remarks: —The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नलचम्पूः ॥

4043. NALACAMPŪH.

Burnell's Catalogue No. 4725. Page 159. Left column. Substance—Paper. Size—8¼ × 4⅛ inches. Sheets—153. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Trivikramabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4042.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नलचम्पूः ॥

4044. NALACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4726. Page 159. Left column. Substance—Paper. Size—$8\frac{7}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—73. Lines—14 or 15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Trivikramabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4042.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ नलचम्पूः ॥

4045. NALACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 571. Substance—Paper. Size—10×8 inches. Sheets—100. Lines—11 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Trivikramabhaṭṭa Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No 4042.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नलचम्पूः ॥

4046. NALACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 572. Substance—Paper. Size—13×6 inches. Sheets—84. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author—Trivikramabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4042.

Remarks :—The Ms. is in good condition and alternate sheets are sulpherated.

॥ नलचम्पूः ॥

4047. NALACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 677. Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets—106 (18-123). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2200. Author—Trivikramabhaṭṭa. Incomplete.

Beginning:

... नीयतां कलयन्ति कलमकेदारभाराः कावेरीतीरभूमयः ॥

End:

कुर्वन्नतिचिरमिव गोष्ठीलीलयावतस्थे ॥

Colophon: (Sheet No. 117).

इति श्रीत्रिविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीकथायां षष्ठोच्छ्वासः ।

Subject : Nalacampū.

Remarks:—The Ms. is in good condition. It abruptly begins in the first Ucchvāsa and ends in the middle of the 7th.

॥ नलचम्पूः ॥

4048. NALACAMPŪḤ.

P. A. Collection No. 337. Substance—Paper. Size—10×4$\frac{3}{8}$ inches. Sheets—113. Lines—7 or 8 to a Page. Script

— Devanāgarī. No. of Granthas—1900. Author—Trivikramabhaṭṭa.

Beginning—Same as No. 4042.

End:

मृगेषु मैत्री मुदितात्महृष्टौ
कृपा मृदुः प्राणिषु दुःखितेषु ।
येषां न ते कस्य भवन्ति वन्द्याः
कौशेयकौपीनभृतो मुनीन्द्राः ॥ २८ ॥

इदमवोचत् आयुष्मन्नसदौ............

Colophon—(Sheet No. 104)

इति त्रिविक्रमभट्टविरचितायां दम०
पञ्चमोच्छ्वासः समाप्तः ।

Subject:—Nalacampū.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the sixth Ucchvāsa.

॥ नलचम्पूव्याख्या ॥

4049. NALACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4716. Page 159. Left column. Substance—Paper. Size—10¼ × 4¾ inches. Sheets—112. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Guṇavinayagaṇin. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

ध्यात्वा सरस्वतीं देवीं विबुधानन्ददायिनीम् ।

सुवर्णां पुष्परूपान्तामलङ्कारविराजिताम् ।

त्यर्थः । सरस्वतीं देवीं वाणीं नदीश्च दे०
पा० विबुधाः देवास्तेषां० । वा० विबुधाः प-
ण्डितास्ते० न० हंसाः । दे० शोभनो वर्णः शरीरच्छविर्य-
स्याः सा तां । वा० शोभनाक्षरां । न० । शोभनां श्वेतरू-
पां । दे० पुण्यरूपमङ्करो यस्याः । वा० पुण्यानि रूपाणि
छन्दोग्रन्थप्रसिद्धानि यस्यां सा न०शुचिस्वरूपाम् । आर्य-
जनपदेषु भूमेरुपरि वहनात् । म्लेच्छजनपदेषु भूमेरन्त-
र्वहनात् । दे० वा० अलङ्काराः सौवर्णभूषणानि तैर्वि०
वा० अलङ्काराः शब्दार्थालङ्कारास्तैर्वि० न० वा अलम-
त्यर्थं कस्य जलस्याऽरः प्राप्तिस्तेन दि० ॥ १ ॥

पादाब्जाङ्गुलिसक्तनिर्मलनखादर्शेषु लोकत्रयी-
निःशेषप्रतिबिम्बितान्तर मुदा यस्या नमन्ति प्रभोः ।
अप्राप्ता परभागसंस्तुतिभयाल्लीनेव दीना सती
तं पार्श्वं फलवर्धिकेश्वरमहं नत्वोपसर्गापहम् ॥ २ ॥

प्रौढं प्रौढयुगप्रधानपदसाम्राज्यं प्रतीतं पुरा
देवोक्त्या भुवि नागदेवभविकश्राद्धस्य साक्षात्पुरः ।
योगिन्योपचयेन मन्त्रमहिमाप्रागल्भ्यतो जिग्यिरे
श्रुत्वा श्रीजिनदत्तसूरिमनघं तीव्रप्रतापारुणम् ॥ ३ ॥

जिनकुशलं कृतकुशलं प्रारब्धविशेषशास्त्रसिद्धिकरम् ।
प्रणिधाय मनसि मानसमिव शुचि हृदयं महात्मानम् ॥ ४ ॥

श्रीचण्डपालोऽत्र कियत्पदानां
यद्यप्यनिन्द्यां विवृतिश्चकार ।
तथापि तच्छेषपदार्थसार्थ-
प्रकाशनार्थां विवृणोमि चम्पूम् ॥ ५ ॥

* * * *

सर्वरसात्मकं सर्वसुरेश्वरं शङ्करमेव स्तुवन्नाह
॥ जयतीत्यादि ॥ चन्द्रमौलिः सुधांशुशेखरो जयति ।
सर्वोत्कर्षेण वर्तते ॥

End :

॥ २८ ॥ तत्र कुण्डिनपुरे एवंविधो भीमो नाम राजा
समस्तारिपुपक्षाणां क्षोदे चूर्णने क्षमाः समर्थाः (ये) दक्षि-
णक्षोणीपाला दाक्षिणात्याः अनुकूला राजानस्तेषां मौ..
.... ॥

Colophon:—Nil.

Subject : Nalacampū Vyākhyā 1—2 Ucchvāsas.

Remarks :—The Ms. is in good condition The Ms. abruptly ends in the middle of second Ucchvāsa.

The author Guṇavinavagaṇin is evidently a Jaina writer. The commentary is available in print in the Bombay Edition.

॥ नलचम्पूव्याख्या ॥

4050. NALACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 573 Substance—Paper. Size—12×6 inches. Sheets—119 (42, 26, 26, 25). Lines—15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—6000. Author—Guṇavinayagaṇin. 1-4 Ucchvāsas.

Beginning - Same as No. 4049.

End:

तथास्माकं शेमुषी बुद्धिर्विशेषज्ञानायतत्कथातात्पर्य-
परिच्छेदाय न सन्तुष्यति न सन्तुष्टा भवति ॥ पुनरपि
तद्वि...... ॥

Colophon --(sheet 26)

इति श्रीवाचनाचार्य श्रीप्रमोदमाणिक्यगणिशिष्यश्रीजयसोमगणिशिष्य-
पण्डितश्रीगुणविनयगणिविरचितायां श्रीत्रिविक्रमभट्टविरचित-
दमयन्तीकथाविवृतौ तृतीय उच्छ्वासस्समाप्तः ॥

Subject: Nalacampūvyākhyā. 1-4 Ucchvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a very good condition.

॥ नलचम्पूव्याख्या ॥

4051. NALACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No 574. Substance—Paper. Size—9½ × 5 inches. Sheets—92 (2—93). Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—Guṇavinayagaṇin. Incomplete.

Beginning:

श्रीचण्डपालोऽत्र कियत्पदाना० Same as No. 4049.

End, colophon and subject—Same as No. 4049.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The name of the author is mentioned on the title sheet as:

'विनयगणि विरचिता'

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4052. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4712. Page 159. Left column.

Substance—Paper. Size—14×6 inches. Sheets—63. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1700. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning:

वन्दे वाञ्छितलाभाय कर्म किं तन्न कथ्यते ।
किं दम्पतिमितिब्रूयामुताहो दम्पती इति ॥ १ ॥

दृष्ट्वा कौस्तुभमप्सरोगणमपि प्रक्रान्तवादा मिथो
गीर्वाणाः कति वा न सन्ति भुवने भारा दिवः केवलम् ।
निष्क्रान्ते गरले द्रुते सुरगणे निश्चेष्टिते विष्टपे
मा भैष्टेति गिराविरास धुरि यो देवस्तमेव स्तुमः ॥

लीढालीढपुराणसूक्तिशकलावष्टम्भसम्भावना-
पर्यस्तश्रुतिसेतुभिः कतिपयैः नीते कलौ सान्द्रताम् ।
श्रीकण्ठोऽवततार यस्य वपुषा कल्क्यात्मनेवाच्युतः
श्रीमानप्पयदीक्षितः स जयति श्रीकण्ठविद्यागुरुः ॥

* *

अष्टत्रिंशदुपस्कृतसप्तशताधिकचतुःसहस्रेषु ।
कलिवर्षेषु गतेषु ग्रथितः किल नीलकण्ठविजयोऽयम् ॥

End:

अर्चन्तस्तरुणेन्दुचूडमसकृत्सङ्कीर्तयन्तो हरिं
ध्यायन्तस्त्रिजगद्विमोहजननीं शक्तिं परां शाम्भवीम् ।

आज्ञां मूर्धनि बिभ्रतः सुरगुरोरानन्दयन्तो मुनीन्
स्वच्छन्दा त्रिदिवौकसो बुभुजिरे स्वाराज्यमव्याहतम् ॥

वाचं व्याकुरुते चिरन्तनगिरं मीमांसते चोभयीं
पान्थः काव्यपथेषु पादकमले सक्तः पुरारेरिति ।
मामेतत्कथयिष्यतीति रचितं काव्यं मया तत्पुन-
स्तावद्द्रक्ष्यति वा न वा तदुपरिन्यस्तः समस्तो भरः ॥

Colophon:

इति श्रीमत्भरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीकण्ठमतप्रतिष्ठापनाचार्यचतुर-धिकशतप्रबन्धनिर्वाहकश्रीमन्महाव्रतयाजिश्रीमदप्पय्यदीक्षितसोदर्य-श्रीमदाच्चादीक्षितपौत्रेण नारायणदीक्षितात्मजेन भूमिदेवीगर्भसम्भ-वेन नीलकण्ठदीक्षितेन विरचिते नीलकण्ठविजयचम्पूनाम्नि चम्पूकाव्ये पञ्चमाश्वासः ॥ समाप्तञ्चेदमप्पय्यादीक्षित विरचितं चम्पूकाव्यम् ।

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampū. 1-5 Āśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets are sulpherated. This work has been printed by the Sri Bālamonorama Press, Madras,

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4053. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4713 Page 159. Left column. Substance—Paper. Size—$8\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—34. Lines—10 to 19 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4052.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon the following is given:

अंसालम्बितवामकुण्डलधरं मन्दोन्नतभ्रूलतं

किञ्चित्कुञ्चितकोमलाधरपुटं साचिप्रसारेक्षणम् ।

आलोलाङ्गुलिपल्लवैर्मुरलिकामापूरयन्तं मुदा

मूले कल्पतरोस्त्रिभङ्गललितं ध्यायेज्जगन्मोहनम् ॥

नौरेषा शिथिलीकृता शिखरिभिः सञ्चाल्यते चोर्मिभिः

तद्विश्राम्यतु बाडवाग्निबहुलज्वालाभिराराद्भृता ।

न स्थातुं न च सम्प्रयातुमथ वा शक्तोऽहमस्मि प्रभो

भो भो मारुत पालय क्षपय वा नान्यागतिस्त्वां विना ॥

त्वमेवात्मन् विश्वाधिक इति जगत्प्रेष्ठ इति च

स्फुटं ब्रूते वेदः तदपि विवदन्ते बत खलाः ।

किमेषां त्वद्रोहव्यसननिहितं जीवनमिदं

यदुक्तिः श्रोतॄणां मरणमुदितं निष्कृतिरिति ॥ १ ॥

श्रीत्रिपुराम्बायै नमः ॥ जगज्जनन्यै नमः ॥ दक्षिणामूर्तिगुरवे नमः ॥

श्रीवेङ्कटेशार्पणमस्तु ॥

व्ययाब्दे ग्रीष्मर्तौ आषाढमासे कृष्णपक्षे द्वादश्यां गुरुवासरे एष ग्रन्थः समाप्तः ॥

यादृशं + न विद्यते ॥

महतस्तेजसो बीजं बालोऽयं प्रतिभाति मे ।

स्फुलिङ्गावस्थया वह्निरेधोपेक्ष इव स्थितः ॥

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4054. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 575 Substance—Paper. Size—10×5 inches. Sheets—55. Lines—12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1700. Author—Nīlakaṇṭha-dīkṣita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4052.

Remarks :—The Ms. is old and injured.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4055. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

J. L. Collection No 576. Substance—Paper. Size—14×5½ inches. Sheets—50. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1700. Author—Nīlakaṇṭha-dīkṣita Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4052.

Remarks :—The Ms. is in good condition. On the last page is given :—

'वृकोपनामकमन्यम्भट्टस्येदम्'

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4056. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

S. K. Collection No. 213. Substance—Paper. Size—10½×4 inches. Sheets—71. Lines—8 to a Page. Script—Deva-

nāgarī. No. of Granthas—1500. Author—Nīlakaṇṭha Dīkṣita. Incomplete. (Wants end).

Beginning—Same as No. 4052.

End:

पद्महस्तायाश्च तस्याः पाणिकमलो + कङ्कणमुखानि ...... ॥

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampū

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4057. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 692. Substance—Paper. Size—10×4¾ inches. Sheets—28(21-53) Lines—14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—400. Author—Nīlakaṇṭha Dīkṣita. Incomplete.

Beginning:

बभाषे ।

जय जय जगदम्ब जाम्बूनदाम्भोजकोशप्रभे
जय जय कमलाक्षवक्षस्थलीहर्म्यनर्मप्रिये ।
जय जय करुणाकटाक्षप्रतीक्षत्रिलोकेश्वरे
जय जय जनिमार्गलग्नाणुवर्गापवर्गप्रदे ॥

End:

भो भो महेन्द्रप्रमुखा देवा मशकानिवैतानुत्सार्य दानवान्......... ॥

Colophon: (Sheet 49).

श्रीमद्भारद्वाजकुलप्रसूतेन नीलकण्ठदीक्षितेन विरचिते चम्पूकाव्ये चतुर्थोच्छ्वासः ।

Subject : Nīlakaṇṭhavijayacampū

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूः ॥

4058. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 577. Substance—Paper. Size—11 × 3¾ inches. Sheets—22. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Nīlakaṇṭhadīkṣita. Incomplete (1st Ucchvāsa only. Wants end)

Beginning—Same as No. 4052.

End:

चकितपलायितस्खलितमूर्च्छितनिष्पतितक्षतविबुधानु-
धावननिषेधिमहारथिकं विजहि जहीहि पाहि निगृहाण
हर...... ... ॥

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampū 1st Ucchvāsa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूव्याख्या ॥

4059. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 578. Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—12 (1-12). Lines—9 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—240. Author—Ghanaśyāma. Incomplete.

Beginning:

अस्तु श्रेयसि वस्तु यन्मम कुलस्वामीति शम्भोर्गृहं
प्राप्तस्तत्र करस्थ चक्रज(ल)जं पश्यामि पायाः पतिम् ।

श्रान्तोऽसावहमित्यसी(तो) वक्नु(तु)कादह्वाय त्रिए(ष्णो)र्गृहा-
नाप्तस्तत्र करस्थ डामरुमृगं पस्या(श्या)म्युमायाः पतिम् ॥

किञ्च ॥

दृढमुकुलकुचाम्बिका पुरा त्वं
तदनु जगत्त्वदभूदशेषमेतत् ।
मृदुमुकुलकुचाम्बिकाधुना त-
द्भुवननिपीतपयोधराम्ब भासि ॥ २ ॥

अपि च ॥

न(मा) यूरप्रभुरर्पयत्वतितराम...र्चितो
श्रीमानावतिशायिनी वितरतु श्रीमान्भूतेश्वरः ।
वीरानाजित........मे श्रीराट्टहासो महा-
नानन्दं भुवि मे ददातु भगवानानन्दवल्लीपतिः ॥ ३ ॥

......लाशम्भुरेचा सम्मेलनं तयोः ।
इति जातचितेम मम चारातयेन...माधाय(?) ॥ ४ ॥

सुन्दरीकमलानामदारः स पुरुषोत्तमः ।
पीताम्बरो घनश्यामः... ....ते ॥ ५ ॥

आत्मा यः शिवयोश्चिदम्बरमहायोगीन्द्रशाकम्भरि-
भ्राता श्री........ .. ....काशीमहादेवजः ।
मन्त्री चोलमहीपतेः सुगरिमा तुकोजिराजो.......
...........स घनश्यामः कवीनां कविः ॥ ६ ॥

मन्तुं हे भगवन् क्षमस्व..... ...रूपं भवा...
त्वानीते भगवानयैष(?) भवतो जानाति चैवं सति ।

....तु याति कृतिनोप्यचलैतिमस्तद्यश-
ऋत्यकूपान्तरशम्भुदूषणचणेकेषा...... ॥ ७ ॥

मद्ग्रन्थाब्धिपरम्पराङ्घ्रिजयवाग्देवीह शैवोस्म्यहं
गौरीकिङ्करया...यमुचा किन्दानवासक्तया ।
ब्राह्मण्यं रमयामपि(?) प्रकटित .....ब्राह्मणे
श्रीरित्यागमवागतः किल भुवि श्वश्रूष्वरक्ताः स्नुषाः ॥ ८ ॥

नाथं नन्दनमात्मनः श्वशुरयोः सत्रामृणीणां मुहु
र्नानासंशयभेदनश्च जहती मातर्गिरां देवते ।
नैवम्पूर्वमधिष्ठिता दशकृतित्वङ्कालिदासं मुदा
षण्मय्येव जयस्यतो मम घनश्यामस्य धन्यं जनु ॥ ९ ॥

* * *

वेधोदुष्करविद्धसालवचनं व्याख्यापितुर्मे दश
ग्रन्थीकल्पककालिदासकृतिगव्याख्या अपि क्षोटिकाः ।
द्विग्रन्थीकरनीलकण्ठवचसां टीका तु कीदृक्कथा-
प्यस्योच्चैः शिवभक्तिरेव करणं यन्मे दयार्द्रं मनः । २४ ॥

* * *

श्रीनीलकण्ठविजयचम्पोरेषा विरच्यते ।
अनुक्रमणिका यस्या ज्ञातायां ज्ञायते कथा ॥ २८ ॥

आदौ नान्दी प्रतिज्ञा च वर्ण्यतेऽथामरावती ।
इन्द्रः कृतेशपूजस्य तस्य यात्रोत्सवो बलेः ॥ २९ ॥

* * *

सङ्ग्रहेण मया सृक्तामनुक्रमणिकामिमाम् ।
व्युत्पन्नैरात्मनि न्यस्तं प्रबन्धः परिशील्यताम् ॥ ६७ ॥

अथ नीलकण्ठो नाम कविश्चिकीर्षितस्य निबन्धनस्य निरन्तरायपरिपूर्तये भगवन्तमर्धनारीश्वरमुद्दिश्य शिष्टसमुदाचारसम्मतं मङ्गलं चमत्करोति—वन्द इति ॥ वाञ्छितयोरिच्छाफलीभूतभुक्तिमुक्त्योः "अपि नारायणादीनां भुक्तिमुक्तीमहेश्वरात्" इति कैवल्यरहस्ये। लाभाय वन्दे। कर्म किमित्यात्मन्येव प्रश्नः ॥ कर्मद्वितीयेत्यगस्त्यः। तत्र स्वत एवोत्तरमाह 'तदिति' तत्कर्म। न तत्कथ्यते वक्तुं न शक्यत इत्यर्थः ॥

End:

॥ अनर्भाति ॥ अनभिसन्धिपूर्वफलमिति भावत्। परमेश्वरप्रीतिरिति भावः ॥ "उद्देशोऽभिसन्धिः" इति जयः (?) वन्ध्याफलः यत् यस्मात्कारणात्। * * पौलोम्याः शच्याः दर्पे द्वयोरित्यमरः ॥

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampūvyākhyā.

Remarks—The Ms. is in a fairly good condition. Ghanaśyāma's commentary has not yet been published by anybody so far.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूव्याख्या ॥

4060. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 579. Substance—Paper. Size—9½ × 4¼ inches. Sheets—90 (40-60, 79, 108-167+8). Lines—9 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1750. Author—Veṅkaṭeśa. Incomplete.

Beginning:

तिरोदधे । गुरुराख्यायिकया इन्द्रं प्रतिबोधयित्वान्त-
र्दधे स्वयमपि तिरोऽभूदित्यर्थः । * * त्रैरिविजय-
जनितहर्षेण उच्छृङ्खलो हासः अट्टहासध्वनिरिति भावः ॥
४५ ॥ चकितेति ॥

End:

.........अक्रीत.........

.......तेनदासास्ताय स एव......

......वेत इति भावः ॥

Colophon (Sheet No. 138)

मुत्तम्मागर्भजातेन...............मा ।
वेदवेदाङ्गविदुषा वेङ्कटेशाग्निपश्चिता ॥
नीलकण्ठाख्यविजयव्याख्या विरचिता मया ।
तनोतु विदुषां मोदं सुहृदां हृदयङ्गमम् ॥

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampūvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This commentary too has not been published.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूव्याख्या पताका ॥

4061. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪ-VYĀKHYĀ PATĀKĀ.

J. L. Collection No. 580. Substance—Paper. Size—14¼ × 5½ inches. Sheets—30. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī No. of Granthas—700. Author—? Incom-

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीशिवाय नमः ॥

व्याख्यातुं पदमेककं तदनलं ध्यात्वा सहस्रं समा
मूढोऽहन्तव नीलकण्ठविजयं त्वत्पादपद्मस्मृतिः ।
वाग्देवीवदनारविन्दसुषमासौगन्ध्यसम्पादिनी
व्याख्याति प्रवहत्प्रबन्धरचनाचातुर्यपारम्परी ॥ १ ॥

नीलकण्ठविजयस्य पताका-
मिच्छतो मम तु सैव विधत्ताम् ।
ख्यातिमत्र भुवने खलु नित्यं
सार्वभौमसदृशीव पताका ॥ २ ॥

नीलकण्ठपदपद्मनिस्सृतै-
रर्थजातमकरन्दनिर्झरैः ।
तत्पदं सरसिजं ह्यभिषेक्तुं
प्रश्रयेण यतते मम चित्तम् ॥ ३ ॥

नीलकण्ठपददत्ततदर्थै-
रेव पुष्पनिकरैरभिराद्धुम् ।
तत्पदं त्रिकरणैः पदपद्मं
प्रत्ययेन यतते मम चित्तम् ॥ ४ ॥

प्रसन्नवदनाब्जा सा वाणी वसतु मन्मुखे ।
यस्याः कटाक्षमात्रेण मान्यः कविकुलप्रभुः ॥ ५ ॥

महागणपतये नमः ॥

वन्दे वाञ्छितलाभाय कर्म किं तन्न कथ्यते ।
किं दम्पतिमिति ब्रूयामुताहो दम्पती इति ॥ १ ॥

उपेयसिद्ध्यर्थमुपाये प्रवृत्तिरिति न्यायेन वाञ्छि-तार्थलाभाय वन्दे इत्युक्तम्। वदिधातोः सकर्मकत्वात् कर्म किमित्याकाङ्क्षायां तत्कर्म न कथ्यते। किं दम्पति-मिति ब्रूयामिति दम्पतिशब्दस्य "दम्पती जम्पती जाया-पती भार्यापती च तौ" इति कोशानुशासरात् जाया-शब्दस्य दम्भावो जम्भावश्च निपात्यत इति निपातनाच्चै-कवचनेऽसाधुरिति दम्पतिमिति न प्रयोगार्हः। द्वीपज (द्विवच)नस्य साधुत्वेऽपि वस्तुन एकत्वाद्द्विवचनमप्य-साधुरिति(?) एकवचनस्य ननु(?) शिष्टत्वात् शब्ददोषः। द्विवचनस्य वस्तुद्वयाभावादिति न प्रयोगार्हमिति यत्कर्म न कथ्यते। "परास्य शक्तिर्विविधैव श्रूयते स्वाभाविकी ज्ञानबलक्रिया च" इति श्रुतिबलात्। "शक्तिशक्ति-मतोरैक्यं यः पश्यति स पश्यति।" इति वचनाच्च। तस्माद्वाङ्मनसगोचरम् दम्पतिशब्दैकवचनद्विवचनाभ्यां किमप्यनिर्वाच्यं तदहं वन्दे इति॥

'अनन्तविधवर्णानामाद्यं वै स्वरभूषितम्।
बीजं ब्रह्मपराशक्त्योर्हृदयं परिकीर्तितम्॥'

इति बीजोपास्यदेवतावन्दनविषय इति। "गुरूपदेशतो ज्ञेयं नान्यथा शास्त्रकोटिभिः" इति वचनात् गुरुकृ-पाकटाक्षैकलभ्यमिति तत्कर्म न कथनीयमिति। मिलितक-दलीफलवत् तद्वस्तु ज्ञेयम्। 'आशीर्नमस्क्रियारूपं वस्तुसङ्कीर्तनं तथा' इति त्रिविधं मङ्गलम्। अत्र नम-स्क्रियारूपं मङ्गलम्। अस्मिन्श्लोके वमित्याद्य(द्या)क्षर-

स्मामृतबीजस्य प्रयोगात् अस्मिन्कविविरचितप्रबन्धे अ
मृतप्राप्तिरिष्यत इति ध्वनितम् । "यदि अभिवादनंस्तु-
त्योः" । 'इदितो नुम्धातोः' इतीदित्वान्नुमागमः । आ-
त्मनेपदम् सकर्मकम् । प्रगृह्यत्वात् दम्पती इति । ॐ
तत्सदिति निर्देश इति 'तद्विजिज्ञासस्व' 'तत्त्वमसि'
इत्यादिश्रुतिभ्यः तच्छब्दस्य ब्रह्मवाचकत्वादिति ॥

End:

अपसरत इति विबुधभटा इत्यन्तं गद्यम् । वैरिवर्गस्ने-
हे ह्रदाः प्रसन्ना इव गूढनक्रा इतिवत् परिणामे दुःख-
मेवेति । कर्मणा देवभावं गतानपस्मरतः । दैत्यदेवानाभि-
घ्नतः रणाभिमुखे हतान् दैत्यदेवानभिघ्नतः । आशीवि-
षानिव भुजङ्गानिव स्थितानापततः शरान् ।

* * *

सैकतविरचित सेतव इव सर्वतो विजघटिरे विबुध-
भटाः सर्वतो विजघटिरे । "घट चेष्टायाम्" कर्तरि लिट्,
आत्मनेपदम्, विघटितवन्त इत्यर्थः । सेनामुखे निवि-
ष्टानां यमाग्निमरुतां पराजयात् वरुणस्य तटस्थत्वात्
उल्लङ्घितवेलोदधिकल्लोलायमानासुरभटानुद्वीक्ष्य स्वामि.... ॥

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampūvyākhyā 1st Āśvāsa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the first Āśvāsa. On the title page is given:—

"वृकोपनामकसन्यंभट्टस्येदम्"

This commentary is not available in print.

॥ नीलकण्ठविजयचम्पूव्याख्या ॥

4062. NĪLAKAṆṬHAVIJAYACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 581. Substance—Paper. Size—11 × 5 inches. Sheets—41. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—? Incomplete. (Wants end).

Beginning - Same as No. 4061.

End:

निरन्तरं सन्ततं निरिन्धनं ज्वलदविन्धनः "काष्ठं दार्विन्धनम्" इत्यमरः । अविन्ध... ॥

Subject: Nīlakaṇṭhavijayacampūvyākhyā, otherwise known as Patākā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the last sheet is given:—

त्वया गर्भे मातुर्यदिह चरितं चिन्तितमभू-
तदालोक्य स्वान्ते व्रज शिवमकार्ये त्यज रुचिम् ।
गतो दूरं मूर्खः क इव खलु वित्तार्जनधिया
चरेत्स्वैरं हित्वा धनपतिमृणादानरसिकः ॥

॥ नृसिंहचम्पूः ॥

4063. NṚSIMHACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4729. Page 159. Left column. Substance—Paper. Size—$7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—13. Lines—12 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Daivajñasūryapaṇḍita. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्री लक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥

आसीद्दैत्यकुले हिरण्यकशिपुः प्रौढप्रतापोऽसुर-
स्तस्यासीद्भगवत्प्रियो गुणनिधिः प्रह्लादनामात्मजः ।
दैत्येन्द्रस्तमपाठयत् स्वनिगमं नाङ्गीचकाराथ तं
विष्णोर्नाम विनेतरं न किमपि प्रायः प्रतिज्ञातवान् ॥ १ ॥

तज्ज्ञात्वा कुपितः पितातिपरुषैः वाक्यैः सुतं त्रासयन्
स्नेहार्द्रैरपि तत्प्रलोभनपरैः भूयः समाश्वासयन् ।
तं दृष्ट्वा दृढनिश्चयं पुनरसौ निर्विण्णचेताः परं
भृत्यानात्मजयातनार्थममराराातिर्दिदेशाचिरम् ॥ २ ॥

दैत्यः । अहो सवयसः सचिवाः साम्प्रतं विपक्षपक्षमा-
श्रितः पुत्राधमोऽयमुदरोत्पन्नो व्याधिरिव तरुसङ्घट्टनसमु-
त्पन्नदावाग्निरिवास्मन्नाशहेतुः कुलधूमकेतुरिवोदित आस्ते ।

End:

मद्वाणी यदि शार्ङ्गिणो गुणगणव्याकर्णनोद्यत्सुधा-
स्वादोद्यद्विशुद्धिभूरिरभसेनार्थेन हीनं पदम् ।
कुत्राप्युक्तवती स्वता भवति चेत्तत्साधवः क्षम्यतां
गुञ्जामौक्तिकहीरपुञ्जपतिता प्राज्ञैर्न किं त्यज्यते ॥ १० ॥

आस्ते त्रस्तसमस्तदोषनिवहं गोदात्रिदर्भायुते
क्रोशेनोत्तरतस्तदुत्तरतटे पाथाभिधानं पुरम् ।
तत्रासीद्गणकाग्रणीः पृथुयशाः श्रीनागनाथद्विजो
भारद्वाजकुलेऽथ तस्य तनयः श्रीज्ञानराजाभिधः ॥ ११ ॥

यद्ग्रन्थान् समधीत्य शिष्यनिवहोऽप्याचार्यचर्यामगात्
तत्सूनुर्गणितानपि (गम) प्रतरणे यत्कर्णधारः सुधीः ।
सङ्गीतागमकाव्यनाटकपटुः सूर्याभिधानः कविः
चम्पूकाव्यमिदं चकार चतुरं लक्ष्मीपतिप्रीतये ॥ १२ ॥

Colophon:

इति श्रीदैवज्ञसूर्यपण्डितविरचिते नृसिंहचम्पूकाव्ये चतुर्थोल्लासः ॥
श्रीरस्तु ॥

इति नृसिंहचम्पूः सम्पूर्णा ॥

Subject: Nṛsimhacampū 1-4 Ullāsas.

Remarks :—The Ms. is in good condition. A paper transcript of this Ms. is available in this library. See T. V. No. 3 1.

The author, Daivajñasūryapaṇḍita, is already known to us as the author of the Rāmakṛṣṇavilomakāvya. The present work deals with the story of Prahlāda and his deliverence from the cruelties of his father by God Viṣṇu in the form of Narasihma or Man-Lion. The work does not seem to have been printed so far.

॥ नृसिंहचम्पूः ॥

4064. NṚSIMHACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 582. Substance—Paper. Size—10×4½ inches. Sheets—14. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Daivajñasūryapaṇḍita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4063.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ नृसिंहचम्पूः ॥

4065. NṚSIMHACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4727. Page 159. Left column.

Substance—Paper. Size—9⅓ × 4⅓ inches. Sheets—24. Lines—8 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—370. Author—Saṅkarṣaṇa. Complete.

Beginning:

श्रीनृसिंहाय नमः ॥

प्रेङ्खत्तक्षकशेषकुण्डलमिहो(?)द्दामरत्नाङ्कुर-
ज्योतिर्मण्डलपाटलीकृतलसल्लोकत्रयीमण्डपे ।
सन्ध्याताण्डवडम्बरं विरचयन् प्रोत्तुङ्गगण्डोच्चल-
त्सिन्दूरारुणिताम्बरो विजयते विघ्नौघविध्वंसकृत् ॥

मल्लारेम्लालसायाश्च भवानीशिवदासयोः ।
पित्रोरपि पदद्वन्द्वं नौमि सर्वार्थसिद्धिदम् ॥ २ ॥

भ्राम्यद्गुञ्जदमन्दभृङ्गमिलितप्रोत्फुल्लनीलाम्बुज-
च्छायास्तीर्णविशालकालविलसद्दर्वीकराधीश्वरे ।
यच्छेते सकलासुरप्रमथनं क्षीरार्णवे श्रीयुतं
तद्ध्यायेम सदा सदाशिवमुखध्येयं सुनीलं महः ॥ ३ ॥

इह सकलकलोद्यद्वंशमूर्धन्यभूषा-
मणिरखिलविपश्चित्पादपद्मैकभृङ्गः ।
सकलजलधिपारप्रान्तविश्रान्तकीर्तिः
जयति जगति विद्वान् कोऽपि सङ्कर्षणाख्यः ॥

कवित्वे शक्तिश्चेन्न हि भवति शास्त्रेषु विदुषां
तयोः सम्पत्तिश्चेदखिलनृपतिप्रीतिरपि यत् ।
. . . .
. . . . .यस्मिन्निवसति ॥ ५ ॥

मीमांसाजन्मभूमिः खनिरपि निखिलन्यायसाङ्ख्यागमानां
वेदान्तानाञ्च वक्ता कविकुलतिलकः सर्वसामन्तपूज्यः ।
श्रौताब्धेर्मन्दराद्रिः प्रतिनिधिरतुलः श्रीनृसिंहप्रसादा-
च्चम्पूकाव्यं रसालं रसयति विबुधानन्दसन्दोहहेतुः ॥ ६ ॥

पूर्वोत्तरमीमांसापरः ॥

सम्पाद्यापूर्वलक्ष्मीं सपदि सुकृतिनां देवतामध्यवर्ती
विष्णुः सोमैकभाजामपि निरतिशयप्रीतिदाने समर्थः ।
वेदाः सर्वेऽपि यस्मादनृतरजतवद्भाति यस्मिन्प्रपञ्चो
लक्ष्यो वेदान्तवाक्यैः वितरतु भवतां सोयमीशो विभूतिम् ॥ ७ ॥

* * * *

इति यद्यपि नास्ति मेऽधिकार-
स्तदपि श्रीपतिवर्णने प्रयत्नः ।
अपि मन्दधिया(मया)धुनैव
क्रियते दुर्जयपातकौघशान्त्यै ॥ १० ॥

यस्य च चतुरुदधिवेलावनविराजमानसकलधराचक्रवि-
क्रमणचातुरीचतुरनिखिलकुलाचलपरिदृढकैलासशिखरसह-
स्रमध्यवर्तिहृ(नि)वैकुण्ठनाम्निपर्वते व्याकरण इवोत्तम-
धातुभूषितवपुषि शङ्कर इवामन्दमन्दाकिनीपूरितशिरसि
वेद इव शतपथप्रकटितपरमपुरुषार्थे युधिष्ठिर इव भीमा-

र्जुनसेविते द्विजातिफालस्थल इवातिविस्तीर्णतिलके ❀ वृन्दारकमध्यवर्तिनः पुरुषोत्तमस्य गुणगणवर्णनाकीर्ण-पूर्णकर्णपुटाः कतिचित्सुखमनुभवन्ति ॥

End:

इति भक्तवचो यदाभव-
न्मृतदेहान्महदुज्ज्वलं महः ।
निरगान्नरसिंहविग्रहो
भुवि दृष्टं त्रिदशैस्तदद्भुतम् ॥

इत्यद्भुतरसः ॥

इति दलितसपत्नः प्राप्य लीलावतारं
सकलभुवनराज्ये स्थापयित्वा स्वभक्तम् ।
जलधिकलितभूमेर्भारमुद्धृत्य तूर्णं
सुरगणमपि दृष्ट्वान्तर्दधे श्रीनृसिंहः ॥

इति सकलकलोन(?)स्फारवाग्ब्रह्मविद्या
दुरधिगमसमुद्रोत्तुङ्गपारङ्गतेन ।
जगदखिलविपश्चिद्भक्तसङ्कर्षणेन
व्यरचि नृहरिचम्पूकाव्यमेतत्क्षणेन ॥

Colophon:

इति सकलकलाकुलतिलकशिवदाससूरिसूनुसङ्कर्षणाविरचिते नृसिं-
हचम्पूकाव्ये चतुर्थोल्लासः ॥

श्रीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

Subject: Nṛsimhacampū 1-4 Ucchvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is another work of the same name but by a different author. The author of this work is one Saṅkarṣaṇa. This too deals with the same topic as the previous one. This work also does not seem to have been published so far.

॥ नृसिंहचम्पूः ॥

4066. NṚSIMHACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4728. Page 159. Left column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—21. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—360. Author—Keśavabhaṭṭa Complete.

Beginning:

कनकरुचिदुकूलः कुण्डलोल्लासिगल्लः
शमितभुवनभारः कोऽपि लीलावतारः ।
त्रिभुवनसुखकारी शेषधारी मुकुन्दः
परिकलितरमाङ्गो मङ्गलं नस्तनोतु ॥

श्रीलौगाक्षिकुलारविन्दतरणिर्माध्यन्दिनाम्नायवित्
मीमांसायुगतर्कतन्त्रचतुरः साहित्यरत्नाकरः ।
काव्यं श्रीनृहरेः करोति सुकृती गोदातटप्रोल्लस-
त्पुण्यस्तम्भनिवासिकेशवसुतानन्तात्मजः केशवः ॥

विष्णोर्नाभिसरोरुहे कमलभूः पाथोनिधौ माधवः
कैलासे सपरिग्रहस्त्रिनयनः पातालतः पन्नगः ।
किंचित्कालममंस्त चारुवसतिश्लाघामहोयत्कृया-
देवोपप्लवकृद्धिरण्यकशिपुर्दैत्याधिराजोऽभवत् ॥ २ ॥

तेपे तपः परमदारुणमूर्ध्वबाहुः
व्योमेक्षणः कनकपिङ्गजटाकलापः ।
अङ्गुष्ठकाग्रकलितावनिरुग्रतेजाः
सर्वार्थनिस्पृहमना स भुजङ्गवृत्तिः ॥ ४ ॥

ततस्तदीयोग्रतेजःप्रचयेन तप्ताः सुमनसः सर्वे समुज्झितत्रिदिवादिवासाः कथमपि ब्रह्मलोकमागत्य धात्रे विज्ञापयामासुः ।

End:

गृहे गृहे माङ्गलिकक्रियाणा-
मासीत्समारम्भविधिस्तदानीम् ।
वेदादिविद्याध्ययनानि चास्य
तस्यापि नासीन्मनसो विषादः ॥ ६ ॥

विद्वन्मण्डलकल्पपादपवनं विद्योतिवाग्देवता-
सङ्केतायतनं नितान्तकमलालीलाविलासास्पदम् ।
लक्ष्मीवल्लभभक्तिभाण्डभवनं भूमण्डलीमण्डनं
कीर्तेः केलिनिकेतनं दलपतिर्गोविन्दनामाभवत् ॥

श्रीमान्कल्पमहीरुहः किमवनौ किं वाथ चिन्तामणिः
किं कर्णः किमु विक्रमः किमथवा भोजोऽवतीर्णः परः ।
इत्थं यत्र विलोकिते सति सतां बुद्धिः समुज्जृम्भते
सोऽयं श्रीमदुमापतिः दलपतिस्तस्यांगजो नन्दति ॥

श्रीलक्ष्मीनृहरिप्रसादविमलस्यानस्य तस्याग्रथा
नानानूतनगद्यपद्यरचनाविद्यैकवाचस्पतिः ।

मीमांसानलिनीविकासतरणिन्र्यायाब्धिमन्थाचलः
चम्पूं केशवपण्डितो व्यरचयच्चेतश्चमत्कारिणीम् ॥

विलासो यद्वाचां क्षपयति कटाक्षं मृगदृशां
रसोद्रेकस्तासामधरयति बिम्बाधरमपि ।
मृदुत्वं पाण्डित्यं यदि न गणयत्यङ्गलतिका
मृदुत्वं क्वेदं त्वत्कुचघटतटप्रान्तविजयी ॥ १० ॥

भो कर्णाटकगौडगुर्जरमहाराष्ट्रौद्रपाञ्चालक-
श्रीमद्द्राविडकान्यकुब्जकवयः कोलाहलं मा कृथाः ।
शैलाधीशसुतादृगञ्चलचलत्कीरैकलीलायितं
काव्यं केशवपण्डितस्य कृतिनः कर्णामृतं श्रूयताम् ॥

काव्यं कर्तुमजानतापि रुचिरा चम्पूरियं गुम्फिता
श्रीलक्ष्मीनृहरिप्रतापमहिमा सोऽयं समुज्जृम्भते ।
यत्सूते सलिलं नितान्तविमलं चन्द्रोपलः शीतलं
....सान्द्रसुधामयः समहिमाशीतद्युतेः केवलम् ॥ १३ ॥

Colophon :

इति श्रीकेशवभट्टविरचितं(ता) नृसिंहचम्पूः सम्पूर्णा ॥

(Sheet No. 20)

इति श्री भट्टकेशवविरचिते चम्पूकाव्ये पञ्चमस्तबकः ॥

Subject: Nṛsimhacampū 1-6 stabakas.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition.

This is a third Nṛsimhacampu by a writer named Keśavabhaṭṭa. The subject of this work too happens to be the same

as the two previous works. This work too has not been printed so far.

॥ भागवतचम्पूः ॥

4067. BHĀGAVATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4709. Page 160. Left column. Substance—Paper Size—12⅞ × 5 inches. Sheets—111. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2200. Author—Cidambara. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवेदव्यासाय नमः ॥

कल्याणमाचरतु वः करुणासरस्वान्
कश्चिद्विपश्चिदपि निश्चितपा.... ।
आश्चर्यमूर्तिरपदानवरोऽपि योऽलं
वक्त्रे करेऽपि वहने वरदानरीतिम् ॥ १ ॥

अपि च ॥

भद्रं करोतु बलभद्रसहोदरो....
........तस्सुनिरूढशक्तिः ।
वारांनिधौ प्रकटितप्रवरोरुधामा
श्रीराम एव सुरसंश्रितपारिजातः ॥ २ ॥

गोत्रे महीयसि गुणैर्भुवि सूर्यपूर्व-
नारायणाध्वरिमणेर्ननु कौशिकीये ।
पुत्रादनन्तपदपूर्वपदाद्बुधोऽभू-
न्नारायणादिह चिदम्बरनामधेयः ॥ ३ ॥

कौतूहलेन विबुधोत्तमकर्णभाग्यं
कौन्तेयरामयदुनाथकथागुणाढ्यम् ।
कान्तं यतः समुदपद्यत काव्यरत्नं
रत्नं पयोरसनिधेरिव कौस्तुभाख्यम् ॥ ४ ॥

संबुद्धसारसमुखं बुधसंस्तुताङ्घ्रि-
मम्बुध्यधीश्वतनयासखमम्बुजाक्षम् ।
कम्बुप्रभां कमलजस्य वधूं च नत्वा
चम्पूं चिदम्बरकविः स चरीकरीति ॥ ५ ॥

काव्येषु सत्स्वपि महत्सु कवीश्वराणां
प्रायो मितापि भणितिः प्रमुदे मदीया ।
कूलङ्कषेषु भुवने सरिताङ्कुलेषु
कुल्यापि किं न सरसा कुरुते प्रमोदम् ॥

कोलाहलं कुमतयः कवयन्तु नाम
तूष्णीकता सुकविभिर्न तु जातु कार्या ।
वादोन्मुखे द्विजकुले बहुधागमेषु
वाच्यामुदे(?) किमु शुको न परीक्षितोऽभूत् ॥

मामा परस्य चरितं मम यादवानां
नाथस्य वर्णयतु नातिगुणापि वाणी ।
यः पाण्डवस्य यमिमृग्यपदोऽप्यसारं
सारथ्यमप्यकृत सान्द्रकृपाश्रितस्य ॥

आसेदिवानसितकन्धरवाहभावं
सम्नन्दनः कृतकरग्रहदेवसेनः ।

स्कन्दामरेन्द्रसदृशोऽभिदुरास्त्रशक्त्या
सोऽभूत्परीक्षितपराक्षितिभृत्परीक्षित् ॥

पादैश्चतुर्भिरपि पाण्डुकुलप्रदीपः
संयोजयन्जयकृता स्वगुणेन धर्मम् ।
यः पालयन्न(?)जनमेव यशःपयोधिः
कामं कृती भुवि कलिञ्च कृतीचकार ॥

End:

हंसाधिराजरथपूर्वसुपर्ववाचा
ध्वंसाय दुष्टमनसामवतारभाजा ।
संसारिणामनुसृतिः परमेण पुंसा
कंसारिणापि सरसं कलयाम्बभूवे ॥

नवनवकृतिचित्रैः पद्मनाभश्चरित्रैः
भुवनमतिपवित्रैर्द्वारकाभूनिवासी ।
अवनविरचनायमाङ्कितां(?) जागरूको
(?)नवनविषयभूमानन्दयामास लोकम् ॥

Colophon:

इति कौशिकगोत्रस्य सूर्यनारायणाध्वरिणः सूनोरनन्त-
नारायणसुमतेः पुत्रस्य चिदम्बरस्य कृतौ चम्पूभागवते
तृतीयः स्तबकः ॥

चम्पूभागवतं नामकाव्यं समाप्तम् ॥

Subject: Bhāgavatacampu 1-3 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

There are several Campukāvyas dealing with the story of the Bhāgavata by different writers. Most of them are not printed

The present work is that of Cidambara Kavi, whose other works have been described already. See Number 3749.

॥ भागवतचम्पूः ॥

4068. BHĀGAVATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10106. Page 160. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{5}{8} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—49 (122-170). Lines—8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—2200. Author—Cidambarakavi. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4067.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This seems to have been the original of the Ms. described under No. 4067.

॥ भागवतचम्पूः ॥

4069. BHĀGAVATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10107. Page 160. Left column.
Substance—Palm leaf. Size—$16 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—84 (149-232). Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1250. Author—Rāmabhadra. Complete.

Beginning:

अस्तु श्रियै श्रीसुहृदच्युतेन्दो-
रैश्वर्यसिद्ध्यै पतिरञ्जनाद्रेः ।
बलाय जेता बलिदानवस्य
पुमर्थहेतोः पुरुषः पुराणः ॥

प्रकाश्य पाणिश्रितमेणमग्रे
स्वाधीनयन् स्वान्तमृगं मुनीनाम् ।
आपादयेदच्युतभूवलारे-
रहार्यमैश्वर्यमहार्यधन्वा ॥

उच्चारभंग्या युगपच्छ्रुतीना-
मुपात्तसाफल्यचतुर्मुखीकः ।
आयुष्कलामच्युतरायमौले-
राकल्पमाकल्पयताद्विधाता ॥

धम्मिल्लशैवालधरा विराज-
दपाङ्गमीनाधरविद्रुमाभा ।
धन्या पितुच्छायतयाब्धिकन्या
तन्यादवन्यां श्रियमच्युतेन्दोः ॥

पुष्यात्पुरन्ध्री पुरशासनस्य
पुन्नागपुष्पां श्रियमच्युतेन्दोः ।
कलानिधानं दधती कबर्या
संयोजयन्तीव सदा रजन्याः ॥

निजाश्रयः निर्मलसूक्तिपूरं
नेतुं प्रणम्रान् घटयन्त्रमेव ।
पाणौ वहन्ती स्फटिकाक्षमालां
वाणी पुराणी वशवर्तिनी स्यात् ॥

विस्तारिणो व्यासमुखोक्तिपूरा-
त्कथां...कथयामि पुण्याम् ।

अम्भो नयन्ती पृथगापगानां
कुल्योपयोगाय कुतो न भूयात् ॥

अस्ति खलु समस्तजगदद्भुतवस्तुसा...समुच्छीलितविपणिरामणीयका सौवर्गपुरगोपुराग्रविलासवासयष्टिकाधिष्ठितमयूरमदनहस्ततालायमानपरस्परपरीत....पटपटायितनर्मभवनहर्म्यशिखरसन्दानितविविधवैजयन्तिका * मथुरा नाम नगरी ॥

End:

इन्धानः सममग्रजेन जननीं हृष्यन्मुखीं देवकीं
वन्दित्वा वसुदेवमप्यविरमद्वात्सल्यमाभ्यां पुनः ।
आश्लिष्टं कृतनन्दनं धुरमसौ राज्ये तथा माथुरं
विन्यस्य स्वयमुग्रसेनमतनोद्विश्वत्रयीपालनम् ॥

Colophon:

दुर्मतिशरदि विबुधदेशिकदिने हरिदश्वे च हयारूढे वलक्षेच पर्वपूर्वतिथौ विबुदतिथिसत्कारधुरन्धरस्य सङ्गीतसाहित्यमुखविद्यावदुषानस्य सकलगुणसम्पन्नस्य श्रीरामभद्रस्य भागवतचम्पूप्रबन्धः सम्पूर्णो जातः ॥ हरिः ॐ ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

Subject: Bhāgavatacampū.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This is a second Bhāgavatacampū by a writer named Rāmabhadra. It is very likely that this Rāmabhadra is different from the famous Rāmabhadra Dīkṣita.

॥ भागवतचम्पूः ॥

4070. BHĀGAVATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 12369. Page 160. Left column.

Substance—Paper. Size—11 × 5 inches. Sheets—92. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1550. Author—Rājanātha. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4069.

Colophon:

इति श्रीराजनाथकविकृतभागवतचम्पूप्रबन्धः समाप्तः ॥
श्रीकृष्णः प्रीयतां सदा ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this work given in this Ms. is different from that given in No. 4069. In No. 4069 the author's name appears as Rāmabhadra. Dr. Burnell gives the name as Raghunātha.

॥ भारतचम्पूः ॥

4071. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4695. Page 160. Left column.

Substance—Paper. Size—1⅛ × 5¾ inches. Sheets—93. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2300. Author—Anantabhaṭṭa. Complete.

Beginning:

कल्याणं वो विधत्तां करटमदधुनीलोलकल्लोलमाला-
खेलल्लोलम्बकोलाहलमुखरितदिक्चक्रवालान्तरालम् ।
प्रत्नं वेतण्डरत्नं सततपरिचलत्कर्णतालप्ररोह-
द्वाताघूर्णत्कराजिह्मीपाद्दूरविघूतफणाभृद्भूषाभुजङ्गम् ॥ १ ॥

तुहिनकिरणवंश्यस्थूलमुक्ताफलानां
विपुलभुजनिराजद्धीरलक्ष्मीविभूम्नाम् ।
हसितसुरपुरश्रीरस्ति सा हास्तिनाख्या
रिपुजनदुरवापा राजधानी कुरूणाम् ॥ २ ॥

End:

राज्ञां मौलिपरम्परां चरणयोः पाणौ प्रदानश्रियं
बुद्धौ राजनयोदयं हृदि कृपां सत्यं रसज्ञाञ्चले ।
बाहौ सागरमेखलां वसुमतीं मस्ते किरीटं मुदा
कुर्वन् धर्मतनूभवश्चिरमसौ गोपायति स्म प्रजाः ॥ ९ ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पूभारते द्वादशः स्तबकः समाप्तः ॥१२॥

दिगन्तरलुठत्कीर्तिरनन्तकविकुञ्जरः ।
प्राणैस्तुल्यं सरस्वत्याः प्राणैषीच्चम्पुभारतम् ॥

उन्मीलदोषसकुशेशयसौरभणिा-
मुन्मृत्यदीशमकुटीतटिनीवल्लीनाम् ।
आचान्तवैरियशसाममृतोर्मिलानां
वाचामनन्तसुधियो वसुधैव मूल्यम् ॥

अंगिरःफाल्गुने शुक्ले द्वितीयायां शुभे दिने ।
अच्युतो लेखकः सूरिरलिखच्चम्पुभारतम् ॥

Subject: Campubhārata. 1—12 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets are sulpherated.

The wok is available in print being published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

॥ भारतचम्पूः ॥

4072. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4696. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—10¼×4 inches. Sheets—129. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2300. Author– Anantabhaṭṭa. 1-12 stabakas only.

Beginning end colophon and subject—Same as No. 4071.

विश्वावसुनामसंवत्सरे दक्षिणायने वर्षर्तौ श्रावणमासे कृष्णपक्षे चतुर्दश्यां समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

Subject: Bhāratacampū. 1-12 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in very good condition. First six sheets are missing in the 6th stabaka.

The copying of this Ms. was finished in the cyclic year Viśvāvasu, Dakṣiṇāyana, Varṣartu, Kṛṣṇapakṣa and 14th day.

॥ भारतचम्पूः ॥

4073. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10098. Page 160. Left column. Substance— Palm leaf. Size—15× 1¼ inches. Leaves—93. Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2300. Author—Anantabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4071.

The two verses found after the colophon in No. 4071 are also found here.

Remarks: —The Ms. is in good condition.

On the title page is given

भारतचम्पुविले आकश्लोक ௲௨௰௮ (1028) चूर्णिकै ௨௱௩௰௮ (238) परमशिवाय नमः and पञ्चनदस्य भारतचम्पू...

॥ भारतचम्पूः ॥

4074. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10099. Page 160. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1¼ inches. Leaves—90. (106-195). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—2300. Author—Anantabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject same as No. 4071.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4075. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10100. Page 160. Left column. Substance—Palm leaf. Size—15½ × 1 inches. Leaves—124 (1-65, 62-85 & 91-125). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2200. Author—Anantabhaṭṭa 1-12 stabakas (Wants in the middle).

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4071.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4076. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10101. Page 160. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—127. Lines—6 to Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1900. Author—Anantabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4071.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4077. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10102. Page 160. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{1}{4} \times 1$ inches. Leaves—155. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—2200. Author—Anantabhaṭṭa. 1-12 stabakas. (Wants beginning and end)

Beginning:

·········घण्टामणेरभिहतस्य घनारवेण ॥

वक्त्रं विलासमणिदर्पणधार्यमाणं

वामा हिमांशुरयमित्यवधार्य यस्याम् ।

···शुबिम्बधृतिरश्रुतदृष्टपूर्वे

तस्येति तारश्चधियं विनिवर्तयन्ति ॥

End:

राज्ञां मौलिपरम्परां चरणयोः पाणौ प्रदानश्रियं

Colophon; (Leaf No. 140)

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पूभारते दशमस्तबक: ॥

Subject: Bhāratacampū 1-12 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4078. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4702. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—11⅓ × 5¾ inches. Sheets—66. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Anantabhaṭṭa. 1-5 & 8-12 stabakas only.

Beginning and end: Same as No. 4071.

Colophon:

अनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पूभारते द्वादश: स्तबकः समाप्त: ।

दिगन्त + सन्तः ॥

विश्वावसुनामसंवत्सरे दक्षिणायने वर्षतौ श्रावणमासे कृष्णपक्षे चतु

र्दश्यां समाप्तोऽयं ग्रन्थ:

Subject: Bhāratacampū 1-5 & 8-12 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4079. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 583. Substance—Paper. Size—9¾ × 4 inches. Sheets—128. Lines—9 to a Page.

Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2400. Author —Anantabhaṭṭa. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4071.

Colophon:

इत्यनन्त + द्वादशस्तबकः ॥ १२ ॥

दिगम्बर + मूल्यम् ॥ २ ॥

श्रीमहागणपतिर्जयति ॥ भारतचम्पूः समाप्ता ॥

ग्रन्थसङ्ख्या २४००, प्रमाथिनामसंवत्सरे माघमासे कृष्णपक्षे द्विती-याय़ां तिथौ भौमवासरे हे पुस्तक नारायणभट्टरा(वि)डेन लिखितं असे ॥

Subject: Bhāratacampū 1-12 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

The Ms. was copied in the cyclic year Pramāthin, Māgha month, Dark fortnight, 2nd day and Tuesday by Nārāyaṇa-bhaṭṭa.

॥ भारतचम्पूः ॥

4080. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10103. Page 160. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—$15 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—81. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1700. Author—Anantabhaṭṭa 1-5 Stabakas. (Wants end).

Beginning—Same as No. 4071.

End:

सुदति बहुपरागधूसरापि त्वमपहरस्यधुना मनो मदीयम् ।

रतिरिव हरकोपदह्यमानस्मरतनुधूमलवाविलाङ्गी ॥

Colophon : (Leaf 262)

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पुभारते चतुर्थस्तबकः ॥

Subject: Campubhārata. 1—5 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Two leaves in the beginning contain some stotra on Nārāyaṇa.

॥ भारतचम्पूः ॥

4081. BHĀRATACAMPŪḤ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15536.

Substance—Palm leaf. Size—$17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—81. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1700. Author—Anantabhaṭṭa 1-5 stabakas.

Beginning—Same as No. 4071.

End: Same as No. 4080.

Colophon: (Leaf 60)

इत्यनन्तभट्टकृतौ चम्पूभारते चतुर्थोल्लास (!)।

Subject: Campūbhārta. 1-5 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4082. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 584. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—46. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Anantabhaṭṭa. 1-4 stabakas only.

Beginning—Same as No 4071.

End and colophon—Same as No. 4087.

Subject: Bhāratacampū.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4083. BHĀRATACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 689. Substance—Paper. Size—9¾×4 inches. Sheets—74. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Anantabhaṭṭa. 1-5 stabakas.

Beginning:

षड्गुणैश्वर्यसम्पन्नं सत्यभामामनोहरम् ।
सेवे मदनगोपालं शृङ्गारमिव जङ्गमम् ॥

चिन्तिता वासुदेवस्य चिरन्तनतपःफलम् ।
वल्लवीहृदयानन्दवालिमा कापि नीलिमा ॥

कल्याणं वो०

Same as No. 4071.

End:

तदनु विदितवार्तो धार्तराष्ट्रश्वरेभ्यः
शुभमुणचरितेभ्यस्सूतजानां श्रतस्य ।
वसतिमरिजनानां मात्स्यभूपालपुर्यां
हृदयमुकुरलग्नैर्हेतुभिर्निश्चिकाय ॥

अन्येधुरंगेश्वरसौबलाभ्यां......

Colophon: (Sheet No. 53).

इत्यनन्तभट्टकृते चम्पूभारते चतुर्थस्तबकः ॥

Subject. Bhāratacampū. 1-5 stabakas

Remarks;—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4084. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10105. Page 160. Left column. Substance—Palm leaf. Size—9¼×1½ inches. Leaves —23. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—820. Author—Anantabhaṭṭa. 1-3 stabakas. only. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4071.

End:

श्रोणीनम्रङ्करणमहिमा कोपलेशो यदीयः

तस्यावासं द्रिञमभिययैा तापसस्येन्द्रसूनुः ॥

Colophon: (Leaf No. 20.)

इत्यनन्तभट्टकृते चम्पुभारते द्वितीयस्तबकः ॥

Subject: Bhāratacampū. 1-3 Stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This Ms. abruptly ends in the middle of the third stabaka.

A few fragmentary leaves at the end contain some verses from the Kṛṣṇakarṇāmṛta.

॥ भारतचम्पूः ॥

4085. BHĀRATACAMPŪḤ.

T. 3. Collection No. 695. Substance—Paper. Size—10¼×4

inches. Sheets—40. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—650. Author—Anantabhaṭṭa. 1-3 stabakas only.

Beginning—Same as No. 4071.

End:

अथ स्मित्वा तुन्दं परिमृशति मन्दायितगतौ
समापृच्छ्य प्रीत्या त्रिदिवमुपयाते हुतवहे ।
रथाभ्यां मौनिभ्यां घनसलिलसेकेन महता
विजेत्रौ तौ कृष्णौ विविशतुरुपान्तं नरपतेः ॥ १२ ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पुभारते तृतीयस्तबकः ॥

Subject: Bhāratacampū. 1-3 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the first two verses of the next stabaka.

॥ भारतचम्पूः ॥

4086. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4699. Page. 160. Left column. Substance—Paper. Size—7½×4¾ inches. Sheets—23. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—270. Author—Anantabhaṭṭa. Second stabaka only.

Beginning:

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादार्यगुरुभ्यो नमः ॥
शुभमस्तु ॥ हरिः ॐ ॥

एकदा तु ते सर्वेऽपि सुपर्वसरितः सलिलेषु चिरं वि-
हृत्य समुत्तीर्णाः ॥

End:

तस्मिन्नाहितलक्षणे नरपतौ राज्याभिषिक्ते सति
स्वान्यक्षीणि दधुर्यदम्बुशिशिरे लिप्ताङ्गके कुङ्कुमैः ।
रागं यद्विभराम्बभूवुरवहन् यद्वर्णिते वर्णिभि-
र्निष्पन्दत्वमतः स्वदृष्टिविदितं पौरा विवव्रुः स्फुटम् ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पूभारते द्वितीयस्तबकः समाप्तः ॥

Subject: Bhāratacampū. Second stabaka only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4087. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 585. Substance. Paper. Size—9×4½ inches. Sheets—14. Lines—9 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Anantabhaṭṭa. Fourth stabaka only.

Beginning:

याते ततो निजपुरीं यदुवंशकेतौ
राज्ञे मयोमणिसभां रचयाम्बभूव ।
तस्या रुचं समवलोक्य शुचाधुनापि
जीवं गतागतजुषं वहते सुधर्मा ॥

End:

तस्याथ पाशुपतलाभदुरापदीप्ते-
रक्ष्णोः समक्षमुपरिप्लवपक्ष्मपङ्क्तेः ।

आश्चर्यवृत्तिरखिलैरनुगामिभिः स्वै-
रन्तर्दधे स भगवानमृतांशुमौलिः ॥

Colophon :

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पूभारते चतुर्थस्तबकः समाप्तः ॥

Subject: Bhāratacampū. Fourth stabaka only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4088. BHĀRATACHAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 586. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—18. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—216. Author—Anantabhaṭṭa. Fifth stabaka only.

Beginning:

अथ सविधतपोधनैः कृताशीः
अमरपतेर्धृतशासनः स पार्थः ।
रयजितपवनं समातलिः सन्
रथमधिरुह्य मुदा दिवं प्रतस्थे ॥

End:

तथारण्ये भगवतो वचसा निकाम
मासाद्य मोदभरमाश्रममागतानाम् ।
प्राप्तारणेर्द्विजवरस्य शुचेव साक-
मन्तं जगाम सपदोऽपि महानमीषाम् ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पुभारते पञ्चमस्तबकः समाप्तः ॥

Subject: Bhāratacampū. Fifth stabaka only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4089. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L Collection No. 587. Substance—Paper. Size—9×4 inches. Sheets—14. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Anantabhaṭṭa. Fifth stabaka only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4088.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4090. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4703. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—14×6 inches. Sheets—7. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Anantabhaṭṭa. 6th stabaka only. (Wants end)

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

तदनु ते भरता व्यवधाश्रया-

चरमहायनलङ्घनकाङ्क्षिणः ।

अतिचिरं रविभाण्डविवर्धिता-

ननुचरानिव तामटवीं जहुः ॥ १ ॥

End:

मानिनामचरमोऽथ सुशर्मा
मध्यवर्तिनमनीकपयोधेः ।
सन्मुखो झटिति बन्धमनैषीत्
सज्यया रिपुमपत्रपया च ॥

Colophon: Nil

Subject: Bhāratacampū 6th stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4091. BHĀRATACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10104. Page 160. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Leaves—45. Lines—4 to 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—500. Author—Anantabhaṭṭa 6-8 stabakas.

Beginning—Same as No. 4090.

End:

इति वादिनो रविसुतस्य मानसं +
अनवाप्य काममियथेव केवलम् ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पुभारते अष्टमस्तबकः ॥

Subject: Bhāratacampū 6-8 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4092. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 588. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{8}$

inches. Sheets—11. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—160. Author—Anantabhaṭṭa. Eighth stabaka only.

Beginning:

तावत्पाण्डुसुतेन कौतुकवता कर्तुं प्रकोष्ठाङ्कणे+
प्राघ्रुड्डासरसञ्चया इव घनैः प्राप्यमहाद्रेस्तटीम् ॥ १ ॥

End and colophon—Same as No. 4091.

Subject: Bhāratacampū. Eighth stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given:—

'इद पुस्तकं मन्मथसंवत्सर आषाढविशद्देतरपक्षे चतुर्दश्यां तृतीय-
प्रहरसमये प्रकोपनाम्ना गङ्गाधरात्मजेन महादेवेन लिखितम् ॥

The Ms. was copied by Mahādeva, son of Gangādhara, in the cyclic year Manmatha, Āsāḍha month dark fortnight, and 14th day.

॥ भारतचम्पूः ॥

4093. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 589. Substance—Paper. Size—9½×4¼ inches. Sheets—31. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Ninth and Tenth stabakas only.

Beginning:

अथोभये ते कुरवो रणाय स्वनामधेयोपम(सुप्रसिद्धम् ।
क्षेत्रं व्यगाहन्त निरुद्धपार्श्वाः रथांगमातंगतुरङ्गयोधैः ॥

End:

धृतराष्ट्रसुतोऽपि गेहमागात् दिनदीपाङ्कुरदीनदीनदीप्तिः ।
शकलीकृतघाडुकर्णनासैः सहयोधैस्स घटोत्कचाश्मवर्षात् ॥ ९९ ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टस्य कृतौ चम्पूभारते दशमस्तबकः ॥

Subject: Bhāratacampū. Tenth staba ka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4094. BHĀRATACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 590. Substance—Paper. Size—9 × 4¼ inches. Sheets—6. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—96. Author—Anantabhaṭṭa. Seventh stabaka (Wants end).

Beginning:

आरूढे धामर्कबिंबेऽपरेद्युः
साकं सैन्यैस्सार्वभौमः कुरूणाम् ।
पार्थादेकां बिभ्रदाहृत्य गोत्रां
मात्स्यादन्यां तत्पुरं हर्तुमागात् ॥ १ ॥

End:

ततस्स बीभत्सुः परिषत्समानीतनिजवधूपरिभवानुरूपफलप्रदित्सयेव सारथिना * संजहार । अथ स्त्रः परिमृज्य करां........ ॥

Colophon: Nil

Subject. Bhāratacampu. Seventh Stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूः ॥

4095. BHĀRATACAMPŪḤ.

T. S. Collection No 598. Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—6 (17-22). Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—70. Author—Anantabhaṭṭa. Fragment.

Beginning:

......य प्राङ्गेन्दीवरनित्यवासघटितश्यामप्रभा श्रीरिव ।

End:

बाहुप्रताप इव साक्षिणि हव्यवाहे सा... ॥

Colophon: Nil

Subject: Bhāratacampū. Second Stabaka.

Remarks:—The Ms is in a decaying condition.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4096. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4705. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—10½ × 5 inches. Sheets—38. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—Nṛsimhācārya. First stabaka only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

कल्याणं वो विभर्त्तां + भूषाभुजङ्गम् ॥

करटयोर्गण्डस्थलयोः "काकेभगण्डौ करटौ" इत्यमरः। मदधुन्यां मदजलप्रवाहे लोलायां चञ्चलायां कल्लोलमालायां महातरङ्गपरम्परायां "अथोर्मिषु महत्सूल्लोलकल्लोलौ" इत्यमरः। खेलतां क्रीडतां लोलम्बानां भृङ्गाणां "द्विरेफ + पुष्पलिट् भृङ्गः" इत्यारभ्य "लोलम्बो भ्रमरश्च सः" इत्यमरः। कोलाहलैः कलकलशब्दैः मुखरितस्य शब्दितस्य दिक्चक्रवालस्य दिङ्मण्डलस्य अन्तरालं मध्यदेशः यस्य तथोक्तम्। "चक्रवालंतुमण्डलम्" इत्यमरः। सततं परिचलद्भ्यामेव तालाभ्यां तालवृन्ताभ्यां व्यजनाभ्यामित्यर्थः। 'भीमो भीमसेनः' इति नामैकदेशे नामग्रहणम्। 'व्यजनं तालवृन्तः स्यात्" इत्यमरः। प्ररोहतामुत्पाद्यमतां वाताङ्कुराणां मन्दमारुतानामित्यर्थः। "अङ्कुरस्त्वङ्कुरस्तुल्यौ" इति सारस्वतः। आजिहीर्षया आहर्तुमिच्छया। दरं किञ्चिद्विवृता विस्तृता फणा स्फुटा यस्य सः दरविवृतफणः। "स्फुटायांतु फणाद्वयोः" इत्यमरः। आसमन्तादामूलाग्रमित्यर्थः। शृङ्गस्य विषाणस्य भूषारूपः सर्पः यस्य तथोक्तम्।

End:

पञ्चधा प्रवहन्तीनां पवनात्मज एव सः।
कौरवक्रोधसिन्धूनां क्रमात्सङ्गमभूरभूत् ॥ ८४ ॥

सः गजायुतबलशालित्वेन प्रसिद्धः पवनात्मजः भीम एव । पञ्चधा धर्मपुत्रादिषु पञ्चसु पञ्चप्रकारेण प्रवहन्तीनां कौरवादीनां दुर्योधनादीनां सम्बन्धिनीनां क्रोधसिन्धूनां कोपनदीनां क्ष्मातलसङ्गमभूर्मेलनभूमिरभूत् । धर्मपुत्रादिषु विद्यमानानां कोपानामपि भीम एव मुख्यपात्रमभूदित्यर्थः, प्रायेण भीमबलाश्रयत्वात्तेषामिति भावः ॥ ४ ॥

Colophon:

इत्यनन्तभट्टकृतौ चम्पूभारते सव्याख्यायां सरस्वतीविलाससमाख्यायां प्रथमस्तबकः समाप्तः ॥

Subject: Bhāratacampūvyākhyā. First stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. On the title page is given:

'गोविन्दपण्डितस्येदं पुस्तकम्'

This Ms. belonged to one Govindapaṇḍita.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4097. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4706. **Page** 160. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—32. Lines—10 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—Nṛsiṃhācārya. First stabaka only, Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4096.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The text also is given

in this manuscript.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4098. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4704. Page 160. Left column.

Substance—Paper. Size—10¼ × 3½ inches. Sheets—50. Lines—7 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—800. Author—Narasimhācārya. First stabaka (Wants end.)

Beginning—Same as No. 4096.

End:

इस्रान्धः धृतराष्ट्रः पाण्डवेषु दृढतां दार्ढ्यंश्च ।
परिणाहः विशालता । "परिणाहो विशालता" इत्यमरः ।
प्रायः वयः । "प्रायो वयसि बाहुल्ये" इति वैजयन्ती ।
रूपञ्च बलञ्च ॥

Colophon: Nil.

Subject: Bhāratacampūvyākhyā. First stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4099. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4698. Page 160. Left column.

Substance—Paper. Size—11½ × 5⅝ inches. Sheets—40. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—880. Author—Nṛsimhācārya. Second stabaka only. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4100.

End:

अनयोरिति । अनयोर्बलयोः सेनयोः महारथिकानां अवलोकाय दर्शनाय भेजुषामाकामाप्राणां(?) सुराणामप्सरसां पुरस्य द्रुपदनगरस्य ॥

Colophon:—Nil.

Subject: Bhāratacampūvyākhyā, Second stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4100. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4697. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—10¼ × 5¼ inches. Sheets—84. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—Nṛsihmācārya. Stabakas 2, 3, 7 & 8

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ एकदा त्विति ॥ एकदा कदाचित्सुपर्वसारितो गङ्गायाः सलिलेषु विहृत्य क्रीडित्वा समुत्तीर्णास्तीरं प्राप्ताः । अनीचीभिः दीर्घाभिर्वीचीभिस्तरङ्गैरुत्क्षालितेषु कूलं प्रापितेषु फेनकूटेषु फेनसमूहेषु फेनमयगृहेष्विव स्थितेषु । "गृहाः पुंसि च भूम्न्येव" इत्यारभ्य "वासः कूटो द्वयोः शाला"

इत्यमरः । पटगृहेषु वस्त्रमयगृहेषु । पटगृहवासेष्विति वा पाठः ॥

End:

॥ इतीति ॥ इत्युक्तप्रकारेण वादिनो वदतो रवि-सुतस्य कर्णस्य मानसं मनः धृतराष्ट्रनन्दनात् दुर्योधनान्न निवर्तते स्म । अपि तु महाभुजाच्छूरात् स्वकीयतनयात् कर्णात् कामं कर्णनिवर्तनरूपं मनोरथमनवाप्यालब्ध्वा इयं कुन्ती केवलं कुन्तीमात्रं निवर्तते स्म । स्वगृहं प्रति निवृत्ता ॥ ७८ ॥ ८२ ॥

Colophon:

इति श्रीकौशिककुलभूषणश्रीनृसिंहाचार्यनाम्नः सत्कुमारस्य कृतौ भारतचम्पूव्याख्यायां सरस्वतीविलाससमाख्यायामष्टमस्तबकः समाप्तः ॥

अष्टमस्तबकव्याख्यानं सम्पूर्णम् ॥

Subject: Bhāratacampūvyākhyā otherwise known as Sarasvatīvilāsa 2, 3, 7 & 8 stabakas. Stabakas 2 & 3 are incomplete.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

The colophon of the 7th stabaka reads as follows:

इति कौशिककुलकलशपारावारशरद्राकाचन्द्रस्य श्रीमद्वेदान्तदेशिकतन-यस्य श्रीनृसिंहाचार्यस्य कृतिषु, भारतचम्पूव्याख्यायां सर-स्वतीविलाससमाख्यायां सप्तमः स्तबकः समाप्तः ॥

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4101. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4700. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—11 × 4¾ inches. Sheets—46. Lines—5 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—644. Author—Nṛsiṃhācarya. Seventh stabaka only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

आरूढ इति । अपरेद्युः अर्कबिम्बे सूर्यबिम्बे द्यामाकाश-मारूढे प्राप्ते सतीत्यर्थः । कुरूणां सार्वभौमो दुर्योधनः सैन्यैः साकं सेनासमूहैः सह ॥

End:

अथेति । अथाभिमन्युविवाहानन्तरं हरिः कृष्ण एतान् कुरून् पाण्डवान् उल्लास्य सन्तोष्य मन्दारप्रमुखान् कल्पान् कल्पकवृक्षान उल्लास्य विकासयित्वा नन्दनवनात् वसन्त इव मत्स्यपुरात्प्रययौ द्वारकां प्रति ययौ ॥

Colophon:

इति कौशिककुलकलशपारावारशरद्राकाचन्द्रस्य श्रीमद्वेदान्तदेशिकतन-यस्य श्रीनृसिंहाचार्यस्य कृतिषु भारतचम्पूव्याख्यायां सरस्वतीवि-लाससमाख्यायां सप्तमस्तबकः समाप्तः ॥

Subject: Bhāratacampūvyākhyā, otherwise known as Sarasvatīvilāsa. Seventh stabaka.

Remarks—The Ms. is in a fairly good condition. The text also is given in this Ms. in the middle of every page.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4102. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4701. Page 160. Left column. Substance— Paper. Size— 11¼×6 inches. Sheets—46. Lines—1-6 to a Page. Script— Devanāgarī. No. of Granthas—400 Author—Nṛsimhācārya. Eighth stabaka only.

Beginning:

॥ तावदिति ॥ तावद्विराटनगरात्रस्थितिसमये युधि । प्रकोष्ठाङ्कणे विस्तृतकरे "प्रकोष्ठा विस्तृतकरः" इत्यमरः । एकां ज्यामौर्वी नर्तकीं नर्तनवतीम् ॥

End and colophon—Same as No. 4100.

Subject: Bhāratacampūvyākhyā. Eigth stabaka.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Enough space is left blank in the middle of every page to be filled in evidently by the text.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4103. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4707. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—10½×5 inches. Sheets—17. Lines—12 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Nṛsimhācārya. 10th stabaka only.

Beginning:

॥ मू ॥ अन्येद्युरविलम्बितप्रथमशिखरिसानौ भानौ

+ क्षोभयामास ॥

॥ व्या ॥ अन्येद्युः भानौ सूर्ये अवलंबितः प्राप्तः प्रथम-
शिखरिण उदयपर्वतस्य सानुः शृङ्गं येन तथोक्ते सति ॥

End:

॥ मू ॥ धृतराष्ट्रसुतोऽपि गेहमागात् + अश्मवर्षात् ॥

॥ व्या ॥ स धृतराष्ट्रसुतः दुर्योधनोऽपि दिनदीपाङ्कुरवत्
मध्याह्नदीपवत् दीनदीनदीप्तिरत्यन्तदीनकान्तिः लुप्ततेज-
स्कः सन् घटोत्कचस्याश्मवर्षाच्छिलावर्षात् शकलीकृताः
बाहुकर्णनासा येषान्तथोक्तैः योधैः भटैः सह गेहं स्वाशि-
बिरमागात् प्राप्तः ।

Colophon:

इति + दशमस्तबकः समाप्तः ॥

Subject: Bhāratacampūvyākhyā. Tenth stabaka only.

Remarks: · The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4104. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Burnell's Catalogue No. 4708. Page 160. Left column. Substance—Paper. Size—10¼ × 5¼ inches. Sheets—18. Lines—12-14 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—Nṛsimhācārya. Eleventh stabaka only. (Wants end)

Beginning:

॥ मू ॥ अन्येद्युराशिभिमिलितैः + वारिभिरभ्यषिञ्च-
त् ॥ १ ॥

॥ व्या ॥ द्रोणयुद्धानन्तरं कर्णयुद्धं वर्णयति । अन्येद्यु-रश्विना मिलितैः सङ्गतैः ॥ असृगापगानां रक्तनदीनां पूरैः प्रवाहैरिव शोणिताङ्ग

आरक्तशरीरे पूषणि......

End:

॥ मू ॥ कर्णेऽथ कर्णेन्द्रियपात्रमात्रे + हृदयञ्ज-नस्य

॥ व्या ॥ अथ कर्णे कर्णेन्द्रियपत्रस्य(?)पात्रे "योऽयभाः जनयो पात्रम्" इत्यमरः । शब्दमात्रेण शिष्टे सतीत्यर्थः * शोकसागरे ममज्ज, मग्नः ॥ कर्णवधेन दुर्योधनस्त्वतिशोकयुक्तोऽभूदिति भावः ॥ ५९ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Bhāratacampūvyākhyā, otherwise known as Sarasvatīvilāsa. Eleventh stabaka.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ भारतचम्पूव्याख्या ॥

4105. BHĀRATACAMPŪVYĀKHYĀ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15537.

Substance—Paper. Size—17⅜×4 inches. Sheets—4. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—80. Author—Nṛsiṃhācārya. Fragment only.

Beginning:

श्रीः ॥ एकदेति ॥ उत्कलिताः कुलादुभवाङ्किताः

अभ्यवहाराः भक्षणार्हपदार्थाः । "कलशीवाद्यभेदे च"
इति पदार्णवः । वीणाविशेष इति केचित् ॥

End:

लासको नर्तकः । अमुना हिडिम्बेन मा । इति निषेधे ।
उपयमो विवाहः ॥

Colophon : Nil.

Subject: Bhāratacampūvyākhyā, only a fragment of the second stabaka.

Remarks: —The Ms. is in a fairly good condition.

॥ मारुतिविजयचम्पूः ॥

4106. MĀRUTIVIJAYACAMPŪḤ.

P. A. Collection No. 338. Substance—Paper. Size—8½ × 5½ inches. Sheets—66 Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Raghunātha. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमानेष सुधांशुमौलितनुजो रम्यद्विपेन्द्राननः
प्रत्यूहाचलभेदिपादकुलिशो दीर्घैकदन्तोज्वलः ।
दैतेयौघतमस्सहस्रकिरणो वन्दारुकल्पद्रुमो
हेरम्बः कृपया हिमाद्रितनयासंलालितः पातु नः ॥ १ ॥

समीरवेगं कुशकोटिबुद्धिं सीतासुतं राक्षसवंशकालम् ।
नयाकरं नन्दितरामभद्रं नित्यं हनूमन्तमहं नमामि ॥ २ ॥

श्रोतृश्रवस्सुखविधायिपुराणवेद्य-
रामाभिधानकथनेन नितांतपूता ।
जिह्वा दधातु रघुनायकदूतवृत्तं
कान्तार्थगर्भपदमण्डितपद्यगद्यम् ॥ ३ ॥

चूर्णान्तरस्तबकसप्तविभज्यमानं
षट्त्रिंशदुत्तरचतुश्शतपद्यपूर्णम् ।
चंपुं परं सकलदेशनिवासि धीराः
पश्यन्तु यान्तु च मुदं विधुताभ्यसूयाः ॥ ४ ॥

सारेण हीनमपि पद्यमयोक्तिजालं
जिज्ञासितव्यमवनौ विबुधैर्मनोज्ञम् ।
बालस्य लालनरतस्य पयःप्रियस्य
शृण्वन्ति वाचमतीमापि(?)सादरं हि ॥ ५ ॥

काचिद्दिनेशान्वयसंभवानां
महात्मनां शौर्यवतां रघूणाम् ।
त्रिविष्टपस्य प्रतियातनेव
राज्ञामयोध्यास्ति महीतले पूः ॥ ६ ॥

End:

सुग्रीवप्रमुखेषु तेषु बलिषु प्राप्तेषु सर्वेष्वथ
स्वस्वस्थानमदभ्रसंमदशुभैर्युक्तु द्विषां ध्वंसतः ।
वज्रीव त्रिदशालयं धनपतिः शूरोलकापट्टणं
रामः पालयति स्म विष्टपमिदं जुष्टस्त्रिभिर्भ्रातृभिः ॥ १७ ॥

......................रघुपतेर्दूतोत्तमो नायको
मुख्यो वीररसो विशन्त्यवयवाः शृङ्गारहास्यादयः ।
वातापत्यचरित्ररत्नघटितं तं चंपुमुक्तासरं
रामायैव समर्पयामि मम हृत्सिंहासनाध्यासिने ॥ ३८ ॥

श्रीरामः शरणं ममेति वदतां संपत्समृद्धिर्भवेत्
कुर्याद्वर्षगणैः परं जलधरः संपन्नसस्यां भुवम् ।
लोकास्सन्तु गतव्यथाः कुशलिनस्तन्वन्तु यागादिकाः
व्यासेयं (?) रघुनाथपण्डितकृतिः जीयाज्जगत्यां चिरम् ॥३९॥

Colophon:

इति श्रीरघुनन्दनपदारविन्दवन्दनकन्दलितसाहित्यसनाथेन **रघुनाथेन** विरचिते मारुतिविजयचम्पुकाव्ये रामपट्टाभिषेको नाम सप्तमस्तबकः ॥ ७ ॥

मारुतिविजयचम्पूः समाप्तिमगमत् ॥

हरिः ॐ । श्लोकसंख्या ३५ गद्यसंख्या ४ ॥ समग्रसंख्या ३९ ॥

श्रीरामचन्द्रपरब्रह्मणे नमः

लिखितं पुस्तकमिदं वामनाख्येन मौनिना ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा विद्वद्भिः परिशोधयेत् (?) ॥

॥ चाटुश्लोकः ॥

कांतासु त्रिजगद्विमोहयति कः तं को ददाह स्फुटं
तस्मात्किन्दितिजा ययुः करिवरं को नक्रग्रस्तं पपौ ।
गंगां को नु भगीरथेन चलितां कस्मिन्प्रियं वज्रिणो
यत्प्रश्नोत्तरपूर्ववर्णघटितं काव्याभिधानं विदुः ॥

Subject: Mārutivijayacampū 1-7 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. is written in a very neat hand.

On the title sheet is given the following:—

श्रीरस्तु श्रीमन्निखिलाध्येतृजनानां नितान्तोपकाराय चमत्कारोत्पादक-विविधगद्यपद्यनिर्माणचातुरीधुरीणेन हरितसगोत्रपयः पारावारसु-धाकरेण कृष्णाभट्टरघुनाथेन विरचितं विबुधशिरोमणिभिः दृशे दृशे कृतसंशोधनम् मारुतिविजयं नाम सलक्षणमिदं चम्पुकाव्यं चान्द्रबार्हस्पत्यमानाख्यां शुक्लवृषनामसंवत्सरचैत्रशुद्धत्रयोदश्याम-धिगुरुवासरं श्रीकाश्यां बालबंदलिप्यां विद्वन्मुदे वामनभट्टाचा-र्येण प्रकटितमभूत् ॥

In the beginning of this Ms. is given the kathānukarmaṇikā of the seven stabakas.

The author of this work is one Raghunātha. The work deals with the story of the Rāmāyaṇa,—the part played by Hanuman in the rescue of Sītā. The work has not been printed so far, though the title page of this Ms. leads us to think that the work should have been published (not printed) at Benares.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4107. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4698. Page 161. Right column.

Substance—Paper. Size—13⅞ × 6 inches. Sheets—51. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Gran-

thas—1530. Author—Bhojā and Lakṣmaṇasūri. Complete, Kāṇḍas I-VI.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीरस्तु ॥

लक्ष्मीं तनोतु नितरामितरानपेक्ष-

मङ्घ्रिद्वयं निगमशाखिशिखाप्रवालम् ।

हैरम्बमम्बुरुहडम्बरचौर्यनिघ्नं

विघ्नाद्रिभेदशतधारधुरन्धरं नः ॥ १ ॥

वन्दे वेतण्डवदनं यच्छुण्डालीलयोद्धृता ।

ब्रह्माण्डमण्डपारम्भस्तम्भतां लभते क्षणम् ॥ २ ॥

वन्दामहे महेशानचण्डकोदण्डखण्डनम् ।

जानकीहृदयानन्दचन्दनं रघुनन्दनम् ॥ ३ ॥

उच्चैर्गतिर्जगति सिध्यति धर्मतश्चे-

त्तस्य प्रमा च वचनैः कृतकेतरैश्चेत् ।

तेषां प्रकाशनदशा च महीसुरैश्चे-

त्तानन्तरेण निपतेत्क नु मत्प्रणामः ॥ ४ ॥

End :

किं बहुना ।

देव तस्याः प्रतिष्ठाघ्नघ्नाशैकपालितान् ।

मुद्रयित्वा प्रपन्नोऽहं त्वदभिज्ञानमुद्रया ॥ ७७ ॥

Colophon:

इति श्रीविदर्भराजविरचिते चम्पूरामायणे सुन्दरकाण्डः समाप्तः ।

श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ॥

Beginning: (of the Yuddhakāṇḍa portion.)

यस्य सम्पर्कमात्रेण नारीरत्नमभूच्छिला ।
यदुपास्यं सुमनसां तद्द्वन्द्वमहमाश्रये ॥ १ ॥

दृष्टे यत्र यदृच्छया च वचसां देवी पुरो वर्तते
सारस्यं महदभ्युदेति सदसि प्रागल्भ्यमुज्जृम्भते ।
जायन्ते सकलाः कला अपि नृणां जागर्ति कीर्तिर्नवा
चेतः स्निह्यति तत्र देशिकपदाम्भोजे च भोजे मम ॥ २ ॥

भोजेन तेन रचितामपि पूरयिष्य-
न्नल्पीयसा च वचसा कृतिमभ्युदाराम् ।
न व्रीडितोऽहमधुना नवरत्नहार-
सङ्गेन किन्तु हृदि धार्यत एव तन्तुः ॥ ३ ॥

* * *

End:

साहित्यादिकलावताशनगरग्रामावतंसायित-
श्रीगङ्गाधरदुग्धसिन्धुविधुना गङ्गाम्बिकासूनुना ।
भोजा[धि]बोधितपञ्चकाण्डविहितानन्दे प्रबन्धे पुनः
काण्डो लक्ष्मणसूरिणा विरचितः षष्ठोऽपि जीयाच्चिरम् ॥

Colophon:

श्रीचम्पूरामायणे लक्ष्मणसूरिणा विरचितो युद्धकाण्डः
समाप्तः ॥

श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ॥

Subject : Rāmāyaṇacampū Kāṇḍas 1-6.

Remarks:—The Ms. is in an excellent condition. It is well known that Bhoja wrote up to the end of the Sundara Kāṇḍa alone. Several writers completed the work, of whom the famous one is Lakṣmaṇa. The Nirṇayasāgara Edition consists of Bhoja's and Lakṣmaṇa's. Almost all the Mss. contain Bhoja's and Lakṣmaṇa's together.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4108. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4682. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{10}\times4$ inches. Sheets—84. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1578. Author—Bhoja. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4107.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is a stray śloka on the 14th sheet after the colophon of the Bālakāṇḍa.

जननी जानकी साक्षाज्जनको रघुनन्दनः ।
रक्षणाय हितौ तौ मे को विचारः कुतो भयम् ॥

॥ रामायणचम्पूः ॥

4109. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4690. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{4}\times4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—52. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of

Granthas—1150. Author—Bhoja. 1-5 Kāṇḍas (Wants end).

Beginning—Same as No. 4107.

End:

प्रेक्षन्ती पिशिताशया रणमुखे सौमित्रिपत्रिक्षत-

कान्तानां नयनान्तवान्तसलिलं माभून्निवापोदकम् ॥

वरदारोऽपि परदारपरिग्र................... ॥

Colophon: (sheet 44)

इति विदर्भराजविरचिते चम्पूरामायणे श्रीमत्किष्किन्धाकाण्ड: ।

Subject: Rāmāyaṇacampū 1-5 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4110. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4692. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—8×5 inches. Sheets—78. Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1200. Author—Bhoja 1-5 Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4107.

End and colophon—Same as No. 4113.

Subject: Rāmāyaṇacampū. 1-5 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. Each kāṇḍa is paged separately.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4111. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10091. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16×1½ inches. Leaves —59. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1530. Author—Bhoja and Lakṣmaṇa-kavi. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4107.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. On the last leaf is givin the following:

श्रीमत्साम्बसदाशिवस्य मनिशं(?) पादारविन्दद्वयं
ध्यायन्नेष परं सुखेन भवसत्पुर्याश्वशेखर्यके(?) ।
श्रीमद्राघवभट्टसूरितनुजः ख्यातः परं शङ्करः
स....पद्यपरेविलिख्य जयति श्रीरामसंकीर्तनम् ॥
श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥

॥ रामायणचम्पूः ॥

4112. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4683. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—9½×4⅛ inches. Sheets—37. Lines—7 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—575. Author—Bhoja. 1 and 2 Kāṇḍas only.

Beginhing—Same as No. 4107.

End:

खण्डनाय वसुधावधूमनःपुण्डरीकतुहिनाद्विषां द्विषाम् ।
दण्डकावनमवाप राघवश्चण्डभानुरिव मेघमण्डलम् ॥

Colophon:

इति श्रीविद्भर्राजविरचिते चम्पूरामायणे अयोध्याकाण्डः

समाप्तः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū Bālakāṇḍa and Ayodhyākāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4113. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4684. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Sheets—44. Lines—7 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—600. Author—Bhoja. 3 to 5 Kāṇḍas only.

Beginning:

श्रीरामाय नमः ॥

प्रविश्य विपिनं महत्तदनु मैथिलीवल्लभो

महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः ।

निशाचरदवानलप्रशमनं विधातुं शरैः

चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव ॥

End:

देव्यास्तस्याः प्रतिष्ठासूनसूनाशैकपालितान् ।

मुद्रयित्वा प्रपन्नोऽहं त्वदभिज्ञानमुद्रया ॥

Colophon:

इति विद्भर्राज + सुन्दरकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. 3 to 5 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the title page is given:—

वरखेडि रङ्गाचार्यरदु चम्पूरामायणम् ॥

॥ रामायणचम्पूः ॥

4114. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10092 b. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1⅛ inches. Leaves—97. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No of Granthas 1500. Author—Bhoja and Lakṣmaṇakavi. 1—6 Kāṇḍas.

Beginning—Same as No. 4107.

End :

प्रवर्त्यमानश्वेताक्षतकुसुमलाजोपचारपौरपुरन्ध्रीकदम्बसं-

रम्भवलितमञ्जरीमाणि............ ॥

Colophon: (Leaf 18)

किष्किन्धाकाण्डं समाप्तम् ॥

Subject. Rāmāyaṇacampū. 1—6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4115. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10093. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1¼ inches. Leaves—61 (72-132). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Telugu.

No. of Granthas—1400. Author—Bhoja. Complete. 1-6 Kāṇḍas (Wants end).

Beginning—Same as No. 4107.

End.

आर्यस्य + हन्त सहते... ॥

Colophon:

इति विदर्भराजविरचिते श्रीमति विचित्रतरे चम्पूरामायणे सुन्दरकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū 1—6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4116. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No 10094. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size —$14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—67. Lines—5 to 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1500. Author—Bhoja and Lakṣmaṇakavi. 1-6 Kāṇḍas only. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4107.

End:

रहस्तदानीं रजनीचरेन्द्रः
प्रहस्तपूर्वानिदमावभाषे ।
इदन्तु मे वाञ्छितमीप्सितं वो
वदन्तु यद्वैरिजनोचितं नः ॥

Colophon: (Leaf No. 64)

इति विदर्भराजविरचिते चम्पूरामायणे सुन्दरकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. 1-6 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4117. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4685. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—48. Lines—9 to 10 a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—950. Author—Bhoja. 1—4 Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No. 4107.

End:

इत्थं जाम्बवता परापरविदा सन्धुक्षितप्राभवः
कृत्वा वृद्धिमुपेयुषा स्ववपुषा त्रैविक्रमं विक्रमम् ।
आरुह्याद्रितटं यथोचितमसौ सम्मान्य सेनाधिपान्
आसन्नानथसन्ननाह तरितुं वारांनिधिं मारुतिः ॥ ४६ ॥

Colophon:

इति श्रीविदर्भराज + किष्किन्धाकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. 1—4 Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4118. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10096. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—

28. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—450. Author—Bhoja 1 & 2 Kāṇḍas only.

Beginning—Same as No 4107.

End:

आबालवृद्धमनुगच्छति रामभद्र·
मेषा पुरी तदिह मा खलु निर्गुणा स्याम् ।
इत्या........... .... ॥

Colophon: (Leaf 17)

इति चम्पूरामायणे बालकाण्डः समाप्त. ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. I & II Kāṇḍas.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4119. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4686. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—35. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300 Author—Bhoja. First kāṇḍa only.

Beginning—Same as No. 4107.

End:

लज्जावशाद्विदितस्मरविक्रियाभिः
ताभिर्वधूभिरतिवेलमवाप्तसौख्यान् ।
इक्ष्वाकुनाथतनयान् प्रथमो रसानां
तारुण्ययोगचतुरः चतुरः सिषेवे ॥

विद्ययेव त्रयीदृष्टया दर्भपत्राग्रधीः सुधीः ।
राजपुत्र्या तया रामः प्रपेदे प्रीतिमुत्तमाम् ॥

Colophon:

इति चम्पूरामायणे बालकाण्डे विदर्भराजविरचिते ग्रन्थः समाप्तः ॥

Subject:—Rāmāyaṇacampū, Bālakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4120. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4687. **Page** 161. Right column. **Substance**—Paper. **Size**—$7\frac{1}{8} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—22. Lines—11 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhoja. First Kāṇḍa only. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4107.

End:

नूनं जनेन पुरुषे महति प्रयुक्त-
मागः परं तदनुरूपफलं विधत्ते ।
कृत्वा रघूद्वहमतेः क्षणमन्तरायं
यद्भार्गवः परगतेर्विहतिं प्रपेदे ॥

अथ सक्रान्तया जामदग्निशक्ति..........

Subject: Rāmāyaṇacampū, Bālakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4121. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4888. Page 161. Right column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{7}{8}$ inches. Sheets—11.
Lines—8 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—132. Author—Bhoja. First Kāṇḍa
only. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4107.

End:

अथ मिथिलां प्रति प्रास्थितः कौशिकः काकुत्स्थयोरि-
त्थमंकथयत । पुरा खलु कुशेशयासनजन्मा कु... ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. Bālakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4122. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4689. Page 161. Right column.
Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—11.
Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No.
of Granthas—260. Author—Bhoja. First kāṇḍa only
(Wants end)

Beginning—Same as No. 4107.

End:

यस्याः पृथ्व्या वसनमुदधिः पीठिका हाटकाद्रिः
हारः सिन्धुः सगरतनयः स्वर्गमार्गैकबन्धुः ।

क्रीडाशैलः परमपुरुषक्रोडदंष्ट्रा च यस्याः
सीतामातुर्जगति मिथिलां सूतिकागेहमाहुः ॥ १०० ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. Bālakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4123. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10092 a. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size—15 × 1 inches. Leaves—25 (1-25). Lines—5 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—250. Author—Bhoja. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No 4119.

Remarks:—The Ms. is in a decying condition The other work contained in this Ms. is Rāmāyaṇacampū, Kāṇḍas 1-6.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4124. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10095. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size —15¼ × 1⅛ inches. Leaves —17. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—200. Author—Bhoja. First Kāṇḍa only. (Wants end)

Beginning—Same as No. 4107.

End:

अजीजनत्कन्यारत्नं रत्नगर्भा भगवती ।

अस्याः पुरः पुनर्माहात्म्यम्........ ॥

Subject: Rāmāyaṇācampū. Bālakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

There are a few fragmentary leaves in the beginning which seem to be a portion of some other work.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4125. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 591. Substance—Paper. Size—11×4 inches. Sheets—16. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Bhoja. First Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4119.

Subject: Rāmāyaṇacampū. The beginning of the Ayodhyākāṇḍa is also found in this Ms.

Remarks.—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4126. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 702. Substance—Paper. Size—10½×4¾ inches. Sheets—22. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—Bhoja. First kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4119.

Remarks:—The Ms. is in a very decaying condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4127. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4691. Page 161. Right column.
Substance—Paper Size—10¼ × 3⅞ inches. Sheets—25. Lines—7 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Bhoja. Second Kāṇḍa only.

Beginning:

गच्छता दशरथेन निर्वृतिं
भूभुजामसुलभां भुजाबलात् ।
मातुलस्य नगरे युधाजितः
स्थापितौ भरतलक्ष्मणानुजौ ॥

End and colophon—Same as No. 4112.

Subject: Rāmāyaṇacampū. Ayodhyākāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4128. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 703. Substance—Paper. Size—11 × 3⅞ inches. Sheets—24. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Bhoja. Second Kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4127.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4129. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

P. A. Collection No. 332. Substance—Paper. Size—$10\frac{5}{8}\times4\frac{5}{8}$ inches. Sheets—16. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Bhoja. Ayodhyākāṇḍa only.

Beginning end colophon and subject—Same as No. 4127.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4130. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 592. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2}\times3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—14. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—150. Author—Bhoja. Āraṇyakāṇḍa only.

Beginning:

प्रविश्य विपिनं.........

End:

सप्राणाचेज्जनक......... .. ॥

Colophon: Nil.

Subject: Rāmāyaṇacampū. Āraṇyakāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition

॥ रामायणचम्पूः ॥

4131. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 593. Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2}\times3\frac{3}{4}$

inches. Sheets —8. Lines—7 or 8 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—Bhoja. Āraṇyakāṇḍa only. (Wants middle).

Beginning: Same as No. 4130.

End:

अनुकंप्यमानः पंपां अभजत ॥

Colophon:

इति विदर्भराजविरचिते चम्पूरामायणे आरण्यकाण्डः समाप्तः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū. Āraṇyakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4132. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

P. A. Collection No. 333. Substance—Paper. Size—11½×4 inches. Sheets—10. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhoja. Āraṇyakāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4131.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4133. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 594. Substance—Paper. Size—10¼×8¾ inches. Sheets—8. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—100. Author—Bhoja. Kiṣkindhākāṇḍa only. Wants end.

Beginning:

अथानुजन्मना सार्धं पम्पां प्राप्य स राघवः ।

End:

इत्थं जाम्बवता परावर विदा ...... ॥

Colophon: Nil.

Subject: Rāmāyaṇacampū. Kiṣkindhākāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4134. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

P. A. Collection No. 334. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{8}\times4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—10. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhoja. Kiṣkindhā kāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4135.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

After the colophon we find

बृहत्कुचाम्बासमेतमहालिङ्गस्वामिने नमः

This leads us to suppose that the Ms. was copied at Madhyārjunam in the Tanjore Dt. where the titular deity is Mahāliṅga.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4135. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 704. Substance—Paper. Size—10×4 inches. Sheets—9. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Kiṣkindhā Kāṇḍa only.

Beginning:

सतां सतां बुद्धिमिव प्रसन्नां
पंपां वियोगज्वरजातदर्पः ।
विलोकयन् लोकनिविष्टकीर्ति-
रार्ति रघूणां प्रवरः प्रपेदे ॥ १ ॥

End and colophon—Same as No. 4117.

Subject: Rāmāyaṇacampū Kiṣkindhākāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4136. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 595. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—20. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhoja. Fifth Kāṇḍa only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ निर्विघ्नमस्तु ॥
ततो हनूमान् दशकण्ठनीतां
सीतां विचेतुं पथि चारणानाम् ।
महेन्द्रशैलस्य खगेन्द्रवेगः
प्रस्थादुदस्थात्प्रथमानमानः ॥

End and colophon—Same as No. 4118.

Subject: Rāmāyaṇacampū, Sundarakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4137. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

P. A. Collection No. 535. Snbstance—Paper. Size—$9\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—13. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhoja. Sundarakāṇḍa only.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4136.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

आरुह्यशैलं + सूत्रपातम् ॥

This verse is found in this Ms. in addition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4138. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15538.

Substance—Paper. Size—8×5 inches. Sheets—32. Lines—7 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Anthor—Lakṣmaṇakavi. Yuddhakāṇḍa only.

Beginning:

यस्य सम्पर्कपुण्येन नारीरत्नमभूच्छिला ।
यदुपास्यं सुमनसां तद्द्वन्द्वमहमाश्रये ।

End and colophon—Same No. as 4107.

Subject: Rāmāyaṇacampū otherwise known as Lakṣmaṇacampū, Yuddhakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4139. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10097. Page 161. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1½ inches. Leaves—4. Lines—10 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas —120. Author—Rājacūḍāmaṇidīkṣita. Yuddhakāṇḍa only.

Beginning:

वामालकावल्लभभावमुद्रा
सीमाविभागेन्द्रमणीशिलेव ।
रोमावली राजति यस्य मध्ये
सोमावतंसः स सुखाय भूयात् ॥

भव्यारम्भाय वो भूयादव्याजकरुणानिधिः ।
सव्यार्धालोकने नम्रा दिव्या या कापि देवता ॥

भोजेन रामचरितं ग्रथितं निशयैकया ।
एकेन पूरयत्यह्ना श्रीचूडामणिदीक्षितः ॥

अनन्तरमनिन्दितामवनिनन्दनायाः कथां
प्रभञ्जनतनूभुवः प्रभुरसौ समाकर्णयन् ।
कटाक्षरुचिरेखया कलयति स्म धीरोद्धतं
शरासनमताङ्किकां समधिरोपितज्यामिव ॥

दिरोधिपरिमाथिनी हरिवरूथिनी मेदिनी-
सुतादर्शितसेवनोन्मुखवलीमुखेन्द्रानुगाः ।
हृदन्तरनिरन्तराङ्कुरदभङ्गुराहंक्रिया
चचाल चलवारिधिर्जलधिलङ्घनाश्राघना ॥

क्रीडत्क्रोडेन्द्रघुर्घुरवगरिमसमुत्क्ष्वेडिताम्रेडनाति
त्रस्यत्पञ्चास्यसंसद्द्रुतपरिहृतपर्यन्तदर्यन्तरालम् ।
मुञ्चन्तं द्रागसह्याक्रमणरभसतः सह्यमारुह्य शैलं
सेना सा नालिकेरस्वरसमपिबत्सह्यजातीरजातम् ॥

तरङ्गितामोदमनङ्गवीरतुरङ्गमारिष्टतटाङ्कुटीरम् ।
आटीकतारूढहनूमदंसः पटीरशैलं प्रभुरद्भुतं सः ॥

तदनु च महीमहेन्द्रोऽयमतितुङ्गतरशृङ्गसङ्गतमहेन्द्रपुरं महेन्द्रगिरिमासाद्य विदधे निरवधिमणिशेवधेरुदधेरुपरोधप्रदेशमनुपरोधमपरदुष्प्रवेशं सेनानिवेशम् ॥

End:

शिषा रुद्धामिद्धानिलसखविशुद्धां प्रियतमां
विधायाङ्के पङ्केरुहदशमशङ्केन मनसा ।
विमानं कौबेरं वियति वलमानं सफलयन्
कपिव्रातोपेतो नगरमुपयातो रघुपतिः ॥

संश्लिष्यन्भरतं पदाग्रसुनतं शत्रुघ्नमत्यादरात्
मातॄणामविशेषतः सविनयं मौलौ वितन्वन्पदम् ।
सर्वानप्यनुरञ्जयन्पुरजनान्साम्राज्यसिंहासने
वीरोऽसौ विहिताभिषेचनविधिर्विश्वं ररक्षाक्षतम् ॥

Colophon:

इति श्रीदन्तिद्योतिविद्याप्रदीपाङ्कसत्यमङ्गलरत्नखेटश्रीनिवासदीक्षिततनयस्य कामाक्षीगर्भसम्भवस्य श्रीमदर्धनारीश्वरगुरुचरणसहजतालब्धविद्यावैशद्यस्य श्रीराजचूडामणिदीक्षितस्य कृतिषु एकदिवससंलब्धो युद्धकाण्डचम्पूः सम्पूर्णा ॥

शिवाय नमः ॥ त्रिपुरसुन्दर्यै नमः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampū Yuddhakāṇḍa.

Remarks:--The Ms. is in a fairly good condition.

A paper transcript of the Ms. is available in this library. See T. V No. 321. Like Lakṣmaṇa, Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita too wrote the Yuddhakāṇḍa. Rājacūḍāmaṇi says that Bhoja wrote the campū in the course of a single night and Rājacūḍāmaṇi finished it in the course of a single day For further information regarding Rājacūḍāmaṇi, refer to the introduction to the Advar Edition of the Rukmiṇīkalyāṇa. This is not available in print.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4140. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

P. A. Collection No 336. Substance—Paper. Size—9⅛×4¾ inches. Sheets—20. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—400. Author—?. Yuddhakāṇḍa only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

अव्यादव्याजभक्तिप्रचयपरिचयस्फीतविज्ञानसंप-

त्संपन्नानन्दसान्द्रामृतशिशिरतरस्वान्तसिंहासनाग्रे ।

कृत्वा रामाङ्घ्रियुग्मं किमपि भरतवत्सार्वभौमप्रशस्ति

प्राप्यापश्यद्घृणां परिवृढमपि यस्मोऽयमस्मद्गुरुर्नः ॥

दुर्लभं जयति देशिकवर्यान्मन्त्ररत्नमतुलं मम लब्धम् ।

कर्णयोर्यदधिकाशि मुमुक्षोः सादरं दिशति चन्द्रवतंसः ॥

श्रीभोजलक्ष्मणसुधीन्द्रकृते प्रबन्धे
लग्नं सदल्पमपि मे लपितं स्वदेत ।
कल्याणरत्नकलशद्वयसंभृतेन
क्षीरेण वारिसहितं महितं किल स्यात् ॥

प्राप्तराज्यमिह राममीक्षितुं पंक्तिकन्धरवधप्रहर्षिताः ।
अंशुमालिवरवंशवर्धनीमागताः किल महर्षयः पुरीम् ॥

End:

आकर्ण्याथैतदिति संभृतमन्युश्शतमन्युः आरुह्य प्रसन्नौ-
पवाह्यं गजमभ्यापतन्तं हनूमन्तं अन्तिके वज्रेण हनौ
वामे जघान ॥ ४२ ॥

पद्य ॥....

Colophon: Nil.

Subject: Rāmāyaṇacampū Yuddhakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Some other writer again has completed the Yuddhakāṇḍa and this copy represents that work. The author is unkown.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4141. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

T. S. Collection 691. Substance—Paper. Size—7½×4 inches. Sheets—16 (5–20). Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—Bhoja; fragment only.

Beginning:

राराधयन् वरमवाप परैर्दुरापम्

तस्मात्समस्तभुवनं निजशासनस्य

लक्ष्मीकरोति रजनीचरचक्रवर्ती ॥ २१ ॥

End:

अथ दशरथवाणीं तामशृण्वन् प्रसन्नां

भृगुपतिरिदमूचे प्रश्रितं रामभद्रम् ।

अवजिगमिषुरासं जीर्णचापात्तकीर्तेः

अविदितपरशोस्ते दोर्बलं कार्मुकेऽस्मिन् ॥ ११० ॥

Colophon: Nil.

Subject: Rāmāyaṇacampū. Bālakāṇḍa.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ रामायणचम्पूव्याख्या ॥

4142. RĀMĀYAṆACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 595. Substance—Paper. Size—8½ × 6½ inches. Sheets—103. Lines—18 to 19 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3500. Author—Rāmacandrabudhendra. (Bālakāṇḍa only) Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

कापि कृपा परिपूर्णा रुचिरजटाजूटघटितशुभ्रांशुः ।

वटभूरुहा(ङ्घ्रि)निलया विजयति······जीमूतः ॥

स्फुरद्बोधाङ्कुरज्योत्स्नाविशदीकृतदिक्तटा ।

मानसे सततं शम्भोर्दक्षिणामूर्तिरस्तु नः ॥

भा....न्दीवरचन्द्रिकां भगवतीं बालार्कदीप्त्युज्वलां

कस्तूरीविलस······ ...करतलैः पाशाङ्कुशौ बिभ्रतीम् ।

चा...णमपि प्रसन्नवदनां वन्दे परां देवतां

राजीवप्रथमानलोचनयुतां श्रीराजराजेश्वरीम् ॥ ३ ॥

* * * *

वाघिल्लान्वयवंशमौक्तिकमणिर्वागीशवन्भूतले

विख्यातः पृथिवीसुरो विजयते श्रीवेङ्कटेशाभिधः ।

यत्पत्नीपति...सुमतिर्लक्ष्मीव गङ्गाम्बिका

यद्गेहे हरिपूजनं प्रतिदिनं यच्छिष्यवर्गो महान् ॥ ९ ॥

सा गङ्गाम्बात्रेरनुसूयेवात्रेयान्वयजलनिधिचन्द्रात् ।

श्रीमद्वेङ्कटविदुषः पुत्रान् प्रासूत त्रीनमलचारित्रान् । १० ॥

सुब्रह्मण्योऽनन्तनारायणाख्यो रामस्वामीत्येव ते पण्डितेन्द्राः ।

विद्वद्वर्गं पुस्तकानाञ्च वर्णैर्भर्गं यत्नैस्तोषयन्तो जयन्ति ॥

End:

इतिशब्दः परिसमाप्तौ । विदर्भाणां जनपदानां राजा विदर्भराजो भोजः । तेन विरचिते प्रणीत इति कविसमयकथनम् ।

"गद्यपद्यात्मकं काव्यं चम्पूरित्यभिधीयते ।"

इत्युक्तलक्षणं चम्पूस्तथाभूतं कथनम् । शिष्टं स्पष्टम् ॥

Colophon:

इति श्रीमत्परमयोगीन्द्रबृन्दमानसेन्दीवरसन्दोहामन्दानन्दलाभाभिनन्दितरघुनन्दनचरणारविन्दमकरन्दास्वादनकन्दलितसारस्वतेनाखण्डतपःप्रचण्डमुनिप्रकाण्डमण्डलेश्वरशाण्डिल्यमहामुनिगोत्रावतंसस्य बञ्चनान्वयसुधापारावारपारिजातस्य धन्वन्तर्यवना-

रान्तरस्यायुर्वेदप्रमुखनिखिलविद्यासारसर्वज्ञसार्वभौमस्य कोद-ण्डपण्डितवर्यस्य तनूजेन गङ्गाम्बिकागर्भरत्नाकरसुधाकरेण श्रीरामचन्द्रबुधेन्द्रेण विरचितायां चम्पूरामायणव्याख्यायां साहित्यमञ्जूषिकाख्यायां बालकाण्डः समाप्तः ॥

रामचन्द्रार्यरचिता रामचन्द्रपदार्पिता ।
बालकाण्डस्य सम्पूर्णा व्याख्या मञ्जूषिकाभिधा ॥

श्रीरामप्रसन्न(ः)

Subject: Campūrāmāyaṇavyākhyā, otherwise known as Sāhityamañjūṣikā. Bālakāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

Rāmacandrabudhendra's commentary on the Rāmāyaṇa-campū has been published by the Nirṇayasāgara Press, Bombay.

The author's father was Kodaṇḍa Paṇḍita and his mother, Gaṅgāmbikā.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4143. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 597. Substance- Paper. Size—8×5 inches. Sheets—51. Lines—13 to 17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1650. Author—Ghanaśyāma. Yuddhakāṇḍa. Complete.

Beginning:

कल्याणं वितनोतु वः प्रतिदिनं पादारविन्दानत-
ब्रह्माद्यामयदक्षदक्षिणकरं वेदस्तुतं वस्तु तत् ।

सीत्कारोन्नतपुष्कराग्रजनिते लग्ने पयःशीकर-
स्तोमे यद्दिवि चर्करीति दिवसे नक्षत्रमालाश्रियम् ॥

किञ्च ।

यत्किञ्चिद्द्विजरीहरीतु हृदि नस्त्रैलोक्यभद्रं महः
पूर्वं तारकमाशु तूलमिव यन्नासीर एवादहत् ।
कीनाशेभयभाजि धावति हृषीकेशे सहस्रेक्षणे
धारालाक्षिपरम्परे हतगतौ यक्षे विरिञ्चे जडे ॥

* * * *

End:

खेलन्नयं दयितया विपुलानुभावो
जानन्नशेषमपि मौलिकृतानुभावः ।
सप्रेम पल्लवयति स्म स रामचन्द्रः
धीरः प्रजाः कुमुदिनीरिव पूर्णचन्द्रः ॥ ४०३ ॥

यस्येशोप्रभवः पिता खलु महादेवः स काशीप्रभुः
साधु श्रेयसि सुन्दरीप्रियतमा शाकम्भरी च स्वसा ।
तेनाष्टादशवत्सरेण कविना चौण्डाजिपन्तेन च
श्रीमानारचितश्चिराय जयतु श्रीयुद्धकाण्डो मुदा ॥

* * * *

भूयः किं वा ब्रूमो यः सर्वं पश्येदेनं चम्पुं सारज्ञः ।
सोऽयं रामस्यास्य प्रीतत्वादादौ प्रान्तेपश्येत्कल्याणम् ॥

Colophon:

सम्पूर्णो युद्धकाण्डः ।

Subject: Campūrāmāyaṇa. Yuddhakāṇḍa.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

Like Lakṣmaṇa and Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita Ghanaśyāma-paṇḍita, the famous Maharatha writer of Tanjore, also wrote the Yuddhakāṇḍa portion alone. This is not available in print.

॥ रामायणचम्पूः ॥

4144. RĀMĀYAṆACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 598. Substance—Paper. Size—9½ × 4¾ inches. Sheets—62. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1360. Author—Ghanaśyāma. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4143.

End:

एनां पुनराकर्ण्य कर्णयोः सुधातुल्यां कस्यां गिरं
भोभो बहुपितामहामहीसुरसत्त...

Colophon: Nil.

Subject: Rāmāyaṇacampū. Yuddhakāṇḍa only.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly ends towards the close of the work.

Some sheets are missing in the middle.

॥ रामायणचम्पूव्याख्या ॥

4145. RĀMĀYAṆACAMPŪVYĀKHYĀ.

J. L. Collection No. 598. Substance—Paper. Size—13 × 6½ inches. Sheets—20. Lines—16 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—600. Author—Ghanaśyāma. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

कुशलजगदुदन्तं कूलमुक्तं नदन्तं
चतुरमुनिहृदन्तं चाटुमिद्धया वदन्तम् ।
कलितखलमुदन्तं कामितार्थप्रदन्तं
चिरकरधृतदन्तं चिन्तयाम्येकदन्तम् ॥

त्रिजगदवनहेतोस्तादृशं जन्म गृह्णन्
विहतिषु दनुजानां वञ्चनां साधु कुर्वन् ।
सदमपि विगुणो यः सच्चिदानन्दरूपः
परशिव इति योऽयं पातु नारायणो वः ॥

काव्यं प्राकृतसंस्कृताख्यमतुलं यस्यैव यस्या मुखं
नेत्रे षण्माणिविद्धसालविभ्रातिग्राहं चरित्रं मनः ।
पञ्चाशत्कृतयश्च सद्द्वयमुखाभाः कालिदासाधिक-
स्यास्यैतस्य महाकवेर्मम घनश्यामस्य वाचे नमः ॥

* * * *

आसा यस्य निबन्धनान्यनुपमः कण्ठीरवोऽयं कविः
क्रीडाचन्द्रति बाणति प्रबलति क्षेमेन्द्रति प्रौढति ।
श्रीकण्ठत्यपि भर्तृमीढति पुनः श्रीसार्वभौमत्यहो
नैको वा नवखण्डभूमिषु गुणं गृह्णन् विभुर्भोजति ॥ ६ ॥

* *

भुव्यन्यदुष्करकृतेर्मम विद्धसाल-
व्याख्यापितुः कठिनभारतचम्पुटीका ।
दष्यकभोक्तुरिह यल्लिकुचोपदंश-
स्तद्भोजचम्पुविवृतिर्जलतक्रपानम् ॥

* ❀ *

अथ विदर्भदेशाधिपतिः कविवदान्यः स्वयं कविर्भोजराजो पञ्चकाण्डीं प्रशस सङ्गृह्णन् अविघ्नपरिपूर्तये मङ्गलं चरीकरीति ॥ लक्ष्मीमिति ।

End:

भागुनाम्ना कयापि महाराष्ट्रस्त्रिया कारितमिति प्रसिद्धिः । भागान(ग)रमिति लोकव्यवहारः । अंशनगरमिति पर्यायनामचमत्कारः । तथा चांशनगरे यो ग्राम अग्रहारः वीथ्यां वा । "वीथ्यग्रहारसङ्केषु ग्रामः" इति रत्नकोशः । भोजेन आङ् ईषत् आसमन्ताद्वा बोधिताः सूचिताः गद्यपद्यात्मना प्रथिताः ये पञ्चकाण्डास्तद्विहितानन्दपञ्चकाण्डा इत्येतत्षोडशपदार्थोऽष्टादशद्वीपादिवत्समाधेयम् । काण्डश्रिरं जीयात् ।

Colophon:

इति महाराजपदपरिपूरिते लक्ष्मणचम्पूसञ्जीवनाख्ये टिप्पणे युद्धकाण्डः सम्पूर्णः । घनश्यामपण्डितीयं व्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

श्रीसाम्बसदाशिवाय नमः ॥

Subject: Rāmāyaṇacampūvyākhyā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Ghanaśyāma, apart from completing the text by writing the Yuddhakāṇḍa portion, has commented upon the whole of the Rāmāyaṇcampū, including the Yuddhakāṇḍa portion, written by Lakṣmaṇa. This commentary is not available in print.

॥ वसुचारित्रचम्पूः ॥

4146. VASUCARITRACAMPŪḤ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15539.

Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{8}\times5$ inches. Sheets—94. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2000. Author—Kālahasti. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

वसुचम्पूःप्रारभ्यते ।

कल्याणमावहतु नः करिराजवक्त्रो
ब्रह्माण्डपादकटको बलिसद्मपादः ।
पाथोधिबृन्दवमथुः परमेशभाग्यं
तारासमं हि सुमनस्तबकीकृतेन्दुः ॥

* *

गद्यवाक्यानि । अथ निरतिशयशैशव एव यो महनीयो रुचिभिः फलमोहरुचिभिश्च तरुणतरुणीकबलनसमृद्धिं दर्शयामास ।

वाल्मीकिपाराशरिकालिदास-
दण्डिप्रहृष्यद्भवभूतिमाघान् ।
वल्गन्मयूरं वरभारविञ्च
महाकवीन्द्रान् मनसा भजे तान् ॥

सन्त्यक्तवृत्तनियमां सकलास्तभावा-
मन्यार्थवञ्चनपरामतिमूर्खनन्द्याम् ।

उत्सेकिनीं कुकवितामुपरि प्लवार्थो
धीरोत्तमा न गणयन्ति धृतानुभावाः ।
वाक्शासनप्रथितकुण्डलिवल्लभश्री-
नाथेषु तद्भजननस्थितिपालनेषु ।
सोमे च शोभयति भास्करनाम्नि चान्द्र-
काव्यप्रपञ्चमहिमा स हि माननीयः ॥ १७ ॥

सविधसम्मुखसावयवस्फुर-
द्विविधमन्दकलाविधिदैवतम् ।
द्विरदराजमुखादृतगौरवं
वरदराजगुरुं वरदं भजे ॥

श्रीदक्षिणामूर्त्यपरावतारं
श्रीकण्ठभाष्याम्बुधिपूर्णचन्द्रम् ।
अत्यादरादप्पयदीक्षितेन्द्रं
विद्यागुरुं मन्त्रगुरुं भजामि ॥

व्याधोपचारमखिलं विविधोपचार-
लूतागुणालिमतिलोलवितानपालिम् ।
मत्पादयोरपि ददौ महितात्मपतां यः
श्रीकालहस्तिनिलयं शिवमाश्रये तम् ॥

कामाक्षि देवि करुणामयि कामकोटि
काञ्चीपुरीश्वरि कदम्बवनीनिवासे ।
कान्तैकचूतपतिना कलितावधाना
कर्णामृतं कलय काव्यमिदं मदीयम् ॥

इति पीठिका समाप्ता ॥

वसुप्रभुर्वासवधौतरीत्या
कोलाहलाद्रीशकुमारिकायाः ।
गीतोज्ज्वलाया गिरिजाभिधायाः
कल्याणशालीति कथास्तु पुण्या ॥

End:

कामाक्षि देवि करुणामयि कामकोटि
काञ्चीपुरीश्वरि कदम्बवनीनिवासे ।
कान्तैकचूतपतिना कलितावधाना
कर्णामृतं कलय काव्यमिदं मदीयम् ॥

कामाक्षि देवि करुणां मयि पूरयित्वा
कान्तैकचूतपतिना कवितानुमोदा ।
कान्तं सुवर्णघनवृत्तमलङ्कृतीड्यं
कर्णोचितं कलय काव्यमिदं मदीयम् ॥

Colophon:

इति श्रीकामाक्षिदासकालहस्तिकविकृतौ वसुचरित्रचम्पूकाव्ये षष्ठ आश्वासः । वसुचरित्रचम्पूकाव्यं सम्पूर्णम् ॥

श्रीकामाक्ष्यै नमः । श्रीरस्तु ॥

Subject: Vasucaritracampū 1—6 Āśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a good condition. Each āśvāsa is paged separately.

Dr. Burnell has given the name of the author of this work as Kāmākṣidāsa, but as a matter of fact the name is Kālahasti. The author was a pupil of the famous Appayya Dīkṣita and so

he belongs to the 16th century. This work is based on the most famous Telugu work of the same name (i.e.) the Vasucaritra of Śrīnātha.

॥ वसुचारित्रचम्पूः ॥

4147. VASUCARITRACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10254. Page 162. Left column. Substance—Palm Leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—100. Lines—4 or 5 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1500. Author—Kālahasti. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4146.

॥ विक्रमसेनचम्पूः ॥

4148. VIKRAMASENACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4710. Page 162. Left column. Substance—Paper. Size—$10\frac{3}{8} \times 3\frac{1}{2}$ inches Sheets—18. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—400. Author—Nārāyaṇa. Complete.

Beginning:

सायं प्रस्तुतचण्डताण्डवचलद्गङ्गातरङ्गावली-
रिङ्खत्पन्नगरजोऽतिवेलकमिलच्छ्रीभृज्जटामण्डलः ।
नृत्ताटोपविलोककौतुकजुषां वैमानिकानां मनः-
पाथोजातविकासवासरमणिः पायादुमायाः पतिः ॥

अस्ति खलु निखिलजननयननालीनसमुदयमुखवि-
धायिगुणगणरमणीया मदजलमेदुरगण्डमण्डलीहिण्डमान-

मधुकरनिकरमधुरझङ्कारकैतवकृतस्वास्तिभिः मदहस्तिभिः *
अश्वरशालाभिश्च विराजमाना नीतिशास्त्रविशदमतिपण्डि-
तमतिष्ठा प्रतिष्ठाभिधाना नगरी राजधान्यासीत् ।

End:

अथ निजमेत्य पत्तनममात्यतनूजयुतो
विपुलतरस्वराज्यपरिपालनलब्धयशाः ।
नरपतिनन्दनमिन्दुमुखीसहितः
सकलकलाकुशलो विललास चिरम् ॥ ६० ॥

विद्वत्कल्पतरोस्त्रियम्बकविभोः पौत्रेण गङ्गाधरा-
मात्यस्यात्मभवेन बालकविना नारायणेन स्वयम् ।
अभ्यासाय महाप्रबन्धकरणे सद्यास्यसद्या कृतं
श्रीमद्विक्रमसेनराजचरितं नन्दन्तु सर्वे बुधाः ॥

Colophon:

इति श्रीत्र्यम्बकार्यतार्तीयीकाधमण्यपारीग गङ्गाधरामात्यापत्यनारा-
यणरायसचिवविरचितो विक्रमसेनचम्पूप्रबन्धः स-
माप्तिमगमत् ॥

श्रीनारायणरायेण समास्वष्टादशीष्वसौ ।
विश्वावसौ कृतश्चम्पूप्रबन्धस्स्तान्मुदे सताम् ।
श्रीविक्रमसेनचम्पूप्रबन्धः समाप्तः ॥

Subject: Vikramasenacampū.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The author, Nārāyaṇa Rao was the son of Gaṅgādhara and was a native of Tanjore. The work deals with the history of

King Vikramasena of Pratiṣṭhānapura or the modern Paiṭhan The work has not been printed so far.

॥ विक्रमसेनचम्पूः ॥

4149. VIKRAMASENACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 600. Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—19. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—400. Author—Nārāyaṇa. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4148.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

After the colophon is found.—

पिङ्गलनामसंवत्सरे ॥ वृकोपनामसदाशिववृषभट्टेन लिखितम् ।

पण्डितोपनामनागंभट्टब्राह्मणाय दत्तम् ।

वैलात् + पुस्तकम् ॥

This Ms. was copied by Sadāśivabhaṭṭa and presented to Paṇḍita Nāgambhaṭṭa.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4150. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4718. Page 162. Left column. Substance—Paper. Size—14 × 6 inches. Sheets—61. Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭācārya. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीराजीवाक्षवक्षस्थलनिलयरमाहस्तवास्तव्यलोल-

ल्लीलाब्जान्निष्पतन्ती मधुरमधुझरी नाभिपद्मे मुरारेः ।

अस्तोकं लोकमाता द्वियुगमुखशिशोराननेष्वर्प्यमाणं

शङ्कप्रान्तेन दिव्यं पय इति विबुधैः शङ्क्यमाना पुनातु ॥१॥

काञ्चीमण्डलमण्डनस्य मखिनः कर्णाटभूभृद्गुरोः

तातार्यस्य दिगन्तकान्तयशसो यं भागिनेयं विदुः ।

अस्तोकाध्वरकर्तुरप्पयगुरोरस्यैव विद्वन्मणेः

पुत्रः श्रीरघुनाथदीक्षितकविः पूर्णो गुणैरेधते ॥ २ ॥

End:

प्रकाशदोषप्रचुरेऽप्यमुष्मिन्

ग्रन्थे मदीये करुणानुबन्धात् ।

प्रसादवन्तो न कृशानवन्तु

परन्तु विश्वावसवन्तु सन्तः ॥ ७० ॥

Colophon:

इति श्रीपञ्चमतभञ्जननिबन्धनख्यात[1]तातयज्वभागिनेयवाजपेय-

सर्वपृष्ठाप्तोर्यमादियाज्यात्रेयवंशमौक्तिकीभवदप्पयार्यतनूभवश्लेषयम-

कचक्रवर्तिरघुनाथाचार्यदीक्षिततनयस्य श्रीनिवासकृपातिशयसुवि-

दितनयस्य सीताम्बागर्भसम्भवस्य श्रीमत्काञ्चीनगरवास्तव्यस्य

वेङ्कटाचार्ययज्वनः कृतिषु विश्वगुणादर्शः सम्पूर्णः ॥

After the colophon is found:—

श्रीमुखाश्वयुजे मासि तिथौ षष्ठ्यां कवेर्दिने ।

इमां विश्वगुणादर्शमलिखत्कृष्णलेखकः ॥

1. The next Ms. reads ख्यात

Subject: Viśvaguṇādarśacampū.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. Alternate sheets are sulpherated.

This work of Venkaṭādhvarin, a Śri Vaiṣṇava Brahmin of Conjeevaram has been printed by the Nirṇayasāgar Press. The work is in the form of a conversation between one Kṛśānu and his friend Viśvāvasu, the topic of the conversation being the merits or otherwise of the various countries of India that they visited in an aerial car.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4151. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4717. Page 162. Left column.
Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Sheets—84. Lines—11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭācārya. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4150.

Colophon:

इति श्री + सम्पूर्णः ॥ श्रीहयलसाम्बासमेतश्रीमन्मार्ताण्डभैरवार्पणमस्तु ॥ लिखितादिन । पराभवसंवत्सर वैशाखशुद्ध द्वितीया रविवार ॥ The Ms. was copied in the Parābhava year, Vaiśākha month, bright fortnight, 2nd day and Sunday.

साम्बार्पणमस्तु ॥

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4152. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4719. Page 162. Left column.

Substance—Paper. Size—12½ × 5¼ inches. Sheets—66. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4150.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4153. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4720. Page 162. Left column. Substance—Paper. Size—10¾ × 4¼ inches. Sheets—86. Lines—8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4400.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4154. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 597. Substance—Paper. Size—10⅝ × 8⅜ inches. Sheets—55. Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Veṅkaṭācārya. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4150.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4155. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 601. Substance—Paper. Size—9¼ × 5

inches. Sheets—65 (3-67). Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1300. Author—Veṅkaṭācārya. Incomplete.

Beginning:

…कमलवासिनीनयनसौख्यसंदायिने ।
तमश्शमविधायिने तरणिमण्डलस्थायिने ॥ १३ ॥

End:

नाध्यापयिष्यन्निगमान्क्रमेणो-
पाध्यायलोको यदि शिष्यवर्गान् ।
निर्वेदवादं किल निर्वृतानां-
मुर्वीतलं हन्त तदा भवि… ॥ ७० ॥

Colophon : Nil.

Subject: Viśvaguṇādarśacampū.

Remarks :—The Ms. is in a decaying condition.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4156. VIŚVAGUṆĀDARSACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 4721. Page 162. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—50 (21-70). Lines—9 to 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Veṅkaṭācārya. Incomplete.

Beginning:

……………………….रच्युते ।
तिमिरेभ्यो हि न भयं दीपश्चेल्लभ्यते महान् ॥ ४३ ॥

End, colophon and subject—Same as No. 4150.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ विश्वगुणादर्शचम्पूः ॥

4157. VIŚVAGUṆĀDARŚACAMPŪḤ.

G. K. D. Collection No. 254. Substance—Paper. Size—9×4½ inches. Sheets—21. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300 Author—Veṅkaṭācarya. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4150.

End:

अयं खलु + वेदव्यासः सह दश यो वेद वेदाक्षराणि च ॥

Subject:—Viśvguṇādarśacampu.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वेङ्कटेशचम्पूः ॥

4158. VEṄKAṬEŚACAMPŪḤ.

S. K. Collection No 212. Substance—Paper. Size—9×5 inches. Sheets—51. Lines—13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1800. Author—Dharmarāja. Complete.

Beginning:

कल्याणं कुरुतां कोऽपि कमलाकामुकः पुमान् ।
श्रीवेङ्कटगिरीन्द्रस्य शृङ्गभूषामणिर्मम ॥

आरम्भे कर्मणां यस्य स्मरणं प्रणवायते ।
वृषभाचलसंस्थं तं विष्वक्सेनं समाश्रये ॥

आनन्दवृन्दमरविन्दभवाद्यलब्धं
गोविन्द एव कुरुतां मरुतामधीशः ।
जातापरा जगति शम्भुकुटुम्बिनी य-
त्पादारविन्दमकरन्दझरी द्वितीया ॥ ३ ॥

मातर्वाणि किमर्भकाद्यसदृशा भूयाः किमस्त्यद्भुतं
हुं तत्किं श्वशुरस्तवैष पुरतः साक्षात्कृतः श्रीपतिः ।
सम्यक्ते नवमल्लिकापरिमलप्रस्पर्धिसन्ध्यानट-
प्रोद्यात्प्राक्कमलझलझलारववचोगुम्भः समुज्जृम्भताम् ॥ ४ ॥

* * *

द्वन्द्वं तदद्भुतं वन्द्यमिन्द्वङ्कुरपरिष्कृतम् ।
यस्य दक्षिणभागेन शयनं पुरुषायितम् ॥ १४ ॥

किं तातेति प्रवक्ष्यामि किमु वा मातरित्यपि ।
संदिहानं सुतं दृष्ट्वा शिवयोरवतु स्मितम् ॥ १५ ॥

कबलीकृतकान्तार्धं कमनीयकलेबरम् ।
कर्पूरकोमलं किञ्चिदथवा श्यामलं स्तुमः ॥ १६ ॥

* * *

दोषाकरो भवतु वेङ्कटनाथचम्पूः
सन्तस्तथापि शिरसा परिपालयन्तु ।
दोषाकरस्तु लभते निजमूर्ध्नि शम्भोः
सर्वज्ञता न: किमसौ सकलोपवन्द्या ॥ १९ ॥

वाणीह रञ्जयति मे रसिकानतीव
सर्वान् खलानपि तथापि न चित्रमेतत् ।

ये निन्दितुञ्च तरुणीमवलोकयन्ति
तानप्यलं झटिति मा हि वशीकरोति ॥ २० ॥

निन्दन्त्वद्य सहस्रशः खलजना नन्दन्तु वा तेन किं
सन्तः सन्तु दयालवः स्तुतिधिया श्रीवेङ्कटाधीशितुः ।
इत्यालोच्य करोति काञ्चनकृतिं श्रीधर्मराजः कविः
गद्यैर्हृद्यपदप्रबन्धसुभगैः पद्यैस्तरङ्गद्रसैः ॥ २१ ॥

* * *

अस्ति समस्तदुरितपुञ्जभञ्जनबिरुदशीकरनिकरनिरन्त-
रतुन्दिलमन्थरविहृतिसडम्भगन्धवहडिम्भसञ्चारमात्रपवि-
त्रीकृतादिगन्तरा
किं बहुना । अनुपमवैभववैखरी सुवर्णमुखरी

End:

किं बहुना । निरन्तरदीयमाननिखिलपुरुषार्थनिकुरु-
म्बो जयति सततानुरञ्जितसकलजगत्कदम्बः ।

पर्जन्यः परमादरेण जगतीसञ्जीविनं जीवनं
काले सम्प्रददातु सा च धरणी सस्यैः समृद्धा त्वियम् ।
राजानो निखिला भवन्तु सुतरां धर्मे रताः ब्राह्मणाः
भूयासुः श्रुतिसम्पदः सततषट्तन्त्रस्वतन्त्राः परम् ॥

Colophon:

सूनोः श्रीरघुनाथनाम्नविदुषः श्रीधर्मराजस्य स-
त्काव्ये चारुणि पद्मिनीपरिणये गद्यात्मिपद्यात्मके ।
आनन्दापरिपूर्तिनूतनसुधाधाराकृतारादसा-
वाश्वासो विदुषां मुदेस्तु सुतरां पूर्णश्चतुर्थो रसैः ॥ ८५ ॥

Subject: Veṅkaṭeśacampū 1-4 Āśvāsas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. A paper transcript of this Ms. is available here. See T. V. No. 474.

This work deals with the mythological stories relating to God Veṅkaṭeśa at Tirupati. The work is not available in print.

The author was a native of the Tanjore District and belonged to the 17th century.

॥ शिवचम्पूः ॥

4159. ŚIVACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10188. Page 162. Right column. Substance—Palm Leaf. Size—13 × 2½ inches. Leaves—27. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—340. Author—Kavivādiśekhara. Complete.

Beginning:

वन्दे वेतण्डवदनं यच्छुण्डालीलयोद्धृता ।
ब्रह्माण्डमण्डपारम्भस्तम्भतां लभते क्षणम् ॥

वाणी ताण्डवमाधत्तां मम जिह्वाग्रमण्डपे ।
आद्या यद्भ्रमिका लीला विद्या वेदपुरःसरा ॥

अभूदभूतप्रतिमे महेश्वरे
निरूढचेताः निगमान्तसारवित् ।
कलानिधिः कल्पितकोशवारिधेः
कविः प्रतीतः कविवादिशेखरः ॥

जन्मनः प्रभृति देवतान्तरं
यन्मनः परिविधूय केवलम् ।
कामिनीकवलितार्धविग्रहं
यामिनीरमणचूडमन्वगात् ॥

हेमाद्रेरिव यस्यासीन्नान्यस्मै नमितं शिरः ।
अन्तरेण महादेवमनन्तानन्दसुन्दरम् ॥

श्रीकण्ठदर्शननिरूपितभाग्यलक्ष्या
सिंहासनप्रथमदेशिकया निबन्धः ।
पट्टाभिषेचनविधिः कविता धरायां
शास्त्राम्बुधौ बहुविधे निरतस्य काञ्च्याम् ॥

तमादिशच्चापसवेषधारी
स्वप्ने कदाचित्स्वयमेत्य शम्भुः ।
निजावदानैर्निखिलैरुपेतं
प्रबन्धमेकं परिकल्पयेति ॥

तत इदमपि जातगद्यपद्य-
प्रतिपदपल्लवितप्रसादरम्यम् ।
...तस कविवादिशेखरोऽयं
शिवचरितं रसबन्धुरं प्रबन्धम् ॥ ७ ॥

तथा हि ॥

प्रथमापत्यसौभाग्यं पार्वतीपरमेशयोः ।
भजे गजेन्द्रवदनं प्रत्यूहव्यूहशान्तये ॥

नमस्त्रैलोक्यनलिनीविकासावसितन्तवे ।
त्रैयन्तसौधवलभीकपोताय कपर्दिने ॥

हृदयेऽस्तु परं वस्तु हृल्लेखाशुक्तिमौक्तिकम् ।
शतानन्दादयो देवा यदानन्दादिबिन्दवः ॥

End:

अथेदानीं कालकालस्य कालमथनकथा प्रस्तूयते ।

आसीदाजन्मशुद्धानामासीनो ब्रह्मवादिनाम् ।
मृगकण्डूयनप्रस्थे मृकण्डुरिति तापसः ॥

ततः स मुनिनन्दनोऽपि शङ्करप्रसादादतिशयभाजन-मात्मानं परममावनं मन्यमानो जनितपरमानन्दपरिवाहि-तहृदयाभ्यां स्वमातृपितृभ्यामन्वागतो निमिषमिव तत्परि-चरणमहोत्सवैः कल्पमनल्पमपि सुखमिभवमन्वभूत् ॥ ॐ तत्सत् ॥ हरिः ॐ ॥

Colophon:

इति श्रीशिवचम्पूः समाप्ता ॥

Subject: Śivacampū.

Remarks:—The Ms. is in good condition. A paper transcript of this Ms. is also available here. See T. V. No. 59.

The Śivacampū deals with the story of Mārkaṇḍeya and his release from the hands of the God of Death by Śiva himself.

The work is not available in print.

॥ शिवविलासचम्पूः ॥

4160. ŚIVAVILĀSACAMPŪḤ.

T. S. Collection No. 686. Substance—Paper. Size—9¾ × 4½ inches. Sheets—28. Lines—12 to 18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—600. Author—Virūpākṣa. Complete.

Beginning:

श्रीशिवाय नमः ॥

ईश्वरं सर्वभूतानां निश्चलं निर्मलं विभुम् ।
निर्गुणं शाश्वतं शान्तं शिवं वन्देऽहमद्वयम् ॥

यश्च ब्राह्मणपुङ्गवस्य सहसा यान्तं क्रुधा भीषणं
कुष्ठाद्यैः परितो वृतं हरहरेत्युच्चारयन्तं पुरा ।
हत्वेदं यममादराच्च कृपया तज्जीवयित्वा पुन-
र्भक्तस्याशु सुरक्षणञ्च कृतवान् देवस्तमेवस्तुमः ॥

तातो यस्य शिवो गुरुश्च नितरां दासः शिवस्यैव यो
माता यस्य तु गोमती स हि विरूपाक्षाभिधोऽयं कविः ।
श्रीमत्कौशिकगोत्रजः शिवविलासाख्यं शिवप्रीतये
[चम्पूकाव्यमिदं करोति दिशतात्स्फूर्तिं परां शारदा ॥]

आसीदशेषसुरासुरचक्रवन्द्यमानशीतलतोयायाः सम-
च्छवपुषं प्रवाहं हंसजातश्च धारयन्त्याः * *
गङ्गायास्तीरे * * अभ्यस्यमानयोगनि-
ष्कल्मषमनोवृत्तिमहाजनपरिष्कृतः, एकतश्च समुदश्चितब्रा-

नरविप्रणष्टाज्ञानतिमिरनिरभिमाननिरतिशयसुखानुभवतु-
न्दिलमहायोगिजनाध्यासितः धर्माश्रयो नाम यथार्थ-
नामा महानाश्रमः ।

End:

ताद्दशमागत्य सुहृद्गणपरिवृताय शिष्यजनैरुपसेव्यमा-
नाय निरन्तरशिवध्यानक्षपितकल्मषाय पित्रे मात्रे च नि-
वेद्य वृत्तान्तमखिलं तभ्याञ्च मानन्दमुपाघ्रातो मूर्ध्नि
आलिङ्गितश्चोद्वाह्य कुलजां कन्यामुत्पाद्य च पुत्रानात्मसह-
शान् तस्यामेव सर्वकालमप्यनुभवञ्शिवानन्दं मार्कण्डेयो
भगवान् विजयते ।

Colophon:

इति श्रीविरूपाक्षविरचिते शिवविलासाख्यचम्पूकाव्ये
चतुर्थ उल्लासः ॥

Subject: Śivavilāsacampū 1-4 Ullāsas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. On the last page are given four loose verses in Marathi.

This Campukāvya deals with the greatness of Śiva and the good that may result out of bhakti in him. The author is Virūpākṣa, son of Śivaguru and Gotami. The work is not printed.

॥ श्रीनिवासचम्पूः ॥

4161. ŚRĪNIVĀSACAMPŪH.

J. L. Collection No. 602. Substance—Paper. Size—$7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{16}$

inches. Sheets—27. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—200. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning:

श्रीवेङ्कटेशो जयति । श्रीहयग्रीवाय नमः ॥

अपि खलु द्वापरान्ते तुहिनांशुवंशप्रशंसनीयानामुत्तंसहीरस्य सुवीरनाम्नो राज्ञस्तनयात्सुधर्माभिधेयादुपात्तजन्मा । कलौ कृतधर्माणां दत्तावकाशत्वादाकाशशर्मा कोपि निखिलविद्याशरण्यो नृपवरेण्यः कुलपरंपरोपात्तसंपूर्णसंपदा मुकुटभरपरिक्लृप्तकन्धरो जगदवनधुरन्धरो नगरशतसहस्रबन्धुरामादिक्तटसिन्धुरां समेरुमन्धरां वसुन्धरां चिरमपालयत् ॥

End:

वाक्यम् ॥ अथ सुधाकरकलेव दिने दिने वर्धमाना मानवेष्वनिर्धारणीयं किमपि रामणीयकं प्रपेदे । अलमनुपमं सा बभौ पुण्यशीला ।

श्लोकः ॥

ललाटं विशालं विशाले च नेत्रे
सुदीर्घा च नासा कचा नीलनीलाः ।
मृदू हस्तपादौ कृशो मध्यदेशो
नितम्बो गरीयानहो रूपलीला ॥ ११ ॥

एवं लक्षणैर्वरीयस्या यस्यास्समुपगमादेव पुनरिष्टि-

पिष्टिवतो नृपस्य सत्वरं युवत्यपि गुणवत्तरमपत्यमुपेत्य

कृतकृत्यतामपद्यत ॥

Colophon:

इति श्रीमद्वाजसनेयशाखायां कौशिकगोत्रोद्भवेन लक्ष्मीवे-
ङ्कटेशाख्ययोस्तनयेन श्रीनिवासेन विरचिते श्रीनि-
वासचम्पौ पञ्चमस्तबकः ॥

श्रीवेङ्कटेशः प्रीणातु ॥

Subject: Śrīnivāsacampū 5th stabaka only.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The work is not available in print.

॥ कथा ॥

KATHĀ.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4162. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5109. Page 165. Left column.

Substance—Paper. Size—9 × 4½ inches. Sheets—48. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—?. Complete 1-5 Tantras.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

वैनायकाय महसे प्रत्यूहतिमिरच्छिदे ।
अपारकरुणापूरतरङ्गितदृशे नमः ॥ १ ॥

मनवे वाचस्पतये शुक्राय च पराशराय ससुताय ।
चाणक्याय च विदुषे नमोऽस्तु नीतिशास्त्रकर्तृभ्यः ॥ २ ॥

ग्रन्थविस्तारभीरूणां बालानामल्पचेतसाम् ।
बोधाय पञ्चतन्त्राख्यमिदं संक्षिप्य कथ्यते ॥ ३ ॥

अन्यदीयोपि लिखितः श्लोको यः प्रक्रमागतः ।
स्वल्पत्वाद्ग्रन्थविस्तारदोषस्तेन न जायते ॥ ४ ॥

अस्ति सकलदेवताधिष्ठानं सकलविद्वज्जननिवासं पाटलीपुत्रन्नाम नगरम् ॥

End:

अनन्तरं कर्मवशाद्भिक्षार्थमागतं भिक्षुत्रयं लगुडेन व्यापादितम् । तस्याक्रोशेन राजपुरुषैरकर्मकृतं नापितो

व्यापादितः । अतोऽहं ब्रवीमि "कुश्रुतं कुपरिज्ञानम्"
इति ।

मूढो नष्टमतिश्चैव धनहीनश्च यो नरः ।
निरस्तश्चेतरैश्चैव भस्मन्याहुतयो यथा ॥

त्वमपि तादृश एव मूर्खः । तथा च—

सहसा विदधीत न क्रियां
अविवेकः परमापदां पदम् ।
वृणुते हि विमृश्य कारिणं
गुणलुब्धाः स्वयमेव संपदः ॥

Colophon:

इति श्रीसमाप्तमसंप्रेक्ष्यकारित्वं नाम पञ्चमं तन्त्रम् ॥
इति पञ्चतन्त्री समाप्ता ॥
रामाय रामभद्राय + सीतायाः पतये नमः ॥

Subject: Pañcatantram. 1-5 Tantras.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

There are several recensions of the Pañcatantra. This recension belongs to the south and is the smaller of the two recensions. It is noteworthy that in the passage given here there is a verse from the Kirātārjunīya of Bhāravi. It therefore follows that this compilation should have been made after the 8th century.

The edition of Dr. Edgerton in the Harward Oriental series is the most important.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4163. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5110. Page 165. Right column.

Substance—Paper. Size—$8\frac{8}{10} \times 4\frac{3}{10}$ inches. Sheets—60. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—? Complete. 1-5 Tantras.

Beginning:

श्री वेदव्यासाय नमः ।

मनवे वाचस्पतये etc. Same as No. 4162.

End—Same as No. 4162.

Colophon:

असंप्रेक्ष्यकारित्वं नाम पंचमं तन्त्रम् ॥ विभवनामसंवत्सरे माघमासे कृष्णपक्षे शिशिरऋतौ द्वादश्यां शुभतिथौ गुरुवासरे तद्दिने पंचतन्त्री लिखिता समाप्ता ॥

Subject—Same as No. 4162.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4164. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5112. Page 165. Right column.

Substance—Paper Size—$9\frac{3}{10} \times 4$ inches. Sheets—77. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—?. Complete. 1-5 Tantras.

Beginning and subject—Same as No. 4163.

End:

सहसा विदधीत + स्वयमेव संपदः ॥

एवमभिहितो···चोक्तं । प्रतिकूलता........विधौ वि-

फलत्वमेति बहुसाधनता । अवलंबनाय दिनभर्तुरभू........

लालयन् गृहे सुचिरं सुखातिशयसंपन्न उवास ॥

Colophon:

इत्यसमीक्ष्यकारित्वं च पंचमतन्त्रम् ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition. The first and last page contains the name बाबाजिनायक्

The owner of the Ms. was one Bābājināyaka.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4165. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5116. Page 165. Right column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{7}{10} \times 4\frac{1}{10}$ inches. Sheets—49 (2-50). Lines—8-15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—?. Complete, wants beginning.

Beginning:

···(ब)हुमानपुरस्सरं तस्मै विष्णुशर्मणे कुमारान्स-

मर्पितवान् । तेन कथाद्वारेण पंचतन्त्राणि परिकल्प्य राज-

पुत्रान्नीतिशास्त्रं ग्राहयितुमुपक्रान्तम् ॥

End, colophon and subject—Same as No. 4162.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

After the colophon there are certain subhāṣitas. The verse धन्वन्तरिक्षपणक etc. is also given therein.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4166. PAÑCATANTRAM.

Not noticed by Burnell. Ms No. 14657.

Substance—Paper. Size—10 × 3$\frac{9}{10}$ inches. Sheets—51. Lines—8-10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—Kṣemendra. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4163.

Colophon: (Sheet No. 23, 32, and 45.)

इति क्षेमेन्द्रेण कृतायां मित्रभेदो नाम प्रथमतन्त्रः समाप्तः ॥

(Sheet No. 51)

पञ्चतन्त्रे पञ्चमं तन्त्रं समाप्तम् ।

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This Ms. gives the name of the author as Kṣemendra.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4167. PAÑCATANTRAM.

P. A. Collection No. 346. Substance—Paper. Size—12$\frac{1}{8}$ × 4$\frac{5}{8}$ inches. Sheets—81. Lines—11-12 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—850. Author—?. Incomplete.

Beginning:

...प्यर्थवृद्धिः करणीयेति मतिरासीत् । तथा हि ।

लब्धस्य लाभो लब्धस्य परिरक्षणम् । रक्षितस्य...वर्धि-

तस्य तीर्थे प्रतिपादनं च । तत्र लब्धं किंचिदस्तु अरक्षि-

तस्य सद्यो विनाशः । अवर्धमानो जन.... । अनुपभुज्य-

मानोऽपि निष्प्रयोजनः अनुपलब्धतुल्य एव । तथा च

उपार्जितानामर्थानां........रक्षणम् ।

तटाकोदरसंस्थानां परिवाह इवाम्भसाम् ॥

End, colophon and Subject—Same as No. 4162.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

There are several omissions in the middle and the beginning too is abrupt.

The first tantra ends on page 20.
,, third ,, ,, 31.
,, fourth ,, ,, 34.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4168. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 1024. Page 165, Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Leaves—61. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—650. Author—? Incomplete. 1-3 Tantras.

Beginning:

कपोलनिष्यन्दिमदाम्बुधारा-
सन्तर्पिताळीव्रजझङ्कृतौघैः ।
उद्गीयमानं गिरिराजपुत्रि
पुत्रं गणेशं हृदि (भावयामि) ॥

मनवे वाचस्पतये etc. Same as No. 4163.

End:

तच्छ्रुत्वा तपःप्रभावात् संवर्तकमाप्य मेघमाहूयाभ-

वीत् । इयं स्त्रीक्रियतामिऽति ॥ सोऽप्याह—वायुर्बलवान्मां चलयतीति । तमाहूयाब्रवीत् । इयं स्वीक्रियतामिति ॥

Colophon: (Leaf No. 46)

इति सुहृल्लाभो नाम द्वितीयतन्त्रं समाप्तम् ॥

Subject: Pañcatantram 1-3 Tantras, 3rd Incomplete.

Remarks;—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4169. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 10242. Page 165. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{5} \times 1\frac{1}{5}$ inches. Leaves—35. Lines—5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—50. Author—? Incomplete. 1-2, Tantras.

Beginning—Same as No. 4168.

End:

सेवेव मानमखिलं ज्योत्स्नेव तमो जरेव लावण्यम् ।
हरिं हरिकथेव दुरितं गुणशतमप्यर्थिता हरति ॥

तत्कथमहं परपिण्डेनात्मानं (योजयामि)। लज्जे योजयितुमाग्रहमकर(वं) । बृहस्पतिना लगु(डेन)...॥

Colophon: (Leaf No. 29)

इति मित्रभेदो नाम प्रथमतन्त्रं समाप्तम् ॥

Subject: Pañcatantram 1, 2, Tantras. 2nd Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4170. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5111. Page 165. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets —23. Lines— 9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—396. Author—? Complete. 1st Tantra only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

ग्रन्थविस्तारभीरूणां etc. Same as No. 4162.

End:

सत्याऽनृता च परुषा प्रियवादिनी च
हिंस्रा दयालुरपिचार्थपरा वदान्या ।
नित्यव्यया प्रचुरनित्यधनागमा च
वेश्याङ्गनेव नृपनीतिरनेकरूपा ॥

इति मदनकेन (दमनकेन) परितोषितः पूर्ववद्राज्यसुखमनुभवन्नास्ते ॥

Colophon:

इति मित्रभेदो नाम प्रथमतन्त्रं समाप्तम् ॥

Subject: Pañcatantram, 1st Tantra only.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4171. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 10241. Page 165. Right column

Substance—Palm leaf. Size—$11\frac{1}{10} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—25. Lines—7-9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—380. Author—? 1st Tantra Incomplete.

Beginning—Same as No. 4170.

End:

करटको दमनकमाह— दुरात्मन् तव दुर्मन्त्रविलसितान्यनुभवन्स्वामी—

मू (गू)ढसान्त्वं प्रयोक्तव्यमादौ कार्यं विजानता ।
सामसिद्धा हि विषयो न तु यान्ति पराभवम् ॥
यद्यप्युदाराश्चत्वारो विहिताः कार्यसिद्धये ।
संख्यामात्रफलं तेषां सिद्धिस्साम्नि व्यवस्थिता ॥

Colophon: Nil.

Subject: Pañcatantra. 1st Tantra, Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4172. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5113. Page. 165. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{4}{5} \times 4\frac{1}{5}$ inches. Sheets—43. Lines—6-8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—378. Author—? Complete 1st Tantra only.

Beginning—Same as No 4163.

End, colophon and subject—Same as No. 4170.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. contains also

the beginning of the 2nd Tantra (सुहृल्लाभः) after the colophon.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4173. PAÑCATANTRAM.

T. S. Collection No. 688. Substance—Paper. Size—8×5¼ inches. Sheets—31. Lines—12-15 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—600. Author—? Incomplete.

Beginning:

........................काकाखुमृगकूर्मवत् ॥

राजपुत्रः पृच्छति—कथमेतत्? विष्णुशर्मा कथयति— अस्ति दाक्षिणात्ये जनपदे प्रमदासेव्यं नाम नगरम्। तस्य च नातिदूरे महाच्छायो महास्कन्धशाखोपचितो न्यग्रोधपादपः सर्वा...योऽस्ति। उक्तं च...

End:

अथ चत्वारोऽपि तत्कल्याणशरीरे कच्छपे परस्परस्नेहेन वर्तमानाः पुनर्जातमिव आत्मानं मन्यमानाः सुखेन तिष्ठन्ति। तस्मात्

तिरश्चामपि यत्रेदक्संगतं लोकसंमतात्।
तत्र लोके मनुष्याणां......शालिनाम् ॥

Colophon:

संपूर्णं चेदं मित्रसंप्राप्तिः द्वितीयं तन्त्रम्।

Subject: Pañcatantra—second tantra, Mitrasamprāpti.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4174. PAÑCATANTRAM.

Not noticed by Dr Burnell. Ms. No. 15333 (b).

Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{3}{5} \times 1\frac{2}{5}$ inches. Leaves—10. Lines—6 to Page. Script—Telugu. No. of Granthas—200. Author—?. Incomplete.

Beginning:

अथ सुहृल्लाभो नाम द्वितीयं तन्त्रमारभ्यते ।

तत्रायमाद्यः श्लोकः—

असाधना वित्तहीना बुद्धिमन्तः सुहृत्तमाः ।
साधयन्त्याशु कार्याणि काककूर्ममृगाखुवत् ॥

End:

ततो लुब्धकः स्वकर्मवशात् निरशनो निराशश्च स्वगृहमागतः । मुद्गरादयः सर्वे च मुक्तापदः स्वस्थानं गत्वा यथासुखमवस्थिताः ॥

Colophon:

इति मित्रप्राप्तिर्नाम द्वितीयं तन्त्रम् ।

Subject: Pañcatantra—Second tantra—Suhṛllābha.

Remarks:—The Ms. is in a good condition. The beginning of the next tantra is also given thus

अथेदानीं सन्धिविग्रहो etc.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4175. PAÑCATANTRAM.

T. S. Collection No. 682. Substance—Paper. Size—$7\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$

inches. Sheets—25. Lines—17 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—700. Author—Viṣṇuśarman. Incomplete.

Beginning:

श्रीपरदेवतायै नमः ।

अथेदानीमारभ्यते काकोलूकीयं नाम तृतीयतन्त्रम्,

यस्यायमाद्यः श्लोकः—

न विश्वसेत्पूर्वविरोधितस्य

शत्रोरपीष्टत्वमुपागतस्य ।

दग्धां गुहां पश्यत घूकपूर्णां

काकप्रणीतेन हुताशनेन ॥ १ ॥

End:

एवं मत्तकः...कर्णचंचलां राज्यलक्ष्मीमवाप्य न्यायैक-

निष्ठो भूत्वा उपभुङ्क्ष्व ॥

Colophon:

संपूर्णं चेदं सन्धिविग्रहादिषाड्गुण्यसंबन्धां काकप्रणीतेन हुता-

शनेन ॥ ३ ॥

अथेदानीमारभ्यते लब्धप्रणाशनं नाम चतुर्थं तन्त्रम् ॥

इदं पुस्तकं पोतदारबाबाजीनायकानां क्षेमम् ॥

श्रीरस्तु ॥

Subject: Pañcatantra—Third tantra.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. belonged to one Potadāra Bābājīnāyaka.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4176. PANCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5114. Page 165. Right column.

Substance—Paper. Size—10 × 4½ inches. Sheets—87. Lines—15 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—3.00. Author—Viṣṇuśarman. Complete.

Beginning:

नमो मनुबृहस्पतिपराशरव्यासादिभ्यो महाकविभ्यः ।
मनवे वाचस्पतये शुक्राय पराशराय ससुताय ।
चाणक्याय च विदुषे नमोस्तु सर्वशास्त्रकर्तृभ्यः ॥ १ ॥

सकलार्थशास्त्रसारं
समालोक्य विष्णुशर्मा ।
तन्त्रैः पञ्चभिरेतत्
चकार सुमनोहरं शास्त्रम् ॥

तद्यथानुश्रूयते । अस्ति दाक्षिणात्ये जनपदे महिळारुप्यं नाम नगरम् । तत्र सकलार्थिसार्थकल्पद्रुमः अपरनृपमुकुटमणिमरीचिचयचर्चितचरणः सकलकलापारङ्गत अमरशक्तिर्नाम राजा बभूव । तस्य त्रयः पुत्राः परं दुर्मेधसो वसुशक्तिरुग्रशक्तिरनेकशक्तिश्चेति बभूवुः । अथ तान् शास्त्रविमुखान्समालोक्य राजा सचिवानाहूय प्रोवाच—भो ज्ञातमेतद्भवद्भिर्यन्ममैते पुत्राः शास्त्रविमुखाः विवेकरहिताश्च तदेतान्पश्यतो मे महदपि राज्यं न सौख्यमावहति । अथवा साध्विदमुच्यते ।

अजातमृतमूर्खेभ्यो मृताजातौ सुतौ वरम् ।

यतस्तौ स्वल्पदुःखाय यावज्जीवोऽन्त्यमो दहेत् ॥ १ ॥

End:

ब्राह्मणोऽपि प्रबुद्धो यावत्पश्यति तावत्समीपे कृष्ण-सर्पो विदारितवक्त्रो भक्षितकर्पूरपुटिको मृतस्तिष्ठति । तं दृष्ट्वा व्यचिन्तयत् । अहो सत्यमाभिहितं ममांबया यत् द्वितीयः कापुरुषोऽपि सहायः कार्यः । पथि नैकाकिना गन्तव्यम् । अतो मया श्रद्धापूरितचेतसा तद्वचनमनुष्ठि-तम् । तेनाहं कर्कटेनापि सर्पव्यापादनात् रक्षितः । अथ-वा साध्विदमुच्यते..........

मन्त्रे (तीर्थे द्विज)देवे दैवज्ञे भिषजे गुरौ ।

यादृशी भावना यत्र सिद्धिर्भवति तादृशी ॥

एवमुक्त्वासौ यथाभिप्रेतं गतः । अतोऽहं ब्रवीमि । काक-पुरुषो द्वितीय इति । सुवर्णसिद्धिरपि तं चक्रधरमनुज्ञाप्य स्वगृहं प्रति प्रस्थितः ।

Colophon:

समाप्तञ्चेदं अपरीक्षितकारकं नाम पञ्चमं तन्त्रम् । समाप्तञ्चेति मङ्गलम् ।

(विष्णु)शर्मणा विप्रेण राजकुमाराणां प्रबोधनार्थे पञ्चमं तन्त्रं नाम नीतिशास्त्रं विरचितं समाप्तम् ॥ ५ ॥

संवत् १७३५ वर्षे माघ....॥

Subject: Pañcatantram.

Remarks:—The Ms. is old and is in a decaying condition. This

represents the northern recension. It is dated saṃvat 1735 or A. D. 1678.

॥ पञ्चतन्त्रम् ॥

4177. PAÑCATANTRAM.

Burnell's Catalogue No. 5115. Page 165. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{2}{10} \times 4\frac{3}{10}$ inches. Sheets—184 (22-205). Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—3776. Author—? Incomplete. Wants beginning.

Beginning:

......................शाकटो यथा ।

घृष्यते यो दशालंबी नितंबे विनिवेशितः ॥ १६३ ॥

अलक्तको यथा रक्तो निष्पीड्य पुरुषस्तथा ।

अबलाभिर्बलाद्रक्तः पादमूले निपात्यते ॥ १६४ ॥

End and subject—Same as No. 4175.

Colophon :

इति श्रीपञ्चोपाख्याने अपरीक्षितकरणं नाम पञ्चमं तन्त्रं समाप्तमिति । समाप्तमिदं पञ्चाख्यानकं नाम राजनीतिशास्त्रम् ॥ शुभमस्तु । श्रीरामाय नमः । श्रीकृष्णाय नमः ॥

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ बृहत्कथामञ्जरी ॥

4178. BṚHATKATHĀMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4879. Page 166. Left column.

Substance—Paper. Size—13 3/8 × 5 3/4 inches. Sheets—282. Lines—11 to 13 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—7300. Author—Kṣemendra. Incomplete. 1-4 Lambhas.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

उमाप्रणामसङ्क्रान्तचरणालक्तकश्शशी ।
सन्ध्यारुण इवाभाति यस्य पायात्स वः शिवः ॥ १ ॥

सरस्वतीविभ्रमदर्पणानां
सूक्तामृतक्षीरमहोदधीनाम् ।
सन्मानसोल्लाससुधाकराणां
कवीश्वराणां जयति प्रकाशः ॥ २ ॥

ओजोरञ्जनमेत्र वर्णरचनाचित्रा न कस्य प्रिया
नानालङ्कृतयो न कस्य हृदये सन्तोषमातन्वते ।
काव्ये किन्तु सतां चमत्कृतिकृतः सूक्तिप्रबन्धास्फुटं
तीक्ष्णाग्रा झटिति श्रुतिप्रणयिनः कान्ताकटाक्षा इव ॥ ३ ॥

एवं किल पुराणेषु सर्वागमविधायिषु ।
विभु(?)शासनशालिन्या श्रुतौ च श्रूयते कथा ॥ ४ ॥

अस्ति विद्याधरवधूविलासहसितद्युतिः ।
जाह्नवीनिर्झरोष्णीषः शर्वाणीजनको गिरिः ॥ ५ ॥

End:

इत्युक्त्वा प्रददौ तस्मै भोजनं बहळासवम् ।
सोऽपि भुक्त्वा मधुक्षीबो निद्रां भेजे रतिश्रमात् ॥

ऊर्ध्ववेश्मस्थितं साथ संज्ञयाहूय वल्लभम् ।
भर्तारं घातयामास दारकस्यैव पश्यतः ॥

तस्मिन्प्रयाते चुक्रोश चोरैरभिहतेव सा ।
ततस्ससंभ्रमास्सर्वे बान्धवास्तूर्णमभ्ययुः ॥

देवदासं हतं दृष्ट्वा तद्भ्राता शोकविह्वलः ।
विललापाश्रुलुलितं वेष्टमानो महीतले ॥

स्वभार्यया हतं ज्ञात्वा बालकस्य गिरा ततः ।
तां च तत्कामुकं च द्राक् जघ्नुरन्विष्य बान्धवाः ।
इत्येवं पापशीलानां स्त्रीणां कैर्ज्ञायते गतिः ।

Colophon:

दुश्शीलाख्यायिका ॥

(Sheet No. 242)

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बृहत्कथायां पंचलम्भको नाम त्रयोदशो लम्भकः ॥

Subject: Bṛhatkathāmañjarī 1-14 Lambhas. 14th Incomplete.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

The work is available in print having been printed by the Nirṇayasāgara Press, Bombay. The work itself is a summary of the Bṛhatkathā of Guṇāḍhya, which was written in the Prākṛt, technically called Paiśācī. The original is now lost to us.

॥ बृहत्कथामञ्जरी ॥

4179. BṚHATKATHĀMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 4880. Page 166. Left column. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 5$ inches. Sheets—365. Lines—9 or 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—7300. Author—Kṣemendra. Incomplete 1—14 Lambhas.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4178.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ बृहत्कथामञ्जरी ॥

4180. BṚHATKATHĀMAÑJARĪ.

Burnell's Catalogue No. 10231. Page 166. Left column. Substance—Paper. Size—$12\frac{7}{10} \times 1\frac{3}{10}$ inches. Sheets—274. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—7300. Author—Kṣemendra. Incomplete. 1-14 Lambhas.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4178.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4181. BHOJAPRABANDHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4740. Page 160. Right column. Substance—Paper. Size—$14\frac{1}{8} \times 6$ inches. Sheets—46. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1210. Author—Ballāla. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

स्वस्ति श्रीमन्महाराजस्य भोजस्य प्रबन्धः कथ्यते । आदौ धाराराज्ये सिन्धुलसंज्ञो राजा चिरं प्रजां पर्यपालयत् । अस्य च वृद्धत्वे भोज इति पुत्रः समजनि । स यदा पञ्चवार्षिकस्तदा आत्मनो जरां ज्ञात्वा मुख्यामात्यानाहूयानुजं मुञ्जं च महाबलमालोक्य पुत्रं च बालमालोक्य विचारयामास । यद्यहं राज्यभारधारणसमर्थं सोदरमपहाय राज्यं पुत्राय प्रयच्छामि तदा पुत्रहानिर्वंशोच्छेदश्च ।

End:

इन्दुं कैरवणीव कोकपटलीवांभोजिनीवल्लभं
मेघं चातकमण्डलीव मधुपश्रेणीव पुष्पावलिम् ।
माकन्दं पिकसुन्दरीव रमणीयात्मेश्वरं प्रोषितं
चेतोवृत्तिरियं सदा नृपवर त्वां द्रष्टुमुत्कण्ठते ॥ ६ ॥

राजा चमत्कृतः प्राह— सुकुमारि त्वां लीलादेव्यनुमत्या स्वीकुर्म इति धारानगरं नीत्वा तथैव स्वीकृतवान् ॥

Colophon:

इति श्री भोजचरितं सम्पूर्णम् ॥

ईश्वरे भाद्रकृष्णे च द्वितीया स्थिरवासरे ।
गोपालाख्येन लिखितं चरितं भोजभूपतेः ॥ १ ॥

श्रीरस्तु ॥

Subject: Bhojaprabandha.

Remarks:—The Ms. is in excellent condition. The work pur-

ports to be a history of Bhoja, the king of Dhārā. In fact it is a collection of certain fantastic stories, bringing together a number of tales about Bhoja, Kālidāsa and others. The work has been published by the Nirṇayasāgar Press, Bombay.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4182. BHOJAPRABANDHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4739. Page 160. Right column.
Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{10} \times 5\frac{1}{10}$ inches. Sheets—56
Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1210. Author—Ballāla. Complete.

Beginning, end and subject—Same as No. 4180.

Colophon: Nil

Remarks: —The Ms. is in good condition.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4183. BHOJAPRABANDHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4741. Page 160. Right column.
Substance—Paper. Size—11×4 inches. Sheets—52.
Lines—9 to 10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1210. Author—Ballāla Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4181.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. One corner of the left side is eaten by the rat. The father's name of Bhoja is given in this Ms. as बन्धुल instead of सिन्धुल.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4184. BHOJAPRABANDHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10256. Page 160. Right column. Substance—Palm leaf. Size—16¾ × 1⅛ inches. Leaves—25. Lines—7 to 11 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1050. Author—Ballāla. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4181.

End:

दत्ता तेन कविभ्यः पृथ्वी सकलापि कनकसंपूर्णा ।
दिव्यां सुकाव्यरचनां श्रमं च तेषां तु यो विजानाति ॥

अधरस्य मधुरिमाणं
कुचकाठिन्यं दृशो(श्च)स्तैक्ष्ण्यम् ।
कवितायाः परिपाकं
ह्यनुभवरसिको विजानाति ॥

अपूर्वो भाति भारत्याः
काव्यामृतफले रसः ।
चर्वणे सर्वसामान्ये
स्वादुवित्केवलं कविः ॥

Colophon: Nil.

Subject: Bhojaprabandha. Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4185. BHOJAPRABANDHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10843(b). Page 114. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—51. Lines—5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—765. Author—Ballāla. Incomplete.

Beginning—Same as No 4181.

End:

ततो राजा तयोर्हरिशर्मदेवजययोरन्योन्यवैरं ज्ञात्वा मिथ आलिङ्गनादिना वस्त्रालंकारादिदानेन च मित्रत्वं व्यधात् । * * इति राजा देवानां सुखं कृतं सत्राह । निवासं काद्य...मोजनक काचलः । इति व्य....योहा वा भोजा वार्तेति न्यूनता.... ॥

Colophon: Nil

Subject: Bhojaprabandha.

Remarks:- The Ms is very much worn out. The other work contained in this Ms. is Tattvacintāmaṇi (Anumāna) of Gaṅgeśopādhyāya.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4186. BHOJAPRABANDHAḤ.

J. L. Collection No. 38. Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Sheets—18. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—Ballāla. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4181.

End:

मयूरः ।

ते वन्द्यास्ते महात्मानः तेषां लोके स्थिरं यशः ।
यैर्निबद्धानि काव्यानि ये च काव्ये प्रकीर्तिताः ॥

कवीनां मार्गेऽस्मिन्स्फुरति बुधमात्रस्य धिषणा ॥

Colophon: Nil

Subject: Bhojaprabandha.

Remarks:—The Ms. is in much worn out.

॥ भोजप्रबन्धः ॥

4187. BHOJAPRABANDHAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4742. Page 160. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches Sheets—13. Lines—9 to a Page Script—Devanāgarī No. of Granthas—250. Author—?, Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐकारः कल्पकारस्करनिकरतिरस्कारिदानातिरेकः
शब्दब्रह्मैकरत्नाकरहिमकिरणः कारणं मङ्गळानाम् ।
देयाद्वश्शुद्धबुद्धिं निरवधिमहिमाम्भोनिधिस्सार्वसिद्धा-
चार्योपाध्यायसाधूनभिदधदधिकं धीमदाराधनीयः ॥

जयति जिनपतिः श्रीपार्श्वदेवस्स दिव्य-
द्रुम इव सुरसेव्यः सर्वदत्ते हितार्थैः ।
मणिकुसुमसमूहं बिभ्रती यस्य मौळौ
फणिपतिफणमाला कल्पवल्लीव रेजे ॥ २ ॥

श्रीवाग्देवी शरदिजनिशारबरोचिश्शरीरा
सर्वाङ्गीणाभरणकिरणारम्यमाणेन्द्रचापा ।

देयादर्हद्वदनकमलोत्सङ्गलीलामराली
कल्याणं वः कविकुलमनःकामनाकामधेनुः ॥ ३ ॥

श्रीसोमसुन्दरगुरुं
सूरीश्वरं रत्नशेखराचार्यम् ।
श्रीनन्दिरत्नसुगुरुं
वन्दे भक्त्या त्रिसन्ध्यमहम् ॥ ४ ॥

दृष्टश्रुतश्रीलघुभोजभूप-
प्रभूतसंबन्धनिधानकल्पम् ।
प्रबन्धराजं रचयामि गद्यै-
र्विनोदहेतोस्सुधियामनल्पम् ॥ ५ ॥

इह हि भोजनपाशकादिकदृष्टान्तदशकदुरासादम-
नकर इव माणिक्यम्, क्षारसमुद्र इव मिष्टपानीयकूप-
मसारे संसारे मानुष्यमासाद्य सद्यः सुधिया निर्धनेनेव
धनाय श्रीजेन धर्माराधनाय विधेयः प्रयत्नः ॥

यतः ।

राज्यं निस्सचिवं गतप्रहरणं सैन्यं विनेत्रं मुखं
वर्षा निर्जलदा धनी च कृपणो भोज्यं तथाज्यं विना ।
दुश्शीला दयिता सुहृन्निकृतिमान्राजा प्रतापोज्झितः
शिष्यो भक्तिविवर्जितो न हि विना धर्मं नरश्शस्यते ॥ ६ ॥

End:

कूटः कङ्कणवायुरेवायं उज्जयिन्याश्चटितोऽस्ति यन्मध्ये
आगतं किमपि वस्तु बहिर्न निस्सरतीति। एवंविधास्तु
नगर्यो बह्व्योपि सन्ति। परं 'क्षीरनीरविकोऽयं मीनाना-

मपि विद्यते । प्रसिद्धो राजहंसस्य यशः पुण्यैरवाप्यते ॥'
॥ ५ ॥ तां वार्तां सप्तमगवाक्षस्था भारागणिका श्रुत्वा
पुरी पानीयोत्तारभयाद्गवाक्षाद्वुत्तीर्याह— भो किमस्ति
वस्तु यन्नगर्यां न विक्रीयते । वालुकाः सन्तीति तेनोक्ते
साह— कथमर्पयसि । तेनोक्तं —अधोमुखपापेनार्प-(?)
यामि । प्राध्वरेण लामितेनोक्तं ।किं ग्रहीष्यसि । तेना-
माणि— तैलमित्युक्ते वेश्यया पुरुषप्रमाणादर्शपृष्ठेन धूलि
गृहीता । प्राध्वरेण दर्शेन तैलं दत्तम् । वंचितश्रेष्ठी रक्षतं
पुरपानीयं कियत्तैलं लात्वा स्वस्थाने गतः । तया नगर-
परिसरे शिकताराशिरकारि गिरिसङ्काशः । वाहकेल्यां वि-
लसन् भोजस्तं रा................ ॥

Colophon: (Sheet No. 12)

इति प्रबन्धराजे भोजजन्ममुञ्जस्वर्गमनवाक्योऽधिकारः प्रथमः ।

मुञ्जस्वर्गमनप्रबन्धः ।

Subject: Bhojaprabandha 1, 2, Prabandha 1st complete 2nd beginning only.

Remarks:—The Ms. is in good condition and is full of scriptorial errors. This author is different from Ballāla.

A Jaina seems to have been the author of this work. As preserved, the work is incomplete.

॥ माधवानलकथा ॥

4188. MĀDHAVĀNALAKATHĀ.

Burnell's Catalogue No. 5081. Page 160. Right column.

Substance—Paper. Size—10¼ × 1¼ inches. Sheets—16. Lines—8-11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—430. Author—? Complete.

Beginning:

श्रीमङ्गळमूर्तये नमः ॥

प्रणम्य परया भक्त्या हंसयानां सरस्वतीम् ।
यस्य प्रसादमासाद्य करिष्यामि कथामिमाम् ॥ १ ॥

अस्ति सकलसंसारतिलकभूता पुष्पावती नाम नगरी । यत्र हि—

निरामया निरातङ्कास्सन्तुष्टाः परमायुषाः ।
यस्यां निवसन्ति सुखैः कालज्ञाता इव प्रजाः ॥ २ ॥

तत्र राजा गोविन्दचन्द्रो नाम । तस्य राज्ञी सप्तशतानि (?) । तासां मध्ये रुद्रा महादेवी पट्टराज्ञी वर्तते । यतो योषितां चतस्रो जातयः । प्रथमतः पद्मिनी । तस्याः लक्षणम् ।

भवति कमलनेत्रा नासिका क्षुद्ररन्ध्रा
अविरळकुचयुग्मा दीर्घकेशी कृशाङ्गी ।
मृदुवचनसुशीला नृत्तगीतानुरक्ता
कलभतनुसुवेशा पद्मिनी पद्मगन्धा ॥

End:

ततो वेतालेनागत्यामृतं तयोरुपरि क्षिप्तम् । क्षणमात्रेण द्वावपि जीवितौ । ततो राजा सहर्षो जातः ।

विजेतव्या लङ्का चरणतरणीयो जलनिधिः
विपक्षः पौलस्त्यो रणभुवि सहायाश्च कपयः ।

तथाप्येको रामः सकलमवधीद्राक्षसकुलं
क्रियासिद्धिस्सत्वे वसति महतां नोपकरणे ॥ १ ॥

ततो राज्ञा विक्रमादित्येन तयोर्विवाहः कारितः ॥
लोकास्तु हर्षतो(?)भूताः ॥

Colophon:

इति माधवानलकथा समाप्ता ॥

Subject: Mādhavānalakathā.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. A paper transcript of this work is available in this library. See T. V. No. 419. The work seems to be a portion of the Vetālapañcaviṁśati.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4189. VIKRAMĀRKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5105. Page—166. Right column. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{3}$ inches. Sheets—121. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1920. Author—? Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

पुरा लङ्केश्वरभुजाकेयूरनिकषोपले ।
शैले शैलेन्द्रसुतया जगदे जगदीश्विता ॥ १ ॥

देव चित्रकथाः काश्चिदन्तरालस्य मोचनीः ।
मह्यं शुश्रूषवे ब्रूहि मनः प्रह्लादिनीश्शुभाः ॥ २ ॥

अथोवाच महादेवो भवानीं प्रीतमानसः ।
शरच्चन्द्रांशुनिष्यन्दसुधामधुरया गिरा ॥ ३ ॥

अस्ति सिंहासनं किंचिद्दुर्वहनीयं महत्तरम् ।
परितस्तस्य विद्यन्ते द्वात्रिंशत्सालभंजिकाः ॥ ४ ॥
कदाचिदुचिते काले कलाकुशलसङ्कुले ।
भोजराजसभामध्ये कथयन्ति स्म ताः कथाः ॥ ५ ॥

End:

इत्युक्तः पुत्रिकावृन्दैः भोजराजोऽवदत्पुनः ।
पुत्रिका वः प्रसादेन सर्वमाशास्यमस्ति मे ॥
युष्मद्दर्शनतोऽन्यत्र किं वा श्रेयो मयार्थ्यते ।
तथापि विक्रमार्कस्य भवतीभिर्ममेरितम् ॥
चरितं शृण्वतां पुंसां सन्तु सर्वा विभूतयः ।
तथेति भोजभूपालं पुण्यश्लोकशिखामणिम् ॥
अभिष्टुत्याभवन्सर्वाः प्रसन्नाः पुत्रिका भृशम् ।
भोजोपि भुवनश्लाघ्यं सिंहासनमुपेयिवान् ॥
शशास धरणीमेनां शङ्कराराधनोत्सुकः ॥

Colophon:

इति विक्रमादित्यचरिते सिंहासनद्वात्रिंशत्सालभञ्जिकायां द्वात्रिंशत् (?) कथा ॥

इति द्वात्रिंशत्सालभञ्जिका समाप्ता ॥

श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥

यादृशं पुस्तकं + मम दोषो न विद्यते ॥

Subject: Vikramārkacaritam or Dvātriṁśatsālabhañjikā.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The mythical story of Vikramāditya who ascended the famous throne which had 32 steps and a Sālabañjikā in each step is narrated in this

work. It has been published several times over.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4190. VIKRAMĀRKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10221. Page 166. Right column. Substance— Palm leaf. Size—$16 \times 1\frac{3}{10}$ inches. Leaves—67. Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1920. Author— Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4189.

Colophon:

संवत्सरे प्रभवनामके शुभे इन्दुस्थिते भास्वति शुक्लपक्षे शुक्लपञ्चम्या सहिते च नारायणेन गाथा लिखिता समाप्ता ॥

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4191. VIKRAMĀRKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10218. b Page 166. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$16 \times 1\frac{9}{12}$ inches. Leaves—86 (58-143). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1900. Author—? Incomplete.

Beginning:

अन्यदीयोऽपि लिखितः श्लोको यः प्रक्रमागतः ।

...त्यागत्वात् ग्रन्थविस्तर...................... ॥

पुरा लङ्केश्वरराजा etc., Same as No. 4189.

End:

अत्र सिंहासने स्थित्वा सहस्रं शरदां सुखम् ।
भुवं पाल्य..................... च ॥

....सुखीतिश्रेत्यनुजग्राह चैषा माम् ।
विदग्धावागुपन्यासद्वात्रिंशत्पुत्रिका युतम् ॥

सामर्थ्यं विद्यते कस्य तत्त्वमारोह रे ध्रुवम् ।
अहमप्यद्य दास्यामि बुद्ध्वैव भवते प्रभो ॥

द्वितीयं भुवि साहस्रं हायना नाम संशयम् ।
इत्युक्ते कुत एवैतदिति पृ.................. ॥

Colophon: (Leaf No. 140).

इति सिंहासनद्वात्रिंशिकायां वेतालकथा एकत्रिंशती

Subject: Vikramārkcarita.

Remarks:—The Ms. is decaying.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4192. VIKRAMĀRKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10222. **Page** 160. Right column. **Substance**—Palm leaf. Size—14×1—inches. Leaves—102. Lines—6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1900. Author—Nandikeśvara. (Wants beginning).

Beginning:

........जस्य मङ्गला रात्रिका कृता ।
नानाविधानि वाक्यानि सहितानि सहस्रशः ॥

पौराश्चालङ्कृताश्चासन्यथा........................ ।
वक्तुं मुहूर्तं दैवज्ञाः प्राप्तास्त्रिस्कन्धवेदिनः ॥
भोजराजोऽपि वेगेन स्थधाद्भ्यङ्गमज्जनम् ।

End:

इत्याशिषः प्रयुज्याथ देव्यो मौनं प्रपेदिरे ।
ततो भोजमहीपालस्तस्मिन्सिंहासनोत्तमे ॥

ब्राह्मणैरभ्यनुज्ञातः सुहृद्बन्धुजनैस्सह ।
आरूढः पृथिवीं कृत्स्नां पालयामास भूपतिः ॥

विजितविमतं शौर्याद्भूमेरुपद्रवशान्तये
सकलजनतारक्षो दक्षस्स्वधर्मविवृद्धये ।
रचितगुणसूक्त्यै शश्वत्कलापरिशीलनात्
सुरपतिमुदे धर्माद्वादीत्स भोजनृपो महीम् ॥

Colophon:

इति श्रीमन्नन्दिकेश्वरविरचितायां सिंहासनद्वात्रिंशिकायां विक्रमादित्यगुणप्रशंसनद्वारेण द्वात्रिंशत्सालभञ्जिकाशापमोक्षो नाम द्वात्रिंशत्कथा ॥

Subject: Vikramārkacarita.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. This Ms. gives the name of the author of the work as Nandikeśvara.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4193. VIKRAMĀRKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5106. Page 166. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{3}{5} \times 3\frac{4}{5}$ inches. Sheets—109. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1635. Author—Nandīśvarayogī. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणाधिपतये नमः श्रीसांबाय परस्मै ब्रह्मणे नमः ।

श्रीगुरुचरणारविन्दाभ्यां नमः ।

नरनारायणभुजा केयूरनिकषोपले । etc.,

Same as No. 4189.

End:

इत्थं शनैर्लब्धवरोऽवरुह्य नगरं ययौ ।

त्वमेवावर्तितुं शक्तो भूषयैतद्वरासनम् ॥

तदारुपुत्रिकावाक्यप्रलोभितमनोरथः ।

पुनरन्तःपुरं राजा भोजानां प्रत्यपद्यत ॥

Colophon:

इति सिंहासनद्वात्रिंशिकायां पञ्चविंशतिका कथा ।

Subject: Vikramārkacaritam 1-25 Kathās.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The first śloka

"पुनः कदाचित् + संस्कृता"

of the 26th kathā is given after the colophon. The last page contains the following:

श्रीतुलजाराजस्येदं पुस्तकम् ।

सिंहासनपंचवीसी ॥ २५ ॥

सिंहासनबतीशी पैकी कथा ॥ २५ ॥

The owner of this Ms. was Tulajārāja.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4194. VIKRAMĀRKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 5107. Page 166. Right column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{3}{10} \times 4$ inches. Sheets—87. Lines —7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1400. Author—Nandīśvarayogī. Incomplete. 3-25 Kathās.

Beginning:

इति दिव्यलापिकाः ॥

ततश्च विक्रमादित्यो ररक्ष क्षितिमण्डलम् ।
भूदेवानपि देवांश्च पूजयामास भक्तिमान् ॥

पुपोषानुदिनं दीनाननाथान्कृपणादिकान् ।
स्वापराधावरोधेन दुर्विनीतांश्च शिक्षयन् ॥

End:

अतिथीनां तथा पूजा प्रसङ्गस्सततं सताम् ।
विद्याभ्यासविधानास्था धर्मकार्येष्वतित्वरा ॥

मैत्रकैतवनिर्मुक्तो सर्वत्राप्यनवाक्रिया ।
एवंविधा गुणगणाः धर्मस्यावयवाः प्रभो ॥
भवन्तमाश्र........................... ।

Colophon: (Sheet No 87).

इति विक्रमादित्यचरिते चतुर्विंशतिकथा ॥

Subject: Vikramārkacaritam 3-25 Kathās.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ विक्रमार्कचरितम् ॥

4195. VIKRAMĀRKACARITAM.

J. L. Collection No. 603. Substance—Paper. Size—11½×5 inches. Sheets—37. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1100. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

अनन्तशब्दार्थगतोपयोगिनः
पश्यन्ति पारं न हि यस्य योगिनः ।
जगत्रयाशेषतमोविनाशकं
ज्योतिः परं तज्जयति प्रकाशम् ॥ १ ॥

अनेकवैचित्रमयं जगत्रयं
प्रयाति साक्षात्प्रतिबिंबरूपताम् ।
यस्यानिशं ज्ञानमयैकदर्पणे
प्रणौमि तं श्रीभगवन्तमादिमम् ॥ २ ॥

ये पूजनीयाः सुमनस्समूहैः
ते सन्तु मे श्रीगुरवः प्रसन्नाः ।
तदा नवो यत्प्रतिभाप्रकर्षैः
पुनन्तु ते श्रीकवयश्च वाचम् ॥ ३ ॥

सकलसुरासुरनरनिकरनायकप्रणतपादारविन्दश्रीसर्वज्ञशासनप्रभावकस्य परमगुरुश्रीसिद्धसेनदिवाकरस्य प्रणीतोपदेशपेशलविवेकस्य जगदद्वर्यधैर्यगाम्भीर्यपरमौदा-

र्यादिगुणगणालङ्कृतस्य त्रिक्रमाक्रान्तत्रिविक्रमस्य श्री-
विक्रमनरेश्वरस्य कश्चित्प्रबन्धः प्रारभ्यते ॥

तस्यायं पूर्वकविसम्प्रदायः । यत्पूर्वं देवताधिष्ठित-
चन्द्रकान्तरत्नमयसिंहासनस्थाभिः द्वात्रिंशत्पुत्रिकाभिः
प्रवरराज्यलक्ष्मीनिवासाम्भोजस्य श्रीभोजनरेश्वरस्य
पुरतो महाश्चर्यमयद्वात्रिंशत्कथानकैः श्रीविक्रमादित्यगु-
णोत्कीर्तनं चक्रे ।

तत्र केपि जिज्ञासवः कथयन्ति । कस्य तत्सिंहासनं
केन कस्यार्पितं कथं भोजेन लब्धं कानि कानि कथान-
कानि इति । तत्सर्वमावेद्यमानं श्रूयताम् । तथाहि— कृत-
चतुष्पुरुषार्थप्रवेशे माळवदेशे अनीतिलतालवनासिधारारा-
जनीतिवल्लीवितानवारिधारा अनेकपुरुषस्त्रीरत्नधारा धा-
रानाम पुरी ॥

End :

तत्सिंहासनं यदा तुष्टेन शक्रेण श्रीविक्रमाय दत्ता
तणो(?)त्प्रोक्तं यदा तु मनुष्यलोके भोजराजसभायां
श्रीविक्रमादित्यस्य यथास्थितगुणोत्कीर्तनं करिष्यथ तदा
युष्माकं पुनर्दिव्यदेहं स्वर्गागमनं भविष्यति नान्यथा ।
अतो राजन् त्वयास्माकं तव प्रसादेन शापानुग्रहो ... तेन
तुष्टा वयम् । त्वं याचस्व किमपि वरम् । ततो राजा
प्राह नाहं याच्ञां कुर्वे । न च मे केनापि प्रयोजनम् ।
ततस्ता प्राहुः ... जराजकश्चित(?) एतत् श्रीविक्रमादित्य-
चरितं देवाङ्गनासंवादसुन्दरं पाठिष्यति तस्य धृति-

कीर्तिलक्ष्मी म.... कल्याणावाप्तिर्भविष्यतीति वरं दत्वा
देवाङ्गना स्वर्गं जग्मुः । श्रीभोजस्तु जलधिमेखलाया-
मखण्डशासनः चिरेण राजलक्ष्म्याः... ॥

Colophon:

इति सिंहासनद्वात्रिंशिका समाप्ता ।

शुभमस्तु ।

संवत् १८११ समये वैशाख शुटि १२ रवौ अकबरपाति साहराज्ये
लहौ रशुभस्थाने ॥ श्रीकृष्णाय नमः । श्रीरामाय नमः ॥

Subject: Vikramārkacaritam.

Remarks: The Ms is in good condition. This Ms. is dated Samvat 1811 or A. D. 1754.

॥ वेतालपञ्चविंशतिः ॥

4196. VETĀLAPAÑCAVIṂŚATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 5103. Page 167. Left column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{8}$ inches Sheets—82. Lines—6 to 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—1250. Author—?. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

अथ व्रजन्दक्षिणाशां दयितावापि दक्षिणाम् ।
मृगाङ्कदत्तो विपिनं विवेश सचिवैः सह ॥

ततो मध्याह्नविस्फूर्तिप्रचण्डकिरणे रवौ ।
अध्वन्यवनितातापदह्यमान इवाखिले ॥

पङ्कावगाहसन्नद्धमहिषक्रोडकुञ्जरे ।
लोके प्रत्यग्रदिग्दाहधूमपुञ्जैरिवावृते ॥

End :

इत्युर्वीवलये तुषारकिरणस्पष्टाट्टहासच्छविः
पाताले फणिनायकस्फुटफणानिष्कारफेनोज्ज्वला ।
व्योम्नि ब्रह्म विमानहंसनिकसन्कान्तिप्रकाशद्युति
तस्याकल्पमनल्पपुण्यपदवी गंगेवकीर्तिर्बभौ ॥

Colophon:

इति वेतालपञ्चविंशतिस्समाप्ता
श्रीसदाशिवार्पणमस्तु ॥

Subject: Vetālapañcaviṁśati.

Remarks:—The Ms. is in a good condition.

॥ वेतालपञ्चविंशतिः ॥

4197. VETĀLAPAÑCAVIMŚATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10218 a. Page 167. Left column. Substance—Palm leaf. Size—16 × 1 3/8 inches. Leaves—52 (6-57). Lines—6-7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—?. Complete. Wants beginning.

Beginning:

....विश्वपदा ॥
तां विलोक्येन्दुवदनां नयनानंदकौमुदीम् ।
सहसा राजपुत्रोऽभूत्किमप्युल्लासपानसः ॥

सापि तं वीक्ष्य मदनसदृशं तं............ ।
बभौ बालानिलालोला वल्लीव ललिताकृतिः ॥
लीलावती समादाय सा निजं......... ।

End, colophon and subject—Same as No. 4196.

Remarks:—After the colophon is found:—

पिङ्गलसंवत्सरे वृश्चिकमासे कृत्तिकानक्षत्रशुभयोगशुभकरणयुक्तायां पौर्णमास्यां पुण्यतिथौ शैवसिद्धान्तनिरूपणशिवपुरज्ञानप्रकाशसत्यज्ञानदर्शनपादाम्बुज अचञ्चलापयुक्तायां अघोरदेवदेशिका वेतालपञ्चविंशतिः ।

वाद्धयार् अरुणनादिदेवन् स्वहस्तलिखितम् ।

सोमास्कन्दाय नमः ॥

॥ वेतालपञ्चविंशतिः ॥

4198. VETĀLAPAÑCAVIMŚATIḤ.

Burnell's Catalogue No 10219 Page 167. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$14\frac{9}{10} \times 1\frac{3}{8}$ inches. Leaves—73. Lines—4 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1000. Author—?. Incomplete. (Stories 1-22.)

Beginning:

स्फूर्जत्प्रचण्डमार्तण्डकिरणाकुलकारणे ।
अश्वन्यवनितातापाद्दह्यमान इवाखिले ॥

etc., Same as No. 4196.

End:

इति श्रुत्वैव वेतालो गत्वा पुनरलम्बत ।
नृपोऽपि तं गृहीत्वा तु प्रययौ लघुविक्रमः ॥

Colophon:

इति द्वाविंशो वेतालः

Subject: Vetālapañcaviṃśati.

Remarks:—The next vetāla begins after the colophon. The Ms. is in good condition.

॥ वेतालपञ्चविंशतिः ॥

4199. VETĀLAPAÑCAVIMŚATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10220. Page 167. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{1}{10} \times 1\frac{3}{10}$ inches. Leaves—59. Lines—6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1000. Author—?. Incomplete (stories 1-22).

Beginning, end, colophon and subject— Same as No. 4198.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वेतालपञ्चविंशतिः ॥

4200. VETĀLAPAÑCAVIMŚATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 10232. Page 167. Left column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches Leaves—26. Lines—8-9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—450. Author—?. Incomplete (stories 1-15).

Beginning:

शुक्लां + शान्तये ॥ अथ व्रजन्

etc., Same as No. 4196.

End:

चक्रवर्तिश्रियं भेजे ततो जीमूतवाहनः ।

स प्राप्य काञ्चनपुरं हिमाद्रिशिखरे स्थितम् ॥

पिता(तृ)सेवावृतो राज्ये रराम दयितासखः ।
कथयित्वेति वेतालः पप्रच्छ क्ष्माविशेषकम् ॥

Colophon: (Sheet No. 22.)

इति बृहत्कथामञ्जर्यां पञ्चदशो वेतालः

Subject: Same as No. 4196.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ वेतालपञ्चविंशतिः ॥

4201. VETĀLAPAÑCAVIMŚATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 5104. Page 166. Right column. Substance—Paper. Size—7½ × 4 inches. Sheets—44 (29th and 30th wanting.) Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—500. Author—Śivadāsa. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य शिरसा देवं गणनाथं गणाधिपम् ।
लोकानां हि विनोदाय करिष्येऽहमिमां कथाम् ॥

प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः
प्रारभ्य विघ्नविहता विरमन्ति मध्याः ।
विघ्नैस्सहस्रगुणिरपि(ः पुनः पुनरपि प्रति)हन्यमाना
प्रारब्धमुत्तमगुणा न परित्यजन्ति ॥

केचित्प्राञ्जल(?)तिष्ठन्ति केचिद्वक्त्रवचो बुधाः ।
केचित्कथारसं कान्तमतस्सर्वं विधीयते ॥

अस्ति दक्षिणापथे प्रतिष्ठानं नाम नगरम् । तत्र राजा

विक्रमसेनो नाम ।

............मंगिवर्गयुक्तपुरस्कृतः ।

कंदर्प इव रूपाढ्यो हरिवज्जनवल्लभः ॥

End

राज्ञोक्तम् । यदि देवि त्वं तुष्टासि पुत्रं देहि सुशोभनम् ।

देव्योक्तम् । पुत्रस्ते भविता राजन् शूरो वीरपराक्रमः ॥ १५ ॥

राजा तत्र गव्यूतिप्रमाणेन मालवणिचण्डिकायां भुव-

नमालापितं अग्रे चतुरस्रं कुण्डं मत्सरोवरम्........... ॥

Colophon: (sheet 42)

इति शिवदासविरचितं पञ्चमीकथानकम् ॥

Subject: Same as No. 4196.

Remarks:—The Ms is full of scriptorial errors. The Ms. is well preserved.

॥ शुकसप्ततिः ॥

4202. ŚUKASAPTATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 5108. Page 167. Left column. Substance—Paper. Size—$7\frac{4}{5} \times 1\frac{7}{10}$ inches. Sheets—165. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2640. Author—? Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

सद्यो यथार्हमभिपूज्य सप्रदक्षिणं प्रणामं निर्माय

आत्मानं पुत्रविषयिणं कर्तुमुपक्रमे मेदिनीनायकप्रियः । भो तत्रभवतो भवन्तः—प्रत्येकशो बृहस्पतिसमानवैभवाः । तर्हि मम संपच्चिरातिशायिनी । नाहं धनस्य विद्यमानस्य संख्यां कलयामि । परं तु मम तनयो नास्ति । किमत्र कारणम् ? ततस्तैः समस्तैरपि संभूय जगदे ।

End:

अन्येद्युः विनयकन्दर्पः पृथिवीपतिः प्रभावतीमन्दिर-मियाय । प्रभावती च निजमन्दिरमागतं महीपालं महता प्रेमभरेण संदर्शनेन संभाव्य तत्रोपवेष्टुं सिंहासनमचीक्-रत् । राजा च सिंहासनमभ्यरुक्षत् । तदा पञ्जरशायिनं कीरं निरीक्ष्य तं जिघांसुः मार्जारः क्रियासमभिहारेण विरौति स्म । तथा रोरूयमाणं मार्जारं प्रोवाच शुकः :

किं त्वं रोदिषि मार्जार न चारिर्न च तस्करः ।
नन्दभूपकुमारोऽयं परनारीसहोदरः ॥

इत्थं कीरगिरमाकर्ण्य बद्धमौन एव निरगात् विनयक-न्दर्पः ॥

Colophon:

इति कथाकोशे शुकसप्ततिः समाप्ता ॥

Subject: Śukasaptatiḥ.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The work is a collectio of stories as narrated by a parrot to its mistress. Th German edition of the Śukasaptati is noteworthy.

॥ शुकसप्ततिः ॥

4203. ŚUKASAPTATIḤ.

Burnell's Catalogue No. 12341. Page 167. Left column. Substance—Paper. Size—14×6 inches. Sheets—93. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2325. Author—? Incomplete.

Beginning—Same as No. 4202.

End:

ततस्ते आगते अभिवीक्ष्य सर्वेऽप्यहमहमिकयात्मानि
परीक्ष्य वैचक्षण्यं बिभ्राणाः परिवार्य वीक्षितुं प्रावर्तिष्टत ।
परं न कश्चन निर्णेतुमीष्टे । राजा त .... ॥

Colophon:

इति सप्तपञ्चाशत्कथा ।

Subject: Śukasaptatiḥ. Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ हितोपदेशः ॥

4204. HITOPADEŚAḤ.

P. A. Collection No. 347. Substance—Paper. Size—$8\frac{1}{2} \times 6\frac{3}{4}$ inches. Sheets—118. Lines—16-24 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2500. Author—? Incomplete.

Beginning:

श्रीविश्वेश्वराय नमः । हितोपदेशः ।

सिद्धिः साध्ये सतामस्तु प्रसादात्तस्य धूर्जटेः ।
जाह्नवीफेनलेखेव यन्मूर्ध्नि शशिनः कला ॥ १ ॥

श्रुतो हितोपदेशोऽयं पाटवं संस्कृतोक्तिषु ।

वाचां सर्वत्र वैचित्र्यं नीतिविद्यां ददाति च ॥ २ ॥

End:

तन्ममसम्मतेन तदेव क्रियताम् ।

अश्वमेधसहस्राणि सत्यं च तुलया धृतम् ।

अश्वमेधसहस्राद्धि सत्यमेवातिरिच्यते ॥

Colophon:

इति हितोपदेशे विग्रहो नाम तृतीयः कथासङ्ग्रहः समाप्तः ॥

Subject: Hitopadeśa 1-5 parts 4th Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

॥ हितोपदेशः ॥

4205. HITOPADEŚAḤ.

T. S Collection No. 684 Substance—Paper. Size—9½ × 4⅛ inches. Sheets—17. Lines—6 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—17-. Author—? Incomplete

Beginning—Same as No. 4204.

End:

तच्छ्रुत्वा मार्जारो भूमिं स्पृष्ट्वा कर्णौ स्पृशति । कृष्ण कृष्ण भूते च । मया धर्मशास्त्रं श्रुत्वा वीतरागेणेदं पुष्करं व्रतं… ॥

Colophon:—Nil.

Subject: Hitopadeśa. 1st part. Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ हितोपदेशः ॥

4206. HITOPADEŚAḤ.

T. S. Collection No. 685. Substance—Paper. Size—9¾ × 5 inches. Sheets—21 (54-74). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—450. Author—? Incomplete.

Beginning:

पुनः कथारम्भकाले राजपुत्रा ऊचुः । आर्य राजपुत्रा वयम् ! तद्विग्रहं श्रोतुं नः कूतूहलमस्ति ! विष्णुशर्मणोक्तम्— यदेव भवद्भ्यो रोचते कथयामि श्रूयताम् । यस्यायमाद्यः श्लोकः—

हंसैस्सह मयूराणां विग्रहे तुल्यविक्रमे ।
विश्वास्य वञ्चिता हंसा काकैः स्थित्वारिमन्दिरे ॥ १ ॥

End:

विष्णुशर्माब्रवीत् । अपरमप्येवमस्तु ।
विग्रहः करितुरगपतिभिः
न कदाचिद्भवतां महीभुजाम् ।
नीतिमन्त्रपवनैस्समाहतः
संश्रयन्तु गिरिगह्वरं द्विषः ॥

Colophon:

इति हितोपदेशे विग्रहोनाम तृतीयकथासङ्ग्रहः समाप्तः ॥

Subject: Hitopadeśa 3rd part Complete.

Remarks:—The Ms. is in very good condition.

॥ चरितम् ॥

CARITA.

॥ पुरुराजवंशक्रमः ॥

4207. PURURĀJAVAMŚAKRAMAḤ.

Burnell's Catalogue No 5133. Page 159. Right column.
Substance—Paper. Size—5¾ × 3½ inches. Sheets—7.
Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No of Granthas—70. Author—? Incomplete.

Beginning :

श्रीरस्तु । पुरुराजस्य वंशः कथ्यते । पुरोर्वंशे भरतः । तद्वंशे कुरुः । तद्वंशे प्रतीपः । प्रतीपस्य त्रयः पुत्राः । देवापिः, बाह्लिकः, शन्तनुश्च । देवापिः कुष्ठयुक्तो वनं जगाम । बाह्लिकः पुत्रिकापुत्रतां यातो बाह्लिकदेशाधिपतिर्जातः । स बाह्लिकः पूर्वं प्रह्ला....दानीवाय वा(वाग्वा) विष्टः । तस्य पुत्रः सोमदत्तः । स च पूर्वपत्रतापाख्य... । सोमदत्तस्य त्रयः पुत्राः । भूरिः, भूरिश्रवाः, शलश्च । तत्र भूरिः अजे(अजए)कपात् । भूरिश्रवाः अहिर्बुध्नः । स च इदानीं शिवादिसर्वरुद्राविष्टः तद्वरवांश्च । शलस्तु विरूपाक्षः । इति बाह्लिकवंशः ॥

End:

तस्यां देवक्यां कृष्णो जातः । कृष्णाद्रुक्मिण्यां प्रद्युम्नो जातः । रुक्मिणी भीमकपुत्री । स भीष्मको मित्रनामा सूर्य· अग्निपुत्रस्य शुचेरावेशवान् राह्वंशमुक्तश्च भीष्मकानुजौ क्रमवैशकौ तौचाग्निपुत्रौ पवमानशुंधी । भीष्मकसुतौ रुग्मीस इल्वलाख्यदैत्यः । रुग्मिणीपुत्रः प्रद्युम्नश्च कामः ।

प्रद्युम्नाख्यविष्ण्वाविष्टः । रुग्मिणीपुत्री रूपवती तद्भार्या सा रती ।

Colophon: Nil.

Subject: Pururājavaṃśakrama.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. The author of this short work is unknown. This work gives the succession list of the kings of Ancient Purāṇic India beginning with Puru.

॥ शङ्कराचार्यचरितम् ॥

4208. ŚAṄKARĀCĀRYACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 4745. Page 97. Left column. Substance—Paper. Size—9½×4 inches. Sheets—49. Lines—6 to 9 a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—612. Author—Govindanātha. Complete. 1-9 Adhyāyas.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

गणेशाय नमस्तस्मै यत्प्रसादविवस्वता ।
प्रत्यूहध्वान्तविध्वंसः क्रियते भक्तकर्मणाम् ॥ १ ॥

मदीयरसनारङ्गनटनेषु समुत्सुका ।
एषा सरस्वती भूयात्सतामानन्ददायिनी ॥

समाश्रितपदाम्भोजजनतासुरपादपः ।
सर्वं मम शुभाभीष्टं पूरयेत्पार्थसारथिः ॥

क्षिप्त्वा ज्ञानतमोराशिं पदार्थानथ दर्शयन् ।
गुरुरत्नप्रदीपो मे मनोधामनि भासताम् ॥

विष्णुलीलामृतादीनां कर्तारः कविपुङ्गवाः ।
जयन्ति सुतरां लोके वाल्मीकिव्यासशङ्कराः ॥

सर्वागमास्पदं व्यासः....चलमिमं कविम् ।
बभूव शङ्कराचार्यकीर्तिकल्पो निलीयतः(?) ॥

अस्त्युत्तमस्य काव्यादेर्व्यासाचलभुवोऽखिलम् ।
अर्थप्रसूनमादातुमसमर्थोऽहमद्भुतम् ॥

दुःखमत्यङ्कुशग्राहं गृहीत्वा कलयामि तत् ।
सर्वेषां गुरुरस्माकं सर्वज्ञो यतिपुङ्गवः ॥

जातः श्रीशङ्कराचार्यः कस्मिन्देशे सुपावने ।
आर(भ्य) जन्मतः कस्मिन्वत्सरे भिक्षुतां गतः ॥

केषां निबन्धनानाञ्च कर्ताऽभूत्स यतीश्वरः ।
कति शिष्या महात्मानस्तस्याभूवन्महामतेः ॥

सशिष्यैर्विचरन्भूमौ कानि चक्रेऽद्भुतानि सः ।
सायुज्यं कुत्र देवेन प्राप्तवानपि तत्त्ववित् ॥

एतत्सर्वमपि श्रोतुं गुरोः कौतुकवानहम् ।

End:

इत्युवाच यतिश्रेष्ठः शङ्कराचार्यसत्कथाम् ।
श्रोतुकामाय शिष्याय भक्तियुक्ताय भक्तिमान् ॥

अन्वहं पठितुं सर्वमाचार्यचरितं महत् ।
द्विषट्कञ्चाथ पद्यानां शिष्यायोपदिदेश सः ॥

देशे कालडिनाम्नि केरलधराशोभाकरे सद्द्विजे
    जातः श्रीपतिमन्दिरस्य सविधे सर्वज्ञतां प्राप्तवान् ।
भूत्वा षोडशवत्सरे यतिवरो गत्वा बदर्याश्रमं
    कर्ता भाष्यनिबन्धनस्य सुकविः श्रीशङ्करः पातु नः ॥

* * *

श्रीमच्छङ्करदेशिकस्य चरितस्तोत्रं प्रबोधप्रदं
    निर्दिष्टाखिलपापवृन्दविपिनं संक्षिप्तमेतन्नराः ।
ये शृण्वन्ति पठन्ति सादरयुताः सञ्चिन्तयन्त्यन्वहं
    ते लब्ध्वा भुवि सम्पदश्च सकलामन्ते....निश्चितम् ॥

Colophon:

इति श्रीशङ्कराचार्यचरिते नवमोऽध्यायः ॥

श्रीशङ्करस्य जयतीह यतीश्वरस्य
    त्रैलोक्यविश्रुतमिदं चरितं सुपुण्यम् ।
पापं समस्तमपि संहरदेव नित्यं
    संशृण्वतां कथयतां स्मरतां नराणाम् ॥

विजयाब्दे वसन्ततौं चैत्रे दीपाम्बिकाकृते ।
पौर्णमास्यां सोमवारे वेङ्कटेश्वरशास्त्रिणा ॥

शङ्कराचार्यचरितं लिखितं पावनं महत् ।
कृतं गोविन्दनाथेन यतिभक्तिसहायतः ॥

श्रीमच्छङ्कराचार्यार्पणमस्तु ॥

Subject: Śaṅkarācāryacarita. 1-9 Adhyāyas

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. Alternate sheets are sulpherated.

Govindanātha, the author of this Life of Śaṅkarācārya, summarises in 9 chapters the well-known incidents of his life. The one important feature of this work is that it does not commit the mistake of identifying Sureśvara with Maṇḍanamiśra.

The work does not seem to have been printed anywhere. It is good in style and composition and is therefore important. Of this rare work there is on y one manuscript available. The work does not appear to be available in any other library.

॥ शङ्करविजयः ॥

4209. ŚAṄKARAVIJAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10181. Page 162. Right column. Substance—Palm leaf. Size--$15\frac{3}{10} \times 1\frac{1}{10}$ inches. Leaves —91 (12-102). Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1400. Author—Vyāsādrikaviḥ. Incomplete.

Beginning:

......श्रुतवानिदमद्भुतम् ॥

स च विमाय भृशं मुनिपुत्रका-
दतिसुरासुरकर्मणि विष्ठितात् ।

किमभिलाषितपश्चरतीत्यसौ

मम............... ॥

...रिहयोऽप्सरसां गणमब्रवीत्

व्रजत यत्र मुनिस्तप आचरन् ।

वसति तत्र जगत्त्रयमीदृशा

सुचकितं चकितैर्नणी(?)दृशे ॥

End:

गोवृन्दैरभिभासयन्नमतानर्थान्दिशिष्टार्थान् (?)

व्योमव्यापिपदे स्थितो निरवधा वृत्ताय गोत्रोत्तमान्(?) ।

संगृह्णन् वसुधातले विपुलभास्सारं रसं पूजितः

श्रीमच्छङ्करभास्करो विजयते पुष्णन् जनानां तनूम् ॥

श्रीमच्छङ्करदेशिकेन्द्रचरणद्वन्द्वांबुजन्मान्वयी

श्रद्धाभक्तिवशेन केवलमियं तद्गोचरा सत्कथा ।

आख्याता न च पूजनाय कथिता नो भूमिवित्ताप्तये

वाचं मे पवितुं तदीयचरिताम्भोभिस्सदा तद्वदाम् ॥

यत्रोच्यते वादिगुणानुयोग-

व्याजेन सिद्धान्तरहस्यमद्धा ।

स द्वादशोऽगाद्विजयेऽत्र सर्गः

श्रीशङ्करे व्यासगिरिप्रणीते ॥

Colophon:

इति श्रीशङ्करविजये द्वादशः सर्गः ॥

श्रीगीर्वाणेन्द्रसरस्वतीदिव्यश्रीचरणारविन्दाभ्यां नमः ॥

(शङ्करविजयं) समाप्तम् ॥

Subject: Śaṅkaravijayam 3-12 Sargas.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This is another life of Śaṅkara. The word गीर्वाणेन्द्रसरस्वती leads us to think that the Ms. might once have been in the possession of the family of Nīlakaṇṭhadīkṣita.

॥ शङ्करविजयम् ॥

4210. ŚAṄKARAVIJAYAṂ.

Burnell's Catalogue No. 10183. Page 162. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$18\frac{4}{10} \times 1\frac{2}{5}$ inches. Leaves—56. Lines—7 to a Page Script—Telugu. No. of Granthas—1400. Author—Vyāsagiri. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4209.

Remarks:—The Ms. is much injured and the leaves are broken.

॥ संक्षेपशङ्करविजयः ॥

4211. SAṄKṢEPAŚAṄKARAVIJAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10182. Page 96. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—$13\frac{1}{5} \times 1\frac{1}{10}$ inches. Leaves—4 or 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1040. Author—Mādhavaḥ. Incomplete. 1-8 Sargas.

Beginning:

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥

प्रणम्य परमात्मानं श्रीविद्यातीर्थरूपिणम् ।
प्राचीनशङ्करजयसारः सङ्गृह्यते स्फुटम् ॥ १ ॥

व्यासाचलप्रमुखपूर्विकपण्डितक्ष्मा-
भृत्संभृतोच्चतरकाव्यतरोस्सुगूढात् ।
विद्वन्मधुव्रतसुखोरुरसानि सर्वा-
ण्यादार्क(तु)मर्थकुसुमान्यहमक्षमोऽस्मि ॥ २ ॥

यस्मादनल्पधिषणा सृणिना ग्रहीतुं
शक्यं तदत्र सरसं सकलं गृहीत्वा ।
काचिन्महेश्वरगुरुस्मृतभक्तमोहः
सङ्क्षेपशङ्करजयस्रजमातनोमि ॥ ३ ॥

पीयूषद्युतिमण्डखण्डनकृपारूपोत्तरश्रीगुरु-
प्रेमस्थेमसमर्हणार्हमधुरव्श्याहारसूनोत्करः ।
प्रौढोऽयं नवकालिदासकवितासन्तानसन्तानको
दद्यादद्य समुद्यतः सुमनसामामोदपारम्परीम् ॥ १२ ॥

सामोदैरनुमोदितां मृगमदैरानन्दितां चन्दनै-
र्मन्दारैरभिनन्दितां प्रियगिरा काश्मीरजैस्मेरिता ।
वागेषा नवकालिदासविदुषो दोषोज्झिता दुष्कवि-
व्रातैर्निष्करुणैः क्रियेत विकृता धेनुस्तुरुष्केष्विव ॥ १३ ॥

End:

अपि कदाचिदुदेष्यति कोविदः
सरसवादकथापि भविष्यति ।
इति कुतूहलिनो मम सर्वदा
जयमहो जयमहो स्वयमागतः ॥ ४१ ॥

भवतु सम्प्रति वादकथावयोः
फलतु पुष्कलशास्त्रपरिश्रमः ।

उपनताः स्वयमेव न गृह्यते

नवसुधा वसुधा... ॥ ४२ ॥

Colophon: (Leaf No. 122)

इति श्री माधवीये तव्यासससन्दर्शिचित्रगः ।

संक्षेपशङ्करजये सर्गोऽस्यौ सप्तमो भवेत् ॥

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ॥

Subject: Sankṣepaśankarajaya. 1-8 sargas.

Remarks:—This Ms. is in good condition This Ms abruptly ends in the middle of the 8th sarga.

The life of Śrīśankara is available in print. The Ānandāśrama Press of Poona has published the work. Though tradition attributes this work to Mādhavācārya, it is extremely doubtful.

॥ शङ्कराचार्यविजयम् ॥

4212. ŚANKARĀCĀRYAVIJAYAM.

Burnell's Catalogue No 12365. Page 96 Right column. Substance—Paper. Size—14 × 5¾ inches. Sheets—19. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1250. Author—Anantānantagiri ? Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

ॐ नमो शङ्कराचार्यगुरुपादसरोरुहम् ।

यस्य प्रसादान्मूढोऽपि सर्वज्ञोऽहं सदास्म्यहम् ॥

अनन्तानन्तगिरिरहमप्रतिहतशिष्यः मम परमगुरोरव-

तारकथां तदुपकृतिपोषितजगत्परम्पराविच्छिन्नशुद्धाद्वैत-

विद्याप्रतिष्ठां तदाशाविजयकौतूहलं तत्रासदर्शनं विचित्र-प्रस्तावं तच्छरीरावसानकालब्रह्मदेववचनव्यासदत्तायुःप्रप-ञ्चं वियन्मार्गसञ्चारं कैलासदर्शनं भद्रसमागमं ❀ ❀ बहुदुष्टनिबर्हणमिदानीङ्करोमि ॥

End.

पुनराह ॥ स्वामिन् भगवदनुकूलं भवद्भिरुक्तम् । अङ्गाभावः पुरुषो निरवलम्ब एव भवति । कस्यापि देव स्वाभिमानाभावात् । अतः साङ्गेन पुम्सा भवितव्यम् ॥

....

Colophon:

इत्यनन्तानन्तगिरिकृतौ शास्त्रोपकरणं नाम प्रथमं प्रकरणम् ॥

Subject: Śaṅkarācāryavijaya.

Prakaraṇa.	Subject.	Sheets.
I	शास्त्रोपकरणम्	1
II	गुर्ववतारकथनम्	1
III	अद्वैतस्वरूपकथनम्	6
IV	शैवमतनिबर्हणम्	10
V	शिवमतैकदेशिनिबर्हणम्	18
VI	भागवतमतनिबर्हणम्	25
VII	वैष्णवमतनिबर्हणम्	29
VIII	पाञ्चरात्रमतनिबर्हणम्	31
IX	वैखानसमतनिबर्हणम्	34
X	कर्महीनवैष्णवमतनिबर्हणम्	38
XI	हैरण्यगर्भमतनिबर्हणम्	40

Prakaraṇa.	Subject.	Sheets.
XII	अग्निवादिमतनिबर्हणम्	43
XIII	सौरमतनिबर्हणम्	44
XIV	गुरुस्तुतिः	47
XV	?	Last Sheet

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This is an incomplete manuscript. The work purports to have emanated from the hands of one Anantānantagiri. A perusal of the work will convince anybody that the work is very unreliable. It is full of discrepencies and mistakes. The work, at least a portion of it, was printed in the Bibliotheca Indica Series at Calcutta.

॥ चोलचम्पूः ॥

4213. COLACAMPŪḤ.

J. L. Collection No. 604. Substance—Paper. Size—9½×4½ inches. Sheets—27. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—540. Author—Virūpākṣa. Complete.

Beginning:

शिवाय नमः ॥

नन्द्यादीन् गणपान् शिवस्य परमानन्दामृताम्भोनिधीन्

मन्दस्मेरमुखाब्जगद्गुरुपदान्कुन्ताभदन्तच्छवीन् ।

वन्देऽहं शिवपूजनैकनिरतान्सन्देहभेदे पटून्

कन्दाशैशिदशैश यत्पदरजो वन्द्यं मुकुन्दादिभिः ॥ १ ॥

अस्ति खलु समस्तसुरासुरस्तोमवन्दितचरणारविन्दस्य भगवतश्चन्द्रशेखरस्य निवासभूतः सङ्गीतसाहित्यादिनानाविधनिरवद्यविद्याचतुरचातुर्वर्ण्यजनपरिपूरितः * * कावेर्यास्तीरे महान् खर्वटो नाम ग्रामः ।

End:

निर्दुःखलेशमखिलाः सुखिताश्च लोका-
स्तस्मिन् प्रशासतितरां नरनायकेन्द्रे ।
धर्माभिवृद्धिरभवत्सततं सुवृष्टि-
स्सम्पन्नसस्यनिकरा पृथिवी बभूव ॥ ८७ ॥

कृत्वा शिवप्रियकरान् बहु कारयित्वा
धर्मान्शिवैकशरणः स च देवचोलः ।
राज्यञ्चकार सुखितः शिवभक्त एत-
चस्मै नमो हृदि करोमि शिवस्य दासः ॥ ८८ ॥

Colophon:

इति श्रीविरूपाक्षविरचितं चोलचम्पूकाव्यं समाप्तम् ॥

Subject: Coḷacampū.

Remarks:—The Ms is in good condition.

Virūpākṣa, the author of this campū seems to have been a native of Tanjore. The work deals with the history of the Coḷas, mainly Kulottuṅga coḷa. The coḷas are represented in this work as belonging to the fourth caste. They were not Kṣatriyas according to the author. On the other hand many of the inscriptions of the Coḷas trace the origin of the family to the kings of the Solar race

॥ साहसाङ्कचरितम् ॥

4214. SĀHASĀṄKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10203 a, Page 163. Left column. Substance—Palm leaf. Size—18 × 1¼ inches. Leaves—75 (94-168). Lines—5-6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1550. Author—Kālidāsa (Parimala). (1-17 sargas). Incomplete.

Beginning:

कटथा(क्रिया)त्सवो यस्य निसर्गवक्त्रः
स्पृशत्यविज्यं स्मरचापलीलाम् ।
जटापिनद्धोरगराजरत्न-
मरीचिलीढोभयकोटिरिन्दुः ॥ १ ॥

जूटा(चूडा)भिरत्नद्रि(द्यु)तिपाटलोऽन्या-
त्सनश्शशी शङ्करमौलिरत्नम् ।
श्रुत्वा यशोकाङ्कुरकौतुकेन
यं वर्तुमिच्छत्यचलेन्द्रकन्या ॥ २ ॥

कुम्भस्थली रक्षतु वो विनिर्य-
त्सिन्दूररेणुर्द्विरदाननस्य ।
प्रशान्तये विघ्नतमश्छटानां
निष्ठ्यूतबालातपपल्लवेन ॥ ३ ॥

चक्षुस्तदुन्मेषि सदामुखेव(ः)
सारस्वतं शाश्वतमाविरस्तु ।
पश्यन्ति येनावहिताः कवीन्द्राः
त्रिविष्टपाभ्यन्तरवर्तिर(व)स्तु ॥ ४ ॥

तत्त्वस्पृशस्ते कवयः पुराणाः
श्रीभर्तृमेण्ठप्रमुखा जयन्ति ।
निस्त्रिंशधारासदृशेन येषां
वैदर्भमार्गेण गिरः प्रवृत्ताः ॥ ५ ॥

पूर्णेन्दुबिम्बादपि सुन्दराणि
तेषामपूरेपुरतो यशांसि ।
ये भर्तृमेण्ठादिकवीन्द्रसूक्त-
व्यक्तोपदिष्टेन पथा प्रयान्ति ॥ ६ ॥

सरस्वतीकल्पलतैककन्दं
वन्दामहे वाक्पतिराजदेवम् ।
यस्य प्रसादाद्वयमप्यमुत्र
कवीन्द्रचीर्णे पथि सञ्चरामः ॥ ७ ॥

दिवं यियासुर्मम वाचि यां मुदा-
मदत्त यां वाक्पतिराजदेवः ।
तस्यानुजन्मा कविबान्धवस्य
भिनत्ति तां सम्प्रति विक्रमार्कः ॥ ८ ॥

नैते कवीन्द्राः कति काव्यबन्धे
तदेष राज्ञा किमहं नियुक्तः ।
किं वालुकापर्वतके धरेय-
मारोप्यते सत्सु कुलाचलेषु ॥ ९ ॥

अहो महत्साहसमेतदेव
यद्वर्णनीयो नवसाहसाङ्कः ।

दूरे परिच्छेदकथा हि सत्य-
मेतद्गुणानामुदधेरपाश्च ॥ १० ॥
भक्त्याथ वास्यैव मम प्रबन्धे
तीक्ष्णो यदुन्मीलति शक्तिलेशः ।
उल्लङ्घिता यत्कपिना पयोधिः
सैवानुभावः स रघूद्वहस्य ॥ ११ ॥
समत्सरे चेतसि दुर्जनानां
न जातुचित्सूक्तिगणो गुणाय ।
निसर्गकृष्णेन्द्रवधूकपोले
निरर्थकः कुङ्कुमपत्रभागः ॥ १२ ॥
किमन्यदस्याश्चरितैर्नृपस्य
मुक्तावदातैः कृतमण्डनायाः ।
मदीयसूक्तैर्मकरीभवन्तु
स्वभावशुद्धानि सतां मनांसि ॥ १३ ॥
नमोऽस्तु साहित्यरसाय तस्मै
निषक्तमन्तःपृषतापि यस्य ।
सुवर्णतां वक्तुमुपैति साधो-
र्दुर्वर्णतां याति च दुर्जनस्य ॥ १४ ॥
श्रीसाहसाङ्कोज्वलकीर्तिगर्भा
ममाथवा किं न हरन्ति वाचः ।
कस्यात्रलोभाय न शुक्तयस्ता-
मुक्ता हि यासामुदरे स्फुरन्ति ॥ १५ ॥
एतान्यवन्तीश्वरपारिजात-
जातानि तारापतिपाण्डुराणि ।

सम्प्रत्यहं पश्यत दिग्वधूनां
यशःप्रसूनान्यवतंसयामि ॥ १६ ॥

अस्ति क्षितावुज्जयिनीति नाम्ना
पुरीविहायस्यमरावतीव ।
बबन्ध यस्यां पदमिन्द्रकल्पो
महीपतिर्वाक्पतिराजदेवः ॥ १७ ॥

End:

इत्यब्रवीदुरगनेत्रपरम्पराभि-
रापीयमानवपुरित्थमवन्तिनाथम् ।
कैलासशैलवसतेर्गिरिशोऽपरोधा-
द्वारप्रवेशविनिषेधकषायितेन ॥ १८ ॥

शप्तो मृकण्डुमुनिना य…पितुस्ते
श्रीहर्षदेवनृपतेः मतिभ‥ पालः ।
राज्ञा फणीन्द्रदुहितुः कनकारविन्दं
कर्णे करिष्यति यदा नवसाहसाङ्कः ॥

स्वं रूपमाप्स्यसि तदेति ममादिदेश
शापा…………कपल्लवेन ।
दत्ताभयोपरतपैर्विशताप्यमाण
रत्नोप…मथ सातवतीं प्रविश्य ॥

तं संयुगस्फुटपरीक्षितशौर्यसारं
राज्ये रिपोः फणिकुमारकमभ्यषिञ्चत् ।
……………………

……………………………पुरीम् ॥

Colophon:

इति कालिदासस्य कृतौ साहसाङ्कचरिते हेमकमलहरणः सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥

Colophon: Leaf 120.

इति परिमलकालिदासस्य कृतौ महाकाव्ये साहसाङ्कचरिते सप्तमः सर्गः ॥

Subject: Sāhasāṅkacarita 1-17 sargas.

Sarga	Leaf	Sarga	Leaf
1	98	9	127
2	102	10	131
3	?	11	137
4	106	12	?
5	110	13	142
6	115	14	151
7	120	15	155
8	124	16	160

Sargas 17 Leaves 168

Remarks:—The Ms is in good condition This Ms. abruptly ends with the beginning of the 18th sarga.

The author of this kāvya Padmagupta, otherwise known as Parimala Kālidāsa should not be confounded with the famous poet. In several places in literature we find verses cited in the name of Parimala and probably they are taken from this work. This work has been published in the Bombay Sanskrit Series under the title Navasāhasāṅkacarita.

॥ साहसाङ्कचरितम् ॥

4215. SĀHASĀṄKACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 10202 (b). Page 163. Left column.

Substance—Palm leaf. Size—14½ × 1½ inches. Leaves—51 (97-147). Lines—6 or 7 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1050. Author—Parimala Kālidāsa (1-10 sargas) Incomplete.

Beginning—Same as No. 4214.

End:

भद्रैतद्व्रजरत्नचूडनिविडप्रेमार्द्रमस्मद्वच-
स्तस्यास्तत कुरङ्गशावकदृशः कर्णावतंसीकुरु ।
आपान्ते बत विस्मरिष्यसि यदि भ्रान्तस्तदेकाकिम-
प्यादाय स्वयमेव तत्प्रतिवचः पार्श्वं ममाभ्येष्यसि ॥

इति नरपतिः स्वान्ते कृत्वा मुनेर्मृगवागुरां
गिरमुदगमच्चिञ्जिशाभे नभस्य शनैः शुकः ।
चिरविनिहितां दृष्टिं तस्मान्निवर्त्य तथोत्सुको
रुमिति गमने देवोऽप्यासीत्सहसाङ्कलाञ्छनः ॥

Colophon:

इति श्रीकालिदासकृतौ साहसाङ्कचरिते
रत्नचूडसम्प्रेषणं नाम दशमः सर्गः ॥

Subject: Sāhasānkacarita 1-10 sargas.

Remarks:—The Ms is in good condition. This Ms. abruptly ends with the 10th sarga.

॥ अच्युतरायाभ्युदयः ॥

4216. ACYUTARĀYĀBHYUDAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10209. Page 156. Right column. Substance—Palm leaf. Size—17½ × 1½ inches. Leaves—26 (189-214, 212th missing). Lines—9 to 11 to a Page.

Script—Grantha. No. of Granthas—950. Author—Rājanātha. Incomplete.

Beginning:

अव्यादपूर्वो निधिरागमाना-
माद्यो वृषाद्रेः पतिरच्युतेन्द्रम् ।
निरीक्षितुं निस्पृहकाङ्क्षितं यं
निरञ्जना एव जना क्षमन्ते ॥ १ ॥

धम्मिल्लशैवालधराविलोल-
दपाङ्गमीनाधराविद्रुमाभा ।
धन्या पितृच्छायतयाब्धिकन्या
तन्यादनन्यां श्रियमच्युतेन्द्रोः ॥ २ ॥

सुवर्णरूपैश्शुभनायकाङ्कै-
रौज्वल्यवद्भिर्ध्वनिमश्नुवानैः ।
परिक्षिदादिक्षितिपान्प्रबन्धैः
प्राचेतसाद्यान्प्रणुमः कवीन्द्रान् ॥ ३ ॥

कथन्नु वर्ण्या भुवि कालिदास-
मयूरमङ्खादिमहाकवीन्द्राः ।
पुरातनीं पूरुषभूमिकां य-
द्वेषेण धृत्वा विननर्त वाणी ॥ ४ ॥

End:

नीलारविन्ददलव...नदामलक्ष्मीं
नेता भ्रुवोऽथ विपणिं रमणीकटाक्षैः ।
उल्लङ्घ्य वासगृहमागमदुत्तमाङ्ग-
सम्भावित...चरसङ्कुलहेतिसङ्घः ॥ ३८ ॥

वर्षैकं वसन्ते वसुवम(?)मधिकं वाञ्छ.. द्याचकानां
मन्वादीनाविवृण्वन्निव नयपदवीम्मानवा...र्थित्वा ।
आतन्वन्नमर्गोष्ठीं कविभिर....तामश्र...... ...
क्षोणीपालः पारा...रैपारितामवती वसुमतीं प्राज्यसाम्राज्यलक्ष्मीः ॥

Colophon :

इति राजनाथस्य कृतावच्युतरायाभ्युदयनाम्नि महाकाव्ये द्वादशस्सर्गः ।

Subject : Acyutarāyābhyudaya 1-12 sargas.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. Last two leaves are much injured.

Rājanātha's Acyutarāyābhyudaya has been printed in the Śri Vāni Vilās Press. The work deals with the life and doings of Acyutarāyā, one of the most important severeigns of the Vijayanagar Empire. Acyutarāya came to the throne in 1530 A. D. The author, Rājanātha was a contemporary of the famous Appayya Dīkṣita.

For a summary of the contents of this work, see 'Sources of Vijayanagar History pages 158-160 (Madras University Series)

॥ अच्युतरायाभ्युदयः ॥

4217. ACYUTARĀYĀBHYUDAYAḤ.

Burnell's Catalogue No 10210. Page 156. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—17¼ × 1½ inches. Leaves—34 (83-119, 91, 115, 118 are missing). Lines—8 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—900. Author—Rājanātha. Incomplete.

Beginning:

....

....

....

...साम्राप्रणुमः कवीन्द्रान् ॥ ३ ॥

कथन्नु वर्ण्या भुवि कालिदास-
मयूरमुख्यादिमहाकवीन्द्राः ।
पुरातनीं पूरुषभूमिकां य-
द्वेषेण धृत्वा(विननर्त वाणी) ॥ ४ ॥

End:

नृपागमाकर्णनतः परस्या
नेत्रे मुदाक्रान्तवतंसपुष्पे ।
अनङ्गमत्तं किमु लङ्घयेतां
भोज्यं विभज्येति तदाभिमौख्यम् ॥ ३७ ॥

Colophon:

इत्यच्युतरायाभ्युदये द्वादशः सर्गः ॥

Subject: Acyutarāyābhyudaya 1-12 Sargas.

Remarks :—The Ms. is in a fairly good condition. Leaves 83-94 are rat-eaten on the right side. Last two ślokas of 12th sarga are not found in this Ms.

॥ अच्युतरायाभ्युदयः ॥

4218. ACYUTARĀYĀBHYUDAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10211. Page 156. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—18⅛ × 1½ inches. Leaves—80 (1-33, 22, 23 & 30th are missing). Lines—6 to a Page.

Script—Telugu. No. of Granthas—850. Author—Rājanātha. Incomplete.

Beginning:

नाळीकाक्षमळीकाक्षं नागेशयमगेशयम् ।
त्रिपुङ्गवध्वजं धाम पुङ्गवध्वजमाश्रये ॥

अव्यादपूर्वः etc., Same as No. 4216.

End:

दध्वस्याम्बरदळनातकस्यपीशं
देतेयप्रळयकृतोद्यमं च देवम् ।
गाण्डीवाङ्कमपि खाण्डवावतीर्णं
सक्रोधं युधि सुभटाश्शश्शङ्किरे तम् ॥ ४० ॥
प्रासाग्रात्कतिचनपङ्कसेन कांश्चित्

Colophon: (Leaf No. 31.)

इति राजनाथस्य कृतौ अच्युतरायाभ्युदयनाम्नि महाकाव्ये दशमः सर्गः ॥

Subject: Acyutarāyābhyudaya 1-11 sargas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. This Ms. abruptly breaks off in the forty-first stanza of the eleventh Sarga.

॥ अच्युतरायाभ्युदयः ॥

4219. ACYUTARĀYĀBHYUDAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10212. Page 156. Right column. Substance—Palm leaf. Size—$15\frac{1}{2} \times 1$ inches. Leaves—45 (61-107, 102, 103 are missing). Lines—6 to a Page.

Script—Grantha. No. of Granthas—950. Author—Rājanātha.

Beginning, end and subject—Same as No. 4216.

Colophon:

इत्यच्युतरायाभ्युदयनाम्नि महाकाव्ये द्वादशः सर्गः ।

अवसितमच्युतरायाभ्युदयम् ॥

Remarks:—The Ms. is very old.

॥ वरदाम्बिकापरिणयः ॥

4220. VARADĀMBIKĀPARIṆAYAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10250. Page 156. Right column. Substance—Palm leaf. Size—18¼ × 1⅓ inches. Leaves—49. Lines—5 or 6 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—1200. Author—Tirumalāmbā. Complete.

Beginning:

अस्ति खलु समस्तजगदानन्दमूलकन्दलामिन्दीवरकुल-
तपःफलमिन्दिरारमणहृदन्तरसत्वपरिणतिः शङ्करकिरीट-
शृङ्गाटकप्राङ्गणोपलाल्यशैशवः सलिलराशिलहरीलासिका-
नटनविलासारम्भगुम्भितकुसुमाञ्जलिसमञ्जसकिरणमञ्जरी-
को निखिलदैवतकुलजीवितकलासरणीसमुदयसुधासारका-
सारो वैसारिणकेतुजीवातुरोषधीपतिर्नाम ।

तदन्वयोद्भूतमहीपतीनां
दानाम्भसामेष तरङ्गमाली ।

अलङ्कृतो वेत्यवधार्य यस्तं
मुहुः प्रवृद्धया मुखरीकरोति ॥
भक्तानजस्रं भवतापतप्तान्
सन्त्रातुकामः सरसैः कटाक्षैः ।
निष्यन्दमानामृतशीतलं यं
नालीकनाभो नयनञ्चकार ॥

* * * *

अनन्यसामान्यगुणातिसान्द्र-
स्तदन्ववायार्णवपूर्णचन्द्रः ।
कृतवीरलक्ष्
करग्रहोऽभूद्भुवि तिम्मभूपः ॥ ७ ॥
पुरहरि(?)पुत्रमसूत देवकी-
मुदूह्य कश्चिद्यदुरित्युदारधीः ।
स देवकीनाम्नि परिग्रहे शुभे
सुतं प्रसूयेश्वरमत्यशेत तम् ॥ ८ ॥
विजितपरपुरो नृपाश्रयोऽयं
क्रममक्रमेव धनञ्जयं विधुन्वन् ।
अवहदनुगतार्थमात्मनाम
स्फुरदुरुभूतिरहीनभोगहारि ॥ ९ ॥
आर्या गुणौघैरथ बुक्कमाम्बां
स राजमौलिर्विधिनोपयम्य ।
नृसिंहनामानमुदग्रशक्ति-
निबर्हितारिं सुषुवे कुमारम् ॥ १० ॥

प्रह्लादमानसहितो नखरात्युदग्र-
विक्रान्तिरश्रमकृतोरुहिरण्यदानः ।
यः सिंहसंहननतानुसरज्जयश्री-
र्निष्कण्टकां वसुमतीं निखिलामतानीत् ॥ ११ ॥

End :

अत्यादराद्च्युतदेवरायं
वरेण्यशीलां वरदाम्बिकाश्च ।
श्रेयोनिधानं श्रितवेङ्कटाद्रिं
श्रीवेङ्कटेशश्चिरकालमव्यात् ॥

Colophon:

इत्येकवाराकर्णनमात्रदृढावधारितनव्यकाव्यनाटकालङ्कारपुराणागमरह-
स्यसारस्यानुबन्धसमिन्धानस्वाभाविकप्रतिभानुभावया विद्याविशेष-
निरवद्यविद्वद्वरसकलकविकुलश्रवणानन्दचिन्तितानन्ताभीष्टफलाश्र -
यणविश्राणकामगवीभवदशेषभाषाविषयसविशेषोन्मेषचतुरिमगर्भि-
तसरसप्रबन्धसन्दर्भया विविधविद्याप्रगल्भराजाधिराजाच्युतराय -
सार्वभौमप्रेमसर्वस्वविश्वासभुवा निरुपाधिकमहोपकारनिर्माणधर्म -
निर्मलहृदयया निखिललिपिविलेखनानियतवितरणकृतहस्तहस्तारवि-
न्दया विरिञ्चवञ्चलनयनानखाञ्चलसमुदञ्चितविपञ्चीप्रपञ्चित-
पञ्चममधुरिमोदञ्चनपिकस्वरकण्ठस्वरया विपुलतलातलावहारवि-
नोदसाकारावतीर्णशतपर्णासनवरवर्णिनीमतिनिर्णायिकया नानादेश-
प्रतिष्ठितवाजपेयपौण्डरीकसर्वतोमुखमहाध्वराद्विजवर्यवितीर्यमाणा -
शीर्विशेषपरिपोषितभाग्यसौभाग्यया नियतरक्षित...... कविकुटुम्ब-
या तिरुमलाम्बया निर्मितं वरदाम्बिकापरिणयं नाम च-
म्पूकाव्यमाचन्द्रतारमभिवर्धताम् । परिसमाप्तम् ॥

करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ।

अक्षरं यत्परिभ्रष्टं मात्राहीनन्तु यद्भवेत् ।

क्षन्तुमर्हन्ति विद्वांसः क्षमा हि विदुषां धनम् ॥

Subject: Varadāmbikāpariṇaya.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition. After the colophon is given the following:

स्वामिन्नच्युतरायभूषितमहासिंहासनं त्वामह-

र्नाथं प्रागचले किलैक्ष्य सहसा नन्तुं नरेन्द्रैर्भुवि ।

विन्यस्ता मुकुटाश्चकासति भवद्दोःसारमायाविदा

शत्रुश्रीगुल....न्तरायितुं सौवर्णपात्र्यस्ततः ॥

चित्रे श्रीहरिभक्तिमद्दक्षिणकरुणाश्रृङ्गे भुजस्यक्षमां

वक्षःसीम्नि रमां वहन्नविरतं वक्त्रे च वाग्देवताम् ।

मत्सख्योऽयमि......मतीमां नैष धत्ते तनौ

केनेत्यच्युतराय वक्तुमिव ते कीर्तिर्दिगालीं श्रिता ॥

वल्गद्वैरिगर्वकर्कशगिरोऽवस्थानवित्रासिनी

क्ष्वेलज्वालमिलत्फणीश्वरफणाकोणाधिरोहा सह ।

निर्यन्निर्झरपिच्छिलाचलनिराधाराधरा संप्रति

त्वद्बाहांसलमंसमच्युतमहाराजस्य विश्राम्यति ॥

त्वदुपकण्ठयुतंसितचामर-

द्वितयमच्युतरायविचारते ।

तव महोदयदानजलार्णव-

प्लवनकेलिजुषो यशसो भुजौ ॥

श्रीरङ्गराजाय नमः ॥

This is one of these few works that have perpetuated the names of Sanskrit Authoresses. The authoress Tirumalāmbāl

narrates the story of the marriage of Varadāmbā with Acyutarāyamahārāja, the king of Vijayanagara, who came to the throne in 1530 A. D.

The work seems to have been composed during the days of Kṛṣṇa Deva Rāya, king of Vijayanagara.

A paper transcript of this work is available in this library. See T. V. No. 55.

॥ साहित्यरत्नाकरः ॥

4221. SĀHITYARATNĀKARAḤ

Burnell's Catalogue No. 10291. Page 58. Left column. Substance—Palm Leaf. Size—11¼×1½ inches. Leaves—198. Lines—5 or 6 to a Page Script—Grantha. No. of Granthas—2400. Author—Yajñanārāyaṇadīkṣita. (1-16 sargas) Incomplete.

Beginning:

वप्रक्रियायां वलयत्वमेत्य
दन्तार्गले दीव्यति चक्रवाले ।
जगत्प्रकाशं जनयन्मनीषां
वेतण्डवक्त्रो विशदीकरोतु ॥ १ ॥

मुदे सदा मोदकमादधाना
भूयादमेया तव कापि माया ।
विदन्ति यां वेदविदः पुराणीं
सञ्चारिणीं सम्पदमम्बिकायाः ॥ २ ॥

सन्याङ्घ्रिसञ्चारसुहृन्मरालो
भव्याय भूयाद्भवतां स भूमा ।

मञ्जीरशिञ्जारव एव यस्य
मनीषिमोक्षर्यविधानिभानम् ॥ ३ ॥

साहित्यसौहित्यभरं विधत्तां
द्वन्द्वं तदिन्द्वङ्कुरशेखरं वः ।
अदत्तपैशुन्यवचोऽवकाश-
मज्ञातलीलाकलहोपलम्भम् ॥ ४ ॥

तन्वी तवेयं तरुणेन्दुमौलेः
तन्वीत सारस्वतसारधाराम् ।
नटज्जटाटीरजटाकुटीर-
तटीलुठद्द्योतटिनी सपत्नी ॥ ५ ॥

राज्याभिवृद्धिं रघुनाथनेतुः
कुर्वीत गुर्वीं कुलशैलकन्या ।
नतो हरः पादनखे व्यलासी-
द्यस्याः स्फुटैकादशरूपभेदः ॥ ६ ॥

वीरोऽधिकं ते विभवं करोतु
विरोचनीयाय वहन्विरोधम् ।
वितीर्य सुग्रीवविभीषणाभ्यां
राज्यं ततः प्राप्तमत्राप्तवान्यः ॥ ७ ॥

अभीप्सितादभ्यधिकं तनोतु
राज्यं स देवो रघुनाथनेतुः ।
प्रसूनमेकं प्रिययार्थितोऽदा-
द्यः पारिजातद्रुममेव तस्यै ॥ ८ ॥

अव्यादव्याजकृपं महस्त्वा-
मव्याहतव्याकरणावतंसः ।
बालोऽपि वाचां बत धूतमोचां
यत्कम्बुसम्बन्धवशादियाय ॥ ९ ॥

तन्यादवन्यां तव कौतुकानि
कन्यामणी सा कलशाम्बुराशेः ।
उरोमणौ या स्वमुदीक्ष्य विष्णो-
रासेतरामन्तरपीतिहृष्टा ॥ १० ॥

वासं विधत्तां रघुनाथनेतु-
र्वक्त्राम्बुजे विश्वसृजः पुरन्ध्री ।
नाथस्य नारायणनाभिपद्मे
निषेदुषी नीतिकलानुकर्त्री ॥ ११ ॥

वीणागुणास्रावणशोणपाणि-
नखाग्रलग्नस्फटिकाक्षमालाम् ।
मुहुर्लिहन् दाडिमबीजमोहा-
न्मुञ्चः शुकस्तेऽस्तु मुदे स देव्याः ॥ १२ ॥

अद्वैतविद्याविभवावलम्बान्
गोविन्दयज्वेन्द्रगुरूनुपासे ।
निर्मथ्य षड्दर्शननीरधीन्ये
धियैव सारान् ददते बुधेभ्यः ॥ १३ ॥

सेव्या मुनीनां श्रितवी त्रयीव
त्रेतेव पुण्येन समग्रधानम् ।

व्यधत्त यो शम्भुवरेण शब्दा-

नुशासनं विद्वदनुग्रहाय ॥ १४ ॥

चातुर्यमाद्यस्य कवेर्धरित्री-

श्रवोभुवः कस्य न विस्मयाय ।

स्वच्छन्दचाराय वचोऽधिदेव्याः

सदा भवत्यत्कृतपादबन्धः ॥ १५ ॥

वल्मीकजन्मा कथमेव भूया-

त्सनिर्ममः कर्म मम स्तुतीनाम् ।

यस्य प्रबन्धाद्दशकन्धरारि-

रिन्धे जगत्यामितरावतारात् ॥ १६ ॥

* * *

सा मालतीमाधवसंविधान-

कर्त्री मनीषा कविलोकवन्द्या ।

प्रपञ्चयन्ती भुवि शब्दसृष्टिं

पद्मासनस्थाप्यकृताद्भुतं या ॥ २१ ॥

जैवातृकः कीर्तिशरीरधारी

जीयात्स यावत्क्षिति भोजराजः ।

अद्यापि यस्या सुलभाः कवीन्द्राः

प्रबन्धशेषं परिपूरयन्तः ॥ २२ ॥

बाणेन तेनेव परेण केना-

प्युपासिता चेदियमुक्तिदेवी ।

तस्यापि बाचां ग्रथनस्य भूया-

दुच्छेषणं सर्वजनोक्तिरीतिः ॥ २३ ॥

विभावनीयं भुवि विश्वरूपं
देव्या गिरां किञ्चन देदिवीति ।
जिज्ञासितं तद्यदि शीलनीया
श्रीहर्षवाणी सरसैः कवीन्द्रैः ॥ २४ ॥

ध्वनिः कवीन्द्राध्वनि कोऽप्यवेद्य-
श्श्रोत्रेण वेद्यः स तु लोचनेन ।
येषामहीनस्त इमे सहस्र-
मुखं विपक्षान्मुहुराक्षिपन्ति ॥ २५ ॥

अखण्डदाम्पत्यमबन्धहृद्य-
मव्यङ्ग्यचातुर्यमरीतिपोषम् ।
काव्यं सदा ग्रन्थयितुं बिभेमि
शिक्षाकरे दण्डिनि देशिकेन्द्रे ॥ २६ ॥

अन्ये प्रथन्तां कवयः सहस्र-
मकद्रदा वा भुविकद्रदा वा ।
ते प्रस्तुता नेह परन्तु कालि-
दासे कवौ नैव कदाप्युदासे ॥ २७ ॥

नयामि मामेव ततो नमस्या-
स्पदं महासाहसजन्मभूमिम् ।
यस्मादमुं वर्णयितुं यतिष्ये
रमेशरूपं रघुनाथभूपम् ॥ २८ ॥

प्राचां प्रबन्धान् रसयन्तु भव्या-
नसद्वचोऽप्याददतां रसज्ञाः ।

आस्वादयन्तो मधुराणि वस्तू-
न्यम्लं न किं जंफलमाद्रियन्ते ॥ ३३ ॥

* * *

पातञ्जलं भाट्टमतञ्च तर्क-
मद्वैतराद्धान्तमवैमि किं तैः ।
प्रबन्धसन्दर्भभरैः कवित्व-
विद्यामिदानीं विशदीकरोमि ॥ ५१ ॥

* * *

देव्या गिरामवतरस्य दिशेन्मदुक्तिः
स्वल्पापि तस्य रघुनाथविभोः प्रमोदम् ।
भक्त्या सुधा स वसुमाभरणस्य शम्भो-
र्धुर्धूरपुष्पमिव दीनजनोपनीतम् ॥ ५६ ॥

End:

अम्लानाभिरपास्तरज्जुनहनक्लेशाभिरम्भोरुह-
स्रग्भिः सौधजुषामपाङ्गजानीभिः सश्लाघमेणीदृशम् ।
आयुष्मान्रघुनाथभूमिपरिणीरभ्यर्चितो भूयसा
सञ्जातप्रमदो बलेन निरगात्सञ्जापुरीतो बहिः ॥ ७४ ॥

* * *

जलनिधिगर्भवासवशानिर्भरदर्परिपु-
प्रतिहतिहेतुसेतुकृतिनूतनदाशरथे ।
कविबुधगायकाभिमतकल्पनकल्पतरो
जयकरुणासनाथ रघुनाथ जनाधिपते ॥
प्रौढश्रीरघुनाथभूपतिकृपास्फारीभवत्साहिती-
साम्राज्यो निगमागमार्थनिपुणः श्रीयज्ञनारायणः ।

सर्गं षोडशमप्यपूरयदयं सङ्ग्रामणीर्यज्वना-
मत्राकद्रुदविद्रुदद्भुतकरे साहित्यरत्नाकरे ॥

Colophon :

इति पदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणश्रीमदद्वैतविद्याचार्यसाग्निचित्यसर्व-
तोमुखातिरात्रसाग्निचित्याप्तवाजपेययाजिगोविन्ददीक्षितवरनन्दनस्य
साग्निचित्यसर्वक्रतुयाजिनः श्रीयज्ञनारायणयज्वनः कृतौ
साहित्यरत्नाकरे महाकाव्ये षोडशः सर्गः ॥

हरिः ओम्

Subject. Sāhityaratnākara. 1-16 sargas.

Sargas	Ślokas	Leaves	Sargas	Ślokas	Leaves
I	62	11	IX	78	109
II	71	22	X	106	122
III	82	36	XI	132	139
IV	69	49	XII	99	154
V	61	60	XIII	95	169
VI	78	75	XIV	77	180
VII	82	87	XV	68	188
VIII	101	100	XVI	76	198

Remarks :—The Ms. is in good condition.

The Sāhityaratanākara is by Yajñanārāyaṇa Dīkṣita, the son of the famous Govinda Dīkṣita, minister of the Nāyak kings of Tanjore. Yajñanārāyaṇa Dīkṣita's palmy days were spent in the court of Raghunāthanāyakā, the son of Acyutappa and the most famous of the Nāyak kings. The work is a biography of his patron and throws much light on the social and political conditions of Tanjore in those days

॥ साहित्यरत्नाकरः ॥

4222. SĀHITYARATNĀKARAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10290. Page 58. Left column. Substance—Palm leaf. Size—19¼ × 1¼ inches. Leaves—101. Lines—4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—1100. Author—Yajñanārāyaṇadīkṣita. (1-10 sargas) Incomplete.

Beginning—Same as No. 10291.

End:

अक्षुद्रमधुरताद्रवतिक्षुद्रवजवनकव्ननसन्ननः ।
उव्रतवृत्तिरिपुस्थितियुद्धतलभ्राजमानभुजतेजः ॥ १०४ ॥
जलनिधि० जनाधिपते ॥ १०५ ॥
श्रीगोविन्दमखीन्दुवंशमणिना श्रीयज्ञनारायणा-
भिख्येनाध्वरिणा कृतं मधुसुधारोधाय मेधाविना ।
सर्गोऽयं दशमो द्विषन्मदशमोऽप्यासीत्समग्रैर्गुणै-
रत्नाकृद्दविद्वदुत्तकरे साहित्यरत्नाकरे ॥

Colophon:

इति ० श्रीसाहित्यरत्नाकरे महाकाव्ये दशमः सर्गः ॥

Subject: Sāhityaratnākara. 1-10 Sargas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The Ms. abruptly ends with the 10th sarga.

A paper transcript of this work is available in this Library. See T. V. No. 49.

॥ शिवभारतम् ॥

4223. ŚIVABHĀRATAM.

Burnell's Catalogue No. 1409. Page 162. Right column.

Substance—Paper. Size—$11\frac{1}{2}\times5\frac{1}{2}$ inches. Sheets—232. Lines—7 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2660. Author—Paramānanda Kavīndra. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसांबसदाशिवाय नमः ।

श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवताभ्यो नमः ।

श्रीरस्तु ॥

वन्दारुविबुधोदारमौलिमन्दारदामभिः ।
स्विद्यत्पादारविन्दाय गोविन्दाय नमो नमः ॥ १ ॥

कदाचित्परमानन्दशर्मा ब्राह्मणसत्तमः ।
तीर्थयात्राप्रसङ्गेन पुरीं वाराणसीं ययौ ॥ २ ॥

मुच्यन्ते यत्र सर्वेऽपि मुक्तिरेव न मुच्यते ।
यत्रोपदिशति ब्रह्मतारकं स्वयमीश्वरः ॥ ३ ॥

तत्र तीर्थविधिं कृत्वा दृष्ट्वा देवं महेश्वरम् ।
पुण्ये भागीरथीतीरे निषसाद स धर्मवित् ॥ ४ ॥

तं वै पद्मासनासीनं विस्फुरद्ब्रह्मवर्चसम् ।
वेत्तारं सर्वशास्त्राणां वित्तमध्यात्मवित्त(म)म् ॥ ५ ॥

पौराणिकानां प्रवरं भट्टगोविन्दनन्दनम् ।
एकवीराप्रसादेन लब्धवाक्सिद्धिवैभवम् ॥ ६ ॥

कवीन्द्रं परमानन्दं परमानन्दविग्रहम् ।
दृष्ट्वा प्रमुदितास्तत्र विप्राः काशीनिवासिनः ॥ ७ ॥

स तानुदारचरितान्प्रत्युत्थायाभिवाद्य च ।
पूजयामास विधिवत्संप्राप्तानतिथीनिव ॥ ८ ॥

परिवार्योपविविशुस्ते सर्वे तं द्विजोत्तमाः ।
शुश्रूषमाणाश्चरितं प्रथितं शिवभूपतेः ॥ ९ ॥

ततः प्रसन्नमनसः सर्वे तमूचुस्ते मनीषिणः ।
कर्तारं चारुकाव्यानामवतारं बृहस्पतेः ॥ १० ॥

मनीषिण ऊचुः—

यः शास्ति वसुधामेतां राजा राजगिरीश्वरः ।
तुलजायाः प्रसादेन लब्धराज्यो महातपाः ॥ ११ ॥

विष्णोरंशो विशेषेण लोकपालांशसंभवः ।
मनस्वी सुप्रसन्नात्मा प्रतापी विजितेन्द्रियः ॥ १२ ॥

भीमादपि महाभीमः सीमा सर्वधनुर्भृताम् ।
धीमानुदारचरितः श्रीमानद्भुतविक्रमः ॥ १३ ॥

कृती कृतज्ञः सुकृती कृतात्मा कृतलक्षणः ।
वक्ता वाक्यस्य सत्यस्य श्रोता चातिविचक्षणः ॥ १४ ॥

देवद्विजगवां गोप्ता दुर्दान्तयवनान्तकः ।
प्रपन्नानां परित्राता प्रजानां प्रियकारकः ॥ १५ ॥

तस्यास्य चरितं ब्रह्मन्ननेकाध्यायगर्भितम् ।
भगवत्याः प्रसादेन भवता यत्प्रकाशितम् ॥ १६ ॥

उदारशब्दसन्दर्भं भूरिभावार्थमद्भुतम् ।
माधुर्यादिगुणोपेतमलङ्कारैरलङ्कृतम् ॥ १७ ॥

निचितं धर्मशास्त्रार्थैरर्थशास्त्रसमन्वितम् ।
विश्रुतं सर्वलोकेषु पुराणमिव नूतनम् ॥ १८ ॥

समस्तदोषरहितं सहितं लक्षणैर्निजैः ।
तदशेषमशेषज्ञ शंस नः शंसितव्रत ॥ १९ ॥

इति वाराणसीस्थेन मण्डलेन मनीषिणाम् ।
प्रोक्तः प्रोवाच धर्मात्मा कवीन्द्रो वदतां वरः ॥ २० ॥

कवीन्द्र उवाच—

एकवीरां भगवतीं गणेशं च सरस्वतीम् ।
सद्गुरुं च महासिद्धं सिद्धानामपि सिद्धिदम् ॥ २१ ॥

प्रणिपत्य प्रवक्ष्यामि महाराजस्य धर्मतः ।
चरितं शिवराजस्य भरतस्येव भारतम् ॥ २२ ॥

End:

प्रतिवासरकल्पितांभसः
सरसीः पङ्कनिषण्णसारसाः ।
विरमज्झषकच्छपावली-
र्विदधे तीव्रतरातपस्तपः ॥ ८ ॥

प्रतिफुल्लशिरीषपाटली-
पटसौरभ्यभृता नभस्वता ।
स्मरतापमवीभरन्मनः
सुधियां निर्विषयात्मनामपि ॥ ९ ॥

Colophon: (Sheet No. 231)

इत्यनुपुराणे सूर्यवंशे निधिवासकरपरमानन्दकवीन्द्रप्रकाशितायां
शतसाहस्र्यां संहितायां शृङ्गारपुरप्रवेशो नामाध्यायः ॥

Subject: Śivarājacaritam 1-31 Chapters.

Remarks:—The Ms. is in good condition and recent.

The Śivabhārata is a history of the famous Śivāji the founder of the Maharatha Empire. Paramānandakavīndra, the author of the work narrates the story of Śivāji in the form of a dialogue. The work has been published recently by the Bhārata Itihāsa Saṃśodhaka Mahāmaṇḍala, at Poona, from the manuscripts available in this library only.

॥ शिवभारतम् ॥

4224. ŚIVABHĀRATAM.

Burnell's Catalogue No. 1410. Page 162. Right column.

Substance—Paper. Size—$10\frac{1}{2} \times 5\frac{3}{10}$ inches. Sheets—142. Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—2660. Author—Pramānanda Śarman. Incomplete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4223.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The śloka

" नारायणं नमस्कृत्य + ततो जयमुदीरयेत ॥ "

is also given in this Ms. at the beginning.

The first verse found in the previous copy is not found herein.

॥ शिवभारतम् ॥

4225. ŚIVABHĀRATAM.

Burnell's Catalogue No. 1411. Page 162. Right column.

Substance—Paper. Size—12¼ × 6½ inches. Sheets—77. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—1068. Author—Paramānanda Śarman. Incomplete.

Beginning—Same as No. 4223.

End:

सुवर्णशर्मणो वाचमिमां श्रुत्वा नृपोत्तमः ।

माननीयोऽतिमहतां माननीयाममन्यत ॥ ६४ ॥

प्रभुत्वं विश्राणस्त्रिभुवनपरित्राणकरणे

पितृद्वेषि...... .... ।

....

.... ॥ ६५ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Śivabhārata 1-16 chapters, 16th Incomplete.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

॥ शिवभारतम् ॥

4226. ŚIVABHĀRATAM.

Burnell's Catalogue No. 1412. Page 162. Right column. Substance—Paper. Size—13½ × 5½ inches. Sheets—36 (5-40). Lines—10 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—960. Author—Paramānanda Śarman. Incomplete.

Beginning:

.... ।

..................................पितः ॥ १०५ ॥

स्वरेण स्निग्धतारेण जगुर्गीतानि गायनाः ।
पेठुश्च प्रथितामुच्चैर्वन्दिनो बिरुदावळिम् ॥ १०६ ॥

End:

कण्ठेकालेन कैलासः सुमेरुः शंभुपाणिना ।
अभ्यन्तरमपां पत्युः शिश्रिये दनुजारिणा ॥ ६० ॥
न दुर्गं दुर्गमित्येव दुर्गमं............ ।
.... ॥

Colophon : Nil.

Subject: Śivabhārata 1—16 chapters, 16th incomplete.

Remarks:—The Ms. is in good condition. This Ms. abruptly begins in the 105th śloka of the 1st chapter.

॥ पर्णाळपर्वतग्रहणाख्यानम् ॥

4227. PARṆĀLAPARVATAGRAHAṆĀKHYĀNAM.

Burnell's Catalogue No. 4756. Page 162. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{4}{5} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Sheets—20. Lines—10 or 11 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—Jayarāma. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।
श्रीगुरुभ्यो नमः । अविघ्नमस्तु ।

गणाधीशं नमस्कृत्य वाग्देवीं च गुरुं तथा ।
पर्णाळग्रहणाख्यानं श्रीशिवाख्यस्य वर्ण्यते ॥ १ ॥
तत्रातिप्रीतितः श्रोता वीरत्रयधुरन्धरः ।
निरूप्यते स एवादौ शृणुध्वमवधानतः ॥ २ ॥

3156

आस्तेऽस्मिन्भूतले श्रीमानेक एव महीपतिः ।
सर्वलक्षणसम्पन्नः शौर्यौदार्यगुणान्वितः ॥ ३ ॥

स राजा राजकार्यार्थकुशलैः सचिवैः सह ।
कविभिः पण्डितैर्भ्राजत्सभ्याभरणभूषितः ॥ ४ ॥

* * * *

कविर्निवेदयाञ्चक्रे सर्वं कुशलपूर्वकम् ।
शृणु तावन्महाराज श्रीशिवस्याग्रजस्य ते ॥ १६ ॥

चरितं देववर्यस्य विष्णोरिव जगत्प्रभोः ।
कल्किनो निष्कळङ्कस्य तुरुष्कवरमर्दनम् ॥ १७ ॥

प्रोच्यते भावि यच्छास्त्रे तदिदानीं निरूप्यते ।
यथाभूतं हि तद्युद्धं कविभिर्वर्णितं पुरा ॥ १८ ॥

* * * *

राजोवाच—
श्रुतमस्ति मया पूर्वमिदानीन्तनमादितः ।
कथयन्तु कथं जातं भवतां राजदर्शनम् ॥ २३ ॥

इदानीं स्थीयते कस्मिन्महाराजेन पर्वते ।
वर्षत्रयमितो गत्वा भवद्भिर्यदनुष्ठितम् ॥ २४ ॥

तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि भवन्तः कवयः खलु ।

End:

अथ तद्वार्कि(?)नस्तावन्मृत्युमाकर्ण्य विह्वलः ।
प्रतापदर्शिते मार्गे बाहुलोलो विनिर्गतः ॥ १०५ ॥

पश्चाचस्यातिसंविग्नहस्त्यश्वरथसङ्कुलम् ।
कटकं लुण्ठयामास स कृष्णो भास्करात्मजः ॥ १०६ ॥
विजयपुरसमुद्रादुच्छलच्चक्रवाला-
त्समुदितबहुलोलः पार्वणोऽसौ शशाङ्कः ।
इति खलु निजलक्ष्मीं प्राक्षिपत्कृष्णपक्षे
प्रतिपदिव समग्रेषा भास्करादुत्थितेऽस्मिन् ॥ १०७ ॥

Colophon:

इति श्रीमज्जयरामकविविरचिते पर्णाळपर्वतग्रहणाख्याने
शिवराजचरित्रे पञ्चमोल्लासः ॥
श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ॥

Subject: Parṇālaparvatagrahaṇākhyāna 1-5 Ullāsas.

Remarks :— The Ms. is in a fairly good condition. A paper transcript of this Ms. is available in this library. See T. V. No. 461.

Parṇālaparvata was an impregnable hill fortress and the work deals with the capture of the fortress by Śivāji. The work is by one Jayarāma Kavi.

॥ पर्णाळपर्वतग्रहणाख्यानम् ॥

4228. PRAṆĀLAPARVATAGRAHAṆĀKHYĀNAM.

Burnell's Catalogue No. 5019. Page 162. Right column.

Substance— Paper. Size—$9\frac{3}{10} \times 5\frac{3}{8}$ inches. Sheets—22. Lines—18 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—350. Author—Jayarāma. Complete.

Beginning, end, colopon and subject – Same as No. 4227.

Remarks: —The Ms. is in a fairly good condition

॥ राजारामचरितम् ॥

4229. RĀJĀRĀMACARITAM.

Burnell's Catalogue No. 4863. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{10} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Sheets—34. Lines—6 to 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—300. Author—Keśavapaṇḍita. Complete 1-5 Sargas.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

जयति रघुवंशतिलकः
कौसल्यानन्दवर्धनो रामः ।
दशवदननिधनकारी
दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥

नमस्तस्मै मुनीशाय श्रीयुताय तपस्विने ।
सर्वज्ञानाधिवासाय तस्मै वाल्मीकये नमः ॥ २ ॥

त्रैलोक्याधिपतिः श्रियःपतिरसौ रामावतारश्चयं
कृत्वा संविदधे जगत्त्रयमिदं निष्कोणपं सर्वतः ।
भूपोऽयं जगतां शिवाय सदयो मानुष्यदेहं दध-
द्राजाराममहीपतिर्विजयते दिल्लीशदर्पापहः ॥ ३ ॥

प्रणम्य जानकीनाथं राजाराममहीपतेः ।
यशःप्रबन्धं तनुते पण्डितः केशवाभिधः ॥ १ ॥

श्रीमान्परशुरामोऽसौ यस्मिन्क्षेत्रे प्रपूज्यते ।
तत्क्षेत्रवासी विप्रस्तु विधिज्ञः सत्यवाक्शुचिः ॥ २ ॥

वेदवेदाङ्गनिपुणः षट्कर्मनिरतस्सुधीः ।
भगवद्भक्तिनिष्णातः सर्वप्राणिहिते रतः ॥ ३ ॥

न्यायार्जितधनेनैव कुटुम्बपरिपोषकः ।
शम्भुवर्माणि भूपाले दिष्टधर्ममुपेयुषि ॥ ४ ॥

चिन्तयामास मनसि कथं क्षेमं भवेन्नृणाम् ।
अस्मिन्कलियुगे घोरे महाम्लेच्छजयावहे ॥ ५ ॥

म्लेच्छराजेन सर्वत्र वर्णधर्मविघातिना ।
धर्मक्षेत्रेषु सर्वेषु नाशितेषु दुरात्मना ॥ ६ ॥

एवं चिन्तयमानं तं स्वसमाधिमुपागतम् ।
शुक्लवर्षे माघमासे शुक्लपक्षे शनेर्दिने ॥ ७ ॥

चतुर्थ्यां भाविवृत्तान्तं राजारामजयावहम् ।
शिवनारदसंवादरूपेणैव सविस्तरम् ॥ ८ ॥

द्विजः स्वप्ने समवदद्भवानीपतिसन्निभः ।
हिताय सर्वलोकानां भक्तानुग्रहणाय च ॥ ९ ॥

कदाचिन्नारदो योगी त्रिदिवं गिरिशालयात् ।
जगाम सत्कृतस्तत्र देवेन्द्रप्रमुखैः सुरैः ॥ १० ॥

End:

अस्मिन्देवालये स्वामी वर्तते लघु गच्छत ।
इति वाक्यामृतेनैव सन्तुष्टाः काकजादयः ॥ ४७ ॥

यथाप्रधानं पुरतः शिरश्चुम्बिमहीतलाः ।
उपायनानि पुरतो महार्हाणि निधाय ते ॥ ४८ ॥

प्रणेमुस्तं महाराजं वीरत्रयगुणान्वितम् ।
वाग्भिः कांश्चित् स्मितैः कांश्चित् दृशा कांश्चिदरिन्दम ॥ ४९ ॥

संभावयामास नृपः सुभटास्तत्र सङ्गतान् ।
अकारयन्महाराजः स्वस्यागमनसूचकान् ॥ ५० ॥

वादित्रशब्दान्बहुशो नलयन्त्रमहाध्वनीन् ।
तद्वन्महानुत्सवोऽभूज्जनानां देशवासिनाम् ॥ ५१ ॥

धर्मराजागमे यद्वदिन्द्रप्रस्थनिवासिनाम् ।
स्वराज्यं प्राप्य तद्वद्धं सर्वलोकनमस्कृतः ॥ ५२ ॥
प्रतिपच्चन्द्रसदृशः कलाभिर्ववृधे नृपः ॥

एवं श्रीभवशालवंशतिलकः श्रीरामराजप्रभुः
दिल्लीशेन महाबलैः पथिकृतान्प्रत्यूहशैलानिव ।
सर्वान् म्लेच्छगणान्विमथ्य महसा श्रीवैष्णवेनाधुना
तेषामेव पराभवाय विजयी वर्वर्ति कर्णाटके ॥ ५३ ॥

Colophon:

इति श्रीमन्महाराजाधिराजमहाराजछत्रपतिराजारामचरिते काव्ये
केशवपण्डितकृतौ पञ्चमः सर्गः ॥

Subject: Rājārāmacarita. 1-5 Sargas Complete.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

This Rājārāma was the son of the famous Śivāji. The work deals with the life and doings of Rājārām. The details relating to the struggle for Maharāṣṭha independence in the Carnatic and the Maharāṣṭha country is well depicted in this work. The author Keśavapaṇḍita was probably a contemporary of Rājārām. This work has not been printed so far.

॥ शाहेन्द्रविलासः ॥

4230. ŚĀHENDRAVILĀSAḤ.

Burnell's Catalogue No. 10261. Page 162. Right column. Substance—Palm Leaf. Size—$13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Leaves—56. Lines— 5 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—850. Author—Śrīdhara Veṅkaṭeśa Complete.

Beginning:

विश्वम्भराधूर्वहमाङ्घ्रिपत्र-
विभूषणं यस्य विमोक्षकान्ति ।
शिरोविभूषा तु निलिम्पलोक-
सञ्जीवनी पुष्यतु वः स देवः ॥ १ ॥

श्रीकालिदासप्रमुखान् कवीन्द्रान्
वन्दे यदीयानि मुखाम्बुजानि ।
भारत्यधिष्ठाय तथान्त्रमंस्त
न वैधसीपाननसौधभीमाम् ॥ २ ॥

श्रेयांसि भूयांसि गुणाम्बुराशेः
श्रीशाहभूमीकमितुर्विधत्ताम् ।
स्कन्देन साकं गिरिकन्यया च
नन्दन्स मन्दस्मितमिन्दुमौलेः ॥ ३ ॥

करोमि शाहेन्द्रविलासनाम-
काव्यं प्रसिद्धं त्विह पण्डितेन्द्राः ।
निबन्धनं हि प्रगुणं गृणन्ति
श्लाघ्येन नेत्रा मणिनेव हेम ॥ ४ ॥

अस्ति प्रतीतं भुवनेऽनवद्यं

भास्वत्कुलं भोसलनामधेयम् ।

साम्राज्यलक्ष्मीरनपायिनी यत्

प्रसूतिभाजः सवितुः प्रभेव ॥ ५ ॥

अभूयतेक्ष्वाकुभगीरथश्री-

रामादिभिर्यत्र यशोधुरीणैः ।

आहुस्तदेवाक्षरभङ्गिभेदै-

र्भास्वत्कुलं भोसलनामधेयम् ॥ ६ ॥

रामादिनामान्तरतां प्रपन्नै-

र्मालोजिराजादिभिरेष वंशः ।

क्रमप्युदारं गमितः प्रहर्षं

कल्पद्रुमाद्यैरिव दुग्धसिन्धुः ॥ ७ ॥

मन्वादयश्चारुमहामहीन्द्रा

भुवं कृतादाविव पुण्यशीलाः ।

कलाववन्तोऽकलयन्त हृद्यां

जाताः कुलेऽस्मिन् जगति प्रशस्तिम् ॥ ८ ॥

नृपा इमे शम्भुकृपाविवर्ता

महासुरत्राणमनोज्ञशीलाः ।

अशोभयन्त क्षितिमत्युदारा

दिवं मयूखा इव शीतरश्मेः ॥ ९ ॥

प्रतापसौजन्यवदान्यताद्यैः

शैली गभीरा नृपतिष्वमीषु ।

अनन्यसामान्यतया व्यलासी-
स्सुधाम्बुधेरूर्मिषु माधुरीव ॥ १० ॥

End:

ग्रामोत्तुङ्गतुरङ्गदन्तिशिबिकाहेमाभिषेकादिभिः
सानन्दं कविबृन्दमाकलयतः शाहेशितुः कीर्तये ।
मुक्तादामपरम्परापरिलसन्मल्लीमतल्लीस्रजः
भद्रश्रीरचना भजन्ति ककुभामाकल्पमाकल्पताम् ॥ ९१ ॥

श्रीमद्भोसलवंशमौक्तिकमणेः श्रीशाहपृथ्वीपते-
रायुः स्फीतिमुपैतु सन्तु तनयः प्रख्यातभाग्यश्रियः ।
पारावारपरीतभूवलयसन्त्राणास्थितिर्वर्धतां
गौरीकान्तकृपाकटाक्षविभवैराचन्द्रमातारकम् ॥ ९२ ॥

पश्यत्पादनयादिमाखिलनयस्वातन्त्र्यमूर्जस्वल-
धर्मिग्राहकमानसिद्धममृतस्फीताश्रयस्योक्तयः ।
तस्य श्रीधरवेङ्कटेशसुधियो लिङ्गार्यसूनोः कृतौ
श्रीशाहेन्द्रविलासकाव्यतिलके सर्गोऽजनिष्टाष्टमः ॥

श्रीसाम्बाय परब्रह्मणे नमः ॥

Colophon:

श्रीशाहेन्द्रविलासकाव्यं सम्पूर्णम् ॥

श्रीकृष्णाय नमः ॥

Subject: Śāhendravilāsa 1-8 sargas.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

Śrīdhara Veṅkaṭeśa, better and familiarly known as Ayyāvāḷ was one of the 46 persons on whom Śāhaji showered his benefactions. He was one of the donees of the village of Śāhaji-

rājapuram. He has immortalised the name of his patron in this work This work has not yet been printed.

॥ धर्मविजयचम्पूः ॥

4231. DHARMAVIJAYACAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 10169. Page 158. Right column. Substance—Palm leaf Size—14¾ × 1¼ and 9⅛ × 1¼ inches. Leaves—36. Lines 6 or 7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—600. Author—Nallādikṣita Complete.

Beginning:

श्रीगणपतये नमः ।

विबुधकुलसमृद्धिः सुस्थिरा येन क्लृप्ता
प्रणमदभयदाने यस्य दीक्षा प्रतीता ।
जनकनृपतिकन्याधन्यपार्श्वः स देवः
सहजिनरपतीन्द्रोः श्रेयसे भूयसेऽस्तु ॥

विश्वख्यातैकराज्यामितसुकृतपरीपाकभूतो नुतश्रीः
कौसल्यायामिवाभूद्रघुकुलतिलको योऽत्र दीपाम्बिकायाम् ।
स श्रीमद्भोसलाख्यामलकुलजलधेरिन्दुरिन्धानतेजः-
सान्द्रः शाहावनीन्द्रो जगति विजयतां मूर्तिमान्राजधर्मः ॥ २ ॥

रामभद्रचरणारविन्दयो-
राश्रयः प्रचलितश्रिकीर्षति ।
भूमिनाथकविचक्रवर्त्यसौ
शाहधर्मविजयोक्तिसाहसम् ॥

अस्माभिः पञ्चत्रिंशे वयसि मदवशे पण्डितंमन्यमुख्यै-
स्तत्रादक्षातिचित्रक्रमकवनपथव्यापृतैस्तापितासि ।
तत्पुण्यश्लोकशाहाधिपचरितसुधापूरगाढावगाहै-
र्निःशेषं यातु शान्तिं भुवनजननि वाग्देवि मे संप्रसीद ॥

इच्छामात्रात्त्वयमिदमुपानम्रतां याति येषां
हृद्योल्लेखः सरलचरणाः कोमलं संविधानम् ।
आचन्द्रार्कं सरसकवयः क्षेममेते भजन्तां
पृथ्वीचक्रं कुकविनिहितं शश्वदुज्जीवयन्ति ॥

शङ्कासङ्कुलमीरितैः सुमहता यत्नेन पद्याधमै-
र्क्लिष्टैरेव दुरन्वयैः प्रतिमुहुर्विस्मृत्य चेतो धृतैः ।
भूयो वश्यगिरां महामतिमतामुद्गीर्णकर्णज्वरैः
श्रेयः सानुचितं भजन्ति कतिचिद्धिङ्मूर्खभावं विधेः ॥

साहित्यरत्नकोशाय शब्दब्रह्मस्वरूपिणे ।
रामभद्राय मखिने रामभक्त्यब्धये नमः ॥

End:

किं बहुना । तस्य किल भोसलकुलकलशासिन्धुकुमुद-
बन्धोरपरिमितान् अखिलजगत्प्रतीतान् सकलजनानन्द-
नचणान् सद्गुणगणान् वर्णयितुमलब्धवर्णः सहस्रमुखोऽपि
वैदुष्यशालिप्रमुखो विशेषस्तपोविशेषेण विमुक्तसंख्यानि
मुखानि विगतेयत्तामपि विद्वत्तामवाप्तुकामो नूनं पवना-
शन एव रसातलगर्तेऽवर्तत ॥

सायं मुहुः सुमनसामुपसेवनीयो
हृद्यैः करैः कुवलयस्य विकासकारी ।

सर्वज्ञमौलिमणिरत्र समाः सहस्रं
सन्मण्डलो जयतु शाहमहीमहेन्दुः ॥

अळिकलभाममूर्तिरवनीतनयासहितो
विहितनिशाचरव्रजनिरासशरासधारः ।
सकलवरप्रदः स रघुवंशवतंसविभुः
सहजिनरेश्वरस्य यशासां गुरुतां कुरुताम् ॥

Colophon: Leaf No. 11

इति श्रीमद्विश्वविदितभोसलकुलपयोधिसम्भवशहजिराजचन्द्रसन्दर्शन-
मात्रसमुद्वेलकृतशारस्वतसागरस्य नल्लादीक्षितस्य कृतौ धर्म-
विजये प्रथमस्तबकः संपूर्णः ॥

Leaf last.

इत्यभिनवभोजराजशाहमहीमहेन्द्रसुन्दरमुखचन्द्रसन्दर्शनमहिमसान्द्री-
कृतवाग्विलासस्य रामभद्राध्वरिवरप्रियशिष्यस्य तदीयवंशजन्मनो
भूमिनाथविद्वत्कवेः कृतौ धर्मविजये चतुर्थः स्तबकः ॥

Subject: Dharmavijaya, 1—4 stabakas.

Remarks:—The Ms. is in good condition. There is a paper transcript of this Ms. available in this library. See T. V. No 69.

Nallādīkṣita, author of this work was a near kinsman and student of the famous Rāmabhadra Dīkṣita. He seems to have been otherwise known as Bhūminātha Kavi. The work deals with the life of his patron, the famous Śāhaji who reigned at Tanjore between 1684—1710 A. D. Fittingly enough the author says that Śāhaji was a modern Bhoja, king of Dhārā. This work is not available in print

॥ भोसलवंशावलिः ॥

4232. BHOSALAVAMŚĀVALIḤ.

Burnell's Catalogue No. 5021. Page 161. Right column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{8} \times 4\frac{4}{8}$ inches. Sheets—4. Lines— 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—63. Author—Gaṅgādhara. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

आसीदाशावकाशप्रसृतसितयशा दक्षिणाशाविभूषः
शौर्यस्त्रीकेळिसौधायितकरकमलोदग्रराजत्कृपाणः ।
नानादेशोपसीदद्बुधजननिकरस्तूयमानावदान-
श्चण्डांशोरन्ववाये त्रिभुवनमहिते श्रीवराटक्षितीन्द्रः ॥ १ ॥

सौन्दर्यसिन्धुरिति सारसलोचनाभिः
सौजन्यभूमिरिति साधुजनावलीभिः ।
वैदग्ध्यभूमिरिति पण्डितमण्डलीभिः
आलक्ष्यते स्म कलितावतारस्सुधीमान् ॥ २ ॥

तदन्ववाये प्रथितप्रभावः
श्रीमानभूदेकनराधिपो यः ।
औदार्यशौर्यादिगुणैरवन्यां
पुरातनक्षोणिभृतोऽत्यशेत ॥ ३ ॥

त्यागे दधीचिशिबिकर्णमुखाः प्रतीताः
शौर्येऽर्जुनप्रभृतयो धरणीमहेन्द्राः ।

आसन्कृतादिषु युगेषु कलौ तु तेषां
तेषां च यो धुरमगाहत पूतकीर्तिः ॥

तस्मादजायत निजायतनं गुणानां
आजानबोधविमलः परसोजिनामा ।
यस्य प्रतापदहनं करवालधूमः
प्राप्तो विपक्षमनुमापयतीह चित्रम् ॥

End:

गद्यप्रबन्धैरपि पद्यबन्धैः
चम्पूप्रबन्धैरपि हृद्यबन्धैः ।
शास्त्रप्रसङ्गैर्विविधैः दिनानि
नयत्यसौ शाहमहीबलारिः ॥ ३३ ॥

हृद्ये सारस्वताब्धिन्यनवरतरसद्वादिनीनिर्गताभिः
शृङ्गारोत्कृष्टतत्वद्रसमयविसरत्सारणीधोरणीभिः ।
व्यासे वैरिश्रवामामृदुलपदतलन्यासधन्ये महीन्दो-
रालोकालोकभूमीधरमाधिभुवनं कोऽध्वनीनो विनास्मात् ॥

Colophon:—Nil.

Subject :—The story of the Bhosalavaṃśa.

Remarks:—After the end of the last verse (34th verse) we find the following :—

श्रीशाहजभूपतिवंशवर्णना रामस्य पूर्वैरिव भूसुरेन्द्रैः ।
गङ्गाधरार्यैर्विहिता मखीन्द्रैः रामेण चेयं लिखिता त्वदाज्ञया ॥ १ ॥
श्रीशोरवाप्रसादेन चतुरङ्गीयसद्मसु ।
सर्वेषु रामचन्द्रेण भ्राम्यतेऽश्वोऽतिवेगतः ॥ २ ॥
श्री वें प्र ध ग ण ते थं षा यतरश्वा ॥

॥ मतुरश्रा ॥ सुषादेवेम्यद्रेश्रोनतिगरिसुचरारम्० १ ॥ अत्र तृतीयस्य पद्यस्य प्रथमद्वितीयतृतीयचतुर्थपादाः प्रथमद्वितीयतृतीयचतुर्थ-पङ्क्तिषु चतुरङ्कीयासु यथाक्रमं लेख्याः ॥ तथा अष्टमपङ्क्तिमारभ्य पञ्चमान्तं अपमव्येन लेख्याः । एवं च चतुष्षष्टिगृहाः परिपूर्णा भवन्ति । ततश्च श्रीशारदाप्रसादेनेति द्वितीयं पद्यमुच्चार्य प्रथमः श्रीवर्णो यत्र तत्राश्वः स्थापनीय । तदुत्तरं शारदादयो यत्र वर्णा वर्तन्ते तत्र तत्र क्रमेणाश्वश्चालनीयः । एवं प्रकारेणो(णे)दं पद्यमा-वर्तितं चेदश्व चतुःषष्टि ३४ (६४) गृहेष्वपि गच्छति । यथा० उपरिलिखि.. द्रष्टव्यम् ।

इदं श्रीमल्लक्ष्मी...कोल्लापुरकरगिण्डी
वेङ्कटभट्टसूरि...........पद्यम् ॥

श्री	वें	प्र	स	ग	ण	ते	चं
सा	य	त	स	दा	म	तु	श्रा
सु	शा	दे	वे	प्र	म्य	द्रे	श्वो
न	ति	गी	र	सु	च	रा	रं
रं	रा	च	सु	र	गि	ती	न
श्वो	द्रे	म्य	प्र	वे	दे	शा	सु
श्रा	तु	म	दा	स	त	य	सा
चं	ते	ण	ग	स	प्र	वें	श्री

Though the work is known as Bhosalavaṃśāvali, one need not be under the notion that the work gives a complete genealogical list of all the kings of the Bhosala family. The work deals in the main with Śāhaji (1684-1710) alone. The author Gaṅgādhara should have been his contemporary, and naturally a protege of his. This work has not been printed so far.

The letters found in the columns given above represent the game of chess as was practised in ancient India. The so-called

Aśvagati is sought to be indicated therein but there seems to be some mistake. A paper transcript of this Ms. is available in this library. See T. V. No. 419.

॥ कोसलभोसलीयम् ॥

4233. KOSALABHOSALĪYAM.

Burnell's Catalogue No. 10270. Page 163. Right column Substance—Palm leaf Size—14¼ × 1¼ inches. Leaves—28 (1-28). Lines—4 to a Page Script—Telugu. No of Granthas—380. Author—Śeṣācalapati. Incomplete.

Beginning:

श्रियं लसत्कौस्तुभबिम्बितात्म-
विलोकनोद्यद्द्विगुणस्थितश्रियाम् ।
स श्रीनिवासः कलयन् कृतार्थां
श्रीशाङ्गधन्वा श्रियमातनोतु ॥

सा कान्ता वागेकवर्णाप्युदीर्णा
नानावर्णाकारहृद्यानवद्या ।
अस्मिन्जिह्वारङ्गवेद्यां पदोद्य-
न्मञ्जीरश्रीशिञ्जितान्यातनोतु ॥

यदेकरूपञ्च तदेकवाक्यं
यदेककण्ठञ्च यदेकभावम् ।
तत्त्वं शिवाख्यं तदुपास्यधाम
नानार्थसिद्धिञ्च कृतौ भजामि ॥

श्रीवाल्मीकिव्यासमुख्यस्तवाख्य-
श्रीहर्षादिस्तोत्रमुख्यस्फुरद्भिः ।

आत्मारामे भाति मे कालिदासः
स्तोत्राकारं तत्फलञ्चान्वभूवम् ॥

सायासं कवनं ततोऽपि कठिनं काव्यं ततो रूपकं
तस्माद्धन्यमतः पदध्वनिरसौ वाग्वैखरीजीवितम् ।
तद्रामायणभासिमञ्जयकथां जल्पान्भ्रवाक्पाणिने
श्रीशेषाचलपत्यमात्यकुशलोऽस्तीत्याह शाहाधिपः ॥

अन्याहशेहशमहामहिमाभिरामं
रामं द्वितीयमिवतुर्यमिदं युगञ्च ।
धन्यं विधातुमुदितं भुविशाहधीरं
धीरं मदुक्तिकुसुमैः परिपूजयामि ॥

शाहेन्द्रदत्तशिबिकाकनकाभिषेक-
सम्भावनारुणाभिदप्रतिकारहेतोः ।
यत्साहसं विरचये ननु तत्र वाणी
त्वत्तोऽधिकं प्रतिभुवं कलये न नूनम् ॥

करोमि यत्कोसलभोपलेन्द्र-
चरित्रमर्थद्वितयैकपद्यम् ।
विपश्चितां शाहविभोश्च तस्मा-
दनुग्रहायापि परिग्रहाय ॥

साकेतनामलसिता नगरी विभाति
नीराजिताम्बरमणिर्निजसालरत्नैः ।
शंसन्ति यत्पदमुदञ्चितभोगभाग्य-
युक्तं जनामहिमधाम लसद्यशश्च ॥ ६ ॥

End:

परः प्रजानां परिपोषणाद्दो

पितामहास्त्रेण दिशः प्रकाश्य ।

दशास्यहर्ताजनि सिन्धुदेशे-

ष्वयं समुत्साहविभुः ससैन्यः ॥ ४० ॥

Colophon: (Leaf No. 11).

श्रीभोजो निजगोत्रकारणभरद्वाजो निवृत्त्यन्वया-

यः श्रीवेङ्कटपत्यमात्यतिलकाज्जातोऽस्कदेवी विभोः ।

श्रीशेषाचलपत्यभिख्यकृतिनस्तस्यान्ध्रवाक्पाणिनेः

काव्ये भोसलकोसलेन्द्रचरिते सर्गो द्वितीयोऽभवत् ॥

Subject: Kosalabhosalīya 1-6 sargas

Remarks:—The Ms is in good condition. The same work is again repeated from the 28th to the 32nd leaf. A paper transcript of this work is available in this library. See T. V. No. 482.

This work too like the previous one, seems to have been composed by a contemporary and protege of the hero of the composition, Śahrāja. The author is Śeṣācalapati and it is very probable that he too was a grantee of the village of Śāhajirājapuram. The work deals with the life and doings of his patron, Śāhaji.

Though the name of the work is Kosalabhosalīya, the work deals, in the main, with Śāhaji. This work is not available in print.

॥ शाहराजाष्टपदी ॥

4234. ŚAHARĀJĀṢṬAPADĪ.

Burnell's Catalogue No. 5018. Page 161. Left column.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{8}$ inches. Sheets—20 (3-22). Lines—8 to a page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—275. Author—Śrīnivāsa. Complete.

Beginning:

....भासमाननिजपदपीठिका ॥ ३ ॥

शरणगतैरथषष्टिहायन, सुकरिघटातुरगोत्तमावालि, विविधमणीकनकाद्युपायन, शतनिकरेण सदार्पितेन च, निबिडीकृतनिजकोशक, जगतीतलविदितातुलशुभतरभोसलगोत्रनायक, सरसगुणावलिमौक्तिकाकरनृपतिलकैकमहीक्षितोवर, सुतशुभचोलमहीप्रभो निजकरसादितसुरसालक, तरसाजितारिपुसाहस, शहजिमहीप महाप्रभो, अखिलकविजनैकरत्नरात्रिनायक, वितरणकेलिजिताकज, अमरतरुवरधेनुमणे, त्वया लसदलकाभिधनगरेम हाभुकुरे बहुमकरे कृतवास धीरतर शृणु मे वचः ॥ ४ ॥

End:

किंगद्गदकथितैरिममवसङ्कल्पितललितैरथ तवतुङ्गस्तनभरसङ्गस्फुटलसदङ्गः, प्रसरदनङ्गतापराहितो बिम्बस्फुटमधुरा, धारमिह चुम्बत्वलमितरा, सुलभमयं भद्रवचनगुंभश्रुतिकुम्भकुम्भस्तानिपरिरम्भणानि सहसा, किञ्चिद्गलितमये,

वसनमुदञ्चद्रतिसमयेऽपनयतु किञ्च स्फुटमणितञ्च प्र-
कुरु रुतञ्च द्रुतमिह मञ्जुवेणिललिते नायको भवतु समु-
त्सोऽधुना ॥ ४ ॥

Colophon: Nil

Subject: Śāharājāṣṭpadī.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition.

This short pamphlet contains certain phrases in praise of Śāhaji, set to a particular kind of tune. The author is one Śrinivāsa. The work is full of scriptorial blunders. The work has not been printed.

॥ शाहराजसभासरोवर्णिनी ॥

4235. SĀHARĀJASABHASAROVARṆANĪ.

Burnell's Catalogue No. 5022. Page 161. Right column. Substance—Paper. Size—10×4¼ inches. Sheets—4. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—54. Author—Lakṣmaṇa. Complete.

Beginning:

जयति जितनरेन्द्रः काशिकाधीशचन्द्रः
सुमतिकुमुदचन्द्रः स्फारमत्कीर्तिमान्द्रः ।
प्रवितरणजितेन्द्रः पूर्णभोगामरेन्द्रः
स्फुटमितर उपेन्द्रः शाहविश्वम्भरेन्द्रः ॥

अपि च विचक्षणवरसुरवृक्षः, वचसि च सुचतुरधिषणसदृक्षः ।
सचिवचयशशभृद्वरमपक्षः, प्रचिवक्षितितलरक्षणदक्षः ॥

सुरुचिरतरकरुणाकरवीक्षः, दुर्धरशरधरपरहररूक्षः ।
कलितकुलीलकलिक्षतिदीक्षः, वरजनतर्जनदुर्जनशिक्षः ॥

End:

अपि च नतमुदयभरणमेधितखलसंहरणसमेततनुम-
नोगतपरमेहितपूर्तिविचितनमेलितहिमगिरितनयाहेलितभृ-
ङ्गारभरसहेलितभासितकाशिपुरेश्वरनिर्भरभजनपरे ॥

शाहेन्द्रो महितः श्रयन्ति त्रिबुधाः शाहेन्द्रिरं नो समः
शाहेन्द्रेण च शोभतेऽखिलकला शाहेन्द्रिराय क्षितौ ।
शाहेन्द्रात्सुकृतं कलौ वरगुणाः शाहेन्द्रिरस्यैव त-
च्छाहेन्द्रे तनया भवन्त्विति परं त्वाशासनीयं बुधैः ॥

Colophon:

इति श्रीविश्वेश्वरशास्त्रिसुतलक्ष्मणविरचिता शाहराजसभासरोवर्णिनी
कलिकोत्कलिकाख्या चूर्णिका सम्पूर्णा ॥

श्रीवाग्देव्यै नमः ॥

Subject: Śāharājasabhāsarovarṇinī.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition.

This work of Lakṣmaṇa, son of one Viśveśvara Śāstrin very much resembles the previous work No. 4234. This work has not been printed so far.

॥ शाहराजनक्षत्रमाला ॥

4236. ŚĀHARĀJANAKṢATRAMĀLĀ.

Burnell's Catalogue No. 10304. Page 61. Right column.

Substance—Palm leaf. Size—16⅞ × 1¼ inches. and 13½ × ⅞ inches. Leaves—24. Lines—3 to 4 to a Page. Script—Telugu. No. of Granthas—175. Author—Nārāyaṇa. ? Complete.

Beginning:

भूयाद्भूतलभूषणस्य भवतो भूयाद्भुजाग्रे जयो
वेलाशैलशिलालवालवलया निर्याति वीर्याङ्कुरे ।
श्रीशाहावनिवल्लभ······मङ्कपालजालोज्वल-
त्कोटीरायमणीभटस्फुटमहः सन्दोहसन्दोहदे ॥

आकर्णय देव समाम्रेडितसाम्राज्यचातुर्यतुर्ययुगसमाक्रा-
न्तचतुरन्तमहचिक्रान्तरानिरन्तरचाकितधर्माभयदानदीक्षि-
तक्षिततरकलिबलविसृमरदुरितस्वैरसञ्चार ।

End:

श्रीशाहक्षोणिपालप्रभुवररुचिमन्नायकद्योतमाना
हृद्या सद्वृत्तमुक्ताफलघटितगुणस्यूतिसन्दर्शनीया ।
विद्वन्नारायणेनप्रविहितरचनाभासुरालङ्क्रियाभिः
सैषा नक्षत्रमाला विलसतु विदुषां कण्ठभूषायमाणा ॥ ३० ॥

रक्षाकर्माणि दीक्षिते त्वयि व···भद्रेण निद्रास्पृहां
प्रा···नप्रणयोद्धतप्रणयिनो नर्माणि निर्माति यः ।
विद्वन्मण्डलमण्डने भवि(प्रभर्वति) श्रीशाहपृथ्वीपते
हृष्यन्ती विकिरत्वसौ प्रतिपदं लक्ष्मीः कटाक्षाङ्कुरान् ॥

Colophon: Nil.

Subject: Śāharājanakṣatramālā.

Remarks:—The Ms is in a fairly good condition. The Ms. is full of scriptorial blunders.

This work of Nārāyaṇa consists of 27 verses in praise of his patron Śāhaji and three more verses in relation to himself and his connections with the king. The work has not been printed so far.

॥ सुमतीन्द्रजयघोषणा ॥

4237. SUMATĪNDRAJAYAGHOṢAṆĀ.

Burnell's Catalogue No. 5017. Page 163 Left column. Substance—Paper. Size—$7\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Sheets—21. Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—320. Author—Sumatīndra. Complete.

Beginning:

॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥

जयघोषणालक्षणम् ॥

गद्यैः प्रत्येकपद्यान्तैः चतुर्भिर्वर्णयेत्क्रमात् ।
अवधित्वेन पूर्वादिचतुर्दिक्सीमपर्वतान् ॥ १ ॥

ततः सप्तविभक्त्यङ्कैः सप्तभिर्गौडरीतिकैः ।
पद्यगद्यद्वयं सर्वे जनाः शृणुत मद्वचः ॥ २ ॥

शौर्यादिगुणवानेष एवेति भुवि घुष्यताम् ।
घुष्यतामिति शब्दान्तैर्नेतुः शौर्यादयो गुणाः ॥ ३ ॥

घुष्यन्ते यत्र साटोपं सा भवेज्जयघोषणा ।
अस्यामाद्यन्तयोः कार्यं पद्यमाशीसमन्वितम् ॥ ४ ॥

दिशि यस्यामयं नेता तामारभ्यैव घोषयेत् ।
नेतुर्नामाङ्कितः श्लोको नायकोऽत्र महीपतिः ॥ ५ ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥

जैत्रश्रीरधिकाधिरोहतु भुजाखङ्गामकङ्गासिकां
श्रीशाहावनिभर्तुरुल्लसदसिखाहोपबर्होज्ज्वलाम् ।
दोस्तेजोऽस्वसमस्तवैरितिमिरे जामीव(?)भूमीसखी
खेलन्ती वसुधावरोधसदने वेलाद्रिसालाञ्चिते ॥

प्रथममथकतिपयशुभशकुनकथितविजयागमेनहरिहारिदभि-
मुखप्रचालितेन

* * * *

आगौरीगुरुशैलमा च मलयादापूर्वपश्चाद्रिरं
सर्वौघप्रकटाभिषेणनयुजा श्रीशाहभूमीभुजा ।
आक्रान्तं नृपमौलिभिः सह महाभद्रासनं सन्मणी-
जुष्टं धृष्टमिति स्फुटं ननु जना भो घुष्यतां घुष्यताम् ॥

End:

अवेलोऽयं दुग्धाम्बुधिरनुपशल्यो हिमगिरिः
स्थिरो ज्योत्स्नापूरो घनहिमभरो शीतपरुषः ।
अबन्धश्चोल्लोचो लसति जगदण्डे जयरमा
गृहे शाहक्षोणीवर तव भरः कोऽपि यशसाम् ॥

Colophon:

इति चाटुश्लोकाः समाप्ताः ॥

Subject: Sumatīndrajayaghoṣaṇā.

1	जयघोषणा	Sheet	1—10
2	विरुदावली 1—4 Skandhas.	,,	10—15
3	गाथा	,,	15—19
4	अनन्तरप्रसङ्गः	,,	19—20
5	चाटुश्लोकाः	,,	20—21.

Remarks:—The Ms. is in good condition. The work is in praise of king Śāhaji I who reigned between 1681—1710 A.D. The work is not available in print. The work is full of errors.

॥ सुमतीन्द्रजयघोषणा ॥

4238. SUMATĪNDRAJAYAGHOṢAṆĀ.

Burnell's Catalogue No. 10306. Page 163. Left column. Substance—Palm leaf. Size—10 × 1½ inches. Leaves—13. Lines—4 or 5 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—170. Author—Sumatīndra. Jayaghoṣaṇā only.

Beginning:

जैत्रश्रीरथिकाधिरोहतु० Same as No. 4237.

End:

एषा मङ्गलभाषणा गुणवती शब्दार्थनिर्दूषणा
भावाद्यद्रसपोषणा कविसदःकर्णावलीभूषणा ।
रत्नैरिद्धविशेषणा पदमयैर्भूयोजयाघ्येषणा
भूजिष्णोर्जयघोषणा विजयतां शाहप्रभोस्तोषणा ॥

Colophon: Nil

Subject: Sumatīndrajayaghoṣaṇā.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

॥ कलिविडम्बनम् ॥

4239. KALIVIDAMBANAM.

Burnell's Catalogue No. 5039.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{2}\times4$ inches. Sheets—12. Lines—8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—250. Author—? Complete.

Beginning:

श्रीमहागणपतये नमः ॥

शश्वद्वीथीविटङ्काधिपचरणसरोजातभृङ्गायमान-

स्वान्तस्वैरप्रमोदामृतरसजलधौ गाहमानो महात्मा ।

धन्यः श्रीशाहराजो जगति विजयते भद्रपीठाधिरूढः

प्रौढो निःशेषविद्यागुरुरिव विदुषां पोषकः सार्वभौमः ॥ १ ॥

शृङ्गारोज्ज्वलकाव्यनाटकमहागीतप्रबन्धाधिकं

यो निर्मात्यनिशं स्वभावमधुरं नानार्थरत्नाकरम् ।

सर्वेषां हृदयङ्गमं सुविदुषां वाणीविलासास्पदं

तं प्रस्तौम्यवनीशशाहजिविभुं नान्यं महीनायकम् ॥ २ ॥

*

राजद्वारं गभीरं बहुतरमिह कः किं किमुद्दिश्य कुर्यात्

वचन ज्ञायते तन्स्वमधिकमधुना घोरशोकप्रकारम्

आनीयादप्रमूल्यान्यपि वयमसकृद्भेषजान्येव यूयं
स्थास्यामस्त्वेति नित्यं प्रकथितमिनभो(?) तद्गुदत्सोदरेण ॥

अस्माभिर्न मिलन् यदीह निवसेत् वैद्यः स एकः पृथक्
का वा हानिरनेन सम्भवति नः तस्यैव किन्तु प्रभो ।
सङ्घे शक्तिरिति ब्रुवन्ति हि कलौ सत्यं त्वसत्यं भवेत्
सत्यं स्यादपसत्यमित्यकथयद्दुष्टः स दुष्टाष्टकः ॥ ८ ॥

तदुक्तेः भिषजः अस्य प्रत्युत्तरदानाभिप्रायमाह—

यत्पाञ्चभौतिकमिदं सकलं जगच्च
यद्येकमप्यहह सत्यमितः प्रभिन्नम् ।
किन्त्वद्वितीयममलं परमप्रमेयं
जानासि शाहनृपते तदिदं त्वमेव ॥ ९ ॥

रुद्रदे(?)कपिचण्डेनाप्येतदुक्तं नराधिप ।
ततो विज्ञापनं कर्तुं ग्रन्थरूपेण तेऽनघ ॥ १० ॥

* * *

ततस्त्वहं गुप्तिगोपाः निश्चिन्दा च महामते ।
महल्दारी च यन्ता च पञ्चैते वयमादरात् ॥
संवत्सरीयौषधानि क्षोदयित्वा उलूखले ।

End:

राजन् शाहमहीपते यदि भिषक् प्रामाणिकः स्यात्कलौ
सत्यं तस्य न वेतनं समधिकं सौख्यं न तज्जीवनम् ।

यद्यप्येवमसन्निधौ तव महात्रासस्तु नीचैरिह
मारं स्मारमिदं महीशशरणं त्वामत्र मत्वाममम् ॥

भूलोकेन्द्रमुपाश्रयन्नहमिह श्रीशाहभूपालक
त्वां कारुण्यरसैकमूर्तिमसकृन्नीचैश्च नीचोक्तिभिः ।
मध्ये शालमधिष्ठितैरिनवसुश्रीकाराचितैः सदा
मत्तैर्भीतिमुपागतोऽस्मि कृपया मां पाहि पृथ्वीपते ॥

Colophon:

इति श्रीकमलालयमाहात्म्ये गजशालाकलिविडम्बनं नाम
प्रथमोऽध्यायः ।

Subject: Kalividambana. A petition to the king Śāhaji represented by an elephant physician who was in charge of the elephants at Tiruvālūr.

Remarks:—The Ms. is in a fairly good condition.

This work contains a complaint lodged against the authorities who were in charge of the king's elephants. The mahouts complain to the king that the elephants are not well cared for and that the officers steal away much of what should, by order of the state, be apportioned to the maintenance of the elephants. This is therefore a petition and is addressed to Śāhaji. The work has not been printed.

॥ भोसलवंशावलीचम्पूः ॥

4240. BHOSALAVAMŚĀVALĪCAMPŪḤ.

Burnell's Catalogue No. 5020. Page 160. Right column.
Substance—Paper Size—$9\frac{7}{10} \times 4$ inches Sheets—28.

Lines—9 to a Page Script—Devanāgarī. No. of Granthas—453. Author—(Naidhruva) Venkaṭeśakavi. Complete 1st Āśvāsa only.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीसीतारमणेन मज्जनपरित्राणाय दुष्कर्मकृ-
त्संहाराय समस्तधर्मचरितस्थित्यै गृहीतं धनुः ।
दत्तं कुम्भभवेन पङ्क्तिमुखभित्स्यादित्युदीर्णाशिषा
सोऽयं श्रीशरभोजिराजनृपतेर्दद्याच्छ्रियं निस्तुलाम् ॥ १ ॥

अम्भोराशिसुता निजां मणिवरे दृष्ट्वाकृतिं बिंबिता-
मन्यां वक्षसि लालगत्ययमिति क्रुद्धावतीर्योरसः ।
पार्श्वे नम्रमुखं स्थिता पदनखे दृष्ट्वा तु बिंबं विभो-
र्नम्रोसाविति मानवेगविगमाज्जातस्मिता पातु वः ॥ २ ॥

अम्भोधेर्मथने दहंस्त्रिजगतीं जातः परैर्दुर्दमो
देवैर्द्राक्कबळीकृतो बलवता येनैव हालाहलः ।
शैलाधीशसुतापतिः स भगवान्साम्राज्यमव्याहतं
तन्याच्छ्रीशरभोजिराजनृपतेः सर्वज्ञचूडामणेः ॥ ३ ॥

देवश्चन्द्रकलाधरो यदि जगत्सेव्यः प्रमाणं श्रुतिः
तत्सिन्धौ यदि तत्प्रकाशनपरास्सन्त्येव चेद्भूसुराः ।
तानेतानपहाय कुत्र निपतेच्छ्रीराघवार्यात्मज-
श्रीमद्वेङ्कटनामलाञ्छनकवेस्त्वित्प्रणामाञ्जलिः ॥ ४ ॥

वाणीपादयुगं प्रणम्य कलये प्रबन्धं कवि-
श्लाघ्यं श्रीशरभोजिराजचरितव्याख्यानमर्थोज्वलम् ।
कन्दर्पप्रमदाकराब्जकलशीमाध्वीकसेकस्फुर-
न्मृद्वीकाफलमाधुरीसहचरी यत्रास्ति वाग्वैखरी ॥ ५ ॥

अस्ति प्रभुः कश्चिदशेषलोक-
स्वामित्वलाभेन समस्तसेव्यः ।
जगज्जनन्या जलराशिपुत्र्या
कृतप्रतिष्ठो गृहमेधितायाम् ॥ ६ ॥

वर्णानशेषान्वपुषा सिसृक्षोः
क्षात्रं कुलं जातममुष्य बाह्वोः ।
सुधाशनारातिसुदृक्कपोल-
पत्राङ्कुरग्लानिकरप्रतापान् ॥ ७ ॥

साहस्रांशवमैन्दवं च महती ये द्वे कुले विश्रुते
तत्र श्रीरघुवंशनाम्नि महिते मित्रान्वये भोसलः ।
राजाभूत्सुमतिः समग्रविभवैः आखण्डलप्रक्रियः
क्षोणीरक्षणदक्षिणो क्षितिभुजामग्रेसरः केसरी ॥ ८ ॥

उन्मस्तकैर्मानुषलोकभाग्यैः
चितैश्चरित्रैरनघैः प्रजानाम् ।
लक्ष्मीपतिर्भोसलराजनाम्ना
जज्ञे जगद्रक्षणजागरूकः ॥ ९ ॥

End:

विष्णुयशोजाततया
कलिनिग्रहकृच्चरित्रयोगाच्च ।
कल्कीव भाति भूमौ
भोसलकुलशरभशौरिरियम् ॥

संरक्षन्निगमं सुगोत्रवहनो व्यक्तक्षमः संश्रित-
प्रह्लादो बलिजित्कृतार्जुनयशो वृद्धिश्च रक्षोदयः ।
संप्राप्तो बलभद्रतां विजयवान् जेता कलिं चर्चया
व्याख्यात्येष हि भोसलेन्द्रनृपतिः श्रीशावतारान्दश ॥

इति भगवदवतारतया कवीन्द्रैः वर्ण्यमानो विद्वद्भिः 'आचन्द्रतारकं विजयस्व' इति त्रिसन्ध्यं प्रार्थ्यमानः शरभोजिमहाराजो मूर्तिमान् धर्म इव आचन्द्रार्कं विजयताम् ॥

काले वर्षति वासवो वसुमती सस्योज्ज्वला जायते
षट्कर्माणि वितन्वते क्षितिसुरा वर्णैस्त्रिभिः पूजिताः ।
धर्मश्रीः कलिदुर्जयो विजयते सर्वत्र संचारिणी
वीरश्रीशरभोजिराजनृपतौ विश्वंभरां बिभ्रति ॥

श्रीमन्नैध्रुववेङ्कटेशकविना साहित्यभोजेन यत्
वीरश्रीशरभोजिराजचरितं शब्दार्थचित्रं नवम् ।
सन्तश्चेतसि सर्वमङ्गलयुतं चम्पूप्रबन्धं रसै-
रास्वाद्यं दधतामयं च लभतामाचन्द्रतारस्थितम् ॥

Colophon:

इति भोसलवंशावलिचम्पुप्रबन्धे श्रीशरभोजिराजचरितवर्णनं नाम प्रथमाश्वासः समाप्तः ॥

श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥

Subject: History of the Bhosalavaṃśa—The Maharaṭha Rulers of Tanjore.

Remarks:—The Bhosalavaṃśāvali summarises the story of the ancestors of Serfoji I and deals with his life in full. Naidhruva Veṅkaṭeśa, the author was a protege of Serfojee I, who ruled between 1711—28 and he belonged to the Naidhruvakāśyapagotra. The work has not been printed so far.

॥ शरभराजविलासः ॥

4241. ŚARABHARĀJAVILĀSAḤ.

Burnell's Catalogue No. 4994. Page 162. Right column. Substance—Paper. Size—$9\frac{7}{10} \times 4$ inches. Sheets—45. Lines—7 or 8 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—688. Author—Jagannātha. Complete.

Beginning:

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः । श्रीदेव्यै नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अस्तु चिरन्तनसूक्ति-
प्रस्तुतचरणांबुजप्रभावं नः ।
निस्तुलमभीष्टसिद्ध्यै
वस्तु गिरीशाङ्कभूषणीभूतम् ॥ १ ॥

प्रसीदतु मे भगवान्निजकरकमलाग्रजाग्रद्दवबोधमुद्रासंदर्शनदूरीकृतदुश्च्यमतमाभ्यन्तरतमःपटलैः कुम्भसंभवप्रमुखैर्म-

हामुनिभिरहर्निशमभिष्टूयमानमहिमा श्रीमान्वटतरुमूल-गेही देवः ॥

जयन्ति खलु माद्दशपथा जातजनघनाज्ञानातिमिरमुष्टिन्धयनखेन्दुकिरणशालिचरणाः श्रीमद्दक्षिणामूर्तिमूर्त्यन्तरायमाणावतरणाः कामाक्षिसूरिनामानः श्रीदेशिकचरणाः । सन्तु नाम निकामं केऽप्यपूर्वकल्पनमसंप्रदायं इति अशेषकविजनानुमतं छायानुसरणं प्रहत्तमिति पश्चाच्चता वर्णैरेव सहस्रशः परिवर्तमानैरनेकधा विवर्तमानायां महाद्भुतेन निजानुभावेन प्रतिपुरुषविशेषमभिनवतयैवाविर्भवन्त्या भगवत्या गिरां देव्याः क्वाचित्कं कादाचित्कं च संवादं चौर्यमिति जल्पन्तः स्वयमनेकशतप्रबन्धायमानपदद्वयमात्रमेलनसाहसाः परमसूयामात्रफलभागिनः पुरोभागिनः ॥

End:

अतिशयितसुमित्रापुत्रसौभ्रात्रेण छायाबिम्बेनेव स्वमनुसरता श्रीतुलजाजीभूपनाम्ना सह भ्रात्रा उपभुञ्जानः चिराय साम्राज्यसुखानि शश्वदाचरन् विश्वजनीनान्येव कृत्यानि प्रवर्तयन्ननवरतमिष्टापूर्तानि, मानयन् महतः, अनुगृह्णानो दीनान्, निगृह्णानः खलान्, अतृप्त इव संगृह्णानो गुणिनः, सकललोकानन्दनश्रुतः, श्रुतानुगुणदर्शनः, दर्शनानुगुणफलोदयोऽसौ जगति विजयते विजयतेजाः प्रतिनृपतिसिन्धुरंहः प्रशमनशरभः शरभमहाराजः ॥

शरभनृपालविलासः सैष जगन्नाथपण्डितनिबद्धः ।
रसिकेभ्यः स्वदतामिह रसलेशेनापि वकुलचदलिभ्यः ॥

कल्यब्देषु गतेष्वक्षिकरादिकृसिन्धुसंख्यया (४८२२) ।
वत्सरे शुभकृन्नाम्नि व्यरचीदं निबन्धनम् ॥

पदप्रौढिभागन्वयौदर्यशाली
समर्थो जनानन्दकृत्सद्गुणौघः ।
विजेजीयतां विश्वमातुः प्रसादात्
प्रबन्धः प्रबन्धाप्ययं नायकश्च ॥

अस्तु चिरन्तनसूक्तिप्रस्तुतचरणाम्बुजप्रभावं नः ।
निस्तुलमभीष्टसिद्ध्यै वस्तु गिरीशाङ्कभूषणीभूतम् ॥

श्रीदक्षिणामूर्तये नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।
श्रीदेव्यै नमः ॥

Colophon: Nil

Subject: History of the Maharaṭha kings of Tanjore.

Remarks :—The Ms. is in good condition.

Jagannātha, who was attached to court of Serfojee (1711-1728) has immortalised the name of his patron in this work. This Jagannātha should not be confused with his namesake, the author of the Rasagangādhara and other works. This work was composed in Kali 4822, corresponding to A. D. 1722. The work is not available in print.

॥ साहित्यमञ्जूषा ॥

4242. SĀHITYAMAÑJŪṢĀ.

Burnell's Catalogue No. 7127.

Substance—Paper. Size—$9\frac{1}{8} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Sheets—8.

Lines—9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—27. Author—Sadāji. Incomplete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कवेराश्रयकथनम् ।

श्रीमान्कौशिकगोत्रजश्च सुयशाः जित्वा भवान्या वरात्
आप्रालेयनगात्रसागरतटां तं चक्रवालं भुवः ।
दध्रे यो यवनद्विषेषु हरितां राजन्यवंशाग्रणीः
आसीच्छत्रपतिः स्वयाचकचयस्वर्द्रुः शिवाजिन्नृपः ॥

End:

नरसिंहः कुलदैवतमाराध्य इभाननो महालक्ष्मीः ।
करवीरस्था त्रिजगज्जननी तुष्यत्वनेन काव्येन ॥

Colophon: Nil.

Subject: A description of Śivāji and his family.

Remarks:—

सदाजिसंज्ञः किल शालिवाह-
शकेश्ववेदाश्वधरासिते (१७४७) त्विषे ।
शुक्ले तृतीयाख्यतिथौ च काव्य-
वारे समाप्तामकरोदिमां मुदा ॥

This gives the date of the composition of the work as Śaka 1747 1825 A.D. The Ms. is well preserved. Dr. Burnell has numbered this Ms. but has not included it in his "Classified Index".

The Serfojee of whom this work treats, was the second Serfojee that reigned between 1800—1832. Sadāji, the author was his contemporary. This work has not been printed so far.

॥ नृसिंहराजपरश्लोकाः ॥

4243. NṚSIMHARĀJAPARAŚLOKĀḤ.

Burnell's Catalogue No. 5083.

Substance—Paper. Size—9×3½ inches. Sheets—4. Lines—8 or 9 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—43. Author—? Complete

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥

यः फल्गूकृतफाल्गुनो रणभुवि प्रौढप्रतापानल-
ज्वालाभिः प्रतिपक्षपक्षविपिनश्रेणीं ददाह क्षणात् ।
योभूद्भूसुरभूरुहोऽत्र भगवद्दासो निवासःश्रियो
तस्मादाविरभूत्प्रभूतमहिमा श्रीमान्नसिंहो नृपः ॥ १ ॥

सङ्ग्रामे द्दामधामप्रतिभटपृतनाकण्ठरक्तोपरक्ता
येनाकीर्णस्वसेनाश्रुतरुदधिजलैः क्षालिता खड्गधारा ।
गाढं शस्त्राभिघातादरिमदकरिणां दानमाच्छिद्य सद्यो
हस्ते न्यस्तं च येन क्षमितरिपुकुले दक्षिणे दक्षिणेन ॥

स्वत्खड्गाघातजातव्यथरिपुवनितामुक्तबाष्पांबुधारा
सारादारादुदारा दिशि दिशि सरितो नोद्भटाश्चक्रुवेद्भुः ।
कल्पान्तक्रूरसूरप्रकटविजयिनो विस्फुरत्त्वत्प्रतापा-
त्पाराधारानपारानपि सपदि पराशुष्यतः पूरयेत्कः ॥ ३ ॥

श्रीमान् श्रीमानसिंहक्षितिपतिजलधेरुद्गतो भावसिंहः
पूर्णः पीयूषभानुर्वितरणकिरणध्वस्तदैन्यान्धकारः ।

स्फारस्फारातुषाराचलसुरतटिनीहंसहारानुकाराः
कीर्तिज्योत्स्नाः पिबन्ति प्रतिदिशमनिशं यस्य विद्वच्चकोराः ॥ ४ ॥

End:

ऐश्वर्यं नहुषस्य विष्णुविषयश्रद्धांबरीषस्य सा
पाण्डित्यं धनुषश्च पाण्डुजनुषो गाम्भीर्यमम्भोनिधेः ।
दातृत्वं बलिकर्णयोरिह जगत्येकत्र चेत्स्यात्तदा
तस्य श्रीयुतभावसिंहनृपतेः साम्यं समुन्मीलतु ॥ १६ ॥

काव्यालापकलाकलापकलनावैदग्ध्यदी... गुरोः
भूमीकल्पतरोरशेषजनतासङ्गीतकीर्तेरिह ।
तस्याज्ञामधिगत्य यः कविकुलानन्दाय संपादितः
सन्दर्भस्तममत्सराः कृतधियः कुर्वन्तु कर्णातिथिम् ॥ १७ ॥

दाने कर्णोऽसि नित्यं द्विषदपसरणे फाल्गुनस्त्वं प्रतापे
तीक्ष्णांशुर्याचकानां बहुतरविभवैस्तोषणे कल्पवृक्षः ।
सिन्धुर्गम्भीरतायां चतुरसुनयनातोषणे कामदेवः
त्वं जीया हायनानां शतमिह भुवने वीरसिंहक्षितीश ॥

कर्णस्त्वचं शिबिर्मांसं जीवं जीमूतवाहनः ।
ददौ दधीचिरस्थीनि किमदेयं महात्मनाम् ॥ २ ॥

स्थानं कल्पतरोस्सुधाखनिजानिश्चिन्तामणेः कौषभूः
शम्यागारमजस्य मातृसदनं लक्ष्म्या प्रपाम्भोमुचाम् ।
और्वस्या वरणं गिरेश्च शरणं दुर्गं महद्वारुणं
भूमेः प्रावरणं कथं कथमहो रत्नाकरो वर्ण्यते ॥ १ ॥

Colophon: Nil.

Subject: Praise of Nṛsihmarāja.

Remarks:—The Ms. is in fairly good condition.

A paper transcript of this work is available in this Library. See T. V. No. 419.

The work is not available in print.

॥ सीतारामबुधोदयः ॥

4244. SĪTĀRĀMABUDHODAYAḤ.

Not noticed by Burnell. Ms. No. 15372 b.

Substance--Palm leaf. Size—18 × 1 inches. Leaves —4 (1-4). Lines—7 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—75. Author—Rāmasudhīḥ. Complete.

Beginning:

चतुर्भुजं महाकायं सर्वाभरणभूषितम् ।
वन्दारुवृन्दमन्दारं वन्दे विघ्नविनायकम् ॥

यन्मौलिभूषणवशादभ्रनांशु............स्वल्पे.......
...............सद्भिरखिलैरपि वन्दनीयः ।
भाति प्रवृद्धकिरणोऽपि न पूर्णचन्द्रः
सोयं शिवः शिवमचञ्चलमातनोतु ॥

यत्पादपङ्कजध्यानसुधामधुरया गिरा ।
जयन्ति कवयः सर्वे सा मे स्फुरतु भारती ॥

नृत्यच्चञ्चुजटाकलापविलुठद्गङ्गातरङ्गैर्मि........
शाकेशि(?)रणक्षमा विजयते यस्योक्तिपारंपरी ।

भूता यस्य समस्तशास्त्रजलधिः शेषाद्रिविद्वन्मणिः
वन्दे विश्व...द्रमनिशं विद्यागुरुं तादृशम् ॥

प्रणम्य विदुषां वृन्दं सीतारामबुधोदयम् ।
प्रबन्धं कुरुते रामसुधीः श्रुतिमनोहरम् ॥

End:

ततः परं देवेन्द्रोऽपि शिरःकंपं कृत्वा तत्रत्यान् नारदप्रमुखान् नमस्कृत्य तैरनुज्ञातस्सन् जलक्रीडां कर्तुं नन्दनवनमासस्साद ॥

राजा जयतु सर्वेषां पालकश्चिरजीविनः ।
भवन्तु प्राणिनः सर्वे सुखिनः शिवमस्तु नः ॥

Colophon: Nil.

Subject: The history of one Sītārāma.

A certain Rāmakṛṣṇa had three sons (i.e.) Raghunātha, Sītārāma and Śrī Raṅga. The doings of Sītārāma is the subject of this work. The work is not available in print.

Remarks:—The Ms. is in a decaying condition. The other work contained in this Ms. is some āhnikaprayoga.

॥ पाषण्डमण्डनम् ॥

4245. PĀṢAṆḌAMAṆḌANAM.

N. S. Collection No. 92. Substance—Paper. Size—10½ × 4¾ inches. Sheets—7. Lines—8 to 9 to a Page. Script—Grantha. No. of Granthas—60. Author—Sūryanārāyaṇa-dīkṣita. Complete.

Beginning:

श्रीगणेशाय नमः ॥ पञ्चण्डमण्डनम् ।

मञ्जुलमन्दस्मितयुतमुखकमलामोहनिवहसंहर्त्री ।
बन्धूकबन्धुकान्तिर्बालाम्बा भवतु भावबरिपूर्त्यै ॥ १ ॥

गौरीमायूरपुरात् पुरतोऽष्टक्रोशदूरमात्रमिते ।
कावेरीपुष्पपुरीनिकटे ग्रामोऽस्ति बाणगिर्याख्यः ॥

यत्सविधे सह्यभवा सादरमाविशति शुभकल्लोलम् ।
यत्र च विलसति नितरां स्वच्छायावनेश्वरो देवः ॥

बाणगिरिनामकेऽस्मिन्ग्रामे कावेर्युपान्तिके भाति ।
यतिजननिवासभूता मठिका विबुधजनसेविता रम्या ॥

तत्रावसद्यतीन्द्रः साक्षाद्व्यास इव सर्ववेदज्ञः ।
आद्यः स्वयंप्रकाशः शास्त्राद्यध्यापने सदा निरतः ॥ ५ ॥

* * *

तस्यासीच्छिष्यवरः सुब्रह्मण्याख्यविद्वदवतंसः ।
सकलजनमाननीयो मीमांसाद्वितयपारगो धीमान् ॥ ९ ॥

End:

श्रेयस्कराणि चिरकालवचःप्रदानि
यान्यौत्तरेतरजनाभिहतानि काले ।
वाक्यानि सन्ति न तथा हृदयङ्गमानि
दुत्तानि चौषधवराणि यथा मुमूर्षोः ॥ ३२ ॥

स्वजनं हिनस्ति हस्ती स्तोत्तरदेशीययादवप्रवर्ती ।
स्वबलं न वेत्ति किञ्चिन्मूढमतिश्चोलवडम इव ॥ ३३ ॥

Colophon:

इति श्रीमन्नैध्रुवकाश्यपकुलजलधिमुक्ताफलेन सुरपुर(தஞ்சை)ग्रामाभिजनश्रीचिदम्बरेश्वरयज्वपौत्रेण प्रबन्धशतविद्योतितश्रीसुब्रह्मण्ययायजूकपुत्रेण कावेरीपुष्पपुरीनिवासिना श्रीमद्राजाधिराजश्रीशरभोजिमहाराजमान्यश्रीमदय्यावैय्याश्रितेन श्रीसूर्यनारायणदीक्षितेन विरचितं पाषण्डमण्डनम् समाप्तम् ।

कावेरीपट्टणनिवासिनः सुन्दरदीक्षितस्येदम् ॥

श्रीसंगमेश्वराय नमः ॥ श्रीछायावनेश्वराय नमः ॥

Subject: Pāṣaṇḍamaṇḍana.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

The work is a personal history of one Sūryanārāyaṇa Dīkṣita who was living at Kāveripaṭṭaṇam in the 19th century. The work is not available in print.

॥ पाषण्डमण्डनम् ॥

4246. PĀṢAṆḌAMAṆḌANAM.

N. S. Collection No. 93. Substance—Paper. Size—6 × 5 inches. Sheets—9. Lines—10 to 12 to a Page. Script—Devanāgarī. No. of Granthas—600. Author—Sūryanārāyaṇadīkṣita. Complete.

Beginning, end, colophon and subject—Same as No. 4245.

Remarks:—The Ms. is in good condition.

ERRATA ET ADDENDA of VOL. VII.

Page	Line	for	Read
XI.	2	734	374
XII.	5	add Miscellaneous	706
,,	6	25601	25947
2864	8	जृम्भितानन्द्	जृम्भितानन्त
2865	21	विजह्ने	विजह्रे
2868	13	तस्मदुच्चित	तस्मादुच्चित
2872	25	मणीभि	मणिभि
2878	11	र्देशो	निर्देशो
2886	6	शलै	शैल
2887	9 and 10	स्नन	स्नान
2888	2	द्विताय	द्वितीय
,,	10	अपूजयन्	अपूजयन
2889	13	भवान्	भवत
2892	10	मुषितामन्द्रागै:	मिषताम्मन्तरङ्गै
,,	12	प्रक्तनी	प्राक्तनी
,,	17	Sandesa	Sandeśa
2894	3	स्तर	स्तार
2895	Last line	लहरी	लहरीं
2896	10	रामिमिध	रामाभिध
2900	14	शैविशिति	शैवशिनी

Page	Line	for	read
2900	16	वांदिसदेतर्हि	वादिन्तदेतर्हि
2902	9	गर्बे	गर्व
,,	14	लुम्बसि	लुम्पासि
2903	15	श्टङ्ग	भृङ्ग
2916	5	कर्ष्न्ती	कर्षन्ती
2923	23	शक:	शठ:
,,	24	अक्षेपो	आक्षेपो
2932	15	वित्ते	चित्ते
2941	22	हारा	हार
2942	13	कलाङ्कि	कलङ्कि
2943	10	ही	ह्री
2944	3	नारा	नाग
2951	13	श्मय:	रश्मय:
2 55	2	कृपे	कृषे
2957	18	योगिनां	योगितां
,,	19	निरन्तरोपा	निरन्तरोप
2958	7	स्रोप	स्वोप
,,	14	जलाधि	जलधि:
,,	16	भूर्ति	भूर्मि
2964	17	समुद्र	समद्र
2968	15	दधिषं	दधि
2969	15	सरणमथित	सरणमेत
2972	4	निषुण	निपुण

Page	Line	for	read
2972	4	नामधायेन	नामधेयेन
2990	17	मिलास	विलास
2995	13	Add	3699 after ‘ Number ’
3004	19	कुसार	कुमार
3006	17	व्याख्यानयारेनु	व्याख्यानयोरनु
,,	Last line	ध्वनीः	ध्वनि:
3016	3	गधा	गदा
,,	8	सन्तर्क	सत्तर्क
3021	14	कालां	कालम्
3027	Last line	गममा	गमा
3028	4	गुरू:	गुरु:
3034	12	सुघ	सुधा
3061	2	मुनीन	मुनीन्
3062	11	भारुत	मारुत
3077	22	नाम्रि	नाम्नि
3099	8	विबभ्रु:	विबब्रुः
3111	13	समूह:	समूहे:
3141	15-16	Yuddhakāṇḍa	Uttarakāṇḍa.
3142	13	do.	do.
,,	15	do.	do.
3156	9	पूर्णे	पूर्णो
3158	14	4400	4150
3161	9	प्रोद्या	प्रोद्य
3178	22	पुत्रि	पुत्री

Page	Line	for	read
3186	12	भिषजे	भेषजे
3189	9	रन्विष्य	रान्विष्य
3195	Last line	रम्यमा	रम्यमा
3198	,,	विकोऽयं	विवेकोऽयं
3207	12	चतुष्पुरुष	चतुःपुरुष
3209	6	विकसन्कान्ति	विकसत्कान्ति
3214	13	तथा	तत
3215	11	प्रावर्तिष्टत	प्रावर्तिषत
3225	Add under remarks. P. S. We have noticed a copy of this Ms. in the government Oriental Mss. library Madras. under R. No. 3790.		
3226	19	गाढ़	गाढ़
3233	17	वर्तु	कर्तु
3235	18	मुपैति	रुपैति
3236	12	कषार्यितेन	कषार्पितेन
3238	8	प्रेमाद्र	प्रेमार्द्र
3249	17	न्मुञ्च:	न्मुग्ध:
3250	14	कर्त्री	कर्तु:
,,	16	पद्मासनस्थाप्यकृत	पद्मासनस्थाप्यकृत
3268	7	मुक्तदाम	मुक्तादाम
3269	22	प्रबलित	प्रबलतं
3271	7	यशार्मा	यशसां
,,	15	नाद	नाथ

APPENDIX. A.

INDEX OF AUTHORS (Vols. VI & VII.)

APPENDIX. B.

INDEX OF OWNERS OF MSS. (Vols. VI & VII)

NAMES.		NUMBERS.
Narasaya, the younger brother of Bālakavi & the Havaldar of Ekaji		3880
Nāgambhaṭṭa	...	4149
Nāgeśvara	...	3293
Nīlakaṇṭhapūṇḍe	...	3178, 3180 & 3376
Bāla	...	3603
Bābajīnāyaka proddhar	..	4175
Babājīnāyakapuṇḍe	..	3929
Bābāji Nāyak	...	4164
Bālambaṭṭa	...	3885
Bālāji Gaṅgādhara Paṇḍita	...	2784
Mannam Bhaṭṭa.	...	3664, 3666, 3668, 3669, 4055 & 4061
Mallāribhaṭṭa	...	3961
Muttaṇṇā	...	2779
Mallāri	...	3727
Mahādeva	...	3298
(Lāṇḍage Mānya) Mahādeva	...	3299
Yañjeśvarabhaṭṭasūnu	...	3412
Vāsudeva	...	3885
Viśvanātha bhaṭṭagosvāmin	..	3562
Raghupati Ayyangar	...	3908
Raṅgaṇṇabhaṭṭagosvāmin	...	3188
Raṅgaṇṇabhaṭṭa	...	2945
Raṅgabhaṭṭagosvāmin	...	3328, 3589
(Varageḍi) Raṅgācārya	...	4118
Ratnākarasūnu	...	3108
Rāmakṛṣṇa son of Gopāla	...	3887
Rāmaṇṇa	...	3957

NAMES		NUMBERS
Rāmājī Vaidya son of Anantabhiṣak residing at Puṇyastambha	...	4041
Śaṅkaranārāsāmi	...	3980
Śaṅkarājī son of Śiva	...	3980
Śarabhaji	...	3920 & 3971
Śāmāji Bālāji	...	3518
Śivabhaṭṭa	...	3540
Śeṣādri Dīkṣita	...	3697
Sabhāpti Yajvan	...	4025
Sundaradīkṣita a resident of Kāveripatnam	...	4246
Subbābhaṭṭa	...	3073
Somanātha Śāstrin	..	3076

APPENDIX C.

INDEX OF SCRIBES OF MSS. (Vols. VI & VII).

NAMES.		NUMBERS.
Acyuta	...	3188
Acyutasūni	...	4071
Aṇṇa	..	3579
Appādhīmān	...	3756
Aruṇanadideva	...	4197
Kamalākarabhaṭṭasūnu	...	3903
Kṛṣṇa son of Nārāyaṇa	...	3996
Kṛṣṇa	..	3099, 4150
Kṛṣṇabhaṭṭa Parandakar	...	3769
Khāji	...	3050
Guṇḍu	...	4030
Guṇḍabhaṭṭa	...	3045
Gopāla	...	3511, 3908 & 4181
Govinda	...	3276, 3469, 3516
Candramaulīśvara	...	3060, 3062, 3180, 3414
Tāragopāla	...	3503
Tiruvaṇḍaisūnu of Bhūvaiśya ballāla family of Ilaṇgādu near Kāñci	...	3998
Dharmabhaṭṭa	...	3722
Nagara	...	3056
Nāgeśabhaṭṭa	...	3706
Nārāyaṇa	...	3565, 3941
Nārāyaṇabhaṭṭa draviḍa	...	4071

NAMES.	NUMBERS.
Nārāyaṇasūnu ...	3471
Nīlakaṇṭhabhaṭṭaji ...	3168
Ballāla daivajña ...	2780
Bāla son of Kamalākara ...	3928
Bālambhaṭṭa ...	3305
Bhagavanta ...	3145
Mahādeva ...	2914, 2940.
Mahādeva son of Virūpākṣa ...	3982
(Vṛka) Mahādeva son of Gaṅgādhara & grandson of Mānyādīkṣita ...	3946, 4092
Muttaṇṇā ...	2779, 3194
Yaśottaṃsa ...	3765
Yellāśāstrin ...	3706, 3732
Raghunāyaka ...	3053
Raṅganāthasvāmi ...	3550
Ratnasāgara ...	3123
Ratnākarasūnu ...	3108
Rājagopāla ...	3886, 3105
Rāma ...	4282
Rāmacandrasūri ...	3759
Rāmay ...	3249
Rāmasūnu ...	3995
Rāmeśvara ...	3978
Lakṣmaṇa ...	3244
Lakṣmīkānta ...	3566
Lakṣmīnārāyaṇa ...	3862
Vāmanamauni ...	4107
Vāsudevabhaṭṭa (Tuñjaropanāma) ...	3873
Villālabhaṭṭa ...	3100

APPENDIX D.

INDEX TO DATED MSS. (VOLS. VI & VII.)

Dates	Numbers
A. D. 1577	3996
1592	3887
1600	3885
1620	3100
1636	2781
1636	4041
1654	3099
1670	2780
1678	4178
1694	2779
1694	3194
1702	3973
A. D. 1754	4196
1768	3178
1771	3920
1787	3903
1784	3922
1812	2778
1812	3945
1812	4030
1824	3366
1824	3591
1833	3870
1835	3980

APPENDIX. E.

INDEX TO WORKS NOTICED (VOLS. VI & VII.)

* The asterisks indicate that the work is not available in print.

NAMES		NUMBERS
* Varadāmbikāpariṇayaḥ	...	4220
* Vasucaritacampūḥ		4146 & 4147
Vāsavadattā	...	4008-4016
* Do. ṭīkā	...	4017-4019
* Do.	...	4020
* Vāsavadattāvyākhyā	.	4021-4024
* Vikramasenacampūḥ	...	4148 & 4149
Vikramārkacaritam	...	4189-4195
* Vijñānataraṅgiṇi	..	3736
* Viśeṣapārāmāyaṇam	...	3737
Visvaguṇādarśacampūḥ	...	4150-4157
Vīranārāyaṇacaritam	..	4025
* Venkaṭeśacampuḥ	...	4158
Vetālapañcaviṃśatiḥ	...	4196-4201
Vairāgyaśatakam	...	3964
* Śaṅkaravijayaḥ	...	4209 & 4210
* Śaṅkarācāryacaritam		4208
* Śaṅkarācāryavijayam	...	4212
* Śabdārthacintāmaṇiḥ Savyākhyaḥ	...	3850-3851
* Śarabharājavilāsaḥ	...	4241
Śāntivilāsaḥ	..	3852-3854
* Śāharājanakṣatramālā	...	4236
* Śāharājasabhāsarovarṇiṇī	.	4235
* Śāharājāṣṭapadī	...	4234
* Śāhendravilāsaḥ	...	4230
* Śivacampūḥ	...	4159
Śivabhāratam	...	4223-4226
Śivalīlārṇavaḥ	...	3788 & 3789
* Śivavilāsacampūḥ	..	4160

NAMES		NUMBERS
Śiśupālavadhaḥ	...	3188-3372
Śiśupālavadhavyākhyā	...	3373-3435 & 3438
* Śiśupālavadhānvayaḥ	...	3439-3448
Śukasaptatiḥ	...	4202 & 4203
* Śṛṅgāramañjarī	...	3965
* Śṛṅgāraśatakam	...	3966
Śrīnivāsacampūḥ	...	4161
* Śleṣacintāmaṇiḥ	...	3855
Saṅkṣepaśaṅkaravijayaḥ	...	4211
* Satyanāthābhyudayaḥ	...	3740
* Satyanāthābhyudayavyākhyā	..	3741
Sabhārañjanaśatakam	...	3967
* Sāhityamañjūṣā	...	4242
* Sāhityaratnākaraḥ	...	4221 & 4222
Sāhasāṅkacaritam	...	4214 & 4215
* Sītārāmabudhodayaḥ	.	4244
* Sumatīndrajayaghoṣaṇā	...	4237-4238
* Sumanorañjanam	...	3856
Hamsasandeśah (Śrīvedāntadeśika's)	...	3886
* Do.	...	3887
Harṣacaritam		4026 & 4027
* Harivaṃśasāracaritavyākhyānam	...	3742
Harivilāsaḥ	...	3857-3860
Hitopadeśaḥ	..	4204-4206